SPAREBANKEN ØST

Årsrapport 2024

SPAREBANKEN ØST | 182. DRIFTSÅR

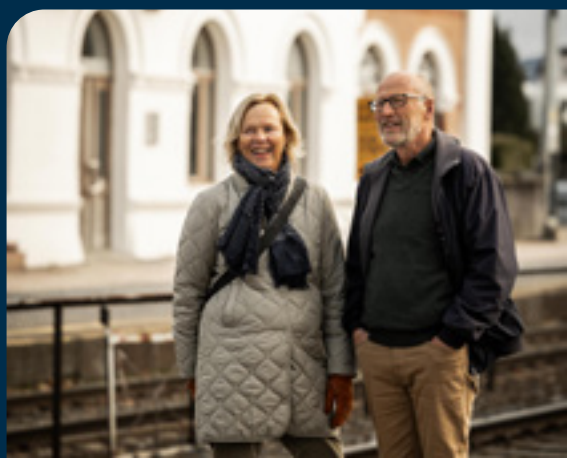

Innhold

Virksomheten

Nøkkeltall	04
Administrerende direktørs uttalelse	06
Årets hendelser	08
Historisk perspektiv	10
Strategiske ambisjoner	12
Styret, ledelse og organisasjon	21
Allmennyttige gaver	24
Bærekraft	28
Eierstyring og selskapsledelse	67

Redegjørelse og resultater

Årsberetning	78
Årsregnskap	89
Erklæring i henhold til verdipapirhandelloven	175
Uavhengig revisors beretning	176
Definisjon nøkkeltall og alternative resultatmål	181

Denne årsrapporten er digital. For å spare miljøet, oppfordrer vi til å unngå å skrive ut rapporten.

Layout: NYG AS

Virksomheten

Nøkkeltall

RESULTAT ETTER SKATT 2024

523,3

Mill. nok.

Egenkapitalavkastning

MÅLSETTING
> 10,0 %

RESULTAT
11,8 %

Kapitaldekning

MÅLSETTING
> 19,6

RESULTAT
22,8

Kostnader i prosent av inntekter

MÅLSETTING
< 40 %

RESULTAT
34,6 %

Utbytte egenkapital

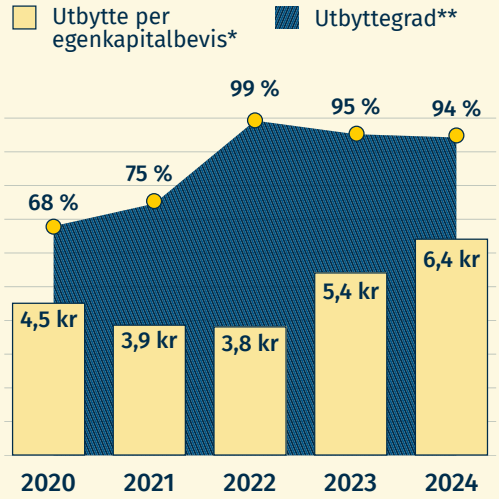

* Utbytte per EK-bevis er styrets fremlagte forslag til behandling i ordinært forstanderskapsmøte
** Utbytte i prosent av EK-beviseiernes andel av konsernresultatet ihht. eierbrøken

Resultatregnskap hovedtall

	2024	2023	2022	2021	2020
Netto renteinntekter	931,6	828,8	686,2	631,3	632,1
Netto provisjonsinntekter	43,3	43,3	37,4	33,3	35,1
Netto resultat fra finansielle eiendeler	62,9	42,7	-28,7	89,8	148,1
Andre driftsinntekter	2,0	2,0	3,4	6,4	29,3
Sum netto inntekter	**1 039,7**	**916,8**	**698,3**	**760,8**	**844,7**
Sum driftskostnader	**359,8**	**345,9**	**309,7**	**305,7**	**296,0**
Resultat før tap	**679,9**	**570,9**	**388,6**	**455,2**	**548,7**
Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier	13,6	6,7	6,8	0,5	15,1
Resultat før skattekostnad	**666,2**	**564,2**	**381,9**	**454,7**	**533,6**
Skattekostnad	142,9	123,7	85,5	79,3	80,4
Årsresultat	**523,3**	**440,6**	**296,4**	**375,4**	**453,1**

Nøkkeltall

	2024	2023	2022	2021	2020
Lønnsomhet					
Egenkapitalrentabilitet*	11,77	9,87	6,65	8,86	11,47
Rentenetto i % av GFK	2,02	1,85	1,49	1,34	1,46
Resultat etter skatt i % av GFK	1,13	0,98	0,65	0,79	1,05
Kostnader i % av GFK	0,78	0,77	0,67	0,65	0,68
Kostnader i % av inntekter (før tap på utlån/garantier)*	34,61	37,73	44,35	40,17	35,04
Kostnader i % av inntekter eksl. avk. på finansielle invest.*	36,84	39,57	42,60	45,55	42,50
Balansetall					
Netto utlån til kunder	37 003,2	37 877,1	36 800,2	39 386,7	35 443,8
Utlånsvekst (12mnd)	-2,31	2,93	-6,57	11,12	3,56
Innskudd	16 882,7	15 860,8	15 761,3	17 578,9	14 845,1
Innskuddsvekst (12mnd)	6,44	0,63	-10,34	18,42	0,36
Gjennomsnittlig egenkapital	4 187,4	4 166,1	4 172,9	4 076,5	3 812,9
Gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK)	46 186,7	44 753,3	45 926,7	47 242,1	43 299,0
Nedskrivninger på utlån og mislighold					
Tap i % av netto utlån til kunder (IB)*	0,04	0,02	0,02	0,00	0,04
Tapsavsetninger i % av brutto utlån til kunder*	0,30	0,29	0,31	0,32	0,35
Netto betalingsmislighold over 90 dager i % av netto utlån*	0,27	0,23	0,21	0,20	0,29
Netto øvrige misligholdte engasjementer (i trinn 3) i % av netto utlån*	0,36	0,28	0,14	0,31	0,02
Soliditet					
Ren kjernekapitaldekning	18,59	18,67	20,11	18,24	17,96
Kjernekapitaldekning	20,30	20,40	21,94	19,89	19,67
Kapitaldekning	22,75	22,37	24,03	21,78	21,34
Risikovektet volum (Beregningsgrunnlag)	20 437,6	20 278,7	19 087,0	21 190,0	20 471,4
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)	8,73	8,89	9,27	8,60	9,03
Likviditet					
Innskuddsdekning	45,62	41,87	42,83	44,63	41,88
LCR	362,59	250,14	217,26	249,72	266,93
NSFR	133,39	127,65	130,08	122,33	120,40
Kontor og årsverk					
Antall bankfilialer	29	29	30	29	29
Årsverk	186	193	180	187	184
Egenkapitalbevis					
Eierbrøk**	28,59	28,59	28,59	29,59	31,40
Antall egenkapitalbevis	20 731 183	20 731 183	20 731 183	20 731 183	20 731 183
Bokført egenkapital pr. bevis*	64,40	62,88	61,21	61,51	61,18
Resultat pr. egenkapitalbevis	6,80	5,67	3,83	5,16	6,62
Utbytte pr. bevis	6,40	5,40	3,80	3,85	4,50
Omløpshastighet	16,86	14,26	16,30	28,53	20,64
Kurs	71,95	50,20	47,00	57,20	51,40

*Definert som alternative resultatmål **For eierbrøk gjeldende fra 01.01.25, se note 41
For definisjon av nøkkeltall og omtale alternative resultatmål, se side 181

Administrerende direktørs uttalelse

Vi har gjennom det siste året blitt vant til en uforutsigbar verden rundt oss, enten det er konflikter og uro i andre deler av verden eller endringer som skjer rett utenfor døren vår. Valgresultatet i USA skaper også økt usikkerhet, både globalt og nasjonalt.

Norges Bank holdt styringsrenten uendret gjennom hele fjoråret, selv om spådommene var mange om at 2024 ville gi opptil flere rentekutt.

I finansbransjen har 2024 bydd på noen fusjoner mellom de større regionbankene. Sektoren får større strekk i laget og store regionale banker formidler nasjonale ambisjoner. Regulatoriske rammer og krav er vesentlige pådrivere for strukturendringer blant mindre banker og skaper økt behov for at de små bankene i enda større grad enn tidligere finner hverandre eller søker tettere samarbeid for å få etablert en mer robust og bærekraftig virksomhet. Sparebanken Øst har i nærmere 30 år bidratt til å skape økt konkurranse på det sentrale Østlandet. Vi vil fortsatt bidra til at kunder selv skal velge om de ønsker å treffe én av våre rådgivere over en kaffekopp på et av bankens 30 kontorer på Østlandet eller om de vil løse alt fra sofaen hjemme i stua. Sparebanken Øst har en vekststrategi som inkluderer tradisjonell fysisk rådgivning og distribusjon, men som siden 2006 også har inkludert digitale enkle løsninger for både kundedialog, rådgivning og produktleveranse. Vi er sterke i troen på at Sparebanken Øst vil videreutvikle seg til det beste for kunder, ansatte, samarbeidspartnere og investorer.

Til tross for krevende tider med høye renter og økte levekostnader, viser våre kundeundersøkelser at kundene stadig er mer fornøyde med våre tjenester og de serviceopplevelser vi klarer å skape. Målet vårt er å bli enda bedre, for enda flere!

Vi er glade for at våre kunder har høy tillit til oss og at de opplever at vi er tilgjengelige når de har behov for hjelp. Det er viktig at vi evner å veilede og gi god økonomisk rådgivning til våre kunder også i krevende økonomiske tider.

Sparebanken Øst har i 2024 et meget godt økonomisk resultat. Med utgangspunkt i bankens høye soliditet og lave risiko, er jeg godt fornøyd med hvordan vi har drevet banken gjennom året. Vi har tatt tydelige strategiske valg underveis i 2024 og vi ser at dette har vært med på å skape forbedrede økonomiske resultater. Jeg er stolt av at medarbeiderne i banken har høy vilje og evne til å omstille seg, være fleksible og ta eierskap i alle deler av bankens virksomhet. Medarbeidernes engasjement hver dag, året rundt, er en nøkkelfaktor for bankens prestasjoner.

Sparebanken Øst har sett frem til at næringen kan få avklaringer på noen svært viktige regulatoriske forhold. Vi har stått på barrikadene i mange år for at norske banker skal få likere konkurransevilkår. Den betydelige konkurransevridningen som ulike kapitalvekter for bolig- og næringslån har skapt mellom banker som benytter interne risikomodeller (IRB-banker) og de som benytter sjablong-modeller (standardmetodebankene), vil bli redusert når ny risikosensitiv standardmetode (Basel 4) implementeres i norsk rett i løpet av 2025.

Videre har Sparebanken Øst vært opptatt av at egenkapitalbeviset i norske sparebanker blir riktig forstått av europeiske reguleringsmyndigheter slik at ikke reguleringer medfører at egenkapitalbevisets rolle og posisjon utfordres. Sparebanken Øst støtter Finans Norge sitt høringssvar på Sparebankutvalgets utredning.

Jeg er også stolt av at Sparebanken Øst forankrer sin virksomhet på en sparebankidentitet med over 180 års tradisjon. Bankens evne til å kunne benytte vesentlige deler av sitt overskudd til allmennyttige formål, for å bidra til videreutvikling av lokalsamfunnet, gir et økt meningsinnhold for alle ansatte i Sparebanken Øst. Vi har stor bredde i vårt samfunnsengasjement, og frivillighet, dugnadsinnsats og idealisme er alltid til stede i stort monn uansett om det er idrett eller kultur som støttes. Felles for de lag, foreninger og enkeltprosjekter som mottar støtte er at de har som mål å skape gode opplevelser, mestring og utvikling for mennesker i lokalsamfunnet.

Vi skal bygge videre på den sterke og solide posisjonen Sparebanken Øst har, og vi skal fortsatt være nysgjerrige og langsiktige når vi videreutvikler banken.

Jeg ser frem til et nytt år fylt med nye muligheter.

Pål Strand
administrerende direktør i Sparebanken Øst

«Jeg er stolt av at Sparebanken Øst forankrer sin virksomhet på en sparebankidentitet med over 180 års tradisjon»

Pål Strand

administrerende direktør i Sparebanken Øst

Årets hendelser

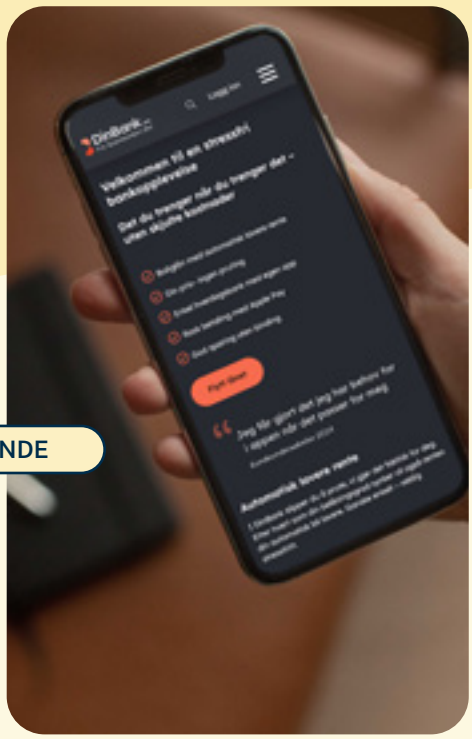

Fornyelse av DinBank.no

KUNDE

I november 2024 oppdaterte Sparebanken Øst sitt digitale bankkonsept, DinBank.no. Formålet med fornyelsen var å tilby et enklere og mer oversiktlig bankkonsept for å imøtekomme økende behov for ulike digitale banktjenester i hverdagen. Sammen med ny profil ble det etablert et nytt boliglånsprodukt – Boliglån med automatisk lavere rente – der renten justeres automatisk ut fra nedbetaling og belåningsgrad. Automatiske rentetilpasninger sikrer at kundene får gunstigere betingelser uten å måtte forhandle, noe som styrker både lojalitet og attraktivitet i markedet.

Nye grønne produkter

ESG

Sparebanken Øst har utvidet sitt tilbud med flere grønne låne – og refinansieringsprodukter for både privatkunder og bedrifter. Gjennom grønne boliglån, oppgraderingslån og grønne næringslån, gjør banken det enklere å investere i bærekraftige bygg, som reduserer miljøpåvirkningen og sparer kostnader på sikt.

BANKEN

Svelvik-kontor 10 år

I 10 år har Sparebanken Øst i Svelvik vært en solid lokalbank med personlig service og rådgivning i fokus. Banken har bygget sterke bånd til lokalsamfunnet og kundene. Dagen ble feiret med kake og kaffe ved bankens lokaler i Svelvik der 40 personer fra lokalmiljøet deltok.

Fornøyde kunder

KUNDE

I følge EPSI Rating og deres bankstudie for 2024 som rangerer kundetilfredshet blant bankkunder, så var snittet i bransjen 66,8, som er en nedgang fra tidligere år. Mens kundetilfredsheten generelt opplever en nedgang, er det motsatt hos Sparebanken Øst. Vår egen kundeundersøkelse gir oss en score på 85, som er helt i toppen av norske banker og en økning på to prosent fra året før. Både Sparebanken Øst og bankens digitalkonsepter, Nybygger og DinBank.no, scorer også høyt hos sammenligningstjenesten Bytt.no.

Åpning Sarpsborg

KUNDE

Med åpningen av et nytt kontor i Sarpsborg fortsetter Sparebanken Øst sin strategi om å være nær kundene. Sparebanken Øst tilbyr en kombinasjon av personlig service og digitale løsninger, og er stolte av å bli en del av byens utvikling. Banken ser store muligheter for vekst og samarbeid i Sarpsborg. Kontoret har, allerede før åpning, oppnådd god synlighet i lokalpresse.

SAMFUNN

Opplevelsesbanken

Med oppdateringen av appen Opplevelsesbanken våren 2024, satser Sparebanken Øst på å gi nytt liv til lokale løkker som samlingssteder for lek og bevegelse. Appen gir oversikt over 40 løkker og aktiviteter som inspirerer til felles opplevelser og tid utendørs. Lanseringen av løkker i appen ble gjort i samarbeid med Mjøndalen IF og Strømsgodset – og fikk presseoppslag i lokalaviser. Med Opplevelsesbanken har banken som mål å fremme fysisk aktivitet og fellesskap i Drammen og Eiker, helt gratis og lett tilgjengelig. I dag inneholder app-en over 100 opplevelser og leker, som er en del av Sparebankens Østs ambisjon om å gi tilbake til lokalsamfunnet.

Eikerkonferansen

ØKONOMI

Den 12. september ble Eikerkonferansen arrangert for tredje gang. Denne gangen i Fiskumparken med over 150 deltakere fra lokalt næringsliv. Dette er en viktig plattform for samspill og dialog for både næringsliv og politikere i bankens lokalområde. Temaet for konferansen var næringsvekst, med fokus på hvordan Øvre Eiker kan bli mer attraktiv for både næringsliv og innbyggere. Vegard Kvamme, finanssjef i Sparebanken Øst, holdt et innlegg om forventningene til norsk økonomi.

Ny samarbeidspartner

SAMFUNN

Banken inngikk i 2024 et langsiktig samarbeid med ishockeyklubben Frisk Asker. De er mer enn bare en ishockeyklubb – de er en viktig samfunnsaktør som bidrar positivt til lokalmiljøet. Klubben engasjerer seg aktivt i barne- og ungdomsidrett, og gir unge muligheten til å utvikle seg både sportslig og sosialt i et trygt og inkluderende miljø. Gjennom samarbeid med skoler og næringslivet fremmer de folkehelse, mestring og samhold. Med sitt sterke engasjement både på og utenfor isen er de en viktig ressurs for Asker-regionen.

Historisk perspektiv

1839
Petter A. Elster foreslår opprettelse av en sparebank i Eger

1842
Egers Prøvesparebank etablert 8. januar med grunnkapital fra 261 privatpersoner

1843
Egers Sparebank får kongelig approbasjon 11. januar

1859
Skoger Sparebank blir stiftete den 8. januar med grunnkapital fra 172 privatpersoner

1876
Pengeenheten skifter fra speciedaler og skilling til kroner og øre

1888
Det åpnes adgang til å utstede pantelån med pant i fast eiendom

1896
Egers Sparebank flytter inn i nytt bankbygg «Tingstua»

1898
Banken går til anskaffelse av sin første telefon

1907
Sparebøsser man kan ha hjemme tas i bruk

1988
Bankkrise

1988
Som den første i Norge inviterer banken til tegning av grunnfondsbevis

1988
E-post med omverdenen innføres

1986
E-post internt i banken innføres

1978
Banken får sine første minibanker

1971
«Moderne» datautstyr tas i bruk for første gang

1970
Ekers Sparebank og Nedre Eiker Sparebank slås sammen igjen

1954
Banken tar i bruk maskinell bokføring

1943
Bankens 7 ansatte feirer 100 årsjubileum under krigen

1925
Skolespareordningen blir etablert

1910
Egers Sparebank deles i to, tilhørende Øvre og Nedre Eiker kommune

1991
Banken kjøper bilfinansieringsselskapet AS Financiering i Oslo

1993
Banken overtar Fokus Banks virksomhet i nedre Buskerud

1996
Nettbank for privatkunder innføres og egen hjemmeside på internett åpnes

1997
Fusjon mellom Eiker Sparebank og Drammensbanken Skoger Sparebank – endrer navn til Sparebanken Eiker Drammen

1999
Endrer navn til Sparebanken Øst

2006
Etablerer digitale kundekonsepter og multibrand-strategien

2008
Finanskrise

2009
Etablerer Sparebanken Øst Boligkreditt AS

2023
Sparebanken Øst feirer 180 år.

Ekers Sparebanks hovedkontor i Stasjonsgata i Hokksund, som ble innviet i 1916.

Strategiske ambisjoner

Sparebanken Øst er en solid utfordrer i et stort og attraktivt marked. Banken har en robust distribusjonsstrategi og vektlegger høy tilstedeværelse for sine kunder, både gjennom fysiske kontorer og selvbetjente konsepter.

Sparebanken Østs visjon

Vi ønsker å være en ledende sparebank på det sentrale østlandsområdet

Bankens visjon uttrykker en ambisjon om å være et relevant og attraktivt sparebankalternativ for folk flest, nå og i fremtiden. Vår forretningside er basert på at banken skal være en frittstående, selvstendig og lokalt styrt leverandør av finansielle tjenester som skal sette folk flest, og små og mellomstore bedrifter, i stand til å utnytte sine økonomiske ressurser på en best mulig måte.

Vårt verdiforslag

Nærmere folk flest

Verdiforslaget definerer vårt løfte til våre kunder, hvilken posisjon vi skal ta i markedet og hvordan vi skiller oss fra våre konkurrenter. Sparebanken Øst skal være nærmere folk flest gjennom å være tilgjengelige og folkelige, ha høyt kundefokus og tilby banktjenester som dekker de fleste behov.

Sparebankidentitet

Sparebanken Øst har i svært mange år hatt en målsetting om å kombinere tradisjonelle og moderne forretningsmodeller. Uavhengig av forretningsvirksomhetens grad av digitalisering, ønsker banken at sparebankidentiteten tydelig skal oppleves og gjenkjennes hos oss. Dette medfører at vi vil være samfunnsorienterte og stille høye etiske krav til oss selv og våre omgivelser. Vi skal bidra til verdiskapning og bærekraftig utvikling, både gjennom konsernets ordinære drift og gjennom bankens allmennyttige virksomhet, regionalt og lokalt. I utviklingen av banken ser vi stor verdi av at dette skjer med lokal forankring. Sparebanken Øst skal fremstå solid, langsiktig og troverdig overfor våre interessenter.

Sparebanken Øst skal være en lønnsom bank drevet etter forretningsmessige prinsipper, med ambisjon om å være relevant for bankens interessegrupper i et langsiktig perspektiv. Med høy andel private boliglånskunder med lave belåningsgrader har banken god oversikt, innsikt og nivå på risikoen i sine utlånsporteføljer. Vekst over tid i både kunde-og produktporteføljer, i privatmarkedet og bedriftsmarkedet, er viktig for å opprettholde god og lønnsom drift i fremtiden.

Målsettinger

Tema	Målsetting	
Overordnede økonomiske mål	Vi skal være en lønnsom bank drevet etter forretningsmessige prinsipper. Det skal skapes økonomiske resultater i det enkelte år og over tid som bidrar til måloppnåelsen i konsernet.	
Konsernets mål for avkastning på egenkapitalen	Konsernet skal ha en egenkapitalavkastning på 10 prosent over tid	
Konsernets mål for kapitaldekning	Konsernet skal minimum ha en kapitaldekning tilsvarende myndighetskrav pluss en margin på 1,0 prosentpoeng	
Målsetting for kostnader i prosent av inntekter	< 40 %	
Målsetting for utlånsvekst	Privatkunder	Minst på nivå med kredittveksten i Norge over tid
	Næringskunder	10 % årlig vekst de neste årene
Målsetting om tilfredshet	Ansatte	> 83 %
	Kunder	> 77 %

Markedet og forretningsområder

Sparebanken Øst har siden 2005 hatt en distribusjonsstrategi som skiller seg mye fra en tradisjonell sparebank, og de aller fleste andre norske sparebanker. Banken har svært lang erfaring med å tilby digitale banktjenester til segmenter i markedet gjennom sin multibrandstrategi (house of brands-strategi).

Merkevarestrategien setter oss i stand til å ivareta bankens konkurransekraft over tid, i utvalgte kundesegmenter over hele landet.

Konseptene skaper muligheter for differensiering av distribusjonsmetoder, informasjonsflyt og kundekommunikasjon, kjøpsprosesser, servicenivå og risiko. Dette fører til at konseptene, hver for seg, er en tydelig og tilpasset plattform for distribusjon av utvalgte finansielle tjenester til målrettede kundesegmenter i markedet. Våre markedsområder:

- Vi har vår opprinnelse i kommunene Øvre Eiker, Nedre Eiker og Drammen og ser på dette markedet som vårt lokalmarked. Vår ambisjon er å være en anbefalt og foretrukken lokalbank.
- Vi er til stede med bankkontorer i store deler av Østlandet og tilbyr personlig rådgivning og tett oppfølging av våre kunder i deres ulike livsfaser. Vår ambisjon er å være en engasjert og offensiv bank i det regionale markedet.
- Vi anser hele landet som marked gjennom bruk av digitale betjeningskonsepter og distribusjonskanaler. Vår ambisjon er å være en effektiv og enkel bank i det nasjonale markedet.
- Vi tilbyr produkter og tjenester til små og mellomstore bedriftskunder som ligger på det sentrale østlandsområdet. Vi definerer aksen Kongsberg – Oslo som vårt kjernemarked.

Siden 1996 har Sparebanken Øst etablert 25 filialer fra Stavern i sør til Jessheim i nord, og vi teller nå 30 bankkontorer på det sentrale østlandsområdet.

Med kostnadseffektive etableringer og fleksible åpningstider skapes det en møteplass for kunder som av og til ønsker og trenger samtaler med kunderådgivere i tillegg til alle de digitale og selvbetjente løsningene som banken tilbyr sine kunder.

Banken tilbyr enkle skreddersydde løsninger innen dagligbank, lån, sparing og forsikring. Hos oss kan kundene velge fritt i bankens produktspekter uten krav om andre produkter eller andre kompliserende koblinger.

Vi ønsker å være en engasjert samarbeidspartner for små- og mellomstore bedrifter og vi ønsker å bidra til regional næringsutvikling. Bedriftskundene skal oppleve oss som personlige og fleksible og at vi jobber for at bedrifter er i stand til å utnytte sine økonomiske ressurser på en best mulig måte.

	1843	2006	2014	2012	2011
	SPAREBANKEN ØST	DinBank.no Fra Sparebanken Øst	Nybygger FRA SPAREBANKEN ØST	BOLIGKREDITT.NO	TOPPRENTE.NO
Fysiske kontorer og personlig rådgivning	✓				
Selvbetjent	✓	✓	✓	✓	✓
Tilgjengelighet kundesenter	✓	✓	✓	✓	✓
Boliglån	✓	✓	✓	✓	
Sparing	✓	✓	✓		✓
Forsikring	✓		✓		

Miljø og bærekraft

Sparebanken Øst har innlemmet bærekraftperspektivet som en naturlig del av virksomheten. Banken har et overordnet mål om netto nullutslipp innen 2050 og har definert delmål innen 2030.

Mål	Målsetting
Overordnet målsetting	Net Zero innen 2050
Delmål innen 2030*	25 % reduksjon på CO2-utslipp i total portefølje
	50 % reduksjon på CO2-utslipp internt
	50 % økning andel grønne lån

*Målene er basert på at banknæringen opprettholder tilsvarende målsettinger over tid og at norske myndigheter etablerer en troverdig og detaljert plan for å oppnå målet om netto null utslipp. Myndighetene fortutsettes også å bygge tillit rundt planen hos/blant investorer, næringer, befolkningen og andre land. Myndighetenes plan forutsettes å bygge på anerkjente klimascenarioer (IEA).

Sparebanken Øst skal:

- Avdekke vesentlige bærekraftrisikoer og -muligheter hos våre kunder og vesentlige bærekraftfaktorer skal ha en innvirkning på vårt tilbud til kundene.
- Innlemme bærekraftperspektivet i vår risikorapportering.
- Rapportere til våre interessenter på en ærlig og troverdig måte om hvordan vi håndterer bærekraft.
- Være en attraktiv samarbeidspartner og økonomisk rådgiver for kundenes bærekraftige prosjekter og løsninger.
- Tilby grønne produkter og konsepter til kunder som er opptatt av dette.
- Gå foran som et godt eksempel og ha kontroll på interne prosesser og drift, sette krav til leverandører og partnere, og opptre med troverdighet.
- Være anerkjent som en bank som er ærlig og tydelig også når det gjelder bærekraftperspektivet.

Kundeopplevelse

I Sparebanken Øst er vi opptatt av å levere gode kundeopplevelser gjennom tilgjengelighet og personlig rådgivning.

Vi ønsker at kundene får gode kundeopplevelser med gjennomgående høy kvalitet og relevant økonomisk rådgivning som er tilpasset kundens behov og situasjon.

Tilgjengelighet

Vi mener at en god kundeopplevelse er avhengig av god tilgjengelighet. Våre dedikerte rådgivere er tilgjengelig både fysisk, på telefon og e-post, for å svare på spørsmål og løse kundens behov raskt og effektivt. Vi er tilgjengelig også gjennom våre 29 banklokaler på det sentrale østlandsområdet, hvor man kan komme innom etter eget ønske eller avtale et møte både i og utenfor åpningstid. Banken har utvidede åpningstider til vårt kundesenter, som gjør at kundene våre kan kontakte oss både senere på ukedagene og i helger. Vårt mål er å gi den samme gode kundeopplevelsen uavhengig av hvordan kundene er i kontakt med oss.

Sparebanken Øst har et mål om at kundene skal trives hos oss. Gjennom målinger av kundetilfredshet ser vi at banken har svært høy kundetilfredshet. Våre ambisjoner er å stadig forbedre oss og banken har derfor satt et realistisk mål om å nå en kundetilfredshet på 83 prosent. Per i dag måles bankens kundetilfredshet gjennom fire kundeundersøkelser i året og ved siste måling ved utgangen av 2024 ga kundene oss en score på 85 prosent, opp fra 82 prosent året før. Sparebanken Øst har også en høy score hos sammenligningstjenesten Bytt.no, hvor vi fikk utmerkelsen «Kundefavoritt» i desember 2024. Det viser oss at kundene i Sparebanken Øst er godt fornøyd med tjenestene og servicen de mottar.

Digitalisering

Vår digitalstrategi er forankret i vårt mål om å levere kostnadseffektive løsninger som gir verdi for kunden, forenkle hverdagen for både kundene og rådgiverne våre, og gi kundene valgfrihet når det gjelder hvordan de ønsker å samhandle med oss.

Kostnadseffektiv og konkurransedyktig

Vi er opptatt av å tilby digitale tjenester som ikke bare er kostnadseffektive for banken, men også gir reell verdi for våre kunder. Dette inkluderer tjenester som gir bedre oversikt over økonomien, enklere betalingsløsninger og mer effektive selvbetjeningsløsninger. Vi investerer i teknologi som automatiserer prosesser og gir oss muligheten til å tilby konkurransedyktige produkter og tjenester. Vi tror på å gi våre kunder valgfrihet når det gjelder hvordan de ønsker å samhandle med banken.

Vårt mål er å tilby mobilapper, nettplattformer, telefonstøtte og personlige møter i bankens kontorer. Dette skaper mulighetene for at kundene faktisk kan ta valg som passer best for den enkeltes behov og preferanser.

Vår digitale strategi kan betegnes som en «Smart Follower»-posisjon. Dette betyr at vi nøye overvåker og vurderer nye teknologiske trender og innovasjoner i banksektoren, og vi implementerer løsningene når de har vist seg å være pålitelige. Vi vil balansere nyskapning med stabilitet og pålitelighet for å sikre en trygg overgang til nye teknologier.

Etter forespørsler fra våre kunder, besluttet banken å innføre Apple Pay som en del av vår digitale tjenesteportefølje. Dette gir kundene muligheten til å velge fra en bred produktportefølje, og gjennom betalinger ved hjelp av sine Apple-enheter.

Cyber- og Informasjonssikkerhet

Banken må levere stabil og sikker infrastruktur både til interne produksjons- og rapporteringsprosesser og til våre kunder. Bankens risikobaserte tilnærming til IT-sikkerhet bygger blant annet på nasjonale sikkerhetsmyndigheters grunnprinsipper for IKT-sikkerhet. Banken benytter TietoEvry som hovedleverandør av bankløsninger, noe nesten samtlige norske banker også gjør. TietoEvry er en stor nordisk aktør med gode systemer for å ivareta sikkerheten i løsningen de tilbyr. Sparebanken Øst har de siste årene investert betydelige ressurser i nye forbedrede kundeløsninger, mer effektive produksjonsløsninger og oppdaterte sikkerhetsløsninger.

Sparebanken Øst har etablert et risikoregister for digitalisering- og teknologiområdet i banken, for å kunne avdekke om det er behov for endring i implementerte sikkerhetstiltak og løpende avdekke forbedringsbehov. Sparebanken Østs metode for å ivareta IT-sikkerhet er i første omgang gjennom overvåking og identifisering av mulige trusler, for deretter å beskytte, håndtere og eventuelt gjenopprette ved hendelser.

Kompetanse

Sparebanken Øst er avhengig av å tiltrekke seg bemanningsressurser med riktige holdninger og kompetansenivå. Bankens ansatte har vært og er fortsatt vår viktigste ressurs for å nå våre forretningsmessige målsettinger, innfri regulatoriske krav og gi kundene gode tjenester, produkter og kundeopplevelser. Sparebanken Øst ønsker å tilby en inkluderende og utviklende arbeidsplass til sine medarbeidere.

Sparebanken Øst har med sin beliggenhet tilgang på et stort arbeidsmarked med riktig kompetanse. Vi erfarer at bankens profil appellerer til ulike segmenter i arbeidsmarkedet.

Sparebanken Øst vil primært prioritere kontinuerlig utvikling av medarbeidernes kompetanse som gir gode utviklingsmuligheter. Banken har en strategi for kompetanse og læring som skal sikre kontinuerlig kompetanseutvikling. Vi tilbyr et godt arbeidsmiljø preget av åpen kommunikasjon, inkluderende kultur, interessante utfordringer og gode utviklingsmuligheter.

Våre ansatte har tilgang til omfattende opplæring, sertifiseringer og autorisasjoner for å sikre at de er oppdatert med de nyeste bransjetrender og faglige standarder. Vi oppmuntrer også til livslang læring og støtter våre ansattes ambisjoner om å utvikle seg i sine roller.

Gjennom årlige målinger av medarbeidertilfredshet, har vi de siste årene sett at banken har svært mange godt fornøyde medarbeidere.

Vi vet at fleksibilitet i arbeidshverdagen verdsettes, derfor legger vi til rette for dette gjennom fleksible arbeidstider, sommertid og ekstra ferie for småbarnsforeldre. Ansatte har også muligheten for hjemmekontor. Banken tilbyr også andre ansattgoder som helseforsikring, pensjons- og forsikringsordninger, lånebetingelse og bredt utvalg av firmahytter.

For at banken kan nå sin målsetting om å gi våre kunder personlig service må bankens kunderådgivere hjelpe kunder i alle livsfaser og i mange situasjoner. For å gi best mulig tjenester til våre kunder, er vi avhengig av dedikerte rådgivere som er spesialister på sitt felt, både innenfor økonomi og forsikring.

Risiko

All bankvirksomhet innebærer en viss grad av risikotagning. Sparebanken Øst har et bevisst forhold til de risikoer banken har eller påtar seg. Dette gjelder innenfor de vesentlige risikoområdene for tap som omfatter kredittrisiko og klimarisiko, markedsrisiko, likviditetsrisiko og operasjonell risiko. Banken har gjennom vedtatte strategidokumenter fastsatt risikotoleranser, rammer og måltall innenfor de nevnte risikoområdene.

Kredittrisiko

Bankens kredittstrategier omhandler ulike typer kredittrisiko knyttet til utlån, kreditter og garantier ytet til kunder innenfor person- og næringsmarkedet samt motpartsrisiko for verdipapirer.

Kredittstrategien skal bidra til å sikre at bankens aktiviteter innenfor kredittområdet er i tråd med rammebetingelser og regulatoriske forhold. Bankens strategiske planer og omfattende risikovurderinger tilkjennegir bankens evne og vilje til å ta risiko. Kredittstrategien er operasjonalisert i bankens kreditthåndbøker samt i øvrig instruksverk.

Banken har en kredittportefølje med en kvalitet og sammensetning som sikrer bankens lønnsomhet på kort og lang sikt og sikrer at bankens håndtering av kredittrisiko skjer i samsvar med de krav som følger av lover, forskrifter, rundskriv fra myndigheter og andre regulatoriske forhold.

Innenfor person- og næringsmarkedet står belåningsgrad, betjeningsevne og betjeningsvilje sentralt i kredittvurderingene. Finansavtaleloven og utlånsforskriften legger tydelige føringer for bankens utlånsvirksomhet.

Måling av risiko ved utlån til kunder skjer gjennom risikoklassifisering av kunder. Kundene risikoklassifiseres basert på scoremodeller utviklet med statistiske metoder som estimerer sannsynlighet for mislighold (PD). Risikoklassifiseringen er etablert som en integrert del av kredittprosessen og kravet til årlig reklassifisering av låneengasjement er ivaretatt. Utviklingen i kredittrisiko følges løpende opp med rapporter til bankens ledelse og kvartalsvis rapportering til bankens styre.

Bankens geografiske nedslagsfelt gir tilgang til et stort markedsområde med hensyn til kunder, både privatkunder og næringskunder. Boliglån til personkunder har i all hovedsak lav risiko, lån til personkunder med pant i bolig utgjør en svært stor del av bankens samlede utlån. Banken har lav andel utlån til næringskunder sammenlignet med andre sammenliknbare banker. Bankens konservative næringsportefølje, med stort innslag av næringseiendom til godt kjente kunder, bidrar til en lav samlet kredittrisiko i banken.

Banken tar også kredittrisiko gjennom forvaltning av likviditetsreserver. Banken har til hensikt å holde rentebærende

verdipapirer med lav kredittrisiko for likviditetsformål (reserve for avhendelse ved behov) og som grunnlag for deponering av låneadgang i sentralbanken.

Markedsrisiko

Bankens finansstrategi skal bidra til å sikre at aktiviteter innenfor finansområdet er i tråd med de rammebetingelser og retningslinjer som følger av bankens overordnede forretningsidé, strategiske planer og budsjetter samt at aktivitetene er forsvarlig i forhold til bankens evne og vilje til å bære risiko. Videre skal finansstrategien bidra til å sikre at bankens håndtering av finansiell risiko skjer i samsvar med de krav som følger av lover, forskrifter, rundskriv fra myndighetene og andre regulatoriske forhold. Sparebanken Øst har en likviditetsportefølje bestående av rentebærende verdipapirer i hovedsak utstedt av nordiske kredittforetak, norske banker, kommuner, stat og statsgaranterte foretak. Gjennom dette tar banken kredittspreadrisiko. Renterisiko holdes innenfor fastsatte rammer og begrenses ved at eiendeler og gjeld i all hovedsak har flytende rente eller er swappet til flytende rente. Eksponering mot egenkapitalinstrumenter utover bankens datterselskaper og strategiske investeringer er begrenset.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er risikoen for tap som følge av utilstrekkelig eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Styring og kontroll av operasjonell risiko ivaretas gjennom Sparebanken Østs strategi for helhetlig risikostyring som er bankens overordnede dokument for styring av risiko. Strategien definerer klart hvem som har ansvar for etablering og gjennomføring av internkontroll i banken. Banken har en klar organisasjonsstruktur og ansvarsfordeling samt etablert styrings-og kontrollordninger. Det er etablert systemer for oppfølging av risikoer som sikrer at disse er identifisert og håndtert med jevnlige vurderinger. Den operasjonelle risikoen søkes holdt på et lavt nivå. Banken gjennomfører blant annet årlige nøkkelprosessgjennomganger og lederbekreftelser.

Likviditetsrisiko

Sparebanken Øst har en konservativ holdning til likviditetsrisiko og skal sørge for forsvarlig likviditetsstyring slik at konsernet til enhver tid har tilstrekkelige likvide midler til å dekke forpliktelsene ved forfall. Konsernet skal kunne opprettholde normal virksomhet for en periode på minst 12 måneder uten tilførsel av likviditet og i tre måneder i et kombinert stresscenario. Konsernets likviditet styres etter fastsatte rammer og måltall for blant annet LCR, NSFR og stresstester.

Klimarisiko

Klimarisiko består av fysisk klimarisiko og overgangsrisiko. Fysisk risiko kan være skred, flom, havnivåstigning, tørke eller annet knyttet til klimaendringer. Overgangsrisiko er risiko knyttet til overgangen til et lavutslippssamfunn, der endringer i klimapolitikk/reguleringer, utvikling av ny teknologi, endrede kundepreferanser og investorkrav, som kan føre til brå endringer i markedsverdien til finansielle aktiva og eiendeler. Klimarisiko kan føre til økt kredittrisiko, finansielle tap, eller redusert tilgang på kapital.

Banken finansierer ingen karbonsensitive næringer som olje, gass eller shipping. Banken har definert hvilke sektorer og aktiviteter som banken ikke ønsker å finansiere. Dette gjelder kullutvinning eller energiproduksjon basert på kull, kontroversielle våpen, tobakk, pornografi, oljesand/tjæresand, skiferolje og -gass eller olje og gassutvinning i Arktis.

Sparebanken Øst har de siste årene økt oppmerksomhet på klimarisiko i utlånsporteføljene og har kartlagt både boliglånskunder og næringseiendomskunder for fysisk klimarisiko. Banken har som mål at fysisk risiko ikke skal øke betydelig over tid. Det vises til nærmere omtale om klima-og miljørisiko i banken på side 36.

Datterselskaper og strategiske eierinteresser

Bankens eierstrategi skal bidra til at vår selvstendighet og lokale styring opprettholdes eller styrkes. Videre kan banken involvere seg i virksomhet som forventes å bidra til at bankens overordnede økonomiske målsettinger nås på kort og lang sikt. Samtlige datterselskaper er 100 prosent eid av Sparebanken Øst og inngår i bankens konsernregnskap.

Datterselskaper

AS Financiering

Et av Norges eldste finansieringsselskap med røtter tilbake til 1930 og har siden 1991 vært et heleid datterselskap av Sparebanken Øst. AS Financiering er samlokalisert med Sparebanken Øst sentralt i Oslo sentrum.

AS Financiering er spesialist på salgspantlån til nye og brukte biler. Selskapet har ambisjon om å være en ledende aktør innen bruktbilfinansiering, men tar også en tydelig posisjon i fritidsmarkedet (mc, atv, snøscootere og caravan). AS Financiering er landsdekkende og distribuerer sine produkter via digitale kanaler, samarbeidende forhandlere og morbankens kontorer.

Selskapet tilbyr også salgspantlån gjennom det digitale konseptet «Dittbillån.no», et prisledende billånskonsept for nyere biler med lav belåningsgrad. AS Financiering bidrar også til det grønne skiftet ved å tilby gunstig finansiering for null- og lavutslippsbiler.

Ved utgangen av 2024 utgjorde netto utlån til kunder 2,8 milliarder kroner i AS Financiering.

Sparebanken Øst Boligkreditt AS

Konsesjon som kredittforetak med rett til utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett (OmF). Selskapet har siden opprettelsen i 2009 vært en svært viktig aktør for å sikre banken en langsiktig og gunstig markedsfinansiering av bankens boligutlånsportefølje gjennom utstedelser av OmF i markedet.

Selskapet har en Aaa kredittrating fra Moody's Investor Service på alle sine obligasjonsutstedelser. Dette reflekterer laveste risiko, og er viktig for å sikre banken markedstilgang og å oppnå gode lånevilkår.

Selskapet erverver utlån fra to kilder. Utlån kan innvilges i markedskonseptet «Boligkreditt.no» i Sparebanken Øst Boligkreditt AS, eller utlån kan erverves fra morbanken. Sistnevnte er selskapets viktigste kilde til utlån som grunnlag for utstedelse av OmF. Utlån overført til eller gitt av Sparebanken Øst Boligkreditt AS er innvilget med pant i fast eiendom (bolighypoteklån) innenfor 75 prosent av boligens markedsverdi.

Ved utgangen av 2024 utgjorde netto utlån til kunder 18,8 milliarder kroner, og utstedte obligasjoner med fortrinnsrett utgjorde 17,5 milliarder kroner i Sparebanken Øst Boligkreditt AS.

Sparebanken Øst Eiendom AS

Forvalter av eiendommer tilhørende konsernet Sparebanken Øst.

Øst Prosjekt AS

Hovedformål å overta prosjekter og drive industri- og handelsvirksomhet til sikring og realisering av utsatte engasjementer i morbanken.

Strategiske eierinteresser

Frende Forsikring
Består av morselskapet Frende Holding AS som forvalter eierskapet i de heleide datterselskapene Frende Skadeforsikring AS og Frende Livsforsikring AS. Selskapet tilbyr forsikringsprodukter innenfor kjøretøy, hus og innbo, båt og fritid samt liv og helse. Sparebanken Øst er 3. største eier i Frende Holding AS med en eierandel på 14,70 prosent. Banken distribuerer skade-og livprodukter til bedrifter og privatpersoner gjennom Frende.

Norne Securities AS
Verdipapirforetak som har virksomhet innen første-og annenhåndsomsetning av finansielle instrumenter og finansiell rådgivning. Selskapet tilbyr handel i aksjer og fond på internett samt Investment banking. Sparebanken Øst har en eierandel på 2,15 prosent i selskapet. Banken distribuerer aksje-og fondssparing til bedrifter og privatpersoner gjennom Norne, hvor Norne sin spareplattform er tilgjengelig via bankens nett- og mobilbank.

Vipps Holding AS
Eier av det heleide datterselskapet BankID BankAxept AS og er majoritetseier i Vipps MobilePay AS. Eierskapet kombinerer de sterke merkevarene Vipps, MobilePay, BankID og BankAxept. Selskapene er Nordens ledende aktører innen betaling og identifisering, og utfordrer det etablerte og skaper nye forenklinger hver eneste dag. Vipps Holding AS er eid av banknæringen i Norge og Sparebanken Øst har en eierandel på 0,72 prosent i Vipps Holding AS.

Dialog Eiendomsmegling AS
En av drammensregionens største eiendomsmeglere med virksomhet hovedsakelig i Buskerud og nordre Vestfold. Sparebanken Øst er nest største eier med en eierandel på 35,9 prosent.

Kraft Bank ASA
Bank som hjelper privatpersoner som sliter med en vanskelig økonomi gjennom å tilby refinansiering av lån med sikkerhet i bolig og gi gode råd på veien videre mot en friskmeldt økonomi. Til kunder som allerede god økonomi, tilbyr selskapet i tillegg spareprodukter. Sparebanken Øst ble eier i selskapet i 2018 og har en eierandel på 6,85 prosent.

NBX AS
Norsk kryptobørs for kjøp, salg og oppbevaring av kryptovalutaer. Selskapet er registrert hos Finanstilsynet. NBX bygger sine tjenester på fremtidens finansielle infrastruktur. Selskapet er i dag en handelsplattform for kryptovaluta. Sparebanken Øst ble eier i selskapet i 2019 og har en eierandel på 4,99 prosent i NBX AS. Bankens eierskap i NBX har sin strategiske forankring i at banken ønsker tilgang til kunnskap om digitale utviklingsområder i finansnæringen samt å lære av og forstå disruptive initiativ for å stå best mulig rustet i konkurransen om fremtidens kunder.

Styret, ledelse og organisasjon

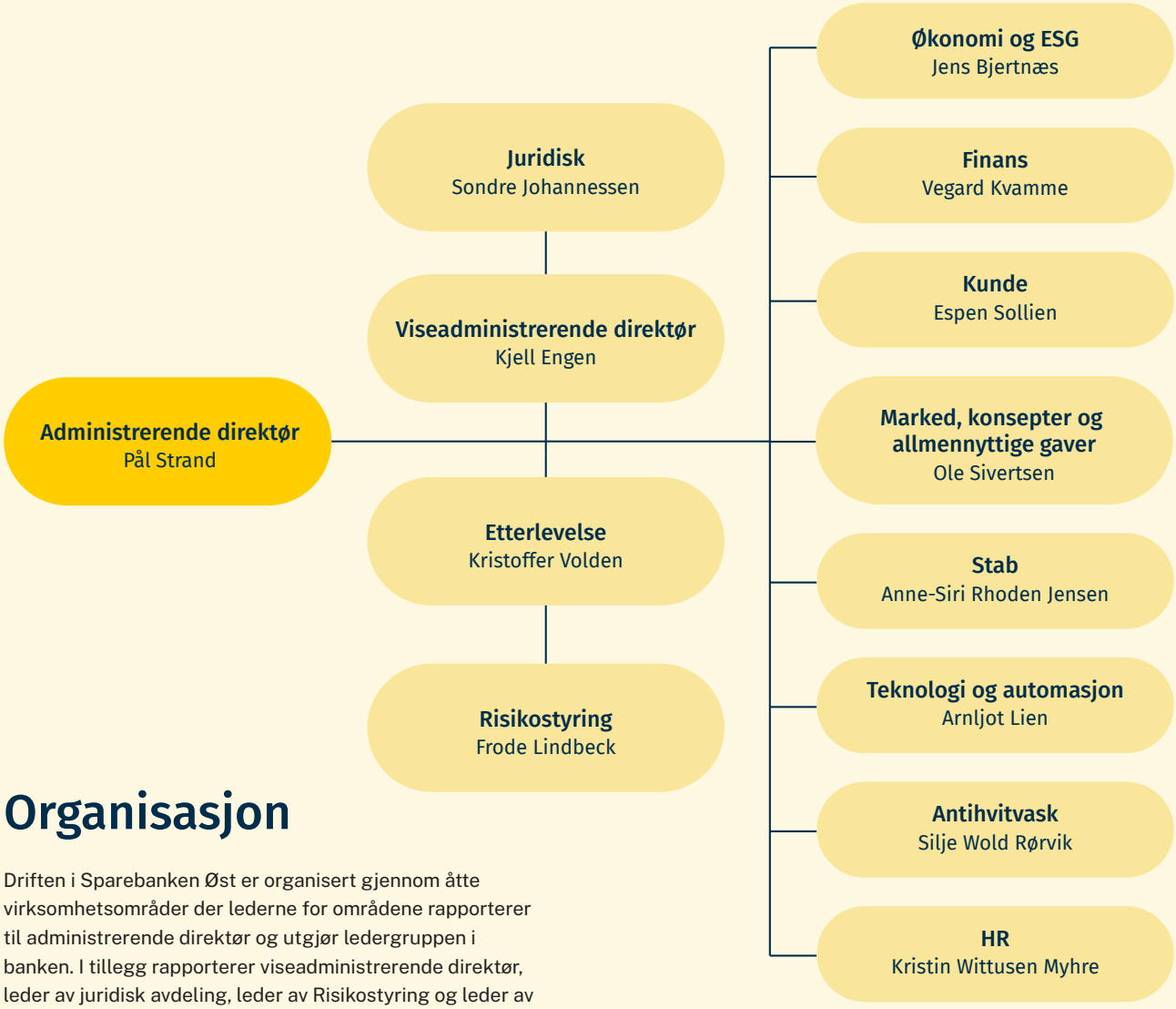

Organisasjon

Driften i Sparebanken Øst er organisert gjennom åtte virksomhetsområder der lederne for områdene rapporterer til administrerende direktør og utgjør ledergruppen i banken. I tillegg rapporterer viseadministrerende direktør, leder av juridisk avdeling, leder av Risikostyring og leder av Etterlevelse til administrerende direktør. De to sistnevnte har også rapportering direkte til styret og har møterett i toppledermøtene.

Virksomhetsområdet Kunde betjener bankens kunder på bedriftsmarkedet og privatmarkedet, mens Marked, konsepter og allmennyttige gaver har ansvaret for bankens digitale kunder og betjeningskonsepter. Bærekraftarbeidet i banken er organisert under Økonomi og ESG. Øvrige virksomhetsområder består dels av stabs- og støtteområder og avdelinger som utfører operasjonelle oppgaver og tjenester og yter fagstøtte til banken og bankens datterselskaper innenfor sine områder.

	Antall ansatte	Endring fra 2023
Ansatte Sparebanken Øst:	175	-5
Ansatte datterselskap:	16	-1
Ansatte konsern:	192	-6

Ledelsen i Sparebanken Øst

Pål Strand
Født 1965

Administrerende direktør

Ulike funksjoner og roller i banken siden 1984, bl.a. som direktør for person-og bedriftsmarked og viseadministrerende direktør. Erfaring også som administrerende direktør i Dialog Eiendomsmegling AS. Bedriftsøkonom og Bachelor of Management fra Handelshøyskolen BI.

Antall egenkapitalbevis*:
41.203

Kjell Engen
Født 1969

Viseadministrerende direktør

Viseadministrerende direktør siden 2009. Ulike funksjoner og roller i Sparebanken Øst siden 2003, bl.a. som finansdirektør i perioden 2008 til 2017. Tidligere jobbet i Finanstilsynet og DNB. Siviløkonom fra Handelshøyskolen BI.

Antall egenkapitalbevis*:
802

Jens Bjertnæs
Født 1985

Økonomi og ESG

Leder av Økonomiavdelingen i banken siden 2024. Revisor i Ernst & Young AS i perioden 2011 til 2018. Ulike roller innen økonomi og finans i NRC Group ASA i perioden 2018 til 2024. Siviløkonom og Master i revisjon og regnskap fra Handelshøyskolen BI.

Antall egenkapitalbevis*:
873

Espen Sollien
Født 1969

Kunde

Leder av Kundeområdet siden 2023. Banksjef forsikring og mersalg i Sparebanken Øst i perioden 2007-2012. Administrerende direktør i AS Financiering i fra 2012 til 2022. Erfaring fra Ford Credit Europe Bank og AXA. Siviløkonom (Master of Science) fra Handelshøyskolen BI.

Antall egenkapitalbevis*:
1.203

Anne-Siri Rhoden Jensen
Født 1961

Stab

Ulike funksjoner og roller i banken siden 1985, blant annet som en del av ledelsen i to tidligere perioder. Erfaring fra både bedriftsmarked og privatmarked og senest leder for kredittområdet i privatmarkedet. Diplomøkonom fra BI.

Antall egenkapitalbevis*:
1.619

Kristin Wittusen Myhre
Født 1975

HR

Ulike roller i banken siden 1998 og leder av HR siden 2015. Erfaring som bioingeniør i perioden 1995 til 1998. Høyskolekandidat økonomi og administrasjon fra Trondheim Økonomiske Høyskole, Bioingeniør fra Trondheim Ingeniørhøyskole.

Antall egenkapitalbevis*:
1.203

Vegard Kvamme
Født 1975

Finans

Ansatt i Sparebanken Øst siden 2002. Leder av Finans fra 2010 og daglig leder Sparebanken Øst Boligkreditt AS siden 2016. Siviløkonom fra Handelshøyskolen BI og Master of Information Technology fra University of Newcastle, Australia.

Antall egenkapitalbevis*:
3.603

Ole Sivertsen
Født 1979

Marked, konsepter og allmennyttige gaver

Leder av Marked i banken siden 2021. Tidligere erfaring som journalist i Mediehuset Drammens Tidende, kommersiell leder i Mjøndalen IF Fotball og rådgiver i NYG. Medievitenskap fra NTNU.

Antall egenkapitalbevis*:
1.203

Arnljot Lien
Født 1965

Teknologi og automasjon

Ulike funksjoner og roller i banken siden 2001, og som leder av IT fra 2019. Tidligere innehatt lederstillinger innenfor teknologiområdet fra næringsmiddelindustri. Bedriftsøkonom og diverse ledelsesfag fra BI og Folkeuniversitetet (HiB).

Antall egenkapitalbevis*:
1.203

Silje Wold Rørvik
Født 1983

Antihvitvask og innfordring

Operativ hvitvaskingsansvarlig, samt leder for Innfordring i Sparebanken Øst siden mars 2022. Tidligere juridisk rådgiver for Skatteetaten og Politiet i perioden 2008-2020. Master i rettsvitenskap (jurist) fra UiT

Antall egenkapitalbevis*:
987

**Antall egenkapitalbevis i Sparebanken Øst per 31. desember 2024 inkludert egenkapitalbevis tilhørende nærstående.*

Styret i Sparebanken Øst

Øivind Andersson

Født 1956

Styreleder

Bakgrunn som statsautorisert revisor fra Norges Handelshøyskole. Daglig leder og eier av konsulent-og forvaltningsselskapet Vin AS. Styreleder siden 2017 og styremedlem siden 2015. Medlem i godtgjørelsesutvalget og revisjons-og risikoutvalget.

Antall styremøter:
27 av 27

Antall egenkapitalbevis*:
75.000

Cecilie Hagby

Født 1966

Nestleder

Utdannelse som sivilingeniør fra NTNU. Daglig leder i Norsk Betongforening og ansatt i Tekna. Nestleder siden 2020. Styremedlem siden 2018. Leder av godtgjørelsesutvalget og revisjons-og risikoutvalget.

Antall styremøter:
26 av 27

Antall egenkapitalbevis*:
0

Lina Andal Sørby

Født 1986

Sivilingeniør i Industriell Økonomi fra Norges Miljø-og Biovitenskapelige Universitet. Driver gård med melk-, storfekjøtt- og kornproduksjon. Styremedlem siden 2022, tidligere medlem av revisjons-og risikoutvalg.

Antall styremøter:
27 av 27

Antall egenkapitalbevis*:
4.543

Jorund Rønning Indrelid

Født 1959

Utdannelse innen økonomi og ingeniør. Eier og daglig leder siden 1987 i entreprenør-og eiendomsselskapet Hobbelstad og Rønning AS. Styremedlem siden 2019. Tidligere medlem i godtgjørelsesutvalget.

Antall styremøter:
27 av 27

Antall egenkapitalbevis*:
34.485

Arne K. Stokke

Født 1946

Juristutdannet med advokatbevilling. Erfaring som dommerfullmektig og advokat. Ansatt som advokat i Sparebanken Øst fra 1996-2013. Styremedlem siden 2019. Medlem i revisjons-og risikoutvalget.

Antall styremøter:
27 av 27

Antall egenkapitalbevis*:
6.012

Ole B. Hoen

Født 1976

Sivilingeniør fra Norges Miljø-og Biovitenskapelige Universitet. Head of Industrial Innovation Center i Kongsberg Innovation AS. Styremedlem siden 2021. Tidligere medlem i revisjons-og risikoutvalget.

Antall styremøter:
26 av 27

Antall egenkapitalbevis*:
52.619

Håvard Saastad

Født 1983

Utdannelse innen Handel, service og logistikk ved Høyskolen i Harstad. Tillitsvalgt og autorisert finansiell rådgiver i Sparebanken Øst. Arbeidserfaring fra bank og forsikring. Ansattvalgt styremedlem siden 2022.

Antall styremøter:
26 av 27

Antall egenkapitalbevis*:
3.203

Sissel Album Fjeld

Født 1959

Utdannelse fra Drammens Handelsgymnasium. Til daglig hovedtillitsvalgt og markedskonsulent i Sparebanken Øst. Ansattvalgt styremedlem siden 2019. Medlem i godtgjørelsesutvalget.

Antall styremøter:
26 av 27

Antall egenkapitalbevis*:
3.378

**Antall egenkapitalbevis i Sparebanken Øst per 31. desember 2024 inkludert egenkapitalbevis tilhørende nærstående.*

Allmennyttige gaver

Når barn, unge og voksne får muligheten til å forfølge drømmene sine, skapes det ringvirkninger i hele lokalsamfunnet. Vi heier på de gode prosjektene som styrker fellesskapet.

Sparebanken Øst har et bankende hjerte for våre lokalsamfunn. Derfor støtter vi alt fra idrett og teater til lokalhistorie og sosiale tiltak på vår hjemmebane. Slik gir vi flere muligheten til å vokse, skape og oppleve tilhørighet.

Nærmere en arena for alle

For oss handler idrett om barn med stjerner i øynene som snører på seg fotballskoene, frivillige som holder hjulene i gang med vafler og smil, og ungdommer som får skinne på banen og vokse som mennesker.

Noen vil til topps, andre vil bare kjenne på samhold og aktivitet i hverdagen. Samtidig roper vi et stort takk til de frivillige – uten dem stopper alt opp. Vi ønsker å bidra til å gjøre hverdagen deres enklere, slik at barna får flere trygge steder å leke, lære og le sammen.

Mens noen finner mestring og fellesskap på idrettsbanen, drømmer andre om å spille teater eller stå på en konsertscene. Vi støtter lokale teatergrupper og kultursatsinger fordi vi ser gleden i ansiktet til de som tør å stå på scenen for aller første gang. Gjennom vår støtte får de unge et trygt rom å vokse i, med gode instruktører og ekte forestillinger. Uansett om veien videre blir en karriere eller bare et kjært minne, gir dette selvtillit, inspirasjon og nye muligheter.

Vi vil løfte frem hverdagshelter og ildsjeler som gjør alt de kan for at flere skal komme nærmere drømmen. Hver gang vi deler av overskuddet, handler det om å støtte engasjerte mennesker som skaper nye muligheter i nærmiljøet vårt – om det er idrett og kultur, eller tilbud til de som står i en krevende hverdag. Sammen med frivillige foreninger og organisasjoner gir vi barn og unge flere arenaer der de kan vokse.

«Å få folk ut i naturen og lokalsamfunnet gir både glede, fellesskap og minner for livet»

Nærmere gode opplevelser

For å få folk ut i aktivitet og nyte det nærmiljøet har å by på, utviklet vi «Opplevelsesbanken» – en gratis app fylt med lokalturer, aktiviteter og kultur i Drammen og Øvre Eiker. For oss er det viktig å få folk ut av sofaen.

Vi ønsker å inspirere folk til å oppdage lokale perler – enten det er en ukjent tursti, en idyllisk badeplass eller et nytt sted for lek og moro. Å få folk ut i naturen og lokalsamfunnet gir både glede, fellesskap og minner for livet. Det gir flere positive ringvirkninger og best av alt – vi kommer tettere på hverandre.

Allmennyttige gaver skal være en døråpner for drømmer, håp og ny giv. For Sparebanken Øst handler det om å gi rom og muligheter der det trengs, slik at vi sammen med lokalsamfunnet kan gjøre livet litt bedre for både store og små.

Allmennyttige gaver

Som selveid stiftelse har Sparebanken Øst bygget opp en solid egenkapital gjennom snart 200 års bankhistorie. En stor del av overskuddet til banken avsettes til allmennyttige formål. Dette er midler som skal komme allmennheten til gode. Over tid blir midlene tilført organisasjoner og prosjekter med formål om å støtte dugnadsånd, idealister og andre formål som bidrar til en positiv samfunnsutvikling.

Tiltak som er rettet spesielt mot barn, ungdom og svake grupper prioriteres. Banken er opptatt av at støtten har reell samfunnsverdi og at midlene når ut til mange. Mottakerne spenner bredt, blant annet til kultur, frivillighet, bevaring av bygg og minner, økonomisk bevisstgjøring og idrett.

Det hele startet i 1843 da 261 innbyggere i Eger Præstegjæld stilte kapital til rådighet for å etablere Egers Sparebank. Siden den gang har kapitalen vokst fra noen få speciedaler til et betydelig beløp, og ved utgangen av 2024 (siste regnskapsår) utgjør grunnfondet nå 2,6 milliarder kroner. Denne langsiktige kapitalen er en del av ryggraden i bankens bærekraftige drift og bidrar til at vi kan fortsette å gi rom for allmennyttige gaver og støtte til de som bringer folk nærmere drømmen.

Kategorier

Spire handler om å bringe flere nærmere det de drømmer om, uansett om drømmen handler om idrett, kultur eller en trygg start på voksenlivet. Spire sørger for at frivillige lag og foreninger får stabil, langsiktig støtte så barn og unge kan finne et sted å trives.

Sprang gir unge talenter en ekstra dytt så de kan utvikle seg og kanskje nå nye høyder.

Spekter gjør at flere tiendeklassinger lærer om privatøkonomi så at de får verktøyene de trenger for å skape sin egen fremtid – med hodet hevet og drømmene i behold.

Minner sørger for å kjøpe, bevare og forvalte bevaringsverdige bygninger og historiske gjenstander, slik at lokale historier ikke går i glemmeboken. Om det er oppussing av gamle Tingstua i Øvre Eiker eller innkjøp av historisk glasskunst, ønsker vi å ta vare på arven som har formet lokalsamfunnene våre. Sånn får kommende generasjoner et innblikk i tradisjoner og røtter, og vi kommer nærmere forståelsen av hvem vi er – og hvor vi kommer fra.

Agenda Øst bidrar til at kultur skal være for alle. Derfor støtter vi alt fra gratis julekonserter til familieforestillinger som «Jakten på Juleskurken» i Drammens Teater. Uansett om du er kunde i banken eller ikke, skal du kunne bli med og kjenne på tilhørigheten i lokalsamfunnet. Når vi samarbeider med lokale aktører innen kunst og kultur, bidrar vi til at hverdagen fylles med mer kreativitet, flere møteplasser og ikke minst en følelse av å være del av noe større. Det skaper ikke bare gode minner, men også fremtidstro og tilhørighet for generasjoner framover.

Over ***1.000 tiendeklassinger*** har fått praktisk innføring i privatøkonomi

Økonomisk ***trygghet*** for ungdom

Gjennom vårt samarbeid med Ungt Entreprenørskap har over 1.000 tiendeklassinger årlig fått praktisk innføring i privatøkonomi. Våre ansatte gir elever kunnskap om budsjettering, sparing og økonomiske valg, alt med mål om å styrke deres selvtillit og evne til å ta kloke økonomiske beslutninger i fremtiden. Tilbakemeldinger fra både elever og lærere viser at denne undervisningen bidrar til bedre forståelse og forberedelse til voksenlivet.

Over ***20.000 barn og unge*** får muligheten til å utvikle seg fysisk og sosialt

Idrett som ***samler*** og ***styrker*** lokalsamfunnet

Gjennom vårt samarbeid med 15 idrettslag får over 20.000 barn og unge muligheten til å utvikle seg både fysisk og sosialt. Idretten gir rom for mestring, glede og vennskap, samtidig som den skaper trygge nettverk der alle kan delta, uansett utgangspunkt. Kombinasjonen av toppidrett og breddeidrett inspirerer og styrker hverandre, mens frivilliges innsats sikrer at idretten forblir en viktig del av hverdagen i lokalsamfunnet.

En tiårig tradisjon for *håp* og *glede*

Å møte mennesker med varme og respekt har vært kjernen i vårt samarbeid med Frelsesarmeen i over ti år. Enten det er gjennom utdeling av julegaver, støtte barn inn i fritidsaktiviteter eller gi mat til familier i vanskelige tider, handler det om å bidra til en hverdag med mer verdighet og mindre bekymring. I 2024 synliggjorde vi dette arbeidet med #julesløyfeaksjonen – et symbol på omsorg og fellesskap, både i Drammens bybilde, i Hokksund og på sosiale medier.

Vi lanserte ***#julesløyfeaksjonen*** som et symbol på omsorg og fellesskap

Julekonserter *samler tusenvis* før jul

I 2024 samlet vi over ***3.500 mennesker*** til åtte gratiskonserter

Sparebanken Østs julekonserter har gjennom mer enn to tiår blitt en verdsatt tradisjon som gir julestemning og fellesskap. I 2024 samlet vi over 3.500 mennesker til åtte gratiskonserter, der Silje Nergaard og Frode Alnæs skapte julestemning i fire lokale kirker i Drammen, Nedre Eiker, Vestfossen og Røyken. Dette har blitt en tradisjon vi er stolte av, en gave til lokalsamfunnet, som skaper minner og samhold.

Bærekraft

Innhold

Sparebanken Østs bærekraftarbeid 29

FNs bærekraftmål 30

Organisering av bærekraftarbeidet i banken 31

Overordnet mål: Netto nullutslipp innen år 2050 32

Retningslinjer banken støtter 33

Hva som er viktig og hva vi kan påvirke 34

Klima og miljø 35

Klima- og miljørisiko i porteføljen 36

Bankens egne utslipp 39

Finansierte utslipp 41

EUs taksonomi 45

Bærekraftig kapitaltilgang, lån og produkter 47

Økonomisk og bærekraftig kompetanse 49

Lokal næringsutvikling og innovasjon 49

Naturmangfold 50

Ressurseffektivitet og avfall 50

Menneskerettigheter, mangfold og inkludering 51

Mangfold og inkludering 52

Ansvarlig verdikjede 58

Ansvarlig rådgivning og kompetanseutvikling 59

Arbeidsmiljø og sikkerhet 60

Gaver til allmennyttige formål 62

Arbeid mot økonomisk kriminalitet og beskyttelse av personvern 63

Forebygge økonomisk kriminalitet og korrupsjon 64

Informasjonssikkerhet og personvern 65

Bærekraftområder Sparebanken Øst – GRI-indikatorer 66

Sparebanken Østs bærekraftarbeid

2024 ble det varmeste året som noen gang er registrert på kloden. Konsekvensene av klimaendringene har slått inn for fullt i hele verden og også i Sparebanken Øst sitt lokale markedsområde, hvor vi også i 2024 har opplevd tilfeller av ekstreme nedbørsmengder og flom. For å begrense klimaendringene i fremtiden må vi, som andre aktører, bidra til en bærekraftig omstilling.

Sparebanken Øst har som lokal sparebank en rolle i å styre finansielle midler i en retning som kan bidra til omstillingen mot en lavkarbon- og sirkulærøkonomi. Vi har satt oss et ambisiøst mål om netto nullutslipp innen 2050. Vi jobber derfor aktivt for å innlemme bærekraft i alle deler av forretningen. Dette understøtter våre strategiske ambisjoner om å skape gode kundeopplevelser, sikre etterlevelse og levere på finansielle mål. I løpet av de neste årene skal vi fortsette å støtte og samarbeide med våre kunder i en styrt omstilling gjennom informasjons- og kompetansedeling. Bankens primære påvirkningsmulighet overfor kundene skjer gjennom bankens kredittpolicy, og de krav banken stiller til kunden. Vi skal i hovedsak bruke positiv påvirkning, men Sparebanken Øst har definert noen sektorer og aktiviteter som banken ikke ønsker å finansiere i fremtiden. Dette er aktiviteter som er svært negative for miljøet, samfunnet eller mennesker. Næringene og aktivitetene som er omfattet av eksklusjonskriteriene er: Kullutvinning eller energiproduksjon basert på kull, kontroversielle våpen, tobakk, pornografi, oljesand/tjæresand, skiferolje og skifergass og olje- og gassutvinning i Arktis.

Vi skal utvide våre bærekraftige produkter og jobbe med å utvide vår kompetanse innen bærekraft. I tillegg skal vi samarbeide videre med lokale aktører i vårt nettverk for å bidra til lokalsamfunnets nødvendige omstilling. Banken skal fortsette å bidra betydelig til både miljømessige og sosiale utviklingsprosjekter i regionen gjennom vårt gavefond. Bærekraftperspektivet står sterkt i utvelgelsen av hvilke mottakere som får økonomisk støtte.

FNs bærekraftmål

Banken jobber overordnet utfra FNs bærekraftmål, som er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. De består av totalt 17 mål og 169 delmål. Målene skal fungere som en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn. Sparebanken Øst prioriterer fire av disse målene og kommer senere i rapporten inn på hvordan vi arbeider for å etterleve ambisjonene:

GOD UTDANNING

Sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremme muligheter for livslang læring for alle.

STOPPE KLIMAENDRINGENE

Handle umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem.

ANSTENDIG ARBEID OG ØKONOMISK VEKST

Fremme varig, inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle.

FRED, RETTFERDIGHET OG VELFUNGERENDE INSTITUSJONER

Fremme fredelige og inkluderende samfunn for å sikre bærekraftig utvikling, sørge for tilgang til rettsvern for alle, og bygge velfungerende, ansvarlige og inkluderende institusjoner på alle nivåer.

Begrepet «bærekraftig utvikling» ble brukt for første gang i 1987 i FN-rapporten «Vår felles framtid». Bærekraftig utvikling er der definert som «utvikling som tilfredsstiller dagens behov uten å ødelegge framtidige generasjoners muligheter til å tilfredsstille sine behov».

Bærekraft omhandler tre dimensjoner: klima-og miljømessig bærekraft, sosial bærekraft og økonomisk bærekraft. Når vi snakker om klima-og miljødimensjonen av bærekraftig utvikling, handler det om å ta vare på naturen og klimaet. Den sosiale delen av bærekraft handler om å sikre at alle mennesker får et godt og rettferdig grunnlag for et anstendig liv. Den økonomiske dimensjonen handler om å sikre økonomisk trygghet for mennesker og samfunn.

Organisering av bærekraftarbeidet i banken

Styret i banken er en pådriver for bankens nødvendige grønne omstilling. De har det overordnede ansvaret for bærekraft i Sparebanken Øst og beslutter strategiske bærekraftvalg for banken. Styret blir holdt løpende informert om klimarelaterte temaer i samfunnet og innen det regulatoriske. I 2023 vedtok styret bankens delmål for 2030 og alle styremedlemmer har gjennomført opplæring i bærekraft sammen med de ansatte i banken.

Alle virksomhetslederne som sitter i ledelsen i banken har ansvar for å nå målene i bankens bærekraftstrategi. I det daglige virket er bærekraftarbeidet organisert under virksomhetsområdet Økonomi og ESG, i tillegg til at viseadministrerende direktør er aktiv i bærekraftarbeidet i banken gjennom faglig bidrag samt ekstern kommunikasjon til investorer og interessegrupper. Begge disse lederne rapporterer til administrerende direktør i banken.

Leder for Økonomi og ESG og viseadministrerende direktør har ansvar for å identifisere nødvendige ESG-tiltak, at relevante ESG-oppgaver delegeres til ulike avdelinger og for å følge opp at nødvendige tiltak blir gjennomført. Banken organiserer utviklingsarbeidet på ESG-feltet i arbeidsgrupper som favner flere forretningsområder i banken. Blant områdene med størst utvikling innen bankens ESG-arbeid i 2024 er systematisering, automatisering og rapportering av fysisk risiko og utslipp i henholdsvis privatmarked- og næringsporteføljen.

Bankens datterselskap AS Financiering er et finansieringsselskap som gir lån til kjøretøy med salgspant i låneobjektet. Datterselskapet består av 15 ansatte og har en portefølje på i underkant av 3 milliarder. AS Financiering er inkludert i bankens bærekraftarbeid, herunder også bærekraftrapporten. Under de temaer hvor det ikke er kommentert særskilt for AS Financiering, gjelder bankens rapportering også for AS Financiering.

REGLER OG RETNINGSLINJER

FNs bærekraftmål	Mål nr. 4, 8, 13, 16
UN Global Compact	Prinsipp 7 og 8
GRI-indikator	2.09 og 2.14
TCFD	Virksomhetsstyring

Overordnet mål: Netto nullutslipp innen år 2050

Netto nullutslipp betyr å kutte klimagassutslippene til så nær null som mulig, med eventuelle gjenværende utslipp absorbert fra atmosfæren, for eksempel av hav og skog.

Delmål innen 2030*

**Målt mot basisåret 2019.*

- **25% reduksjon utslipp CO2 i total portefølje**
- **50% reduksjon utslipp CO2 internt**
- **50% økning andel grønne lån**

Energisektoren er kilden til rundt tre fjerdedeler av klimagassutslippene i dag og har nøkkelen til å avverge de verste effektene av klimaendringer. Banken har som mål å redusere egne og finansierte utslipp og har vedtatt målsettingen om netto nullutslipp innen år 2050. I 2023 satte vi delmål som banken skal nå innen 2030.

Målene er basert på at banknæringen opprettholder tilsvarende målsettinger over tid og at norske myndigheter etablerer en troverdig og detaljert plan for å oppnå målet om netto null utslipp. Myndighetene fortutsettes også å bygge tillit rundt planen blant investorer, næringer, befolkningen og andre land. Myndighetenes plan forutsettes å bygge på anerkjente klimascenarioer (IEA).

Sparebanken Øst skal:

- Avdekke vesentlige bærekraftrisikoer og -muligheter hos våre kunder og vesentlige bærekraftfaktorer skal ha en innvirkning på vårt tilbud til kundene.
- Innlemme bærekraftperspektivet i vår risikorapportering.
- Rapportere til våre interessenter på en ærlig og troverdig måte om hvordan vi håndterer bærekraft.
- Være en attraktiv samarbeidspartner og økonomisk rådgiver for kundenes bærekraftige prosjekter og løsninger.
- Tilby grønne produkter og konsepter til kunder som er opptatt av dette.
- Gå foran som et godt eksempel og ha kontroll på interne prosesser og drift, sette krav til leverandører og partnere, og opptre med troverdighet.
- Være anerkjent som en bank som er ærlig og tydelig også når det gjelder bærekraftperspektivet.

Banken har innført flere tiltak over tid for å redusere utslipp. Vi har gradvis utfaset innkjøp av biler som benytter fossilt drivstoff, til fordel for el-biler. Det har medført at banken i 2024 har 15 el-biler, mens vi har 7 firmabiler som går på diesel og bensin, i tillegg til vaktmesterbiler. De neste årene er ambisjonen at alle bankens biler byttes ut til hybrid og el-biler. Ved vårt hovedkontor i Drammen er ventilasjonsanlegget byttet ut med et nytt og energieffektivt anlegg som krever vesentlig mindre strøm. Kurs, seminarer og møtevirksomhet blir i stor grad gjennomført digitalt.

For å nå våre delmål innen 2030, vil banken fastsette nye konkrete tiltak til delmålene. Denne jobben er påstartet i 2024, og vil fortsette i 2025 sammen med arbeidet med dobbelt vesentlighetsanalyse i tråd med at rapporteringskravene for Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) blir obligatoriske for banken for regnskapsåret 2025. Banken vil i 2025 videre jobbe med en omstillingsplan for banken, som blant annet innebærer å sette oppdaterte mål for utslippskutt i tråd med metodikk fra Science Based Targets Initiative (SBTi) eller tilsvarende. Banken ønsker en bred forankring av tiltakene med tilhørende konsekvenser og hvilke reduserte utslipp det skal resultere i.

REGLER OG RETNINGSLINJER

FNs bærekraftmål	Mål nr. 13
UN Global Compact	Prinsipp 7 og 8
GRI-indikator	305.5
TCFD	Mål og metoder

Retningslinjer banken støtter

NUES

I tråd med Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse (NUES), viser denne delen av rapporten vårt kontinuerlige arbeid med å kartlegge og beskrive vesentlige ikke-finansielle temaer og påvirkningen disse har for virksomheten i Sparebanken Øst. Les mer om NUES i kapittel *Eierstyring og selskapsledelse*.

GRI

Sparebanken Øst rapporterer etter GRI-standarden (Global Reporting Initiative). Retningslinjer fra Oslo Børs/Euronext for ESG-rapportering henviser til denne standarden. Rapporteringen er utarbeidet på best mulig måte ut ifra forutsetningene som gjelder for Sparebanken Øst. Det kan være områder i rapporten som ikke fullt ut oppfyller alle kravene fra GRI-standarden per i dag.

CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive)

Banken har krav om bærekraftrapportering etter CSRD for regnskapsåret 2025. I CSRD er det fastslått at virksomheter skal rapportere på sin bærekraftinformasjon i tråd med European Sustainability Reporting Standards (ESRS).

UN Global Compact

UN Global Compact er et frivillig initiativ lansert av FN i 2000 for å oppmuntre bedrifter over hele verden til å ta i bruk bærekraftige og sosialt ansvarlige retningslinjer og praksis. Initiativet gir et rammeverk for bedrifter til å innrette sine strategier og operasjoner med universelle prinsipper om menneskerettigheter, arbeidskraft, miljø og antikorrupsjon, og for å iverksette tiltak som fremmer samfunnsmål. Selskaper som slutter seg til UN Global Compact forplikter seg til å implementere initiativets ti prinsipper i sin forretningsdrift og rapportere om deres fremgang. Sparebanken Øst er medlem av UN Global Compact, og hvordan vi etterlever prinsippene er beskrevet i rapporten.

TCFD

Sparebanken Øst støtter anbefalingene fra Task-Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) og har til nå jobbet for å inkludere dette rammeverket i bankens arbeid og rapportering om klimarisiko. Fremover vil vi se mot CSRD som vil omfatte anbefalingene i TCFD.

PCAF

For å nå vårt mål om netto nullutslipp innen 2050 er banken medlem av PCAF (Partnership for Carbon Accounting Financials). PCAF er et samarbeid mellom finansinstitusjoner for å få til en systematisert rapportering på finansierte utslipp. Medlemskapet sikrer banken verdifull innsikt om klimakartlegging og banken har i 2024 beregnet klimagassutslipp i porteføljen basert på dette rammeverket.

PBAF

En viktig del av arbeidet med bærekraft fremover vil omhandle å kartlegge vår egen og våre bedriftskunders påvirkning på natur og biodiversitet. Vi meldte oss derfor i 2023 inn som støttemedlem i PBAF (Partnership for Biodiversity Accounting Financials).

TNFD

For å få støtte til risikovurderinger og rapportering på natur har banken meldt seg inn i TNFD (Task Force on Nature-related Financial Disclosures).

Under hvert tema i rapporten har vi ført opp hvilke regler og retningslinjer som treffes innenfor området i tabeller.

REGLER OG RETNINGSLINJER

FNs bærekraftmål	Mål nr. 8, 13 og 16
UN Global Compact	Prinsipp 1-10
GRI-indikator	2.28

Hva som er viktig og hva vi kan påvirke

For å kunne prioritere de områdene hvor banken faktisk kan gjøre en forskjell, har Sparebanken Øst gjennomført en vesentlighetsanalyse.

Vesentlighetsanalysen er grunnlag for vårt arbeid fremover på bærekraftsområdet. Hvordan vi prioriterer tiltak og innlemmer bærekraft i vår virksomhet vil være tuftet på vår visjon, ambisjon, langsiktige mål og verdier og dermed i vår overordnede strategiske plattform. Vesentlighetsanalysen beskriver temaer der Sparebanken Øst mener vi har en mulighet til å påvirke våre interessenter, samt hvor stor grad av viktighet dette kan ha for samfunnet, kunder og ansatte. I 2025 vil banken gjennomføre en dobbel vesentlighetsanalyse i tråd med CSRD og synliggjøre både bankens påvirkning på samfunnet, hva banken blir påvirket av og hvordan dette har innvirkning på finansiell vesentlighet.

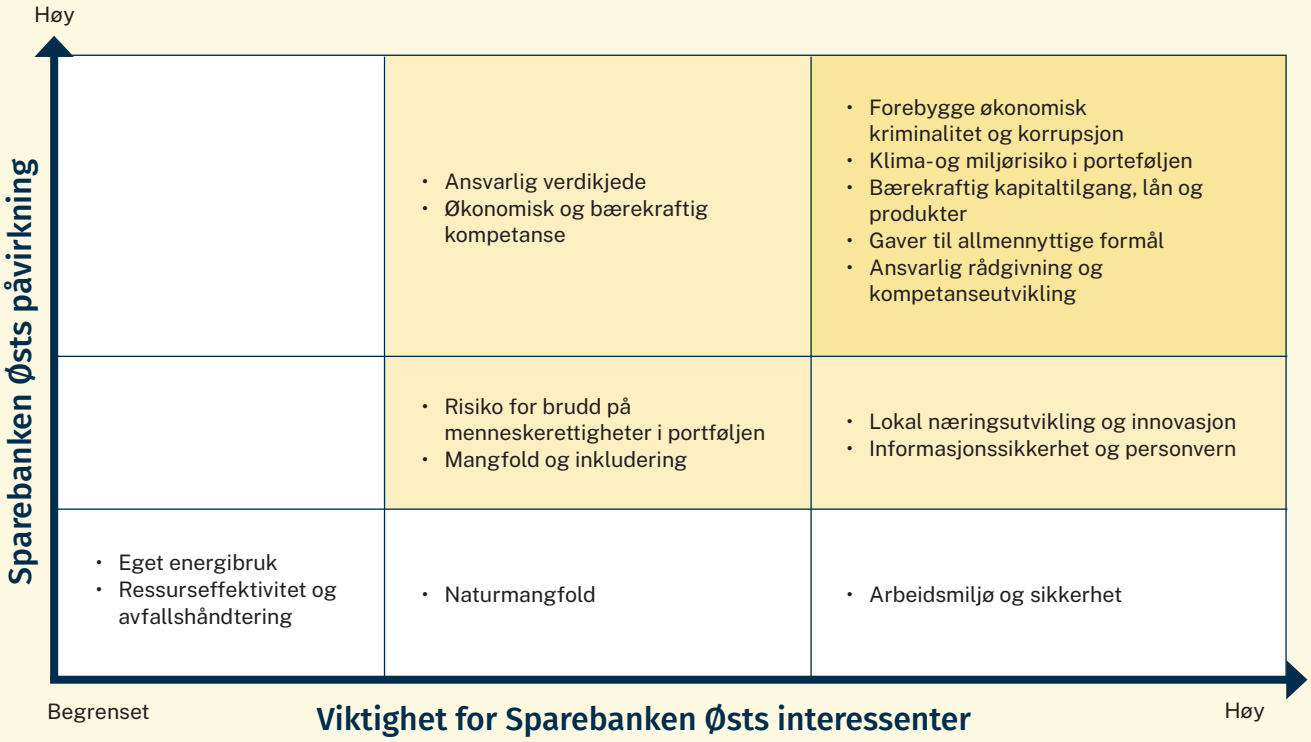

REGLER OG RETNINGSLINJER

FNs bærekraftmål	Mål nr. 4, 8, 13 og 16
GRI-indikator	3.1, 3.2 og 3.3
TCFD	Virksomhetsstyring

Områder vi kan bidra til en bærekraftig fremtid

- Klima og miljø
- Menneskerettigheter, mangfold og inkludering
- Arbeid mot økonomisk kriminalitet og beskyttelse av personvern

Klima og miljø

Utslippskutt i egen drift og portefølje er et prioritert område for banken og støtter opp under FNs bærekraftmål nr. 13: «Å stoppe klimaendringene». Dette området omhandler vår evne til og tiltak for å redusere klimagassutslippene som banken skaper direkte gjennom virksomheten, samt utslippene skapt av selskaper og prosjekter som vi finansierer.

Vi vil i 2025 jobbe med en omstillingsplan for banken, som blant annet innebærer å sette oppdaterte mål for utslippskutt i tråd med metodikk fra Science Based Targets Initiative (SBTi) eller tilsvarende. Gjennom nye tiltak skal Sparebanken Øst bidra til å dempe vår innvirkning på klimaendringer og støtte overgangen til en lavkarbonøkonomi.

For å oppnå målet om å bidra til å stoppe klimaendringene, jobber Sparebanken Øst arbeider innenfor følgende områder:

- Klima og miljørisiko i porteføljen
- Bankens klimaregnskap: Egne og finansierte utslipp
- EUs taksonomi
- Bærekraftig kapitaltilgang, lån og produkter
- Økonomisk og bærekraftig kompetanse
- Lokal næringsutvikling og innovasjon
- Naturmangfold
- Ressurseffektivisering og avfallshåndtering

Klima- og miljørisiko i porteføljen

Banken er utsatt for flere bærekraftrelaterte risikoer, herunder blant annet fysisk klimarisiko, overgangsrisiko, og naturrisiko. Fysisk klimarisiko handler om hvordan klimaendringer påvirker oss. Ekstremvær kan eksempelvis føre til at bankens lokaler blir skadet eller skaper forstyrrelser i vår verdikjede. I vår kundeportefølje har vi både privatboliger og næringsbygg som kan bli direkte påvirket av værhendelser. Banken er også utsatt for overgangsrisiko. Det omhandler alt av risiko som er knyttet til omstillingen til et lavutslippssamfunn. Banken vil eksempelvis måtte imøtekomme nye rapporteringskrav på bærekraft og hensynta endret forbrukeratferd grunnet det grønne skiftet. Tap av natur og naturmangfold, samt reguleringer og tiltak for å stanse tap av natur er også en bærekraftrisiko for banken. Som bank må vi derfor sikre at vår egen drift ikke går på bekostning av naturtap og inkludere naturrisiko i finansielle vurderinger.

Kartlegging av næringskunders modenhet på bærekraftsområdet

Som sparebank er vår største mulighet for påvirkning gjennom tett dialog med våre næringskunder, og støtte de i å ta bærekraftige valg. Vår ambisjon er å være en pådriver og motivator for våre kunders omstilling til bærekraftig drift. Vi lanserte i 2024 en veileder som kan bidra til at næringskundene kan komme i gang med sitt bærekraftarbeid i sin virksomhet.

Sparebanken Øst kartlegger næringskunders modenhet på bærekraftsområdet. Med dette mener vi modenhet innenfor områdene klima og miljø, sosiale forhold og eierstyring. Bærekraftområdet er i stadig utvikling, noe som gjør at vi fra tid til annen må endre våre parametere i kartleggingen av kundene i tråd med endringer i markedet og nye reguleringer. Kartleggingsmetodikken har vært gjenstand for utvikling i 2024, og sammenliknbare tall for 2023 er derfor ikke presentert. Kundene kategoriseres med enten lav, moderat eller høy modenhet.

Ved utgangen av 2024 viser kartleggingen at det er svært få kunder med lav bærekraftmodenhet i bankens næringsportefølje.

Bærekraftmodenhet næringskunder	2024
Høy modenhet	33,7 %
Middels modenhet	64,6 %
Lav modenhet	1,7 %

Tabellen over viser at det i kartleggingen av bankens næringsportefølje er identifisert 1,7 % kunder med lav grad av modenhet på bærekraft. De tre kundene dette gjelder er vurdert å ha lav modenhet knyttet til spesielt faktorene miljø, sosiale faktorer og eierstyring.

Vi vil som hovedregel ikke ta inn nye kunder som har lav bærekraftmodenhet, og vi skal jobbe med tiltak mot de kundene vi allerede har i bankens portefølje.

Det er kun engasjement over 2 mill. kroner som er kartlagt. Dette skyldes at mindre engasjementer under 2 mill. kroner i liten grad lar seg kartlegge i henhold til intensjonen.

Klimarisiko i privatboligporteføljen

Sparebanken Østs driver sin virksomhet, og finansierer hovedsakelig privatboliger, på det sentrale østlandsområdet. Bankens lokalområde er kommunene Drammen og Øvre Eiker. Lokalområdet er blant annet utsatt for flom grunnet plassering ved vassdrag. Dette så vi tydelig under storflommen «Hans» høsten 2023, hvor flere av våre lokalområder ble rammet.

For å jobbe med klimarisiko i vår boliglånsportefølje har vi kartlagt våre finansierte boliger med fare for fysiske klimarisiko. Norges vassdrags-og energidirektorat NVE har kartlagt og utgitt et nasjonalt datasett som på oversiktsnivå viser hvilke arealer som kan være utsatt for fysisk klimarisiko. NVE gir gjennom sine vurderinger indikasjoner på hvorvidt boliger ligger innenfor angitte risikosoner for flom, skred eller havnivå. NVE sine vurderinger er basert på områder og ikke enkeltboliger. NVE sine vurderinger tar heller ikke høyde for individuelle og lokale sikringstiltak. Banken får tilgang til NVE sine vurderinger på pantsatte eiendommer gjennom Eiendomsverdi AS. Tabellen som presenteres her er på bakgrunn av overnevnte en oversikt over indikasjoner på fysisk klimarisiko i vår portefølje, og ikke nøyaktige tall.

Datagrunnlagene fra Eiendomsverdi er kontinuerlig under utvikling, og tabellen som ble vist i denne seksjonen i fjorårets årsrapport kan derfor ikke videreføres på samme måte som tidligere. Eiendomsverdi har i 2024 utvidet til å tilby en oversikt over eiendommer eksponert mot overvann. 33% av norske boliger er eksponert mot overvann, noe som også sammenfaller godt med bankens portefølje. Inkludert eksponering mot overvann er antall pant som faller inn under risikokategoriene betydelig høyere enn antall pant som var rapportert under risikokategoriene etter metodikken i årsrapporten for 2023. Banken har derfor valgt å rapportere tall både med og uten overvann.

Som tabellen under viser, er 13,8 % av bankens finansierte boliger per 31. desember 2024 eksponert mot fysisk klimarisiko, sett bort ifra overvann. Flom og skred er kartlagt til å være de største fysiske klimarisikoene i bankens område, sett bort ifra overvann, og vi vil derfor fremover være særskilt oppmerksomme på slike farer i kartlegging og risikovurderinger av finansierte boliger som ligger utsatt til, også boligene innenfor et definert aktsomhetsnivå.

I note 5 på side 103 har vi utarbeidet en mer detaljert oversikt over klimarisiko i porteføljen, hvor vi har kategorisert klimarisikoene etter henholdsvis høy, medium, lav eller ingen klimarisiko. I noten viser vi tabeller med ny metodikk både med og uten overvann, og også fjorårets tabeller med oppdaterte tall for sammenlikningsformål.

Tall per 31.12.24	Antall		Andel	
Type klimarisiko	Boliger eksponert for klimarisiko (inkludert overvann)	Boliger eksponert for klimarisiko (ekskludert overvann)	Boliger eksponert for klimarisiko (inkludert overvann)	Boliger eksponert for klimarisiko (ekskludert overvann)
Overvann	5 734	0	35,9 %	0,0 %
Flom	1 109	1109	6,9 %	6,9 %
Skred	777	777	4,9 %	4,9 %
Havnivå	242	242	1,5 %	1,5 %
Overvann +Flom	189	0	1,2 %	0,0 %
Overvann +Skred	108	0	0,7 %	0,0 %
Overvann +Havnivå	29	0	0,2 %	0,0 %
Flom + Skred	33	33	0,2 %	0,2 %
Flom + Havnivå	40	40	0,3 %	0,3 %
Skred + Havnivå	5	5	0,0 %	0,0 %
3 eller 4 katogorier	14	2	0,1 %	0,0 %
Total med klimarisiko	**8 280**	**2 208**	**51,8 %**	**13,8 %**
Total uten klimarisiko	**7713**	**13 785**	**48,2 %**	**86,2 %**
Total	**15 993**	**15 993**	**100,0%**	**100,0%**

Tallene over fra NVE og Eiendomsverdi er et nyttig bidrag inn i arbeidet med klimarisikovurderinger. Videre har vi utarbeidet en veileder for våre privatkunder som gir tips og råd om klimarisiko, hvordan oppgradere til en mer energieffektiv bolig og generelle tips til en grønnere hverdag som et bidrag til bærekraftrådgivningen.

Vann

Sparebanken Øst er opptatt av bærekraftig bruk av vann. Med det mener banken hvordan vann utvinnes, behandles og utnyttes. Samtidig må vann brukes på en slik måte at den forblir en fornybar ressurs og at vannkvaliteten ikke forringes.

Banken anser foreløpig ikke vann som en risikofaktor i våre analyser. Banken bruker ikke store mengder vann i dag. Av bankens totale vannforbruk ser vi at det er våre næringskunder som står for det anslåtte største vannforbruket. Vi kartlegger i dag våre næringskunder for vannforbruk i forbindelse med kredittprosessen, ved å være i dialog rundt vannhåndtering og for å sikre at kundene ikke har et uforholdsmessig høyt vannforbruk eller skaper forurensing av vannkilder. Gjennom samarbeidet med kundene skal banken, der hvor det er aktuelt, etterstrebe kundene å redusere vannbruket.

REGLER OG RETNINGSLINJER

FNs bærekraftmål	Mål nr. 13
UN Global Compact	Prinsipp 7-9
GRI-indikator	201-2, 303-1, 303-5
PCAF	Måle klimagassutslipp
TCFD	Netto nullutslipp innen 2050, vurdering av klimarisiko

Bankens egne utslipp

Banken har satt som mål å kutte 50 % av utslipp i egen drift innen 2030. Som rådgivningsvirksomhet har banken ingen direkte produksjonsutslipp. Våre egne utslipp omhandler derfor primært transport og strøm fra våre bygg. For å kompensere for våre utslipp fra strøm har vi kjøpt opprinnelsesgaranti på all elektrisitet banken benytter på våre kontorer. På to av våre kontorer benytter vi i tillegg fjernvarme. Bankens energiforbruk oppfattes å være relativt beskjedent. Banken har innført flere tiltak over tid for å redusere utslipp, og har eksempelvis gradvis utfaset innkjøp av biler som benytter fossilt drivstoff.

Følgende klimaregnskap omfatter Sparebanken Øst og datterselskapet AS Financiering sine klimagassutslipp, samt bankens finansierte utslipp i scope 3.

		2022		2023		2024	
Kategori	Enhet	Antall enheter	Utslipp	Antall enheter	Utslipp	Antall enheter	Utslipp
Transport - firmabiler, vaktmesterbiler			(tCO2e)		(tCO2e)		(tCO2e)
Bensin	Liter	106	0,2	316	0,7	599	1,4
Diesel	Liter	3.502	9,4	8.634	23,2	7.071	19,0
Elbil	kWh	5.312	2,1	4.707	0,9	4.890	0,9
Scope 1 totalt			**11,7**		**24,8**		**21,3**
Fjernvarme Norge							
Fjernvarme Bragernes	kWh	259.700	4,7	220.440	0,9	125.350	0,5
Fjernvarme Vestfossen	kWh	49.561	0,6	63.216	0,8	56.242	0,8
Fjernvarme totalt	kWh	309.261	5,3	283.656	1,7	181.592	1,3
Elektrisitet Norge							
Elektrisitet totalt	kWh	1.134.450	0,0	1.079.961	0,0	1.050.743	0,0
Scope 2 totalt			**5,3**		**1,7**		**1,3**
Fly							
Fly Norge	Km	12.620	3,0	13.764	3,3	11.380	2,7
Fly Norden	Km	4.276	1,0	55.411	13,3	12.855	3,1
Fly Europa	Km	8.948	2,1	40.834	9,8	36.318	8,7
Km godtgjørelse ansatte							
Bensin	Liter	1.957	4,5	3731	8,6	4.001	9,2
Diesel	Liter	986	2,6	1748	4,7	575	1,5
Elbil	kWh	5.119	2,1	6670	1,3	7.910	1,5
Finansierte utslipp							
Privatboliger					2.423*		2.402
Næringskunder					62.566**		60.547
Kjøretøy					21.078		20.102
Scope 3 totalt			**15,2**		**86.108,0**		**83.077,7**
Utslipp totalt			**32,2**		**86.134,5**		**83.100,3**

**Tallene for 2023 er omarbeidet ut ifra siste oppdaterte beregningsmetodikk fra Eiendomsverdi i 2024 i henhold til datakvalitet 3.*
***Tallene for 2023 er omarbeidet ut ifra siste oppdaterte beregningsmetodikk fra PCAF i 2024 henhold til datakvalitet 5. Tallene inkluderer i motsetning til rapporterte tall for 2023 nå også scope 3-utslipp innenfor finansierte utslipp, det vil si våre kunders estimerte scope 3-utslipp. Dette er i tråd med anbefalingen fra Finans Norge.*

Scope 1

- **Transport:** Her er det inkludert bensin-, diesel-og elektrisitetsforbruk for firmabiler og vaktmesterbiler. For de av firmabilene hvor banken per i dag kun har informasjon om beløpet brukt på drivstoff og strøm, er det benyttet en snittpris på 20,9 kroner / liter bensin, 21,1 kroner / liter for diesel og 1,98 kroner / kWh. Det er benyttet en forutsetning om at 15 prosent av bruken er tilknyttet arbeid for ordinære firmabiler, mens det for vaktmesterbiler er inkludert 100 prosent bruk. For karbonutslippet knyttet til elbiler er NVEs lokasjonsbaserte faktor på 19 g/kwh lagt til grunn.

Scope 2

- **Fjernvarme:** For to av bankens kontorer (Bragernes og Vestfossen) benyttes fjernvarme til oppvarming. For kontoret i Vestfossen er det benyttet en utslippsfaktor på 14,0 gCO2/. For kontoret på Bragernes er det benyttet en utslippsfaktor på 3,7 gCO2/kwh.
- **Elektrisitet:** Sparebanken Øst har kjøpt opprinnelsesgaranti på all elektrisitet som benyttes på våre lokasjoner, og beregninger er derfor basert på en markedsbasert metode. Ved kjøp av opprinnelsesgarantier dokumenterer våre leverandører at elektrisiteten kommer fra fornybare kilder og dermed at bankens strømforbruk ikke har noe utslipp.

Scope 3

- **Flyreiser:** Sparebanken Øst har kontornettet lokalisert i østlandsområdet, og dermed er det lite behov for flyreiser for intern møtevirksomhet. Banken har med sin geografiske beliggenhet på det sentrale Østlandet nærhet til de fleste av bankens samarbeidspartnere og kontakter, og forekomst av flyturer er svært begrenset. Banken forsøker så langt det er mulig å benytte digitale møteplattformer for å effektivisere møtegjennomføring samt redusere utslipp ved flyreiser. For flyreiser er det lagt til grunn en utslippsfaktor hentet fra SSB på 0,24 kilo CO2 / km.
- **Transport ansatte:** Transport ansatte omfatter kilometergodtgjørelse utbetalt ansatte som har reist i arbeidet. For bensinbiler er det benyttet en faktor på 2,31 CO2 per kjørte kilometer, mens for dieselbiler er det benyttet en faktor på 2,69 per kjørte kilometer. For elbiler er det benyttet en faktor som tilsier 0,2 kWh per kjørte kilometer. For karbonutslippet til el-biler er NVEs lokasjonsbaserte faktor på 19 g/kwh lagt inn.

- **Finansierte utslipp:** Banken beregnet i 2023 for første gang estimater for finansierte utslipp i porteføljen. I 2023 inkluderte finansierte utslipp kun scope 1 og 2. I 2024 er utregning av finansierte utslipp i bankens boliglånsportefølje beregnet basert på beregnet energiforbruk fra statistikk (Eiendomsverdi), mens finansierte utslipp fra næringsengasjementer er beregnet ut ifra ut ifra siste oppdaterte beregningsmetodikk fra PCAF. Etter anbefalingen fra Finans Norge er også scope 3 inkludert i finansierte utslipp fra næringsengasjementer i 2024. For både privatbolig og næringsengasjementer har vi omarbeidet 2023-tallene i tråd med siste oppdaterte utslippsmetodikk fra Eiendomsverdi og PCAF og etter anbefalingen fra Finans Norge. I de etterfølgende tabellene er både fjorårets rapporterte tall og justerte tall for 2023 presentert.

Årets klimaregnskap viser at det er våre finansierte utslipp som står for den klart høyeste andelen av våre totale klimagassutslipp. Bankens egne utslipp fra scope 1,2 og 3 er på et noe lavere nivå enn i 2023. De totale utslippene reduseres med 3.034 tCO2e i 2024 som følge av lavere finansierte utslipp blant næringskunder. Banken vil de neste årene sette inn målrettede tiltak for å redusere utslipp i tråd med målene for 2030 og 2050.

REGLER OG RETNINGSLINJER

FNs bærekraftmål	Mål nr. 13
UN Global Compact	Prinsipp 7-9
GRI-indikator	302-1, 305-1, 305-2, 305-3 og 305-4
PCAF	Måle klimagassutslipp, netto null utslipp innen 2050
TCFD	Mål og metoder

Finansierte utslipp

I videre avsnitt presenterer vi de finansierte utslippene per kategori, og gir ytterligere informasjon om de de ulike kategoriene av utslipp. Vi gir også informasjon om valgt metodikk og forutsetninger benyttet i beregningene.

Finansierte utslipp fordelt på kategori

Finansierte utslipp pr. kategori:	Finansierte utslipp i tCo2e (scope 1-3)			Utslippsintensitet* i tonn co2e / MNOK			PCAF datakvalitetsscore		
	2023 (som rapportert)	2023 (justert**)	2024	2023	2023 (justert**)	2024	2023	2023 (justert**)	2024
Næringskunder	11.997	62.566	60.547	2,98	15,52	16,14	4,3	5	5
Privatboliger	3.597	2.423	2.402	0,11	0,08	0,08	4	3	3
Kjøretøy	21.078	21.078	20.102	7,60	7,60	7,53	2,2	2,2	2,2
Totalt	**36.672**	**86.067**	**83.051**	**0,88**	**2,27**	**2,24**	**3,3**	**4,3**	**4,3**

**Total utslippsintensitet er beregnet ved å ta totale utslipp delt på totalt finansiert beløp og total datakvalitetsscore er vektet snitt av datakvalitetsscore basert på utslipp.*
***Tallene for 2023 er omarbeidet ut ifra siste oppdatert beregningsmetodikk fra PCAF i 2024 i henhold til datakvalitet 5. Tallene inkluderer i motsetning til rapporterte tall for 2023 nå også scope 3-utslipp innenfor finansierte utslipp. Dette er i tråd med anbefalingen fra Finans Norge.*

Metodikk

Banken har brukt Finans Norges veileder for beregning av finansierte klimagassutslipp, samt anbefalinger fra Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF). PCAF oppgir en datakvalitetsscore mellom 1-5 basert på hvilke data som er tatt i bruk, der 1 er best og 5 er dårligst. Under «forutsetninger tatt i beregningene» konkretiserer vi hvilken datakvalitetsscore som er brukt. Tallene som presenteres er estimater og bør ikke brukes til sammenligning med andre finansinstitusjoner, da datagrunnlag og metodikk vil kunne avvike.

Næringskunder

Bankens næringsportefølje består hovedsakelig av eksponering mot eiendom, mens den øvrige porteføljen består av tjenesteytende næringer, forretningsmessig finans, bygg og anlegg, varehandel/hotell og restaurant, transport/kommunikasjon, industri og bergverk, kraft og vannforsyning, jordbruk, skogbruk og fiske, samt offentlig forvaltning. I tabellen under vises utslippsintensiteten for næringskunder finansiert av Sparebanken Øst målt i tonn CO2-ekvivalenter totalt, samt total energiintensitet i porteføljen.

	Tonn Co2e finansierte utslipp (scope 1-3)	Utslippsintensitet i tonn Co2e / MNOK
2023 (som rapportert)	11.997	2,98
2023 (justert*)	62.566*	15,5*
2024	60.547	16,1

*Forutsetninger tatt i beregningene:

Utregning av utslipp næringskundeporteføljen er beregnet til datakvalitetsscore 5 i PCAF sitt datakvalitetshierarki, med valg 3b som baserer seg på utslippsfaktor pr. eiendel for hver næringskode. Det er rapportert utslipp for bedriftskundenes scope 1, 2 og 3 etter retningslinjer fra PCAF og anbefalinger fra Finans Norge. PCAF sin database er brukt for å hente ut utslippsfaktorer for ulike sektorer, som er kartlagt mot næringskoder i våre data. Næringskoden som er brukt er derfor sterkt førende for utslipp som er kalkulert og beregningene er primært basert på vår finansiering av hver næringskunde og utslipp pr. eiendeler. Beregningene er å anse som grove estimater.

**Tallene for 2023 er omarbeidet ut ifra siste oppdatert beregningsmetodikk fra PCAF i 2024 henhold til datakvalitet 5. Tallene inkluderer i motsetning til rapporterte tall for 2023 nå også scope 3-utslipp innenfor finansierte utslipp. Dette er i tråd med anbefalingen fra Finans Norge.*

UTSLIPP I NÆRINGSPORTEFØLJEN FORDELT PER NÆRING

	Engasjement (NOK millioner)		Tonn Co2e finansierte utslipp (scope 1-2)		Tonn Co2e finansierte utslipp (scope 3)		Tonn Co2e totale finansierte utslipp		Utslippsintensitet i tonn co2e /MNOK	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Jordbruk, skogbruk, fiske etc	109	104	20.374	18.714	9.252	8.498	29.625	27.213	271,3	262,3
Bygg og anlegg	612	714	1.865	2.103	21.892	24.695	23.757	26.798	38,8	37,5
Omsetning og drift av fast eiendom	2.919	2.584	210	180	1.187	1.016	1.396	1.196	0,5	0,5
Øvrige næringer	391	349	3.488	1.877	4.299	3.463	7.788	5.340	19,9	15,3
Totalt	**4.031**	**3.751**	**25.936**	**22.784**	**36.630**	**37.673**	**62.566**	**60.547**	**15,5**	**16,1**

Av tabellen fremkommer det at engasjement knyttet til landbruk, skogbruk og fiske utgjør kun 2,8 % av bankens totale næringsengasjement, mens de finansierte utslippene innen denne næringskoden utgjør hele 45 % av bankens utslipp innen næringskunder, og 33 % av bankens totale utslipp. De finansierte utslippene i næringsporteføljen er totalt sett noe lavere i 2024 enn i 2023.

Privatkunder

Utslippsintensiteten for boliglånsporteføljen viser utslipp finansiert av Sparebanken Øst målt i tonn CO2-ekvivalenter. Utslippsdataene i tabellen inkluderer estimerte scope 1- og scope 2-utslipp. Av bankens totale utlånsportefølje utgjør private boliger om lag 90 %. Tallene på næringseiendom og boliglånsporteføljen er rapportert under med utregning av både lokasjonsbasert og markedsbasert metode, etter anbefalinger fra Finans Norge sin veileder. Aggregert i tabellen over totale utslipp er det kun utregninger gjort med lokasjonsbasert metode som er inkludert. Utregninger gjort med markedsbasert metode er inkludert i tabellen.

En lokasjonsbasert metode vil vise en lav utslippsintensitet da vi i Norge har stor tilgang til fornybar energi. Da Norge også er tilknyttet Europas strømnett er det relevant å fremstille tallene utregnet ved markedsbasert utslippsfaktor, som har en høyere utslippsintensitet enn lokasjonsbasert metode. Det skal allikevel bemerkes fra NVE at bruk av Co2-faktor for markedsbasert metode vil gi et feilaktig bilde av høye utslipp knyttet til strøm i Norge. For markedsbasert metode har vi brukt NVEs varedeklarasjon for strømleverandører med 502 g CO2 ekvivalenter/kWh. For lokasjonsbasert metode har vi brukt NVEs klimadeklarasjon for fysisk levert strøm med 19g CO2 ekvivalenter/kWh.

	Tonn Co2e finansierte utslipp privatboliger (lokasjonsbasert metode)	Tonn Co2e finansierte utslipp privatboliger (markedsbasert metode)	Totalt energiforbruk i porteføljen i mwh
2023 (som rapportert)	3.597	95.025	390.689
2023 (justert)**	2.423	96.771	372.664
2024	2.402	95.937	375.428

Forutsetninger tatt i beregningene:
Utregning av utslipp i bankens boliglånsportefølje er i hovedsak beregnet basert på beregnet energiforbruk fra statistikk (Eiendomsverdi). Dette tilsvarer datakvalitet 3 i PCAFs datakvalitetshierarki, da blant annet energimerke og areal er lagt til grunn for estimater fra Eiendomsverdi. Noen av engasjementene er delfinansiert av kausjonister som ikke har sin sikkerhet i banken. I slike tilfeller vil en liten andel av engasjementets LTV og dermed utslipp tilhøre kausjonistens bolig.

*** Tallene for 2023 er omarbeidet ut ifra siste oppdaterte beregningsmetodikk fra Eiendomsverdi i 2024 i henhold til datakvalitet 3.*

Finansierte kjøretøy

Banken finansierer ulike kjøretøy gjennom sitt datterselskap AS Financiering. I denne porteføljen er det en kombinasjon av ulike drivstofftyper, med en andel av diesel og bensinbiler som bidrar til å trekke opp utslippstallene.

	Tonn CO2 finansierte utslipp kjøretøy	Tonn CO2 finansierte utslipp pr. MNOK (utslippsintensitet)
2023	21.078	7,6
2024	20.102	7,5

Forutsetninger tatt i beregninger av utslipp i kjøretøyporteføljen til AS Financiering:
Utregninger av utslipp i kjøretøyporteføljen er gitt en vektet datakvalitetsscore 2,2. En stor del av porteføljen er kalkulert med metode 2b, da vi kjenner drivstofftype, bilmerke og modell på svært mange kjøretøy i vår portefølje. I de tilfeller hvor vi ikke har tilstrekkelig data om bilmerke og modell er det kalkulert utslipp basert på drivstofftype og estimert kjørelengde (metode 3a). For elbiler er det lagt til grunn et utslipp på 4 g co2/km, basert på NVE sin lokasjonsbaserte faktor med 19g/kwh og snitt på 5km pr. kwh. For 2 % av porteføljen mangler det tilstrekkelig data for å kalkulere utslipp basert på PCAFs metode, er det regnet et snitt basert på resten av porteføljen.

Veien videre

I tråd med kommende reguleringer i bransjer, forventninger fra interessenter og bankens eget ønske om utvikling, vil vi de neste årene jobbe aktivt for å bevege oss mot høyere datakvalitet i utslippsberegningene. Vår ambisjon er å fremskaffe en mer presis identifisering av utslipp i porteføljen og derav jobbe målrettet mot utslippsreduksjon. For å nå våre mål må banken være i tett dialog med våre kunder om utslippsreduserende tiltak. Bankens ambisjoner på sikt er at alle finansierte eiendommer er energimerket, at flere kunder velger å rehabilitere sine bygg, at næringskunder jobber målrettet med utslippskutt i sine virksomheter og at vi finansierer flere el- og hybridbiler.

REGLER OG RETNINGSLINJER

FNs bærekraftmål	Mål nr. 13
UN Global Compact	Prinsipp 7-9
GRI-indikator	305-3, 305-4, 305-5
PCAF	Måle klimagassutslipp, netto null utslipp innen 2050
TCFD	Mål og metoder

EUs taksonomi

Lov om bærekraftig finans trådte i kraft i 2023. Denne loven gjennomfører taksonomiforordningen i norsk rett. Krav til taksonomirapportering gjelder foreløpig store, børsnoterte selskaper, men det oppfordres til at virksomheter som ennå ikke er omfattet av kravet rapporterer på frivillig basis. Sparebanken Øst ønsker å bidra til omstillingen til lavutslippssamfunnet og har derfor startet med forberedelser for å kunne rapportere etter taksonomien. Selv om rapporteringskravene etter taksonomien ikke treffer banken før i 2025-årsrapporten, vil vi i 2024 på frivillig basis rapportere «den grønne brøken» (Green Asset Ratio, «GAR») ut ifra bankens eiendeler.

Taksonomien skal bidra til at det blir enklere for finansaktører å vurdere om investeringer er i tråd med Europas klima- og miljømål. En aktivitet regnes som bærekraftig hvis den bidrar vesentlig til oppnåelsen av minst ett av de 6 klima- og miljømålene, samt at den ikke må ha betydelig negativ innvirkning på de andre målene og oppfyller minstekrav til sosiale og styringsmessige forhold.

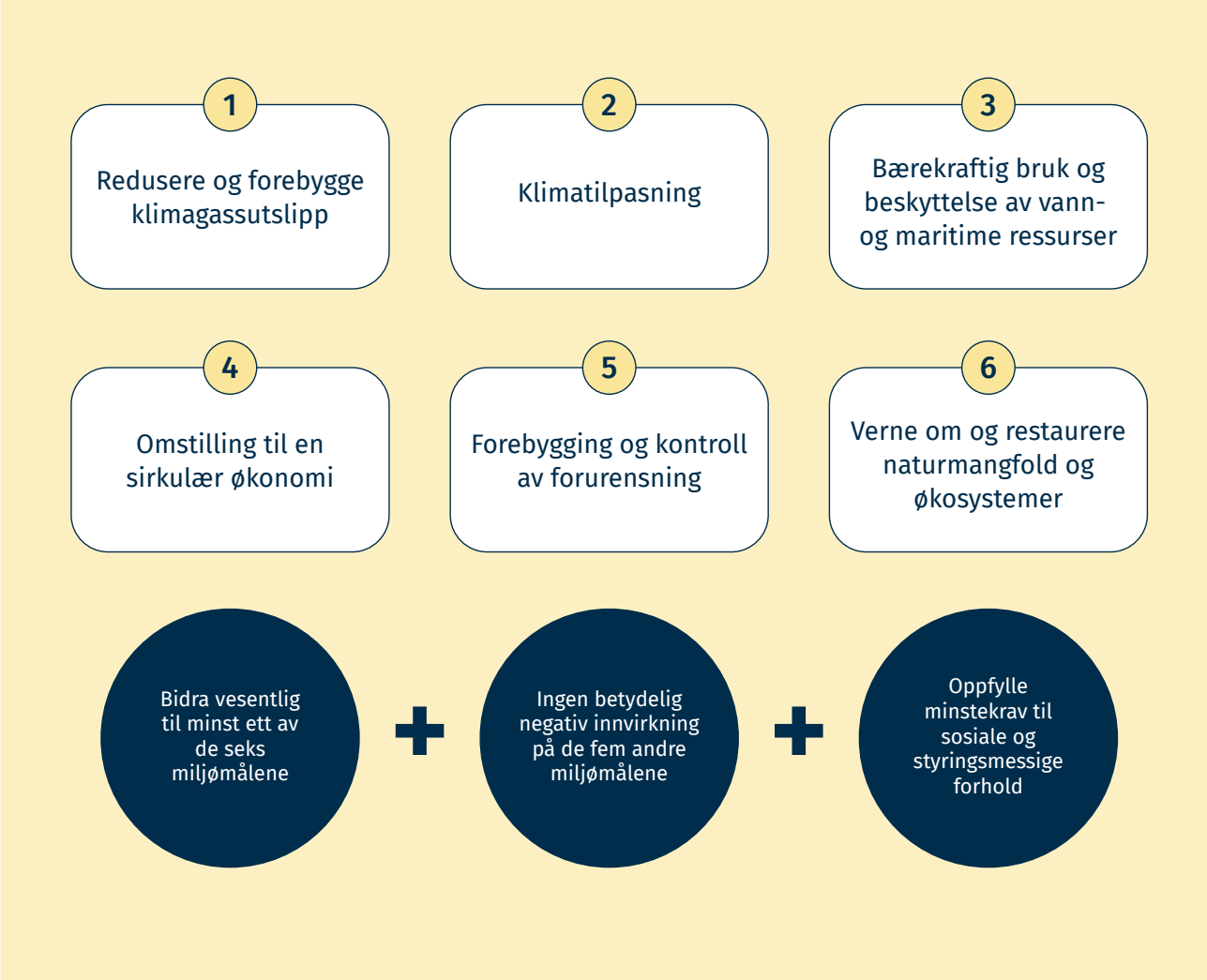

Taksonomien legger opp til en stegvis utvidelse av rapporteringskravene knyttet til GAR. Detaljgraden, og dermed omfanget av plikten til å innhente informasjon, vil gradvis øke fram mot 2026.

For 2024 rapporterer Sparebanken Øst frivillig på eiendeler, mens det senere også vil måtte rapporteres for andre nøkkeltall i tråd med regelverket.

Taksonomiregelverket stiller krav til omfattende rapportering. Den mest sentrale informasjonen er:

1. Hvor stor andel av bankens eiendeler som er omfattet (Eligible) av taksonomiregelverket
2. Hvor stor andel av bankens eiendeler som oppfyller krav (Alignment) til taksonomiregelverket
3. Green Assets ratio (GAR) – hvor stor andel av bankens eiendeler oppfyller krav til taksonomiregelverket

Bærekraftige eiendeler iht EU taksonomien (Taxonomy-aligned) per 31.12.24	NOK millioner
Utlån med pant i bolig	6.987,1
Utlån til finansiering av kjøretøy (el-biler)	0,0
Obligasjoner og sertifikater	154,0
Bærekraftig økonomisk aktivitet iht. EU taksonomien (Taxonomy-aligned)	7.141,1

Eiendeler omfattet av EU taksonomien (Taxonomy-eligible) per 31.12.24	NOK millioner
Utlån med pant i bolig	34.210,1
Utlån til finansiering av kjøretøy	2.753,6
Obligasjoner og sertifikater	5.648,7
Økonomisk aktivitet omfattet av taksonomien (Taxonomy-eligible)	42.612,4
Økonomisk aktivitet ikke omfattet av taksonomien (Taxonomy non-eligible), men inkludert i nevner for beregning av GAR	1.248,5
Totale eiendeler medregnet i beregning av GAR	43.860,9
Eiendeler ikke inkludert i beregning av GAR (fordringer på sentralbank, offentlige myndigheter og overnasjonale utstedere)	2.564,6

Green Asset Ratio (GAR)	16,3 %

Basert på kartleggingen av konsernets eiendeler er 16,3% av eiendelene vurdert å tilfredsstille kriteriene å være bærekraftige (Taxonomy-aligned) i henhold til EU Taksonomien. Den største andelen av bærekraftige eiendeler innebærer utlån til bolig som tilfredsstiller minimum ett av følgende tre kriterier:

1. Boligen bruker minimum 10 % mindre energi enn en nær-nullenergibygning (NNEB)
2. Energimerke A eller topp 15 % mest energieffektive boliger
3. Boligen har gjennom rehabilitering redusert sin energibruk med minimum 30%

Basert på oversikter mottatt fra Eiendomsverdi pr. 31. desember 2024, basert på energiattester fra Enova og energiberegningsmodell fra Simien, tilfredsstiller 6.987 mill. kroner av utlån til bolig kriteriene som oppstilt over.

Inkludert som grønne eiendeler er også den andel av investeringer i obligasjoner hvor utsteder gjennom en tredjepartsvurdering kan vise til at midlene er allokert til bærekraftige aktiviteter i henhold til EU taksonomien. Per årsslutt utgjorde dette 154 mill. kroner av investeringene i obligasjoner.

Utlån til finansiering av kjøretøy (el-biler) utgjorde 686,0 mill kroner av porteføljen per årsslutt. Selv om finansiering av el-biler tilfredsstiller kriteriene for bærekraftige eiendeler etter taksonomien, vurderer vi at datakvaliteten og tilgjengeligheten av data for å vurdere om aktiviteten kan ha betydelig negativ innvirkning på de andre fem miljømålene, ikke er tilstrekkelig. Finansiering av kjøretøy er derfor i sin helhet rapportert som kvalifiserende eiendeler.

REGLER OG RETNINGSLINJER

FNs bærekraftmål	Mål nr. 13

Bærekraftig kapitaltilgang, lån og produkter

Samfunnet skal gjennom en stor omstillingsprosess for å være bærekraftig i fremtiden. I denne omstillingen har banken en viktig rolle gjennom påvirkning på hvem som tilbys finansiering og gjennom bærekraftig rådgivning. Som sparebank er vår påvirkningskraft størst gjennom tett dialog med våre kunder og støtte de i å ta bærekraftige valg i en omstillingsprosess. Banken har derfor produkter og tjenester som understøtter denne ambisjonen. Vi har derfor eget lån som skal finansiere grønne aktiva, et grønt rammeverk og grønne produkter.

For å stimulere våre næringskunder til en grønn omstilling tilbyr banken kundene tre grønne produkter: Et grønt lån til nyere næringseiendom, et rehabiliteringsslån til næringseiendom og et konverteringsslån når bygget er rehabilitert. For å få grønt lån til næringsbygg må kunden oppfylle ett av følgende kriterier; BREEAM-NOR (minimum very good), energiklasse A eller B, eller at bygget er Svanemerket. For å få rehabiliteringsslån må kunden oppfylle ett eller flere av bankens krav: BREEAM-NOR (minimum very good), forbedring på minst 30 % reduksjon i energibehov, forbedring på to energikarakterer eller energimerke D etter oppgradering.

Til privatkunder tilbyr vi grønt boliglån, grønt førstehjemslån, grønt rammelån, grønt boliglån UNG og et miljølån til energieffektiviseringstiltak som solcellepaneler, varmepumpe, etterisolering osv. For å kunne få grønt boliglån eller grønt rammelån må kunden oppfylle ett eller flere av bankens krav: BREEAM-NOR Sertifisering (minimum Very good), energimerke A eller B, eller at boligen er Svanemerket. Tilleggskrav til Grønt førstehjemslån er at boligen må være kundens første kjøp, uansett bank, og at kunden selv skal bo i boligen.

Andelen grønne utlån har i 2024 økt fra 0,9 % til 3,7 % av privatporteføljen.

ANDEL GRØNNE UTLÅN I FORHOLD TIL SAMLET PRIVATPORTEFØLJE (MILL. KR.):

	2022	2023	2024
Grønne boliglån	164.198	275.590	1.279.938
Portefølje	0,5 %	0,9 %	3,7 %

AS Financiering tilbyr grønt billån der kjøretøy er hydrogen, hybrid-eller el-bil. Av alle nye lån i 2024 utgjorde ca. 22 prosent lån til rene elbiler, en økning på 1 prosentpoeng fra året før. Andel el-biler i samlet portefølje har økt fra 24 % i 2023 til 25 % i 2024.

ANDEL EL-BILER FORDELT PÅ NYE LÅN OG SAMLET PORTEFØLJE

	2022	2023	2024
Nye lån	25 %	21 %	22 %
Portefølje	21 %	24 %	25 %

Bærekraftig kapitaltilgang

Sparebanken Øst har i dag et lån på ca. 163,6 millioner kroner fra Nordic Investment Bank (NIB).

Dette lånet finansierer grønne aktiva i tråd med NIBs bærekraftkriterier. NIB finansierer prosjekter som fremmer miljø-og produktivitetsgevinster i de nordiske og baltiske landene for å støtte en velstående og bærekraftig medlemsregion.

Bankens grønne rammeverk er verifisert av S&P Global Ratings Second Party Opinion (tidligere Cicero). Rammeverket ble etablert i januar 2023 og dekker hele konsernet. Kriteriene for grønne eiendeler er i henhold til rammeverket som følger:

- Boliger som er bygget etter 2011, og før 2021
- Bygninger og boliger med energimerke A eller B
- Alle el-biler uavhengig av hvilket låneprodukt de har

Som en del av det grønne rammeverket blir det utarbeidet en påvirkningsrapport (Impact Report). Rapporten beskriver kvalifiserte objekter og bygninger innenfor kriteriene, samt areal. Videre er det i rapporten oppgitt hvor mye mer energieffektiv den kvalifiserte delen av porteføljen er sammenliknet med den gjennomsnittlige norske bolig.

	Kvalifisert areal for bygg i porteføljen (m²)			Kvalifiserte areal totalt (m²)
	Boliger bygget etter 2011, og før 2021 (TEK 10 og TEK 17)	Energimerke A	Energimerke B	
Leiligheter	49.850	7.035	4.150	61.035
Bolighus	94.155	6.655	19.025	119.835
Sum	144.005	13.690	23.175	180.870

Sparebanken Øst Boligkreditt AS utstedte 31. januar NOK 2,0 milliarder i en grønn Obligasjon med Fortrinnsrett (OMF) med 5,5 års løpetid. Obligasjonslånet ble i august 2023 utvidet med NOK 500 millioner og utestående i lånet var pr. 31.12.2024 NOK 2,5 milliarder.

Sparebanken Øst Boligkreditt AS hadde per 31.12.2024 eiendeler som i henhold til rammeverket kvalifiserte som grønne, tilsvarende NOK 3,7 milliarder. I morbanken lå det ytterligere NOK 1,9 milliarder som under gitte kriterier ved behov kunne blitt overført til boligkredittforetaket. AS Financiering har billån til elektriske biler som utgjør cirka NOK 686 millioner.

Grønne lån som tilfredsstiller kriteriene for det grønne obligasjonslånet utstedt under det grønne rammeverket (mill. kr)	Beløp i NOK	Prosent av total grønn låneportefølje som er tildelt
Sparebanken Øst Boligkreditt AS: Grønne lån til privatboliger	3.350.265	100%
Grønne privatboliger	1.922.910	0%
AS Financiering: Grønn transport	686.013	0%
SUM	5.959.188	100%

REGLER OG RETNINGSLINJER

FNs bærekraftmål	Mål nr. 13
UN Global Compact	Prinsipp 7-9
TCFD	Tilgang på grønn kapital, grønne produkter
PCAF	Netto nullutslipp i porteføljen

Økonomisk og bærekraftig kompetanse

Alle ansatte i banken, AS Financiering og styret i banken har gjennomført grunnkurs i bærekraft. Våre næringsrådgivere og ledere har gjennomført kurs om klimarisiko og kommende reguleringskrav. Særlig våre næringskunder vil merke økte krav, lovreguleringer og retningslinjer direkte til seg og sin bedrift, og vi ønsker å være en sparringspartner for kundene innen bærekraftområdet. ESG-kurs er en del av opplæringsplanen for alle nyansatte i banken, med både fysisk kurs og digital gjennomgang av grunnkurs i bærekraft. AS Financiering jobber kontinuerlig med å heve bærekraftkompetansen i alle kanaler mot kunder og samarbeidende bilforhandlere. Flere av bankens avdelinger har fått tilbud om kurs innen relevante bærekrafttemaer i 2024, men arbeidet med å heve bærekraftkompetansen i alle bankens avdelinger er et pågående arbeid og vil videreutvikles i årene fremover.

Les mer om kompetanse under *Ansvarlig rådgivning og kompetanseutvikling*.

REGLER OG RETNINGSLINJER

FNs bærekraftmål	Mål nr. 4 og 13
UN Global Compact	Prinsipp 7-9
GRI-indikator	404
TCFD	Ansattes kompetanse innen ESG-og klimarisiko

Lokal næringsutvikling og innovasjon

Sparebanken Øst er en regional sparebank med stor tilstedeværelse i lokalmarkedet. Bankens lokalmarked kan defineres som Øvre Eiker og Drammen.

I dette området er vi en stor arbeidsgiver som tilbyr arbeid innenfor mange ulike fagområder og stillingsnivåer. Det er viktig for Sparebanken Øst at vi gjennom vår rolle som tilbyder av kompetansearbeidsplasser også samarbeider med mange næringer og næringsaktører om utviklingsprosjekter i lokalsamfunnene.

Banken har inngått samarbeid med en lokal aktør som kan bistå våre kunder med energikartlegging, energimerking og energieffektivisering, samt en aktør som kan tilby installering av solceller.

Banken har også et langt og positivt forhold til offentlige aktører når nærings-og samfunnsutviklingsprosjekter skal diskuteres eller igangsettes. Bankens rolle som tilbyder av finansielle tjenester til næringslivet skaper økt konkurranse på produkter og service som på sikt kan bidra til økt næringsutvikling og innovasjon. Vi har fagkunnskap, lokalkunnskap og kjennskap som bidrar til at banken gjennom kunnskapsutveksling med næringslivet, også innen bærekraft, kan bidra til utvikling.

REGLER OG RETNINGSLINJER

FNs bærekraftmål	Mål nr. 8
GRI-indikator	413-1

Naturmangfold

Naturmangfold er alle de ulike variasjonene av liv som finnes i naturen, som planter, dyr og organismer. Naturtap (tap av arter) er regnet som en av de store truslene i dagens samfunn. De fleste virksomheter er avhengig av naturen, enten direkte eller indirekte. Menneskeskapt påvirkning handler i hovedsak om utnyttelse av naturressurser, areal og utslipp av klimagasser.

Sparebanken Øst ønsker å være en positiv bidragsyter til bevaring av det lokale artsmangfoldet rundt oss. Å bevare og gjenoppbygge natur er en oppgave som må løses lokalt og banken sitt kjennskap til lokalmarkedet kan hjelpe oss å sette tiltak som kan påvirke naturen positivt. Bankens primære drift er plassert på østlandsområdet, med Drammen og Øvre Eiker som sitt lokalmarked og det er derfor her vår påvirkning på naturen er størst. Banken opererer i et område hvor de finnes truede arter, forurenset grunn, vernede områder og områder som er foreslått vernet. Vi må derfor hensynta disse faktorene når det eksempelvis vurderes nye lokaler eller når ny finansiering skal innvilges.

Vi kartlegger våre næringskunder med spørsmål om deres påvirkning på natur og hvordan deres drift eventuelt er avhengig av naturressurser. Banken har vedtatt å ikke finansiere byggeprosjekter som ødelegger vernet natur eller fører til tap av truede arter.

I tillegg har styret besluttet en ny policy for miljø og naturmangfold som slår fast at bankens vedtatte naturmål for 2030 er:

- Vi skal være en bidragsyter til gjenoppretting av skadet natur i vårt lokalområde innen 2050.
- Innen 2030 skal vi sørge for å bidra til null tap av viktige biodiverse områder både i egen drift og i finansiering av nye prosjekter.

I årene som kommer skal vi sette gode og konkrete tiltak for å oppnå dette.

REGLER OG RETNINGSLINJER

FNs bærekraftmål	Mål nr. 13
UN Global Compact	Prinsipp 7-8
PBAF	Analysere biologisk fotavtrykk
TNFD	Mål og metoder, strategi
GRI-indikator	304-2

Ressurseffektivitet og avfall

Sparebanken Østs direkte klimapåvirkning gjennom egen drift, antas å være relativt beskjeden sett opp mot utslipp, ressursbruk og avfall som skapes indirekte gjennom vår kundeportefølje. Ved bankens selveide bygg og kontorer, hvor majoriteten av bankens ansatte arbeider, gjennomføres komplett kildesortering. På noen av de mindre og leide lokalene, er det delvis kildesortering. Dette skyldes små lokaler med reduserte åpningstider og få ansatte. Avfallet som produseres på de mindre lokalene, er hovedsakelig papir, våtorganisk og restavfall. El-avfall, tonerkassetter og batterier håndteres etter gjeldende avfallsinstrukser på alle kontorer. En betydelig andel av kontorrekvisita som banken kjøper til eget bruk er miljømerket. Bankens ambisjon er å prioritere bærekraftige alternativer ved innkjøp.

REGLER OG RETNINGSLINJER

FNs bærekraftmål	Mål nr. 13
UN Global Compact	Prinsipp 7-8
GRI-indikator	306-3
PCAF	Klimagassutslipp

Menneskerettigheter, mangfold og inkludering

Menneskerettigheter er de grunnleggende rettighetene og frihetene som alle individer har krav på, uavhengig av kjønn, alder, religion, legning, nasjonalitet eller hvor i verden de bor. Eksempler på menneskerettigheter inkluderer retten til liv, frihet fra diskriminering, ytringsfrihet og retten til arbeid og utdanning.

Mangfold refererer til variasjonen av egenskaper som gjør individer unike, for eksempel deres bakgrunn, perspektiver og erfaringer. Mangfold handler om å møte forskjellene med åpenhet, respekt og inkludering. Sparebanken Øst skal være en arbeidsplass der medarbeidere opplever et trygt og inkluderende arbeidsmiljø, og der den enkeltes rettigheter blir ivaretatt på en anstendig måte. Vi mener at mangfold på arbeidsplassen kan bidra til å skape prestasjonsmiljøer som kan forbedre både drift og utvikling av banken.

Inkludering refererer til den aktive og forsettlige innsatsen for å skape et miljø der alle individer føler seg verdsatt, respektert og støttet.

Bedrifter har et ansvar for å respektere menneskerettighetene i sin virksomhet og i hele leverandørkjeden. De bør også etterstrebe mangfoldige og inkluderende arbeidsplasser, der alle blir behandlet med rettferdighet og respekt, og alle stemmer blir hørt.

Virksomhetsstyringen i Sparebanken Øst omfatter en egen styrevedtatt strategi for mennesker og organisasjon. Konsernets etiske prinsipper, nedfelt i «Regler for god opptreden i Sparebanken Øst» samt en mer utfyllende intern instruks for etiske retningslinjer, danner rammeverket for etikk og beskriver forpliktelser og forventninger til hvordan vi som konsern skal opptre. Det følger av dette rammeverket at vi skal tilrettelegge for likestilling og mangfold på alle områder og vi aksepterer ikke diskriminering eller trakassering. Som et ledd i arbeidet med likestilling, mangfold og inkludering har banken utarbeidet en egen policy for mangfold og inkludering.

Sparebanken Øst arbeider innenfor følgende områder:

- Mangfold og inkludering
- Ansvarlig verdikjede (inkl. risiko på brudd for menneskerettigheter)
- Ansvarlig rådgivning og kompetanseutvikling av ansatte
- Arbeidsmiljø og sikkerhet
- Gaver til allmennyttige formål

Mangfold og inkludering

Sparebanken Øst vil være en attraktiv arbeidsgiver for kompetente og ansvarsbevisste mennesker. Sparebanken Øst har ambisjon om å tiltrekke seg relevant kompetanse uavhengig av alder, kjønn, etnisitet eller funksjonsevne. Vi vil tilrettelegge for interessante utfordringer, arbeidsoppgaver og karrieremuligheter. Alle ansatte gis de samme muligheter for personlig og faglig utvikling og skal stilles likt med hensyn til blant annet ansettelse, lønn, opplæring og utvikling.

Vi ønsker en relativt lik fordeling av kjønn innenfor alle lederniveåer, og har en målsetning om å nå et nivå på minst 40 prosent kvinner i lederstillinger innenfor alle lederniveåer over tid.

Sparebanken Øst har en plikt til å arbeide for likestilling og hindre kjønnsdiskriminering. Sparebanken Øst har som mål at det skal betales lik lønn for arbeid av lik verdi uavhengig av kjønn. Sparebanken Øst skal så langt det er mulig tilrettelegge for ansatte med funksjonsnedsettelse. Vi skal også legge til rette for en god balanse mellom arbeid og fritid.

Sparebanken Øst aksepterer ikke mobbing og trakassering. Vi har nulltoleranse for verbal, fysisk og seksuell trakassering. Alle ansatte har varslingsplikt etter likestillings-og diskrimineringsloven dersom man blir kjent med trakassering eller diskriminering på arbeidsplassen. Ansatte skal ha mulighet til å varsle om kritikkverdige forhold på en trygg måte. Det er lagt til rette for intern varsling, og varslingene skal behandles med respekt og tas på alvor.

Tilstand for kjønnslikestilling i Sparebanken Øst

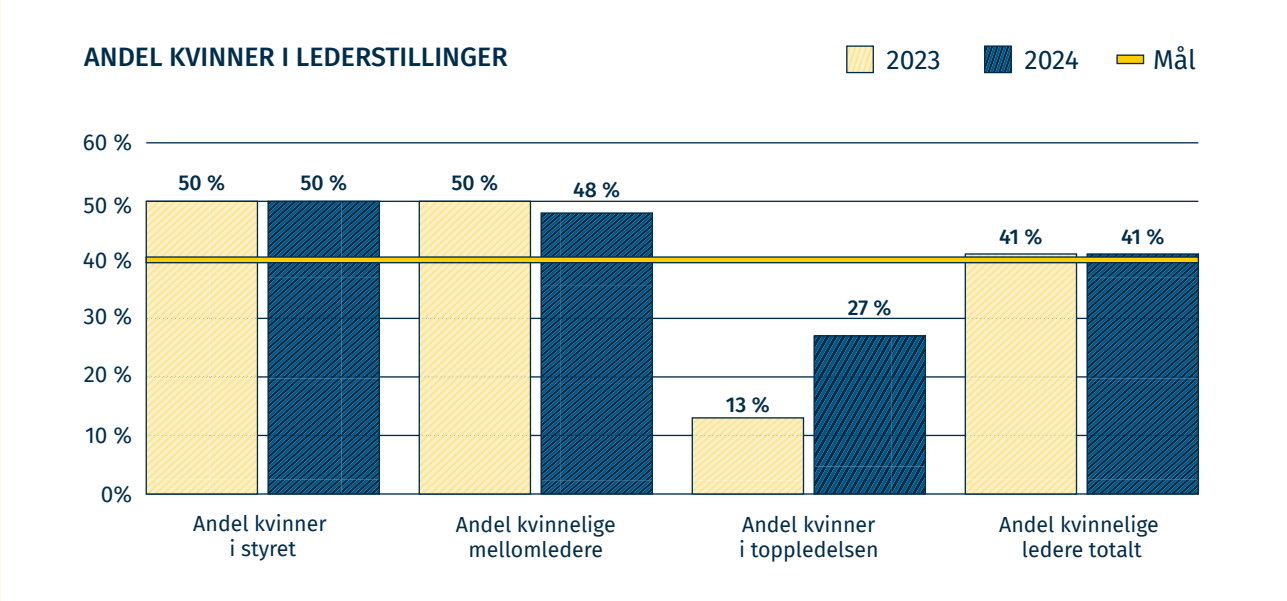

Kjønnsdelt statistikk over lønnsforhold i Sparebanken Øst

	Kjønn				Lønnsforskjeller (i snitt) Kvinners andel av menns ytelser oppgis i prosent			
	Antall kvinner		Antall menn		Avtalt lønn/fastlønn		Avtalt lønn inkludert forsikring, firmabil, ev. utbetalt bonus, pensjon	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Totalt alle ansatte	109	100	71	75	74 %	75 %	72 %	73 %
Totalt alle ansatte uten toppledelsen	108	97	63	66	86 %	88 %	87 %	88 %
Alle ledere inkl. toppledelsen	16	16	23	23	66 %	67 %	64 %	66 %
Toppledelsen uten CEO	1	3	7	8	75 %	64 %	78 %	65 %
Mellomledere	15	13	15	14	84 %	89 %	85 %	89 %
Bedriftsrådgivere/ Kunderådgivere	46	40	30	36	90 %	90 %	89 %	91 %

Sparebanken Øst har som målsetning over tid at vi skal ha minst 40 prosent kvinner i lederstillinger innenfor alle ledernivåer. Dette målet har over flere år vært nådd for andel kvinnelige ledere totalt, andel kvinnelige mellomledere og andel kvinner i styret. Ved behov for å erstatte personer i toppledelsen, skal det søkes å øke kvinneandelen. Kvinneandelen i Toppledelsen er i 2024 økt fra 13 % til 27 %.

ANDEL KVINNER FORDELT PÅ STILLINGSNIVÅ

	2023	2024
Andel kvinnelige ledere totalt	41 %	41 %
Ledernivå 1 (CEO)	0 %	0 %
Toppledelsen*	13 %	27 %
Mellomledere	50 %	48 %
Bedriftsrådgiver/Kunderådgivere	61 %	53 %
Andel kvinner i styret	50 %	50 %

**Inkludert leder Etterlevelse og leder Risikostyring.*

LIKESTILLINGSRAPPORT

	2023	2024
Antall ansatte totalt	180	175
Kvinneandel	61 %	57 %
Mannsandel	39 %	43 %
Deltidsansatte kvinner	7 %	6 %
Deltidsansatte menn	1 %	2 %
Midlertidige stillinger kvinner	0	0
Midlertidige stillinger menn	1	0

Deltidsarbeid og midlertidig ansatte i Sparebanken Øst

I 2024 arbeidet 14 medarbeidere (8 %) i Sparebanken Øst deltid.

I syv av disse tilfellene er bakgrunnen for deltidsarbeid enten at arbeidstaker er delvis ufør, eller at arbeidstaker selv har søkt om redusert arbeidstid i henhold til Arbeidsmiljøloven § 10-2. Dette er i tråd med vårt ønske om å tilrettelegge for ansatte som har nedsatt funksjonsevne eller som av andre grunner har et særlig behov for fast eller midlertidig redusert arbeidstid. Sparebanken Øst har tre studenter som er ansatt på deltid. De resterende fire medarbeiderne som jobbet deltid, har selv søkt om dette og fått det innvilget. Med bakgrunn i dette kan det konkluderes med at det ikke finnes ufrivillig deltidsarbeid i Sparebanken Øst. Banken ønsker som utgangspunkt heltidsstillinger, men legger til rette for deltid der det følger av lov, for å inkludere arbeidstakere med nedsatt funksjonsevne eller der medarbeidere selv har et ønske om deltidsstilling.

Sparebanken Øst benytter midlertidige ansettelser i svært liten utstrekning og i all vesentlighet kun ved vikariater. Vi har en god tradisjon for å tilby ungdom og studenter arbeidstrening som ferievikarer.

Sparebanken Øst har som mål at det skal betales lik lønn for arbeid av lik verdi uavhengig av kjønn. Banken har et partssammensatt ansettelsesutvalg som formelt beslutter ansettelser for medarbeidere som har lønn innenfor et lønnsregulativ.

LIKESTILLING FORELDREPERMISJON I SPAREBANKEN ØST

Uttak foreldrepermisjon	Antall i permisjon		Gjennomsnitt antall uker	
	2023	2024	2023	2024
Menn	2	4	10	12
Kvinner	4	8	25	20
Totalt	6	12	35	32

PERMISJON UTEN LØNN I FORBINDELSE MED FORELDREPERMISJON

Antall som tok permisjon uten lønn i forbindelse med foreldrepermisjon	2023	Perm totalt		2024	Perm totalt	
Kvinner	1	2	50 %	2	8	25 %
Menn	0	4	0 %	0	4	0 %

Antall som tok gradert foreldrepermisjon	2023	Perm totalt		2024	Perm totalt	
Kvinner	0	2	0 %	0	8	0 %
Menn	0	4	0 %	1	4	25 %

REDUSERT STILLINGSPROSENT FOR Å TA SEG AV BARN

Redusert stillingsprosent for å ta seg av barn	2023	Ansatte med barn under 10 år 2023		2024	Barn under 10 år 2024	
Kvinner	4	28	14 %	2	25	8 %
Menn	0	20	0 %	0	26	0 %

Vi ser at fedre i Sparebanken Øst, i tråd med tendensen i Norges befolkning, hovedsakelig kun tar ut den lovbestemte fedrekvoten. Det er mødrene som stort sett tar ut fellesperioden. Det er også mødrene som tar ut ulønnet permisjon i forbindelse med foreldrepermisjonen. Menn i Sparebanken Øst møtes med samme grad av forståelse og tilrettelegging dersom de velger å ta ut større del av permisjonen og det aksepteres også at fedre kan ta ut ulønnet permisjon. Holdningsskapende arbeid rundt dette ivaretas ved onboarding av nye ledere spesielt og i lederopplæring generelt.

Sykefraværet i Sparebanken Øst

Banken har god kontroll på sykefraværet og gode rutiner for oppfølging av sykemeldte. Det vurderes ikke å være behov for å sette inn ytterligere tiltak for å redusere fraværet. Som i samfunnet ellers, ser vi et generelt høyere sykefravær hos kvinner enn hos menn. En del av kvinners sykefravær er knyttet til svangerskap. Kvinner har flere sykedager enn menn for å være hjemme med sykt barn. Holdningsskapende arbeid rundt dette skal ivaretas ved onboarding av nye ledere spesielt og i lederopplæring generelt.

Sykefravær (egenmeldt/ legemeldt)	per 31.12.23	Mulig dagsverk 2023	Antall dagsverk	per 31.12.24	Mulig dagsverk 2024	Antall dagsverk
Menn	2,4 %	15578	380	2,3 %	16261	381
Kvinner	5,7 %	22975	1302	7,6 %	21928	1675
Totalt	4,4 %	38553	1682	5,4 %	38141	2056

Fravær pga.syke barn (samlet antall dagsverk)	per 31.12.23	Mulig dagsverk 2023	Antall dagsverk	per 31.12.24	Mulig dagsverk 2024	Antall dagsverk
Menn	1,3 %	5060	68	1,0 %	6210	61
Kvinner	3,3 %	7590	248	4,7 %	6670	310
Totalt	2,5 %	12650	315	2,9 %	12880	371

Kombinering av arbeid og familieliv

Sparebanken Øst ønsker å legge til rette for at ansatte får en god balanse mellom arbeid og fritid. For å legge til rette for økt fleksibilitet, har banken fleksitidsordning med kjernetid mellom kl. 09:00-15:00, og en ytre ramme for ordinær arbeidstid fra kl. 07:30 – 18:00. Innenfor disse rammene kan ansatte selv disponere sin arbeidstid. Sparebanken Øst er en av få arbeidsgivere som har innført en ekstra ferieuke for ansatte med små barn i alderen to til ni år. Banken har i tillegg redusert arbeidstid i sommerhalvåret med én time som gjelder fra midten av mai til og med august. Sparebanken Øst har også en klar målsetning om at møteaktivitet skal foregå innenfor normal arbeidstid.

Arbeid for likestilling og mot diskriminering

Ansettelser, både eksterne og interne, behandles i bankens ansettelsesutvalg. Utvalget består av tre representanter fra ledelsen, to tillitsvalgte i banken fra Finansforbundet og en representant fra de ansatte. Utvalget arbeider for å ivareta mangfold, likestilling og lik lønn for arbeid av lik verdi ved ansettelser. Ansettelsesutvalget får foruten informasjon om innstilt kandidat også tilgang til søkerlister i sitt arbeid og behandler og beslutter lønnsfastsettelser for stillinger som er omfattet av finansnæringens lønnsregulativ. De lokale lønnsforhandlingene blir også behandlet og besluttet i ansettelsesutvalget.

Arbeidstakerrettigheter

En stor gruppe ansatte i banken er organisert i Finansforbundet. Banken er medlem av Finans Norge og følger norske lover. Arbeid av barn og ungdom er regulert i arbeidsmiljølovens kapittel 11 og i forskrift om organisering, ledelse og medvirkning. Som hovedregel ansetter ikke Sparebanken Øst barn under 15 år. Vi har nedfelt i våre interne retningslinjer og i lederhåndboka hvordan vi skal ta vare på ansatte, både i ansettelsesprosessen og mens de jobber hos oss. Banken har publisert «Regler for god opptreden» som også omtaler diskriminering. Den sier blant annet at Sparebanken Øst skal fremme respekt for menneskeverdet ved å oppfordre til mangfold i arbeidslivet. Vi skal erkjenne likheter, men også verdsette ulikheter for å få frem det beste for både kundene og Sparebanken Øst.

Rapportering på likestilling hos AS Financiering

AS Financiering har en deltidsansatt student. Ingen ansatte i AS Financiering har tatt ut foreldrepermisjon i 2024, hverken på fulltid eller gradert. Videre har ingen tatt ut permisjon uten lønn i forbindelse med foreldrepermisjon. Det er ikke innrapportert fraværsdager grunnet syke barn i 2024.

	Kjønn				Lønnsforskjeller (i snitt) Kvinners andel av menns ytelser oppgis i prosent			
	Antall kvinner		Antall menn		Avtalt lønn/fastlønn		Avtalt lønn inkludert forsikring, firmabil, ev. utbetalt bonus, pensjon	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Totalt alle ansatte	9	10	8	5	80 %	68 %	76 %	63 %
Totalt alle ansatte uten toppledelsen	8	9	5	1	101 %	111 %	99 %	114 %

LIKESTILLINGSRAPPORT

	2023	2024
Antall ansatte totalt (årsverk)	17	15
Kvinneandel	53 %	67 %
Mannsandel	47 %	33 %
Deltidsansatte kvinner	0 %	0 %
Deltidsansatte menn	0 %	0 %
Midlertidige stillinger kvinner (årsverk)	0	0
Midlertidige stillinger menn (årsverk)	0	0

ANDEL KVINNER FORDELT PÅ STILLINGSNIVÅ

	2023	2024
Antall kvinnelige ledere	25 %	20 %
Ledernivå 1 (CEO)	0 %	0 %
Ledergruppa	33 %	25 %
Andel kvinner i styret	40 %	40 %

Sykefravær og arbeidsmiljø i AS Financiering

Sykefraværet i AS Financiering har i 2024 økt pga noen lengre sykdomstilfeller. Fraværet er under kontroll og det vurderes ikke å være behov for tiltak ut over ordinær sykefraværsoppfølging. Arbeidsmiljøet anses som godt.

	2023			2024		
Sykefravær	Antall dagsverk	Per 31.12.24	Mulige dagsverk	Antall dagsverk	Per 31.12.24	Mulige dagsverk
Menn	1,9 %	1643	31	3,6 %	1211	44
Kvinner	1, %	2059	38	8,6 %	2455	212
Totalt	1,9 %	3702	69	7,0 %	3666	256

REGLER OG RETNINGSLINJER

FNs bærekraftmål	Mål nr. 8 og 16
UN Global Compact	Prinsipp 1-6
Åpenhetsloven	Arbeidstakerrettigheter
GRI- indikator	401-3, 405-1, 405-2, 406-1
FNs menneskerettigheter	Artikkel nr. 23

Ansvarlig verdikjede

For å realisere bankens ambisjon om å tenke bærekraft i alle ledd, er vi hele tiden opptatt av at vi også jobber for en mest mulig bærekraftig verdikjede. Det er etablert policy for ansvarlige innkjøp som gjelder for alle eksisterende og nye leverandører. Formålet med denne policyen er å ivareta grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, miljø og virksomhetsstyring hos leverandører og forretningspartnere. Dette er en del av blant annet kravene som stilles gjennom åpenhetsloven. Sparebanken Øst er omfattet av lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (åpenhetsloven). Redegjørelse for aktsomhetsvurderingene for Sparebanken Øst og våre datterselskaper er publisert på våre nettsider. Redegjørelse for aktsomhetsvurderinger for 2024 vil bli publisert på våre nettsider innen fristen 30. juni 2025.

Det arbeides også aktivt med å håndtere bærekraftsrisiko i vår nedstrømsverdikjede i møte med våre kunder.

Det er i 2024 også arbeidet med kartlegging av verdikjede i tråd med nye krav etter Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD/Bærekraftsrapporteringsdirektivet).

Verdikjedekartleggingen etter CSRD er en del av den doble vesentlighetsanalysen som skal danne grunnlag for bærekraftsrapportering for rapporteringsåret 2025. Denne kartleggingen vil bidra til økt fokus på bærekraftsforhold i vår verdikjede, både oppstrøms, nedstrøms og i egen virksomhet. Verdikjedeanalysen vil være gjenstand for kontinuerlig evaluering som igjen vil kunne påvirke og forbedre datagrunnlag og dialog med våre leverandører og kunder. Samlet er målet at verdikjedekartleggingen, dobbelt vesentlighetsanalyse og tilhørende rapportering vil bidra til at Sparebanken Øst vil være bedre rustet i overgangen til et mer bærekraftig samfunn.

REGLER OG RETNINGSLINJER

FNs bærekraftmål	Mål nr. 8 og 16
UN Global Compact	Prinsipp 1-6
Åpenhetsloven	Arbeidstakerrettigheter
GRI- indikator	408-1, 409-1, 414-1, 414-2
FNs menneskerettigheter	Artikkel nr. 23

Ansvarlig rådgivning og kompetanseutvikling

Kompetente medarbeidere er en forutsetning for en bærekraftig og attraktiv finansnæring. Kontinuerlig utvikling av ansattes kompetanse er et satsningsområde for å nå våre strategiske mål og for å kunne betjene kundene våre på en best mulig måte. Vi vil også knytte til oss nødvendig kompetanse gjennom rekruttering og samarbeid.

Sparebanken Øst er tilsluttet Finansnæringens autorisasjonsordninger (FinAut) innen sparing og investering, kreditt, skadeforsikring privat og næring, og personforsikring privat og næring. Bankens tilslutning til disse autorisasjonsordningene er et viktig ledd i å sikre at våre medarbeidere har den nødvendige kompetanse og etikk i kundebehandlingen. Alle autoriserte medarbeidere gjennomgår årlige faglige oppdateringer for å holde autorisasjonen ved like. Banken har i 2024 ansatt flere nye rådgivere som ikke er rekruttert fra bank. Disse vil få opplæring og bli autorisert i løpet av første arbeidsår i banken.

Gjennom året er det gjennomført en rekke kompetansehevende tiltak. Alle ansatte har gjennomgått opplæring innen forebygging av økonomisk kriminalitet, antihvitvask og antikorrupsjon, samt IT-sikkerhet. Det gjennomføres intern lederopplæring i ulike aktuelle tema. I privatmarkedet er det gjennomført opplæring som sikrer at våre rådgivere skal yte god service til kundene våre.

De ulike fagområdene og fagpersonene i banken deltar jevnlig på kurs og webinarer for å sikre kompetanseutvikling i tråd med bankens behov og markeds- og samfunnsutviklingen.

Alle nyansatte skal gjennom opplæring for å få nødvendig kunnskap og innsikt i bankens historie, strategi og verdier samt våre rammebetingelser. I tillegg må alle nyansatte gjennomføre tilpasset fag- og systemopplæring, opplæring innen antihvitvask og terrorfinansiering, samt IT-sikkerhet. I 2024 etablerte banken et nytt onboardingsprogram for nyansatte kunderådgivere i privatmarkedet. Hensikten med opplæringen er å sikre at nye kunderådgivere i banken får en solid, god og systematisk opplæring. Opplæringen skjer sentralt over en periode på en måned og inneholder en rekke relevante tema.

Banken har en rekke håndbøker og et omfattende instruksverk. Det jobbes kontinuerlig med kvalitetssikring av disse verktøyene slik at kompetanse sikres i organisasjonen. Strukturering og kvalitetssikring av nødvendig læring og utvikling er et viktig område for Sparebanken Øst.

ANTALL KLAGER I FINANSKLAGENEMNDA

	2020	2021	2022	2023	2024
Antall	8	8	3	8	8

REGLER OG RETNINGSLINJER

FNs bærekraftmål	Mål nr. 4, 8 og 16
UN Global Compact	Prinsipp 1-6
GRI-indikator	404-2 og 417-2
Åpenhetsloven	Arbeidstakerrettigheter
FNs menneskerettigheter	Artikkel nr. 26

Arbeidsmiljø og sikkerhet

Det fysiske og psykososiale arbeidsmiljøet i banken skal være slik at alle arbeidstakere får en positiv opplevelse av arbeidssituasjonen. Sparebanken Øst gjennomfører årlige medarbeiderundersøkelser for å kartlegge arbeidsmiljøet i banken, og har over flere år benyttet Humetrica Organisasjonsanalyse (HOA). Organisasjonsanalysen er godt dokumentert, basert på 30 års erfaring og benyttes av en rekke norske organisasjoner. Tilbakemeldingene gir banken god innsikt i små og store forbedringsområder der banken kan sette inn målrettede tiltak for å skape forbedring. Samtidig gir det banken mulighet til å bevare og videreutvikle de positive faktorene i arbeidsmiljøet.

MEDARBEIDERUNDERSØKELSE

	2021	2022	2023	2024
Snittscore	75,5	82	82,2	82,3
Er stolt over å jobbe i Sparebanken Øst	64,5	80,1	83,4	79,7
Anbefaler Sparebanken Øst som arbeidsgiver	63,1	80	85	83

Scoren på medarbeiderundersøkelsen i 2024 var svært god og vi ser en positiv utvikling på flere områder. Dette viser at målrettede tiltak har påvirket arbeidsmiljøet positivt og har medført økt stolthet blant ansatte i banken.

God oppfølging og utvikling av ansatte er viktig for banken. Gjennom året er det jobbet strukturert med medarbeideroppfølging. Strategier og resultatpresentasjoner tilgjengeliggjøres i digitale presentasjoner for å sikre god og ensartet informasjon om mål, forventninger og resultater.

Banken ivaretar pålagte helse-, miljø- og sikkerhetskrav på en systematisk måte gjennom blant annet vedtatt instruksverk og i nært samarbeid med bedriftshelsetjenesten. Ettervern i forbindelse med ran inngår som en del av bankens totale HMS-arbeid og ivaretas av en særskilt etterverngruppe. Det har ikke vært ran i banken i 2024. Det gjennomføres jevnlig kurs i konflikts- og situasjonsmestring for ansatte i kundeposisjon. Banken har ikke gjennomført oppsigelsesprosesser.

RAPPORTERTE HENDELSER INNENFOR ANSATTE OG ARBEIDSMILJØ

	2020	2021	2022	2023	2024
Hendelser	4	5	3	6	12

Hendelsene knyttes til enkeltsituasjoner hvor kunder har oppført seg truende eller aggressivt mot våre ansatte. Hendelsene er blitt håndtert av bankens HR-avdeling hvor det er blitt identifisert tiltak for å ivareta de involverte. Det blir også gitt tilbud om bistand fra bedriftshelsetjenesten. Ingen av hendelsene i 2024 har medført at ansatte har redusert sin arbeidsdeltakelse eller hatt behov for ytterligere oppfølging.

INNRAPPORTERTE PERSONSKADER

	2020	2021	2022	2023	2024
Personskader	3	1	0	0	0

Alle personskader meldes inn til NAV. Med personskader menes ulykker eller fysiske skader på de ansatte, som har inntruffet på arbeidsplassen og som har blitt håndtert av bankens HR-avdeling.

Turnover

Bankens turnover varierer over tid. Balansen mellom fornyelse av organisasjonen, opprettholdelse av relevant erfaring og viktig kompetanse samt å være en attraktiv arbeidsgiver i markedet, er viktig. Banken ønsker å gi nye generasjoner arbeidstakere en mulighet for opplæring og utvikling i banken. Banken har også god erfaring med å rekruttere arbeidstakere fra andre bransjer. Denne strategien påvirker bankens turnover da det er naturlig at unge arbeidstakere etter en periode søker videre karriere og utvikling utenfor banken. I perioder vil bankens alderssammensetning medføre økt andel medarbeidere som avslutter sitt arbeidsforhold for å gå over til pensjonstilværelsen. Arbeidsledigheten i Norge har vært lav de siste årene, med et betydelig antall ledige stillinger. Knapphet på arbeidskraft, kombinert med at bankens ansatte er attraktive for andre bedrifter, har ført til stigende turnover.

Oversikten under viser avgang og tilgang fordelt på alder og kjønn. Det er ikke hensiktsmessig å rapportere på geografisk tilhørighet, da banken kun har medarbeidere på østlandsområdet. For å få mer kunnskap om hvorfor medarbeidere velger å slutte hos oss, gjennomføres sluttsamtaler. Det er 2024 gjennomført 25 sluttsamtaler.

	2022				2023				2024			
	Totalt		Eks. pensjonister		Totalt		Eks. pensjonister		Totalt		Eks. pensjonister	
	Antall	%	Antall	%	Antall	%	Antall	%	Antall	%	Antall	%
Nyansatte	**37**	**22,4**			**38**	**21,1**			**38**	**21,7**		
Kvinner	16	9,7			18	10,0			18	10,3		
Menn	21	12,7			20	11,1			20	11,4		
Nyansatte under 30 år	**11**				**8**				**15**			
Kvinner	5				3				7			
Menn	6				5				8			
Nyansatte mellom 30-50 år	**21**				**22**				**19**			
Kvinner	10				13				10			
Menn	11				9				9			
Nyansatte over 50 år	**5**				**8**				**4**			
Kvinner	1				2				1			
Menn	4				6				3			
Turnover	**39**	**23,6**	**34**	**20,6**	**26**	**14,4**	**19**	**10,6**	**43**	**24,6**	**33**	**18,9**
Kvinner	18	10,9	15	9,1	15	8,3	8	4,4	26	14,9	16	9,1
Menn	21	12,7	19	11,5	11	6,1	11	6,1	17	9,7	17	9,7
Turnover under 30 år	**6**		**6**		**5**		**5**		**5**		**5**	
Kvinner	3		3		0		0		0		0	
Menn	3		3		5		5		5		5	
Turnover mellom 30 og 50 år	**25**		**25**		**10**		**9**		**10**		**9**	
Kvinner	10		10		5		4		5		4	
Menn	15		15		5		5		5		5	
Turnover over 50 år	**8**		**3**		**11**		**5**		**11**		**5**	
Kvinner	5		2		9		4		9		4	
Menn	3		1		1		1		1		1	

Turnover AS Financiering

Turnover i AS Financiering har god utvikling i 2024, og det er ikke knyttet bekymring til turnovertallene for 2024.

	2022	2023	2024
Prosent	12%	13%	7%

REGLER OG RETNINGSLINJER

FNs bærekraftmål	Mål nr. 8 og 16
UN Global Compact	Prinsipp 1-6
GRI-indikator	401-1, 403-1, 403-4
Åpenhetsloven	Arbeidstakerrettigheter

Gaver til allmennyttige formål

Som sparebank disponeres en del av overskuddet hvert år til allmennyttige gaver. Over tid vil disse midlene bli tilført organisasjoner og prosjekter med formål om å støtte dugnadsånd, idealister og andre samfunnsnyttige formål. Tiltak som er rettet spesielt mot barn, ungdom og svake grupper prioriteres. Det vises til eget kapittel *Allmennyttige gaver.*

REGLER OG RETNINGSLINJER

FNs bærekraftmål	Mål nr.16
UN Global Compact	Prinsipp 1-6
GRI-indikator	413-1

Arbeid mot økonomisk kriminalitet og beskyttelse av personvern

Økonomisk kriminalitet refererer til ulovlige aktiviteter som involverer bruk av det finansielle systemet for kriminell vinning, hvitvasking av penger, bedrageri og finansiering av terrorisme. Sparebanken Øst har et ansvar for å forebygge og avdekke økonomisk kriminalitet for å beskytte sine kunder og opprettholde integriteten til det finansielle systemet.

Sparebanken Øst arbeider innenfor følgende områder:

- Forebygge økonomisk kriminalitet og korrupsjon
- Informasjonssikkerhet og personvern

Forebygge økonomisk kriminalitet og korrupsjon

Økonomisk kriminalitet skjer i stort omfang og er et alvorlig samfunnsproblem. Det er en stadig trussel mot både enkeltpersoner og næringslivet, og truer viktige grunnsteiner i samfunnet. Som bank har vi derfor et viktig samfunnsoppdrag - nemlig å forebygge, avdekke og rapportere forhold som kan knyttes til økonomisk kriminalitet.

En av bankens utvalgte bærekraftmål er «Fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner». I dette ligger også arbeidet med å motvirke konsekvensene av økonomisk kriminalitet, slik som hindring av økonomisk vekst, sosiale ulikheter, menneskerettigheter, samt motvirkning av korrupsjon. Banken har derfor et eget etikkutvalg, bestående av hovedtillitsvalgt, advokat, HR-sjef, viseadministrerende direktør og administrerende direktør. Her behandles etiske retningslinjer, varsler og kritikkverdige forhold. Alle ansatte signerer på interne, etiske retningslinjer, i tillegg til at det er utarbeidet «Regler for god opptreden» som skal følges av alle ansatte.

Sparebanken Øst har som overordnet mål å bekjempe økonomisk kriminalitet, og arbeider systematisk for å forhindre at våre produkter og tjenester blir benyttet til blant annet hvitvasking og terrorfinansiering. Banken har nulltoleranse for økonomisk kriminalitet, og bankens «Policy for Antihvitvask og antiterrorfinansiering» gir føringer for bankens holdninger til og arbeid for å forhindre dette.

Forutsetningen for å kunne utføre et tilfredsstillende arbeid på dette området, er for det første god kjennskap til og informasjon om våre kunders bruk av våre produkter og tjenester. Innhenting av informasjon utføres både på etableringsstadiet og løpende, og banken har gode, operasjonelle rutiner som skal følges av den enkelte ansatte. For det andre må det kontinuerlig gjennomføres forbedring og optimalisering av transaksjonsregler. En av hovedoppgavene for å avdekke og analysere mistenkelige transaksjoner som har hatt indikasjoner på mulig hvitvasking og terrorfinansiering, er transaksjonskontroll. I prosessen med å avkrefte mistanken, benyttes en rekke kontroll- og kundetiltak, som er forankret i robuste og operasjonaliserte rutiner. I tillegg har banken gode styrings- og kontrollfunksjoner som skal avdekke eventuelle feil og/eller mangler i arbeidet. For de fleste transaksjoner avkreftes mistanken, men i tilfeller hvor mistanken ikke har lar seg avkrefte, blir forholdet rapportert til Økokrim. Banken har hatt en vesentlig økning i antall innrapporterte saker til Økokrim, og har gått fra 69 saker i 2020 til 235 saker i 2024. Dette

skyldes i hovedsak at vi stadig blir bedre på å avdekke nye og ulike modus, som igjen resulterer i en forbedret treffsikkerhet i bankens regelsetting i transaksjonsovervåkningen og svindelsaker.

Gjennom de siste årene har det vært en brå teknologisk utvikling, og bankers arbeid for å forhindre økonomisk kriminalitet, herunder svindel, hvitvasking, terrorfinansiering og korrupsjon, blir stadig mer utfordrende. Dette betyr at vi må ha kunnskapsrike og omstillingsdyktige ansatte. I 2023 ble det gjennomført opplæring av alle ansatte gjennom eksterne kurs med etterfølgende kunnskapstester. Dette arbeidet er fulgt opp også i 2024, men da gjennom en rekke interne kurs, kunnskapstester og spesifikk opplæring innenfor utvalgte tema.

I Sparebanken Øst tror vi på et tett samarbeid med øvrige aktører i bransjen for å dele informasjon og utveksle erfaringer. Ansatte i AHV-avdelingen deltar derfor i flere nettverksgrupper, herunder «OPS AT» (offentlig-privat samarbeid) og «Nettverk i Antihvitvasking» gjennom JUC.

	2020	2021	2022	2023	2024
Korrupsjonssaker internt	0	0	0	0	0
Bedragerisaker internt	0	0	0	0	0
Mistenkelige saker – flagget	24.423	20.010	20.352	19.846	20.773
Antall rapporter til Økokrim	69	61	87	182	235

AS Financiering

AS Financiering har oppmerksomhet på svindel ved låneinnvilgelse, og jobber aktivt for å forebygge og avdekke økonomisk kriminalitet. Alle medarbeidere gjennomfører regelmessig obligatorisk opplæring om hvitvasking og terrorfinansiering.

AS Financiering sin antihvitvaskansvarlig innehar relevant kompetanse for å oppfylle forpliktelser etter hvitvaskingsregelverket. De jobber systematisk med risikovurdering, internkontroll og rutiner. Gjennom god opplæringsstrategi og veiledning internt i AS Financiering, forebygges og avdekkes svindel både i den manuelle kredittvurderingen og i kontrollsjekk før utbetaling.

ANTALL TRANSAKSJONER MELDT TIL ØKOKRIM

	2021	2022	2023	2024
Antall transaksjoner	1	2	1	1

REGLER OG RETNINGSLINJER

FNs bærekraftmål	Mål nr. 16
UN Global Compact	Prinsipp 10
GRI-indikator	205-1, 205-2, 205-3
Åpenhetsloven	Forebygge økonomisk kriminalitet og korrupsjon

Informasjonssikkerhet og personvern

Sparebanken Øst tar informasjons-og IT-sikkerhet på største alvor. Ansvar for informasjons-og IT-sikkerhet er forankret i bankens toppledergruppe og det er etablert IT-strategier samt styringssystem for informasjonssikkerhet. Disse strategiene oppdateres årlig og ved behov, og besluttes av bankens ledelse og styret. Banken har et godt samarbeid med både Nordic Financial Cert (NFCert) og med bankens leverandører av tekniske tjenester i dette arbeidet. Videre har banken etablert et eget IT-sikkerhetsprogram som inkluderer flere kurs og øvelser for alle ansatte. Dette bidrar til bevisstgjøring av de ansattes rolle og betydning for bankens sikkerhetskultur. Banken arbeider målrettet mot cyberrisiko, og har utarbeidet en egen policy på området.

Personvernforordningen gir generelle bestemmelser om behandling av personopplysninger, det vil si opplysninger som direkte eller indirekte kan knyttes til en fysisk person. Alle ansatte har lovpålagt taushetsplikt, i henhold til finansforetaksloven § 9-6 og § 9-7, og signerer erklæring om taushet ved ansettelse. Sparebanken Øst har utarbeidet egne personvernerklæringer, for både kunder og ansatte. Vi har også eget personvernombud.

Sparebanken Øst har etablert rutiner for å ivareta kunders og ansattes rettigheter og klagemuligheter. Det er også iverksatt rutine for rapportering av avvik, herunder brudd på personopplysningssikkerheten. Banken registrerer og vurderer avvik relatert til behandling av personopplysninger med rapportering til Datatilsynet etter vurdering. I løpet av 2024 er det innrapportert én hendelse til Datatilsynet relatert til avvik hos systemleverandør. Sparebanken Øst er ikke kjent med at det er innmeldt noen formelle klager på banken til Datatilsynet for brudd på personvern de siste fem årene. Banken har heller ikke hatt noen registrerte sikkerhetshendelser av alvorlig art i 2024. Mer informasjon om bankens behandling av personopplysninger finnes i bankens personvernerklæring på oest.no/personvern.

REGLER OG RETNINGSLINJER

FNs bærekraftmål	Mål nr. 16
UN Global Compact	Prinsipp 10
GRI-indikator	418-1
Åpenhetsloven	Informasjonssikkerhet

Bærekraftområder Sparebanken Øst – GRI-indikatorer

GRI-indikator	Beskrivelse	Sidehenvisning
102-18	Selskapsstyring	67
2.9	Styringsstruktur og sammensetning	31
2.14	Styrets rolle i bærekraftrapportering	31
2.28	Tilknytning til medlemskap	33
3.1, 3.2, 3.3	Prosess for å sette vesentlige områder, liste over vesentlige områder, styring av vesentlige områder	34
205-1, 205-2, 205-3	Forebygge økonomisk kriminalitet og korrupsjon	65
201-2, 303-5	Klima og miljørisiko i porteføljen	38
302-1, 305-1, 305-2, 305-3	Energibruk	40
303-1	Interaksjoner med vann som en delt ressurs	38
303-5	Vannforbruk	38
304-2	Vesentlig påvirkning fra aktiviteter, produkter og service på biodiversitet	50
305-1, 305-2, 305-3	Direkte utslipp scope 1, indirekte utslipp scope 2, andre indirekte utslipp scope 3	40
305-4	GHG utslippsintensitet	40
305-5	Reduksjon av klimagassutslipp	44
306-3	Ressurseffektivitet og avfall	50
401-1	Nyansatte og turnover	62
401-3	Foreldrepermisjon	57
403-1, 403-4	Ledelsessystem for HMS, Arbeidstakers deltakelse, konsultering og kommunikasjon om HMS	62
404-2	Ansvarlig rådgivning og kompetanseutvikling	59
405-1	Kjønnsfordeling av ulike nivåer	57
405-2	Likestilling mellom kjønn og lønn	57
405-1, 405-2, 406-1	Mangfold og inkludering	57
408-2	Ansvarlig verdikjede	58
408-1 , 409-1	Drift og leverandører hvor det er risiko for barnearbeid og tvangsarbeid	58
413-1	Involvering i lokalsamfunnet, lokal næringsutvikling og innovasjon	62
414-1	Nye leverandører	58
414-2	Negativ sosial påvirkning i leverandørkjeden og handlinger utført	58
417-2	Økonomisk og bærekraftig kompetanse	59
418-1	Informasjonssikkerhet og personvern	65

Eierstyring og selskapsledelse

Innhold

1. Innledning 68
2. Foretaksstyring etter regnskapsloven 69
3. Virksomhet 69
4. Selskapskapital og utbytte 70
5. Likebehandling av egenkapitalbeviseierne 70
6. Egenkapitalbevis og omsettelighet 70
7. Forstanderskapet 70
8. Valgkomiteer 71
9. Styret, sammensetning og uavhengighet 72
10. Styrets arbeid 72
11. Styrekomiteer 72
a) Godtgjørelsesutvalg 72
b) Revisjons- og risikoutvalg 73
12. Risikostyring og internkontroll 73
a) Roller og ansvar 73
b) Internrevisjon 73
c) Eksternrevisjon 74
d) Overvåker 74
e) Avdeling Risikostyring og avdeling Etterlevelse 74
f) Internkontroll i operative avdelinger 74
g) Andre organer og kontrollpunkter 74
13. Godtgjørelse til forstanderskapet, styret og tillitsvalgte 75
14. Lønn og annen godtgjørelse til ledende personer 75
15. Informasjon og kommunikasjon 75
16. Selskapsovertakelse 76
17. Revisor 76
18. Finansiell kalender for 2025 76
19. Investorkontakter 76

1. Innledning

Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse, utarbeidet av Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES), er utarbeidet for aksjeselskaper eid av aksjonærer med aksjer notert på regulert marked i Norge. For sparebanker gjelder standarden så langt den passer. Sparebanken Øst praktiserer et «følg eller forklar»-prinsipp i forhold til anbefalingen (NUES) og der det foreligger avvik fra NUES vil dette bli kommentert. Vi tar i denne sammenheng hensyn til at styringsstrukturen og sammensetningen av styringsorganene i sparebanker i vesentlig grad skiller seg fra aksjeselskaper.

Presentasjoner, kvartalsrapporter, vedtekter med mer er å finne på www.oest.no, under «Om oss». Styringen av Sparebanken Øst er fundamentert på vedtatt visjon, idegrunnlag, mål, strategier og kjerneverdier, se avsnitt «Bankens strategi» i årsberetning for 2024, herunder sparebankens etiske regelverk som er vedtatt av styret.

Forstanderskapet er det øverste styringsorganet i Sparebanken Øst. Forstanderskapet er valgt blant egenkapitalbeviseiere, ansatte, innskytere og kommuneoppnevnte i Drammen, Nedre Eiker og Øvre Eiker. Hvert medlem av forstanderskapet har én stemme.

Formålet med NUES-anbefalingen, er at selskaper som er notert på regulerte markeder i Norge skal ha eierstyring og selskapsledelse som klargjør rolledeling mellom aksjeeiere, styret og daglig ledelse utover det som følger av lovgivningen. I en sparebank er det videre behov for å klargjøre rollene også i forhold til ansatte, kunder og kommuneoppnevnte forstandere. Dette ivaretas gjennom Sparebanken Østs vedtekter. Eierstyring og selskapsledelse i Sparebanken Øst bidrar til å sikre ansattes, innskyternes, egenkapitalbeviseiernes og andre eksterne parters interesser. Eierstyring og selskapsledelse er styrets overordnede ansvar og skal sikre at organer og funksjoner fungerer i henhold til regelverket og at virksomheten styres på en effektiv og målrettet måte over tid. Ledelsen og styret i Sparebanken Øst vurderer årlig prinsippene for eierstyring og selskapsledelse og hvordan de praktiseres og etterleves i organisasjonen.

Sparebanken Østs redegjørelse om etterlevelse av NUES sin gjeldende anbefaling fra 14. oktober 2021, er sammenfattet i Policy for eierstyring og selskapsledelse i Sparebanken Øst. For detaljer refereres det derfor til dette policydokumentet.

2. Foretaksstyring etter regnskapsloven

Tabellen nedenfor oppsummerer hvordan regnskapslovens § 2-9, 2. ledd er dekket i Sparebanken Øst. Inndelingen refererer til nummerering i paragrafen.

Redegjørelse om foretaksstyring etter regnskapsloven	Kommentarer
Redegjørelse om foretaksstyring etter regnskapsloven	Kommentarer
1 .Angivelse av anbefalinger og regelverk om foretaksstyring som foretaket er omfattet av eller for øvrig velger å følge.	Sparebankvirksomhet er konsesjonspliktig og underlagt et omfattende regelverk som regulerer sparebankens virksomhet. Finanstilsynsloven og finansforetaksloven med tilhørende forskrifter står helt sentralt i denne sammenhengen. Dette regelverket definerer i meget stor grad hva som anses som god eierstyring og selskapsledelse i finansforetak. Sparebanker er underlagt tilsyn av Finanstilsynet. Sparebanken Øst følger videre den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse utgitt av Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse så langt den passer.
2. Opplysninger om hvor anbefalinger og regelverk som nevnt i nr. 1 er offentlig tilgjengelig.	NUES-anbefalingen er tilgjengelig på nues.no. Øvrig regelverk ligger blant annet på lovdata.no.
3. En begrunnelse for eventuelle avvik fra anbefalinger og regelverk som nevnt i nr. 1.	Avvik kan være nødvendig for å ivareta alle interessegruppene i Sparebanken Øst. Eventuelle avvik fra anbefalingen blir forklart i denne under hvert hovedpunkt.
4. En beskrivelse av hovedelementene i sparebankens systemer for internkontroll og risikostyring knyttet til regnskapsrapporteringsprosessen.	Se punkt 12
5. Vedtektsbestemmelser som helt eller delvis utvider eller fraviker bestemmelser i allmennaksjeloven kapittel 5.	Sparebanken Øst er regulert av finansforetaksloven og har vedtekter i samsvar med denne. Se for øvrig punkt. 7
6. Sammensetningen til ledende organer samt en beskrivelse av hovedelementene i gjeldende instrukser og retningslinjer for organenes og eventuelle utvalgs arbeid.	Se punkt 6-11
7. Vedtektsbestemmelser som regulerer oppnevning og utskiftning av styremedlemmer.	Se punkt 9
8. Vedtektsbestemmelser og fullmakter som gir styret adgang til å beslutte og kjøpe tilbake eller utstede egne aksjer eller egenkapitalbevis.	Se punkt 4
9. En beskrivelse av foretakets retningslinjer for likestilling og mangfold med hensyn til for eksempel alder, kjønn og utdannings- og yrkesbakgrunn for sammensetning av styre, ledelse og kontrollorganer og deres underutvalg. Mål for retningslinjene, hvordan de har blitt gjennomført og virkningen av dem i rapporteringsperioden skal opplyses. Hvis foretaket ikke har retningslinjer, skal dette begrunnes.	Se punkt 8 og 9

3. Virksomhet

Sparebanken Østs overordnede virksomhet fremkommer i vedtektene. Sparebanken Øst har til formål å utføre forretninger og tjenester som det er vanlig og naturlig at sparebanker kan utføre i henhold til den til enhver tid gjeldende lovgivning og de til enhver tid gitte konsesjoner.

Sparebanken Øst kan i samsvar med de til enhver tid gjeldende bestemmelser i finansforetaksloven og andre lover inneha eiendeler i andre finansinstitusjoner, samt i selskaper som driver virksomhet med naturlig tilknytning til bank- og finansieringsvirksomhet. Banken kan også eie aksjer i andre selskap, men ikke drive eller delta som ansvarlig deltaker i selskaper som driver annen virksomhet enn nevnt i dette avsnittet med mindre dette skjer midlertidig og er nødvendig for sikring av sparebankens krav. Sparebankens virksomhet skjer ellers innenfor de rammer som følger av konsesjonen til å drive en sparebank og de regler som følger av finansforetaksloven og andre lover og forskrifter gjeldende for sparebanker. For nærmere beskrivelse av virksomheten vises til styrets årsberetning for 2024 og omtale av bankens strategi.

AVVIK FRA NUES: Ingen

4. Selskapskapital og utbytte

Styret foretar løpende en vurdering av kapitalstrukturen i lys av selskapets mål, strategi og ønsket risikoprofil. Minstekravet til egenkapital for sparebanker følger av finansforetakslovens § 14-1. Krav til bevaringsbuffer, systemrisikobuffer og motsyklisk kapitalbuffer er regulert i finansforetaksloven § 14-3. Konsernets mål for ren kjernekapitaldekning er tilsvarende myndighetskrav pluss en kapitalmargin på 1,0 prosent.

Forstanderskapet har gitt styret fullmakt til å erverve og/eller etablere pant i egne egenkapitalbevis. Fullmakten gjelder i 18 måneder fra 21.03.2024 og er gjenstand for årlig behandling. Finanstilsynet har godkjent fullmakten. Sparebanken Øst avviker, av praktiske årsaker, her fra NUES' anbefaling om at slike fullmakter skal gjelde fram til neste forstanderskapsmøte, underforstått i ett år.

Forstanderskapet har ikke gitt styret noen generell fullmakt til egen kapitalforhøyelse. Har Sparebanken Øst behov for kapitalforhøyelse, vil dette bli behandlet som en egen sak i forstanderskapsmøte. Vedtak om forhøyelse av eierandelskapitalen skal godkjennes av Finanstilsynet, jf. finansforetaksloven § 10-4, (3).

AVVIK FRA NUES: Sparebanken Øst avviker av praktiske årsaker anbefaling om at en styrefullmakt til å erverve og/eller etablere pant i egne egenkapitalbevis ikke bør vare lenger enn frem til neste ordinære forstanderskapsmøte ved at fullmakten varer i 18 måneder.

5. Likebehandling av egenkapitalbeviseierne

Sparebanken Øst har én egenkapitalbevisklasse. Bankens egenkapitalbevis er notert på Oslo Børs i tråd med de regler som følger av finanslovgivningen og utstederreglene gitt av Oslo Børs. Alle egenkapitalbeviseiere har samme rettigheter. Det er i 2024 ikke foretatt transaksjoner mellom sparebanken og egenkapitalbeviseierne og deres nærstående utover lån, innskudd og betalingsformidling, samt lønn/honorar til ansatte og tillitsvalgte som er egenkapitalbeviseiere.

Egenkapitalbeviseieres fortrinnsrett ved kapitalforhøyelser fremkommer i finansforetaksloven § 10-10 (3). Ved forhøyelse av eierandelskapitalen, har eierne av egenkapitalbevis fortrinnsrett til å tegne de nye egenkapitalbevisene i samme forhold som de fra før eier egenkapitalbevis utstedt av institusjonen. Allmennaksjeloven § 10-5 om tilsidesettelse av fortrinnsrett gjelder tilsvarende.

AVVIK FRA NUES: Ingen

6. Egenkapitalbevis og omsettelighet

Sparebankens egenkapitalbevis omsettes fritt på Oslo Børs. Det er ikke andre eierbegrensninger enn gjeldende regler i finansforetaksloven om eierbegrensning og konsesjonsplikt og vedtektsfestede regler om styregodkjenning av kjøp av egenkapitalbevis som gjelder for egenkapitalbeviseiere i Sparebanken Øst.

AVVIK FRA NUES: Sparebanken Øst avviker fra NUES ved at kjøp av bankens egenkapitalbevis krever styregodkjenning. Dette er vedtektsfestet.

7. Forstanderskapet

Forstanderskapet skal påse at sparebanken virker etter sitt formål i samsvar med lover og vedtekter. Forstanderskapet velger valgkomite blant forstanderskapets medlemmer. I henhold til vedtekter er forstanderskapets oppgaver å velge leder og nestleder for forstanderskapet, godkjenne årsregnskap og årsberetning, godkjenne disponering av overskudd/utdeling av utbytte og vedta godtgjørelse til bankens tillitsvalgte, herunder styret, valgkomité og valgt revisor. Forstanderskapet velger også bankens styremedlemmer.

Forstanderskapets sammensetning kommer frem av vedtektene som sist ble endret 23.03.2023. I vedtektene

menes kommunene Øvre Eiker, Nedre Eiker og Drammen slik kommunene var geografisk definert pr. 01.01.2019. Det lokale samfunnsansvaret vises gjennom sammensetningen av forstanderskapet, der både innskytervalgte, kommunevalgte (det offentlige), egenkapitalbeviseiere og de ansatte er representert. Forstanderskapet består av totalt 32 medlemmer med 24 varamedlemmer. 9 medlemmer velges av innskytere fordelt med 3 fra Øvre Eiker, 2 fra Nedre Eiker og 4 fra Drammen. 4 medlemmer velges av det offentlige med 1 medlem fra Øvre Eiker, 2 medlemmer fra Nedre Eiker og 1 medlem fra Drammen. 8 medlemmer velges av de ansatte og 11 medlemmer velges av egenkapitalbeviseierne. Medlemmene av forstanderskapet velges for 4 år.

Forstanderskapets medlemmer velges i tråd med finansforetaksloven og sparebankens vedtekter. Det fremkommer her at vervet er personlig og det er ikke mulig å møte ved fullmektig. NUES' anbefaling om bruk av fullmakt på generalforsamlingen er av denne grunn ikke aktuelt for egenkapitalbeviseiere i Sparebanken Øst. Eierne av egenkapitalbevis er stemmeberettigede ved valg av egenkapitalbeviseiernes medlemmer og varamedlemmer til sparebankens forstanderskap. Hvert egenkapitalbevis gir én stemme, men ingen kan stemme for mer enn 10 % av samtlige egenkapitalbevis eller avgi flere stemmer enn 20 % av de stemmer som er representert i valgmøtet. Forstanderskapets leder i 2024 har vært May-Britt Andersen og nestleder har vært Lars M. Lunde.

Forstanderskapet har ett fast møte hvert år. Utover dette innkalles forstanderskapet av forstanderskapets leder ved behov. Forstanderskapet hadde ett møte i 2024. Styret innkaller til forstanderskapets årlige møter med minst 21 dagers varsel, jf. finansforetaksloven § 8-3 (1) og følgelig allmennaksjeloven § 5-10. Både sparebankens revisor og styret får innkalling til forstanderskapsmøtene. Forstanderskapsmøtene ledes av forstanderskapets leder, jf. vedtekter og finansforetaksloven, og følger dermed anbefalingen om uavhengig møteledelse. Når det gjelder saksdokumenter, påmeldingsfrist, gjennomføring av valg og publisering av protokoller fra forstanderskapsmøter følger sparebanken NUES på alle punkter.

AVVIK FRA NUES: Anbefalingen fra NUES om bruk av fullmakt på generalforsamlingen er ikke relevant da forstanderskapet opererer med forhåndsvalgte varamedlemmer som innkalles ved eventuelle fravær av ordinære medlemmer.

8. Valgkomiteer

Det følger av sparebankens vedtekter at valg av medlemmer til forstanderskap og styre skal skje etter innstilling fra valgkomiteen. Det er 3 valgkomiteer i Sparebanken Øst:

1) Valgkomite for forstanderskapet og styret
2) Valgkomite for innskytere
3) Valgkomite for egenkapitalbeviseiere

Valgkomiteene skal sørge for at sammensetningen i styret og øvrige organer er i tråd med bankens vedtekter og den til enhver tid gjeldende lovgivning. I tillegg må det tas hensyn til organets sammensetning av kjønn, alder og kandidatenes uavhengighet i forhold til administrasjonen.

Ansattes representanter i styret og forstanderskap velges av, og blant, de ansatte i tråd med aksjeloven § 6-4 (2). Valgkomiteen for forstanderskapet består av representanter fra alle grupper som er representert i forstanderskapet, herunder også egenkapitalbeviseierne. Dette skal sikre at forholdet mellom valgkomiteene og den som velges har hensyntatt uavhengighet og habilitet. Det er også vektlagt at de ulike valgkomiteer opprettholder sin uavhengighet til styret i banken. De ulike valgkomiteer skal også sikre at tilgangen på nødvendig kompetanse er til stede sett i forhold til de oppgaver valgkomiteen står overfor.

Valgkomite for forstanderskapet og styret velges av, og blant, forstanderskapets medlemmer. Valgkomiteens sammensetning kommer frem av sparebankens vedtekter. NUES' anbefalinger på dette punkt oppfylles så langt de passer i forhold til vedtektene. Valgkomiteens innstilling overfor forstanderskapet begrunnes i tråd med NUES. Det er utarbeidet egen instruks for valgkomiteene, sist vedtatt av forstanderskapet i møte 30.03.2017. Valgkomite for forstanderskapet og styret har i 2024 bestått av følgende personer:

- Thor S. Syvaldsen
- Ann Kristin Plomås, ansatt
- Cato Brekke
- Ole Jørgen Smedsrud
- Frank Borgen

Sparebanken Øst følger derfor anbefalingen om at flertallet i valgkomiteen er uavhengig av styret og øvrige ledende ansatte. Videre også at styrets medlemmer eller ledende ansatte i selskapet ikke bør være medlem av valgkomiteen. Sparebankens vedtekter krever at alle medlemmene i valgkomiteen er medlemmer av forstanderskapet.

Valgkomiteen har i 2024 hatt separate møter med både styrets leder og sparebankens administrerende direktør.

AVVIK FRA NUES: Ingen

9. Styret, sammensetning og uavhengighet

Styret består av 6 eksterne medlemmer og 2 representanter fra de ansatte. Administrerende direktør og viseadministrerende direktør har møterett, men ikke stemmerett i styret. Styrets sammensetning, styremedlemmenes bakgrunn og deltakelse på styremøter i 2024 er omtalt under «Presentasjon av styret». Detaljert informasjon om det enkelte styremedlem finnes også på vår hjemmeside på oest.no/om-oss/styret-og-ledelse/. Administrerende direktør og viseadministrerende direktør har deltatt i 27 av 27 styremøter i 2024.

Valg av styremedlemmer skjer etter forberedelse av valgkomiteen nedsatt av forstanderskapet. Valgkomiteen utarbeider en innstilling til forstanderskapet. Styremedlemmer velges for 2 år av gangen. Styremedlemmenes kompetanse og yrkeserfaring blir fremlagt i forstanderskapet i forbindelse med valget. § 4-1 i Sparebanken Østs vedtekter omhandler styrets sammensetning.

Styret skal handle uavhengig av ledelsen i banken. Styrets medlemmer, med unntak av ansattes representanter, vurderes som uavhengig av sparebankens vesentlige forretningsforbindelser og sparebankens daglige ledelse. Ingen av sparebankens ledende ansatte er medlemmer av styret. Sammensetningen av styret utgjør et mangfold der kompetanse og ferdigheter legger grunnlaget for utøvelsen av det nødvendige styrearbeidet. Det kommer frem i styrets instruks at styret opptrer som et kollegium. Ansvar for de vedtak og de disposisjoner som styret foretar, tilligger imidlertid det enkelte styremedlem.

Styremedlemmer som har egenkapitalbevis i Sparebanken Øst per 31.12.2024 fremkommer i note 41.

AVVIK FRA NUES: Ingen

10. Styrets arbeid

Styret leder Sparebankens Østs virksomhet i samsvar med lov, forskrift, vedtekter og nærmere instrukser gitt av forstanderskapet. Forvaltningen av banken tillegges styret. Styret skal sørge for forsvarlig organisering av virksomheten, herunder påse at kravene til organisering av banken og etablering av forsvarlige styrings-og kontrollsystemer blir etterkommet. Styret skal fastsette planer og budsjetter for bankens virksomhet. Styret skal også fastsette retningslinjer for virksomheten, herunder regler om taushetsplikt for opplysninger om banken og dens virksomhet. Styret skal holde seg orientert om bankens økonomiske stilling og plikter å påse at dens virksomhet, regnskap og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll. Styret skal fastsette daglig leders stillingsinstruks og sørge for at daglig leder regelmessig gir styret underretning om bankens virksomhet, stilling og resultatutvikling.

Styrets arbeid er fastsatt i egen instruks for styret som revideres årlig, sist gang 11.02.2025. Det fremkommer av bankens etiske regler at det foreligger en varslingsplikt for styremedlemmer og ansatte dersom de direkte eller indirekte har vesentlig interesse av avtaler som inngås av eller i konsernet eller i saker som styret skal behandle.

Styret mottar månedlige rapporter hvor bankens økonomiske og finansielle status kommenteres. Månedsrapportene danner grunnlaget for intern styring og kommunikasjon om status i banken. Styret mottar periodiske rapporter som viser sparebankens etterlevelse av delegerte fullmakter, samt kvartalsvise rapporter som viser utviklingen i sparebankens totale risikobilde.

Styret utarbeider en årsplan for eget arbeid. Årsplanen inneholder blant annet møteplan for året, oversikt over faste oppgaver på bestemte møter og finansiell kalender. Styret foretar hvert år en egenevaluering. Evalueringen omfatter styremedlemmers kompetanse, styrets sammensetning og måten styret fungerer på, både som gruppe og individuelt. Styrets egenevaluering er tilgjengelig for valgkomiteen til forstanderskapet.

AVVIK FRA NUES: Ingen

11. Styrekomiteer

a) Godtgjørelsesutvalg

Det er, etter krav i finansforetaksloven § 15-1 og forskrift om finansforetak og finanskonsern § 15-1, etablert et godtgjørelsesutvalg i Sparebanken Øst.

Godtgjørelsesutvalget har som oppgave å forberede for styret retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte. De skal videre sørge for at foretaket til enhver tid har og praktiserer retningslinjer og rammer for godtgjørelsesordningen som er i samsvar med forskrift om

godtgjørelsesordninger i finansinstitusjoner, verdipapirforetak og forvaltningsselskap for verdipapirfond. Utvalget utfører sine oppgaver i tråd med retningslinjer fastsatt av styret. Utvalget utpeker selv sin leder.

Medlemmene er valgt av styret. Godtgjørelsesutvalget har i 2024 bestått av følgende medlemmer:

- Cecilie Hagby, leder
- Øivind Andersson
- Sissel Album Fjeld, ansattes representant

Styret har godkjent retningslinjer for godtgjørelser i Sparebanken Øst. Flertallet i utvalget, er i henhold til anbefalingen fra NUES, uavhengig av virksomheten.

b) Revisjons- og risikoutvalg

Sparebanken Øst har etter krav i finansforetaksloven § 8-18 og § 13-6 (4), etablert revisjons- og risikoutvalg etter de retningslinjer som loven beskriver. Revisjons- og risikoutvalget er et forberedende og rådgivende utvalg for styret. Medlemmene er valgt av styret og velges for ett år av gangen. Utvalgets leder utpekes av styret. Revisjons- og risikoutvalgets hovedoppgaver er å forberede styrets oppfølging av regnskap og rapportering, overvåke systemer for risikostyring og internkontroll, vurdere internrevisjonens arbeid samt vurdere og overvåke revisors uavhengighet. Revisjons- og risikoutvalget skal dessuten forberede og gi råd til styret om forhold rundt bankens eksisterende og fremtidige risikoappetitt og risikostrategi samt oppfølging og implementering av denne strategien. Det tilligger også utvalget å overvåke i hvilken grad sparebankens prising av produkter ut mot kundene fullt ut reflekterer den risiko sparebanken bærer. Utvalget utfører sine oppgaver etter instrukser fastsatt av styret.

Revisjons- og risikoutvalget har avholdt 10 møter i 2024. Revisjons- og risikoutvalget har i 2024 bestått av følgende medlemmer:

- Cecilie Hagby, leder
- Øivind Andersson
- Arne K. Stokke

Utvalget er i henhold til anbefalingen fra NUES uavhengig av virksomheten.

AVVIK FRA NUES: Ingen

12. Risikostyring og internkontroll

Risikostyring og god internkontroll skal støtte opp under konsernets utvikling og måloppnåelse og skal sikre finansiell stabilitet og forsvarlig forretningsdrift. Dette oppnås gjennom en risikoprofil som kjennetegnes ved en sterk risikokultur og en høy bevissthet om risikostyring. Risikostyring og internkontroll omfatter både strategiske og operative forhold, samt at det settes særlig søkelys på kvalitet i ekstern rapportering og etterlevelse av lover og regler. Dette benevnes som helhetlig risikostyring. Begrepet helhetlig risikostyring defineres som: Helhetlig risikostyring er den kulturen, de egenskapene og den praksisen som organisasjonen integrerer med strategi og som de benytter når strategien settes ut i praksis. Dette for å styre risikoen når verdier skapes, bevares og realiseres. Bankens strategi for helhetlig risikostyring redegjør i detalj for hvordan Sparebanken Øst er organisert og hvordan internkontrollen skal utøves.

a) Roller og ansvar

Bankens organisering og kontrollfunksjoner er i tråd med gjeldende lovverk. Krav til forsvarlig virksomhetsstyring, finner vi i finansforetakslovens § 13-5. I § 13-5 (1). Her heter det at et finansforetak skal organiseres og drives på en forsvarlig måte. Foretaket skal ha en klar organisasjonsstruktur og ansvarsdeling samt klare og hensiktsmessige styrings- og kontrollordninger. Foretaket skal ha hensiktsmessige retningslinjer og rutiner for å identifisere, styre, overvåke og rapportere risiko foretaket er, eller kan bli, eksponert for. En tydelig organisering med klart definerte ansvarsområder og fullmakter er et sentralt element i god risikostyring og internkontroll.

b) Internrevisjon

Internrevisjonen skal i samsvar med finansavtaleloven § 8-16 (1), og på vegne av styret, kontrollere at finansforetaket er organisert og drives på en forsvarlig måte og i samsvar med gjeldende krav til virksomheten. Forhold som vurderes som utilfredsstillende, skal rapporteres til styret og administrerende direktør. Internrevisor har rett til å møte i styremøtene og skal avgi rapport om risikostyringen og internkontrollen minimum en gang pr. år. Dette basert på gjennomførte internrevisjonskontroller etter fastsatt årsplan.

c) Eksternrevisjon

Ekstern revisor gir ledelsen og styret uavhengige og objektive synspunkter som kan bidra til at banken når sine målsettinger, ikke bare for regnskapsrapportering, men også for målsettinger innenfor andre kategorier. I forbindelse med årsregnskapsrevisjonen, fremlegger revisor sitt syn på i hvilken grad regnskapet gir et forsvarlig uttrykk for virksomhetens økonomiske stilling i overensstemmelse med IFRS, og bidrar dermed til virksomhetens målsettinger for regnskapsrapportering. Revisor kan videre bidra med å gi nyttig informasjon til ledelsen i dens gjennomføring av aktiviteter relatert til risikostyring. Slik informasjon omfatter revisjonsfunn, analytisk informasjon og anbefalinger om nødvendige tiltak for å nå etablerte målsettinger, og funn som revisor gjør angående mangler ved risikostyring og kontroll med anbefalinger om forbedringer.

d) Overvåker

I tråd med finansforetaksloven § 11-14, er BDO AS utnevnt som uavhengig overvåker for Sparebanken Øst Boligkreditt AS. Overvåker gjennomfører selvstendige kvartalsvise kontroller blant annet av lovbestemt register og beløpsmessig balanse mellom sikkerhetsmasse og utstedte obligasjoner med fortrinnsrett. Overvåker rapporterer regelmessig til Finanstilsynet.

e) Avdeling Risikostyring og avdeling Etterlevelse

Sparebanken Øst har i henhold til CRR/CRD-forskriften, §§ 38-39, egne avdelinger for risikostyring og compliance. Avdelingene er uavhengige av den ordinære operative driften. Avdelingsleder Risikostyring og avdelingsleder Etterlevelse leder hver sin avdeling og rapporterer direkte til administrerende direktør. Det foreligger stillingsinstrukser for begge rollene som gir begge en rett til å rapportere direkte til bankens styre hvis nødvendig. Begge lederne deltar på alle toppledermøter og strategisamlinger og fremlegger sine rapporter i revisjons – og risikoutvalget. Avdelingsleder risikostyring og avdelingsleder Etterlevelse skal ikke kunne avsettes uten samtykke fra styret, jf. Hhv. CRR/CRD-forskriften, § 38 og CRR/CRD-forskriften, § 39.

f) Internkontroll i operative avdelinger

De ansatte i Sparebanken Øst har ansvar for å besitte tilstrekkelig kompetanse om sitt ansvarsområde og sine arbeidsoppgaver for tilstrekkelig egenkontroll. De skal videre utføre arbeid innenfor vedtatte instrukser, rammer og fullmakter med riktig kvalitet og rapportere vesentlige brudd/hendelser til leder. Mellomledere og virksomhetsledere i Sparebanken Øst har ansvar for å etablere og gjennomføre forsvarlig risikostyring innenfor eget område. De skal utføre nødvendige risikovurderinger og etablere førstelinjekontroller der det er nødvendig. Lederne skal rapportere om vesentlige avvik og hendelser til avdeling Etterlevelse.

Administrerende direktør har det overordnede ansvaret for at det er etablert en forsvarlig helhetlig risikostyring i banken, basert på klare retningslinjer fra styret. Vedkommende skal også sørge for at rapporteringsplikten til styret er i samsvar med lover, forskrifter, vedtekter og vedtatte retningslinjer. Administrerende direktør skal videre sørge for at konsernet er hensiktsmessig organisert, herunder at det er klare ansvarsforhold og at det er etablert nødvendig arbeidsdeling. Administrerende direktør har ansvar for at prosess som gjelder vurdering av risikoer og samlet kapitalbehov (ICAAP) blir gjennomført.

g) Andre organer og kontrollpunkter

Sparebanken Øst har flere interne organer for styring av risiko. Balansestyringskomité, risikokomité og antihvitvaskkomité gjennomfører jevnlige møter for å sikre god internkontroll. Bankens viseadministrerende direktør er selskapets antihvitvaskansvarlig.

AVVIK FRA NUES: Ingen

13. Godtgjørelse til forstanderskapet, styret og tillitsvalgte

Godtgjørelse til styret, forstanderskapet og valgkomiteene fastsettes av forstanderskapet. Godtgjørelsen er søkt tilpasset den arbeidsmengde og det ansvar som påhviler hver enkelt. Honoraret er uavhengig av bankens resultater og utgjør et bestemt beløp. Det er ingen resultatbaserte eller variable godtgjørelser til sparebankens forstanderskapsmedlemmer, styremedlemmer eller tillitsvalgte. Godtgjørelse til forstanderskapet og styret er offentliggjort i lederlønnsrapport for 2024. Ingen av styrets medlemmer, utenom ansattes representanter, har i 2024 utført andre oppgaver for Sparebanken Øst enn styrevervet.

AVVIK FRA NUES: Ingen

14. Lønn og annen godtgjørelse til ledende personer

I henhold til gjeldende lovverk, finansforetaksloven § 15-1 til 15-6, fastsetter styret nødvendige retningslinjer for ledende ansattes godtgjørelser. Godtgjørelse til ledende ansatte er offentliggjort i lederlønnsrapport for 2024. Fastlønnen utgjør hovedinntekten til alle ansatte i Sparebanken Øst. Styret fastsetter godtgjørelsen til administrerende direktør. Administrerende direktør fastsetter godtgjørelsen til toppledergruppen. Det er ingen avtaler om variabel godtgjørelse eller opsjons- eller bonusavtaler. Toppledelsen tar del i styrevedtatt ordning om overskuddsdeling.

AVVIK FRA NUES: Ingen

15. Informasjon og kommunikasjon

Sparebankens målsetting for informasjon og kommunikasjon, er basert på åpenhet og tilgjengelighet. For å sikre en nødvendig informasjonsflyt, skal finansiell informasjon offentliggjøres i tråd med fastsatt finansiell kalender på bankens hjemmesider, ved innsendelse av opplysningene til Oslo Børs og ved presentasjoner for investorer og andre interessenter. Sparebanken Øst arrangerer åpne investorpresentasjoner i forbindelse med at års- og kvartalsresultater blir fremlagt. Regelverket for informasjon og kommunikasjon, regler om god børsetikk, i tillegg til et generelt krav om likebehandling, setter imidlertid begrensninger for sparebankens mulighet til å utgi informasjon, herunder også for analytikere.

Sparebanken Øst har utarbeidet retningslinjer for investorpleie. Retningslinjene viser til at banken ønsker å ha en utstrakt og effektiv kommunikasjon med de finansielle markedene der åpenhet og troverdighet vektlegges. Sparebanken Øst ønsker et langsiktig og gjensidig fordelaktig forhold med flest mulig meglerforetak. Investeringsbeslutninger skal være tuftet på økonomiske kalkyler fremfor relasjoner. Sparebanken Øst skal være positiv til investeringsbeslutninger som ikke nevneverdig endrer aktuelle lønnsomhetsestimater, og som vil være gunstig for investor. Meglerkontakt skal skje gjennom Finansavdelingen for å sikre at utgående og innkommende informasjonen er ensartet.

Informasjon som vurderes som viktig og sensitiv vil først bli meddelt Oslo Børs. Sparebanken Øst vil tilstrebe korrekt og velbalansert informasjon både skriftlig og muntlig, og ingen investorer skal forfordeles. All informasjon som tilbys, skal distribueres til alle investorkretser og den skal presenteres på en entydig måte. Banken skal tilstrebe tilgjengelighet for investorer og henvendelser skal besvares innen rimelig tid. Informasjon som anses som sentral for investorer skal distribueres via sparebankens hjemmeside, Oslo Børs og via e-post.

AVVIK FRA NUES: Ingen

16. Selskapsovertakelse

Sparebanker kan ikke overtas av andre foretak eller enkeltpersoner. NUES' anbefaling på dette punkt, er av den grunn ikke relevant for sparebanker. Forstanderskapet skal treffe avgjørelse i alle saker som gjelder virksomhetsendringer i Sparebanken Øst, oppkjøp av andre selskaper eller andre saker av særlig viktighet for banken. Dette gjelder likevel ikke ved oppkjøp av mindre selskaper innenfor bankens nåværende virksomhetsområde, eller dersom saken av andre særlige grunner bør avgjøres av styret og først deretter forelegges forstanderskapet.

AVVIK FRA NUES: Ingen

17. Revisor

Revisjon av Sparebanken Øst foretas etter anerkjente revisjonsprinsipper med hensyn til planlegging, gjennomføring og rapportering. Ernst & Young AS er sparebankens eksterne revisor. Eksternrevisor møter minst en gang i året i Revisjons- og risikoutvalget og på styremøte og gjennomgår sine vurderinger av sparebankens risikoer. Ekstern revisor deltar alltid på styremøtet ved fastsettelse av årsregnskapet og på regnskapsmøtet i Revisjons- og risikoutvalget, og gjennomgår sin vurdering av vesentlige forhold i bankens finansielle rapportering. Ellers deltar eksternrevisor i styremøter etter behov. I henhold til finansforetaksloven § 8-6 (3), er det krav om at styret minst én gang per kvartal har møte med revisor uten at daglig ledelse er til stede om ikke annet er fastsatt i instruks for styret. I instruks for styret i Sparebanken Øst, er det fastsatt at styret minst en gang per år, og ellers etter behov, skal ha møte med revisor uten at daglig leder eller andre fra den daglige ledelsen er til stede. Eksternrevisor blir innkalt til alle forstanderskapsmøter. Det henvises ellers til note 20 i årsregnskapet, i forbindelse med godtgjørelse til revisor, herunder fordelingen av godtgjørelsen.

AVVIK FRA NUES: Ingen

18. Finansiell kalender for 2025

	Offentliggjøring
Foreløpig resultat 2024 (4. kvartal 2024)	12. februar 2025
Årsregnskap 2024	04. mars 2025
Forstanderskapsmøte	27. mars 2025
Ex. utbyttedato	28. mars 2025
Utbetaling utbytte	08. april 2025
1. kvartal 2025	14. mai 2025
2. kvartal 2025	14. juli 2025
3. kvartal 2025	29. oktober 2025

19. Investorkontakter

Adm. dir. Pål Strand
916 24 428
paal.strand@oest.no

Viseadm. dir. Kjell Engen
957 75 003
kjell.engen@oest.no

Sparebanken Øst
Bragernes Torg 2, Drammen, Postboks 67, 3301 Hokksund
post@oest.no | www.oest.no

Redegjørelse og resultater

Årsberetning

Banken kan i 2024 vise til et meget godt resultat og økt egenkapitalavkastning. Banken har fortsatt lav risiko i sine utlånsporteføljer og med høy kapitaldekning, beregnet etter standardmetoden, og høy uvektet kjernekapitalandel, er Sparebanken Øst blant Norges mest solide større banker.

HOVEDTALL

NOK mill. / %	2024	2023
Resultat etter skatt	523,3	440,6
Resultat pr. egenkapitalbevis	6,80	5,67
Egenkapitalrentabilitet*	11,77	9,87
Rentenetto i % av GFK	2,02	1,85
Kostnader i % av inntekter (før tap)*	34,61	37,73
Ren kjernekapitaldekning i %	18,59	18,67

* Definert som alternativt resultatmål
For definisjon av nøkkeltall og omtale av alternative resultatmål, se side 181

Bankens 182. driftsår viser et rekordhøyt resultat etter skatt på 523,3 (440,6) millioner kroner som gir en egenkapitalrentabilitet på 11,77 (9,87) prosent. Egenkapitalrentabiliteten er høyere enn det langsiktige avkastningsmålet på 10 prosent. Banken er meget fornøyd med resultatutviklingen sett i lys av bankens soliditet samt at banken benytter standardmetoden for beregning av kapitalvekter.

I et marked preget av lav kredittvekst og høy konkurranse om utlånskundene, var utlånsveksten -2,3 prosent i 2024. Innenfor personkunder i kontorkanalen kan banken vise til meget god utvikling i 2024, med en utlånsvekst på 6,6 prosent siste 12 måneder. Utlånsvolumet i konseptkanalen varierer etter ønsket konkurransekraft.

Banken har fortsatt svært lave tap på utlån og lavt nivå på misligholdte engasjementer. Banken er meget solid med ren kjernekapitaldekning på 18,59 prosent.

Resultat per egenkapitalbevis er 6,80 (5,67) kroner. Styret foreslår at det for 2024 deles ut et kontantutbytte på 6,40 (5,40) kroner per egenkapitalbevis til sammen 132,7 (111,9) millioner kroner og at det disponeres 331,4 (279,6) millioner kroner til allmennyttige gaver. Styrets forslag til utdelinger utgjør 94,2 (95,2) prosent av konsernets årsresultat tilordnet henholdsvis egenkapitalbeviseierne og grunnfondet.

Strategi og mål

Sparebanken Øst ønsker å være en ledende sparebank på det sentrale østlandsområdet og definerer det sentrale østlandsområdet som vårt hovedmarked. Med en kombinasjon av fysisk og digital distribusjon er vi en moderne tradisjonsbærer og tilbyder av finansielle tjenester.

Vår forretningside er at vi skal være en frittstående, selvstendig og lokal styrt leverandør av finansielle tjenester som skal sette folk flest og små og mellomstore bedrifter i stand til å utnytte sine økonomiske ressurser på en best mulig måte.

Vi skal være en lønnsom bank drevet etter forretningsmessige prinsipper. Det skal skapes økonomiske resultater i det enkelte år og over tid som bidrar til måloppnåelse i konsernet. Banken har som avkastningsmål at konsernet skal ha en egenkapitalavkastning på 10 prosent over tid. Konsernets mål for kapitaldekning er at konsernet skal minimum ha en kapitaldekning tilsvarende myndighetskrav pluss en margin på 1,0 prosentpoeng.

Det vises til nærmere omtale av bankens strategi under kapittelet strategiske ambisjoner fra side 12.

Redegjørelse for årsregnskapet

Årsregnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med IFRS Accounting Standards godkjent av EU.

Styret bekrefter at forutsetningen for fortsatt drift er til stede og er lagt til grunn ved utarbeidelsen av årsregnskapet.

NETTO RENTEINNTEKTER

Netto renteinntekter utgjør 931,6 (828,8) millioner kroner. Rentenetto i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital er på 2,02 (1,85) prosent.

Renteinntekter på utlån til kunder øker sammenlignet med 2023, i hovedsak som følge av at det i 2023 ble gjennomført syv rentehevinger med utgangspunkt i renteøkninger fra Norges Bank. Renteøkninger i utlånsporteføljen gjennomføres med varslingsfrister og gir et betydelig etterslep sammenlignet med renteregulering på bankens markedsfinansiering. I 2024 har styringsrenten ligget helt stabilt på 4,50%, og etterslepet som nevnt over har blitt tatt igjen. Rentekostnader på verdipapirgjeld er tett knyttet opp mot utviklingen i pengemarkedsrentene. Økningen i rentekostnader i 2024 sammenlignet med 2023 forklares med en høyere gjennomsnittlig pengemarkedsrente. Pengemarkedspåslaget var i 2023 høyere enn et normalisert nivå, mens påslaget i 2024 har vært på et stabilt og mer normalisert nivå. Utlånsmarginene har som følge av dette bedret seg i 2024, og rentenetto i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital har dermed økt.

Netto renteinntekter

Beløp i NOK mill.	2024	2023
Utlån til & fordringer på kredittinstitusjoner	21,0	15,7
Utlån til kunder	2 370,0	1 950,8
Sertifikater og obligasjoner	333,8	273,9
Andre renteinntekter	3,7	4,5
Sum renteinntekter	2 728,5	2 244,9
Gjeld til kredittinstitusjoner	6,5	9,3
Innskudd fra kunder	499,4	312,5
Verdipapirgjeld	1162,3	993,7
Etterstilte seniorobligasjoner	86,0	59,0
Ansvarlig lånekapital	29,4	25,4
Andre rentekostnader	13,2	16,3
Sum rentekostnader	1 796,9	1416,1
Netto renteinntekter	931,6	828,8
Rentenetto i % av GFK	2,02	1,85

NETTO ANDRE DRIFTSINNTEKTER

Netto andre driftsinntekter utgjør 108,1 (88,0) millioner kroner.

Netto provisjonsinntekter utgjør 43,3 (43,3) millioner kroner.

Netto resultateffekt fra investeringene i Eksportfinans og Frende er 8,8 millioner kroner høyere enn i 2023. Utbytte fra Eksportfinans utgjør 64,0 (0,3) millioner kroner, hvorav 15,5 millioner kroner er ordinært utbytte for 2023 og 48,5 millioner kroner utgjør ekstraordinær utdeling av tidligere års opptjente egenkapital. Det er i forbindelse med mottatt utbytte bokført en negativ verdiendring på aksjene med 32,9 (0,0) millioner kroner, slik at netto resultateffekt i 2024 er 31,0 (0,0) millioner kroner. Utbytte fra Frende utgjør 19,2 (45,6) millioner kroner. Det er bokført en verdiendring på aksjene i Frende med 4,1 (0,0) millioner kroner, slik at netto resultateffekt er 23,3 millioner kroner mot 45,6 millioner kroner i 2023.

Utbytte fra aksjer i Visa Inc., Kraft Bank og andre aksjer utgjør 4,2 (0,3) millioner. Netto verdiendringer på bankens investeringer i Norwegian Block Exchange (NBX), Kraft Bank, Visa Inc. og Norne Securities er 16,9 millioner kroner, om lag 9,6 millioner kroner høyere enn i 2023.

Resultateffekter av tilbakekjøp, valuta, derivater og fastrenteutlån til virkelig verdi utgjør -12,6 (-10,6) millioner kroner.

Netto andre driftsinntekter

Beløp i NOK mill.	2024	2023
Netto provisjonsinntekter	43,3	43,3
Utbytte	87,4	45,9
Nto. verdiendr. og gev./tap på sert. og obl.*	-18,3	-1,9
Nto. verdiendr. og gev./tap på aksjer	-11,9	7,3
Nto. verdiendr. og gev./tap på fastrenteutlån	-2,6	1,3
Nto. verdiendr. og gev./tap på på andre fin. instr.	8,3	-10,0
Andre driftsinntekter	2,0	2,0
Netto andre driftsinntekter	108,1	88,0

*eksklusiv resultateffekt fra finansielle derivater inngått med formål for økonomisk rentesikring i likviditetsporteføljen

DRIFTSKOSTNADER

Driftskostnader utgjør 359,8 (345,9) millioner kroner. Målt i prosent av inntekter er kostnadsnivået 34,6 (37,7) prosent.

Lønn og personalkostnader utgjør 196,5 (194,7) millioner kroner.

Andre driftskostnader utgjør 135,9 (122,3) millioner kroner. Økningen kan i all hovedsak henføres til økte IT-kostnader samt økte kostnader til juridisk bistand.

Driftskostnader

Beløp i NOK mill.	2024	2023
Lønn og andre personalkostnader	196,5	194,7
Avskrivning/nedskrivning varige og im. eiend.	27,3	29,0
Andre driftskostnader	135,9	122,3
Sum driftskostnader	359,8	345,9
Kostnader i % av inntekter	34,6	37,7
Kostnader i % av GFK	0,78	0,77

TAP OG MISLIGHOLD

Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier utgjør 13,6 (6,7) millioner kroner. Økningen på 7,0 millioner kroner forklares av økte tapskostnader i AS Financiering på 3,6 millioner kroner, og økte tapskostnader i personmarked på 6,3 millioner kroner som følge av reverserte modellberegnede tapsavsetninger i 2023. Tapskostnaden hos næringskunder er redusert med 2,1 millioner kroner i 2024 sammenliknet med 2023 som følge av reduserte modellbaserte tap.

Tapskostnad

Beløp i NOK mill.	2024	2023
Utlån til personkunder i mor og boligkredittsel.	2,5	-3,8
Utlån til næringskunder	0,1	2,2
Utlån i AS Financiering	11,6	8,0
Ubenyttede kreditter og garantier	-0,6	0,2
Sum tapskostnad	13,6	6,7
Tap i % av netto utlån til kunder (IB)	0,04	0,02

Samlede tapsavsetninger utgjør 112,2 (109,9) millioner kroner, tilsvarende 0,30 (0,29) prosent av brutto utlån til kunder. Andel individuelt vurderte tapsavsetninger utgjør 84,9 (83,7) millioner kroner. Bankens tapsavsetninger er i all hovedsak knyttet til AS Financiering.

Tapsavsetninger

Beløp i NOK mill.	2024	2023
Utlån til personkunder i mor og boligkredittsel.	16,9	14,6
Utlån til næringskunder	6,4	6,5
Utlån i AS Financiering	88,0	87,4
Ubenyttede kreditter og garantier	1,0	1,5
Sum tapsavsetninger	112,2	109,9
Tapsavsetninger i % av brutto utlån til kunder	0,30	0,29

Netto misligholdte engasjementer er lave med 233,0 (194,6) millioner kroner tilsvarende 0,61 (0,51) prosent av netto utlån til kunder. Økningen på 38,4 millioner kroner fra 2023 skyldes ett enkelt næringsengasjement med forventet

betalingsmislighold, men hvor pantesikkerheten er vurdert å ha tilstrekkelig verdi per dags dato.

Misligholdte engasjementer		
Beløp i NOK mill.	2024	2023
Utlån til personkunder i mor og boligkredittsel.	79,2	80,9
Næringskunder	71,7	30,4
AS Financiering	168,3	168,3
Sum brutto misligholdte engasjementer	319,2	279,6
Tapsavsetninger på misligholdte engasjementer	86,2	85,0
Netto misligholdte engasjementer	233,0	194,6
Netto misligholdte eng. i % av netto utlån	0,61	0,51

SKATTEKOSTNAD

Skattekostnaden er 142,9 (123,7) millioner kroner og utgjør 21,4 (21,9) prosent av resultat før skatt.

Forslag til resultatdisponering for 2024

Det er morbankens årsresultat etter skatt tilordnet egenkapitalbeviseierne og grunnfondet korrigert for overføringer til/fra fond for urealiserte gevinster som danner grunnlag for disponering av årsoverskuddet.

Morbankens årsresultat er 468,6 millioner kroner i 2024. Hybridkapitaleiernes andel av morbankens årsresultat utgjør 30,5 millioner kroner. Resultatandelen utgjør rentekostnader og tilbakekjøpskostnader på fondsobligasjoner, hvor betalte renter presenteres som utdeling av betalte renter fra egenkapitalen. Årsresultatet tilordnet egenkapitalbeviseierne og grunnfondet utgjør dermed 438,2 millioner kroner. Etter overføring av 30,5 millioner kroner fra fond for urealiserte gevinster utgjør morbankens grunnlag for overskuddsdisponering 468,6 millioner kroner. Styret foreslår disponering for 2024 som vist i etterfølgende oppstilling:

(beløp i mill. kroner)		
Årsresultat morbank		468,6
Hybridkapitaleiernes andel av resultatet		-30,5
Årsresultat morbank tilordnet EK-beviseierne og grunnfondet		**438,2**
Overført fra fond for urealiserte gevinster		30,5
Morbankens grunnlag for overskuddsdisponering		**468,6**
Kontantutbytte til egenkapitalbeviseierne	132,7	
Disponering til allmennyttige gaver	331,4	
Sum utdelinger		**464,1**
Til utjevningsfond	1,3	
Til grunnfond	3,2	
Sum til egenkapital		**4,5**
Sum disponert		**468,6**

Forslag til utdeling av kontantutbytte utgjør 6,40 kroner per egenkapitalbevis, til sammen 132,7 millioner kroner. Årets disponering til gaver til allmennyttige gaver er historisk høyt og utgjør 331,4 millioner kroner. Både utbytte til egenkapital-beviseierne og gaver til allmennyttige formål utgjør 94,2 prosent av konsernets årsresultat tilordnet henholdsvis egenkapitalbeviseierne og grunnfondet. Forslag til resultatdisponering for 2024 innebærer at 99,0 prosent av morbankens årsresultat tilordnet egenkapitalbeviseierne og grunnfondet, inkludert overføringer fra fond for urealiserte gevinster, deles ut i utbytte og avsettes til gaver, jf. finansforetaksloven § 10-17.

Etter finansforetaksloven har styret meldeplikt til Finanstilsynet når styret fremmer forslag hvor samlede utdelinger overstiger halvparten av resultatet. Styrets forsvarlighetsvurderinger ved forslag til utdelinger for 2024 er nærmere redegjort for i eget kapittel under.

Gjeld knyttet til gaver i balansen i regnskapet ved årets slutt består utelukkende av gaver som er besluttet utdelt, og hvor det foreligger inngåtte forpliktelser mot konkrete mottakere. Per 31. desember 2024 utgjør dette 20,6 mill. kroner. For regnskapsåret 2024 har styret foreslått en utdeling på 331,4 mill. kroner til gaver til allmennyttige formål. Sparebanken Øst har vurdert at behovet knyttet til planlagte gavetildelinger og inngåtte forpliktelser mot konkrete mottakere utgjør 35,3 millioner. Dette medfører at 14,7 mill. kroner foreslås avsatt i bankens balanse etter forstanderskapsmøtet i tillegg til allerede avsatt 20,6 mill. kroner. Disponering til Øst Allmennyttig Gavestiftelse vil etter dette utgjøre 316,7 mill. kroner.

Styrets forslag til utdelinger er i tråd med bankens gjeldende utbyttepolitikk som ble endret 13. juli 2023. Endringen innebar at banken de neste årene sikter mot at inntil 100 prosent av overskuddet utdeles i utbytte til egenkapitalbeviseierne og gaver til allmennyttige formål, dog opprettholdes at inntil 50 prosent av overskuddet utdeles i et langsiktig perspektiv. Styrets forslag til disponering for 2024 medfører at bankens eierbrøk holdes uendret på 28,59 prosent.

STYRETS FORSVARLIGHETSVURDERING FOR 2024

Finansforetakslovens krav til forsvarlighetsvurdering

Utbytte på eierandelskapital og grunnfondskapital skal ikke settes høyere enn det som er forsvarlig og forenlig med forsiktig og god forretningsskikk under tilbørlig hensyn til tap som måtte være inntruffet etter regnskapsårets avslutning, eller som må påregnes å ville inntreffe, samt ut fra behovet for oppbygging av egenkapital i banken. Dersom styret beslutter å fremme forslag om utdeling som innebærer at det samlede utbyttet i et enkelt år vil overstige halvparten av resultatet etter det godkjente resultatregnskapet for siste regnskapsår, skal styret gi melding om forslaget til Finanstilsynet. Finanstilsynet kan, når hensynet til finansforetakets soliditet tilsier det, gi foretaket pålegg om ikke å dele ut utbytte eller om å dele ut mindre enn det som er foreslått av styret eller vedtatt av generalforsamlingen (Finansforetaksloven §10-6).

Tap som måtte være inntruffet etter regnskapsårets avslutning, eller som må påregnes å ville inntreffe, hensyntas løpende i bankens kvartals- og årsregnskap basert på IFRS-standarder, herunder IFRS 9 Finansielle instrumenter. Bankens behov for egenkapital er vurdert i bankens ICAAP for 2024. Det samlede kapitalbehovet er uttrykt gjennom bankens kapitalmål tilsvarende myndighetskrav pluss en kapitalmargin på 1,0 prosent. Sparebanken Øst benytter standardmetoden ved beregning av kapitalbehov. Sammenlignbare sparebanker

benytter primært IRB-metoden for dette formålet. Standardmetoden krever betydelig høyere kapitalvekter enn IRB-metoden for lik risiko og like kunder. Sammenlignet med banker som benytter IRB-metoden er derfor Sparebanken Østs reelle tapsabsorberende evne vesentlig høyere enn for IRB-bankene alt annet likt.

Utsikter for norsk og internasjonal økonomi

Styret har særlig vurdert makroøkonomiske forhold nasjonalt og internasjonalt knyttet til prisvekst, sysselsetting og økonomisk utvikling, samt påvirkning av geopolitiske forhold mer generelt. Styrets vurderinger er blant annet basert på Pengepolitisk rapport 4/2024 utgitt av Norges Bank. Styrets forsvarlighetsvurdering legger til grunn at det fortsatt er usikkerhet i den internasjonale økonomien, med forventet lav vekst globalt i 2025. I lys av utviklingen hos våre viktigste handelspartnere, ser prisstigningen ut til å være under kontroll, men risikoen for inflasjon kan fortsatt være til stede. Det er eksempelvis usikkerhet rundt hvordan rammebetingelsene for global handel vil utvikle seg i lys av endret politisk landskap i USA. Styret legger til grunn en beskjeden, men positiv vekst i norsk økonomi i 2025, med utsikter for fortsatt svak positiv vekst i årene som følger. Det forventes god vekst i boligmarkedet som følge av sterkt arbeidsmarked, forventet reallønnsvekst, befolkningsvekst og fortsatt lav tilbudsside. Norges Bank forventer fortsatt økning i boligprisene, med anslag på 5,4 % for 2025, 8,1 % for 2026 og 6,4 % for 2027. Det er fortsatt usikkerhet knyttet til etterspørselen etter næringseiendom, samt utvikling i detaljhandel og enkelte tjenesteytende næringer.

Styrets vurderinger

Styret vurderer at banken har meget god kvalitet i sin utlånsportefølje og risikoen for tap og mislighold fremover vurderes fortsatt som lav, og at den pågående makroøkonomiske usikkerheten vil få begrenset innvirkning på bankens utlånsvirksomhet fremover. Ved utgangen av 2024 er netto misligholdte engasjementer i prosent av netto utlån på 0,63 prosent. Dette er en økning fra 0,51 prosent ved utgangen av 2023, og skyldes et enkelt næringskundeengasjement med forventet betalingsmislighold, men hvor sikkerheten vurderes tilstrekkelig. Tapene i 2024 er noe høyere enn i 2023, men fortsatt på et meget lavt nivå og utgjør 0,04 prosent av netto utlån til kunder. Banken har en begrenset utlånseksponering mot næringseiendom med 2,0 milliarder kroner, tilsvarende om lag 5,4 prosent av brutto utlån i banken. I 2022 ble eksponeringen redusert som et risikoreduserende tiltak grunnet økt makroøkonomisk usikkerhet. Bankens andel av utlån til næringskunder er lav med 9,7 prosent av brutto utlån. Banken analyserer løpende sammensetningen av leietakermassen i de næringsbyggene banken har belånt. Banken har lav eksponering mot utsatte næringer som blant annet bygge- og utviklingsprosjekter, håndverkstjenester, hotell og restaurant og handel knyttet til sport og fritid. Andelen utlån til privatpersoner er 90,3 prosent av samlede utlån. Gjennomsnittlig belåningsgrad i boliglånsporteføljen er 54,3 prosent, og 97,7 prosent av boliglånene har belåningsgrad lavere enn 85 prosent.

Styret vurderer at risikoen knyttet til tilgang på likviditet og forvaltning av likviditetsportefølje er relativt lav og at den pågående makroøkonomiske usikkerheten har begrenset innvirkning på bankens tilgang til finansiering og at verdisvingninger knyttet til likviditetsforvaltning vil være begrenset fremover. Det oppleves god tilgang til likviditet i det norske kapitalmarkedet. Likviditetsporteføljen har lav kredittrisiko og begrenset durasjon.

Styret har også vurdert utsiktene knyttet til bankens eierskap i Frende Forsikring og anser risikoen som relativt lav. I 2023 og 2024 var det flere naturskader og større skadeutbetalinger, noe som vurderes å være naturlige svingninger i bransjen. Den underliggende lønnsomheten i Frende anses fremdeles å være god og med videre prisøkninger for å kompensere for skadeinflasjon forventes at den underliggende forsikringslønnsomheten opprettholdes over tid. Bankens aksjer i Eksportfinans AS anses i liten grad å påvirkes av det makroøkonomiske bildet, da selskapet har en meget begrenset virksomhet og en betydelig egenkapital. Bankens investeringer i NBX AS og Kraft Bank ASA er samlet meget begrenset i beløp og konsekvensene av det makroøkonomiske bildet fremover anses som meget lave for banken.

Forslaget til utdelinger medfører at eierbrøken er uendret på 28,6 prosent. Styret er kjent med at Finanstilsynet tolker finansforetaksloven § 10-17 første ledd dithen at utvanning av eierbrøken er i strid med nevnte bestemmelse.

Styrets konklusjon

Styret konkluderer med at banken har en betydelig risikobærende evne med en ren kjernekapitaldekning på 18,6 prosent som blant annet muliggjør vekst i utlån til kunder fremover. Styret vurderer risikoen i bankens balanse som lav, også sammenlignet med banker som helt eller delvis benytter IRB-modeller ved sin kapitaldekningsberegning. For 2025 forventer banken en utlånsvekst på linje med den generelle kredittveksten.

Styret har per i dag ingen planer om å redusere ansvarlig kapital i løpet av 2025 utover tilbakekjøp av egenkapitalbevis knyttet til spareprogram for ansatte (inntil 5 mill. kroner).

Styret legger til grunn at risikovurderinger og stresstester benyttet i ICAAP for 2024 fortsatt er relevante og konservative hensyntatt den makroøkonomiske situasjonen nasjonalt og internasjonalt. Styret ser basert på ovennevnte ikke behov for å gjøre ekstraordinære endringer i bankens ICAAP, herunder revurdere bankens kapitalmål. Styret mener det ikke er forhold per 11. februar 2025 som skulle tilsi at hele eller deler av overskuddet for 2024 må tilbakeholdes som egenkapital i banken.

Styret har i forsvarlighetsvurderingen valgt å ikke legge til grunn de forventede endringene i kapitalkravsreglene (CRR3/»Basel IV»).

Hovedposter i balansen

Forvaltningskapitalen utgjør 46,4 (45,4) milliarder kroner ved utgangen av 2024.

UTLÅN TIL KUNDER

Netto utlån til kunder utgjør 37,0 milliarder kroner og reduseres med 0,9 milliarder kroner tilsvarende -2,3 prosent siste 12 måneder.

Netto utlån til personkunder utgjør 33,4 milliarder kroner og reduseres med 0,6 milliarder kroner tilsvarende -1,6 prosent siste 12 måneder. Innenfor personkunder i kontorkanalen (Sparebanken Øst) kan banken vise til meget god utlånsvekst. Utlånsveksten til personkunder i kontorkanalen er 6,6 prosent siste 12 måneder. I AS Finansiering er utlånsveksten -0,4 prosent siste 12 måneder. Utlånsveksten til personkunder i digitale konsepter (Sparebanken Øst) er -21,4 prosent siste 12 måneder. Personkunder i konseptkanalen er vesentlig mer utsatt for konkurranse enn lån i kontorkanalen, og utlånsvolum vil variere etter ønsket konkurransekraft. Utlån og kreditter til personkunder gis som hovedregel mot pant i bolig. Banken har meget lav eksponering knyttet til utlån og kreditter uten tilhørende sikkerhet. Banken har over tid prioritert å tilby lån til kunder med lave belåningsgrader. Belåningsgraden i boliglånsporteføljen er i gjennomsnitt 54,3 prosent beregnet på sikkerhetenes verdi ved tidspunkt for innvilgelse. Med konsernets høye andel av utlån til personkunder, som i hovedsak fordeler seg geografisk på det sentrale østlandsområdet, vurderes personkundeporteføljen å ha kunder med lav risiko i et bolig- og arbeidsmarked som forventes velfungerende over tid. Brutto utlån til personkunder utgjør 90,3 prosent av totale utlån til kunder.

Netto utlån til næringskunder utgjør 3,6 milliarder kroner og reduseres med 0,3 milliarder kroner siste 12 måneder. Banken har en forsiktig tilnærming til næringskunder, hvor det stilles krav til gode sikkerheter og lave belåningsgrader. Eksponering mot næringseiendom utgjør en relativt stor andel av næringsporteføljen, men en svært begrenset andel av bankens totale utlånsportefølje. Bankens utlån til næringseiendom er beskjeden med 2,0 milliarder kroner som tilsvarer om lag 5,4 prosent av brutto utlån i banken, en reduksjon fra 2,5 milliarder kroner tilsvarende om lag 6,6 prosent ved utgangen av 2023. Banken har ikke eksponering innenfor olje og oljerelatert virksomhet eller fiske- og oppdrettsvirksomhet. Banken har videre generelt liten direkte og indirekte eksponering innenfor bygge- og utviklingsprosjekter, håndtverkstjenester, overnatting/servering-, import/eksport virksomheter og større industri- og handelsvirksomhet. Det er liten direkte og indirekte eksponering mot handelsvirksomhet utover dagligvare.

INNSKUDD FRA KUNDER

Innskudd fra kunder utgjør 16,9 milliarder kroner og øker med 1,0 milliarder kroner tilsvarende 6,4 prosent siste 12 måneder. Innskuddsdekningen er 45,6 (41,9) prosent. Innskudd fra personkunder utgjør 10,2 (10,1) milliard kroner. Innskudd fra næringskunder utgjør 6,7 (5,8) milliarder krone.

LIKVIDITET OG FINANSIERING

Banken har en konservativ holdning til likviditetsrisiko med forsvarlig likviditetsstyring slik at konsernet til enhver tid har tilstrekkelig likvider til å dekke sine forpliktelser ved forfall. Banken skal kunne drive normal virksomhet for en periode på minst 12 måneder uten tilgang til ekstern finansiering. Banken tar kredittrisiko gjennom forvaltning av likviditetsreserver og overskuddslikviditet. Banken har til hensikt å holde rentebærende papirer med lav kredittrisiko for likviditetsformål (reserve for avhendelse ved behov) og som grunnlag for deponering for låneadgang i sentralbanken. Bankens likviditetsrisiko overvåkes kontinuerlig og det foreligger oppdaterte oversikter over bankens totale motpartsrisiko.

Beholdningen av sertifikater og obligasjoner utgjør 7,8 (5,9) milliarder kroner.

Det kortsiktige likviditetsmålet målt ved LCR er over bankens fastsatte ramme på 102 prosent og utgjør 362,6 (250,1) prosent. Bankens balansesammensetning, samt en likviditetsstrategi som medfører en høy andel verdipapirer tellende i LCR-beregningen, fører til at konsernet i perioder med lite eller ingen forfall på markedsfinansiering vil ha en høy rapportert LCR.

Verdipapirgjeld utgjør 21,7 (21,7) milliarder kroner. Banken har i tillegg senior etterstilt gjeld (SNP) pålydende 1,6 (1,5) milliarder kroner. Banken vurderer tilgangen til markedsfinansiering som god.

Graden av stabil og langsiktig finansiering målt ved NSFR er 133,4 (127,7) prosent. Gjennomsnittlig løpetid på markedsfinansiering er 3,0 (3,0) år. Andelen av kortsiktige innlån (definert som innlån med gjenstående løpetid under 1 år) utgjør 3,0 milliarder kroner ved utgangen av året.

FRENDE FORSIKRING

Banken har en eierandel i Frende Holding AS (Frende) som er eierselskapet for Frende Skade AS og Frende Liv AS (Frende Forsikring). Bankens eierandel økte i 2024 fra 13,03 prosent til 14,70 prosent i forbindelse med at Haugesund Sparebank og Sparebanken Sogn og Fjordane trådte ut av Frende. Banken kjøpte sin pro rata-andel av aksjene til kurser på henholdsvis 520,0 kroner og 768,8 kroner per aksje.

Som følge av at banken ikke har betydelig innflytelse over selskapet, verdsettes aksjeposten til virkelig verdi med verdiendring og inntektsføring av mottatt utbytte over resultatet. Bankens aksjepost er verdivurdert blant annet med utgangspunkt i historiske observerte transaksjonskurser. Etter en totalvurdering herunder hensyntatt relevante transaksjonskurser, blant annet transaksjonene med Haugesund Sparebank og Sparebanken Sogn og Fjordane, er posten verdsatt til 543,6 millioner kroner ved utgangen av året. Dette tilsvarer 546,9 kroner per aksje, opp fra 518 kroner ved årsslutt 2023. I 2024 resultatførte banken en netto positiv resultateffekt knyttet til utbytte og verdiendringer på aksjene i Frende på 23,3 millioner kroner.

ØVRIGE EIERINTERESSER I ANDRE SELSKAPER

Banken eier per årsslutt 4,85 prosent av aksjene i Eksportfinans ASA, og aksjeposten er verdsatt til 162,1 millioner kroner.

Bankens eierandel i Vipps Holding AS utgjør 0,72 prosent og aksjeposten er verdsatt til 64,4 millioner kroner. Vipps Holding AS eier 72,22 prosent av aksjene i Vipps Mobilepay AS og 100 prosent av aksjene i BankID BankAxept AS.
Banken eier C-aksjer i Visa Inc. Aksjeposten er verdsatt til 67,9 millioner kroner. I tillegg har banken rettigheter til aksjer i Visa Inc., eiet via VN Norge Forvaltning AS og VN Norge AS. Rettighetene er verdsatt til 7,2 millioner kroner.
Banken eier 6,85 prosent av aksjene i Kraft Bank ASA. Kraft Bank er notert på Euronext Growth Oslo og bankens aksjepost er verdsatt til 25,0 millioner kroner.

Banken eier 4,99 prosent av aksjene i Norwegian Block Exchange AS (NBX). NBX notert på Euronext Growth Oslo og bankens aksjepost er verdsatt til 2,5 millioner kroner.

Hendelser etter balansedagen

Sparebanken Øst mottok 7. februar 2025 tilbud fra DNB Bank ASA om å selge hele sin beholdning av aksjer i Eksportfinans ASA. Sparebanken Øst eier i dag 12.787 aksjer i Eksportfinans ASA, tilsvarende en eierandel i selskapet på 4,85 prosent. Tilbudet som er fremsatt lyder på NOK 18.940 i kontanter per aksje i Eksportfinans ASA. Banken har akseptert tilbudet. Tilbudet har flere forbehold som må være oppfylt før transaksjonen kan gjennomføres. Dersom en transaksjon gjennomføres i 2025 med de betingelsene som er gitt i tilbudet, vil Sparebanken Øst få en positiv resultateffekt på ca. NOK 80 mill. Et salg av bankens aksjer i Eksportfinans ASA er ikke forventet å gi vesentlige endringer for bankens kapitaldekning.

Øst Allmennyttig Gavestiftelse

Finanstilsynet kommuniserte i mars 2021 en forventning om at sparebanker praktiserer en utbytte- og gavepolitikk som medfører stabil eierbrøk mellom egenkapitalbeviskapitalen og grunnfondskapitalen. Banken endret i 2022 utbyttepolitikken i tråd med Finanstilsynets forventninger. Ny utbyttepolitikk medførte vesentlig økte gaver til allmennyttige formål, og i den forbindelse ble behovet for en gavestiftelse aktualisert. I arbeidet med stiftelsen ble banken imidlertid kjent med at det ved behandlingen av forarbeidene til finansforetaksloven (Prop. 125 L 2013/2014) oppstod uklarheter om en sparebank kan gi gavemidler til en allmennyttig stiftelse som igjen skal gi disse videre til allmennyttige formål. Banken henvendte seg derfor i september 2022 til Finanstilsynet og ba om tilsynets avklaring av saken. I november 2023 mottok banken svar fra Finanstilsynet med bekreftelse på at sparebanker kan gi gavemidler til en allmennyttig stiftelse som igjen skal gi disse videre til allmennyttige formål. Banken besluttet i juli 2024 å etablere Øst Allmennyttig Gavestiftelse og har i løpet av tredje kvartal 2024 overført midler til stiftelsen som var avsatt til allmennyttige formål.

Kapitaldekning

Ren kjernekapitaldekning utgjør 18,59 (18,67) prosent ved utgangen av 2024.

Gjeldende pilar 2-krav for Sparebanken Øst er 1,1 prosent, hvorav minst 56,25 prosent av kravet skal dekkes av ren kjernekapital, mens minst 75 prosent skal dekkes av kjernekapital. Kravet trådte i kraft 30. september 2023. Kravet til systemrisikobuffer for banker som benytter standard-metoden er 4,5 prosent. Gitt dagens kapitalkrav innebærer dette et samlet krav for ren kjernekapital på minimum 14,62 prosent ved utgangen av kvartalet. Tillagt Finanstilsynets forventning om en kapitalkravsmargin på minst 1,0 prosent utgjør samlet myndighetskrav minimum 15,62 prosent.

Kapitalmålet til Sparebanken Øst uttrykkes slik: Konsernet Sparebanken Øst skal minimum ha kapitaldekning tilsvarende myndighetskrav pluss en kapitalmargin på 1,0 prosentpoeng. Basert på gjeldende myndighetskrav ved utgangen av kvartalet, utgjør målet for kapitaldekning minimum 19,60 prosent. Minimumsnivå for ren kjernekapitaldekning utgjør tilsvarende 15,62 prosent.

Netto ansvarlig kapital utgjør 4,6 milliarder kroner ved utgangen av kvartalet, hvorav konsernets kjernekapital utgjør 4,1 milliarder kroner. Med et beregningsgrunnlag på 20,4 milliarder kroner tilsvarer dette en kapitaldekning på 22,75 prosent hvorav kjernekapitaldekningen utgjør 20,30 prosent. Uvektet kjernekapitalandel utgjør 8,73 (8,89) prosent ved utgangen av 2024. Gjeldende myndighetskrav til uvektet kjernekapital er 3,0 prosent. Bankens vedtatte målsetting for uvektet kjernekapitalandel uttrykkes slik: For uvektet kjernekapitalandel skal Sparebanken Øst ha en kapitalmargin på minimum 2,0 prosentpoeng.

Kapitalnivå

prosent	2024	2023
Ren kjernekapitaldekning	18,59	18,67
Kjernekapitaldekning	20,30	20,40
Kapitaldekning	22,75	22,37
Uvektet kjernekapitalandel	8,73	8,89

MREL

Sparebanken Øst er blant de norske bankene som Finanstilsynet tidligere har utpekt at skal krisehåndteres ved økonomiske kriser, med formål å sikre finansiell stabilitet. Det følger av finansforetaksloven § 20-9 første ledd at slike foretak til enhver tid skal oppfylle et minstekrav til summen av ansvarlig kapital og konvertibel gjeld (MREL). Finanstilsynet har tidligere fastsatt MREL-krav for Sparebanken Øst, gjeldende fra 1. januar 2024, hvor kravet til effektiv MREL er satt til 34,7 prosent av et justert beregningsgrunnlag. Tidligere var det et krav om at 27,7 prosent av det justerte beregningsgrunnlaget skulle bestå av etterstilt gjeld. I august 2024 mottok banken et brev fra Finanstilsynet der det fremkommer at tilsynet har gjort en ny vurdering av hvilke banker som anses å ha kritiske funksjoner etter

finansforetaksloven § 20-15 (3) bokstav a. Den fornyede vurderingen innebærer at Sparebanken Øst ikke lenger anses å ha kritiske funksjoner og at banken derfor heller ikke vil ha et krav til etterstillelse knyttet til MREL-kravet. Banken har utstedt NOK 1,6 milliarder kroner i senior etterstilte obligasjoner.

Redusert forskjellsbehandling av banker

Sparebanken Øst benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav, som etter dagens regelverk, innebærer at lån med samme risiko har vesentlig høyere risikovekter sammenlignet med banker som benytter risikovekter basert på IRB-modeller. Resultatet er at Sparebanken Øst med sine kapitalkrav holder langt mer egenkapital for sine utlån enn banker som kan benytte IRB-modeller for hele eller deler av sine utlånsporteføljer. Bortfall av Basel I-gulvet for de norske IRB-bankene fra 31. desember 2019 endret konkurranse-situasjonen i det norske markedet i betydelig grad og preger også avkastningsprestasjoner.

Sparebanken Øst benytter risikovekter på 35 prosent på boliglån med belåningsgrad 80 prosent eller lavere, mens banker som benytter IRB-modeller har risikovekter på om lag 21 prosent. På lån til næringseiendom benytter banken risikovekter fra 100 prosent, mens banker som benytter IRB-modeller har risikovekter på om lag 40 prosent.

EU Parlamentet vedtok 31. mai 2024 en ny og mer risikofølsom standardmetode for beregning av kapitalbehov for kredittrisiko (CRR3/«Basel IV»). Finansdepartementet har fastsatt en endringsforskrift til CRR/CRD-forskriften, men endringsforskriften vil ikke tre i kraft før CRR3 er innlemmet og i kraft i EØS-avtalen. CRR3 vil tre i kraft i EØS-avtalen etter at konstitusjonelle forbehold i Liechtenstein og på Island er løftet. Finansdepartementet jobber for at CRR3 skal kunne tre i kraft i Norge så raskt som mulig.

Den nye og mer risikofølsomme foreslåtte standardmetoden vil gi bedre konkurransevilkår med lavere kapitalbehov i pilar 1. Dagens forskjellsbehandling av banker som benytter standardmetoden, sammenliknet med banker som kan benytte IRB-metoden, vil reduseres. Det forventes imidlertid at banker som Sparebanken Øst fortsatt vil ha en konkurranseulempe sammenliknet med IRB-banker som følge av forskjellsbehandling. Sparebanken Øst arbeider av den grunn for at rammevilkårene for norske banker skal bli likere og at bankene skal få like konkurransevilkår.

Basert på tall per 31. desember 2024 er den samlede effekten for Sparebanken Øst beregnet å gi om lag 4,4 prosentpoeng i økt ren kjernekapitaldekning. Isolert sett betyr dette økt utlånskapasitet innenfor boliglån på om lag 14 mrd. kroner ved å legge dagens nivå på ren kjernekapitaldekning til grunn.

Banken har basert på tall per 31. desember 2024 beregnet at effektiv risikovekt for boliglånsporteføljen reduseres fra om lag 36 prosent til 26 prosent, som utgjør om lag 4,0 prosentpoeng i økt ren kjernekapitaldekning.

Endring i risikovekter knyttet til lån med pant i næringseiendom og operasjonell risiko er beregnet å gi en svak positiv effekt, mens endring i risiko knyttet til egenkapitalposisjoner er forventet å gi en svak negativ effekt over tid.

Bærekraft og samfunnsansvar

Sparebanken Øst har stor oppmerksomhet på bærekraft og samfunnsansvar. Bærekraft er innlemmet i alle deler av forretningen og understøtter våre strategiske ambisjoner om å skape gode kundeopplevelser, sikre etterlevelse og levere på finansielle mål. Banken skal primært bruke positiv påvirkning, men kan også velge å ikke finansiere enkelte engasjementer som ikke er i tråd med bankens strategi.

I 2024 og årene fremover har banken stort fokus på klima- og miljøpåvirkning i utlånsporteføljene. Banken tar også samfunnsansvar innenfor en rekke andre områder, herunder gaver til allmennyttige formål. Det vises til nærmere omtale om bærekraft og samfunnsansvar i bankens kapittel om bærekraft fra side 28 samt om bankens samfunnsbidrag gjennom allmennyttige gaver fra side 24.

Banken har som mål å redusere egne og finansierte utslipp og har en målsetting om netto nullutslipp innen år 2050. I 2023 satte banken delmål som skal nås innen 2030 målt opp mot basisåret 2019. Bankens delmål innebærer 25 prosent reduksjon i CO2 utslipp i total portefølje, 50 prosent reduksjon i CO2 utslipp internt og 50 prosent økning i andel grønne utlån. Banken vil fremover jobbe med å konkretisere tiltak som bidrar til måloppnåelse samt å utvide kvalitativ og kvantitativ rapportering både på klimautslipp og klimarisiko. For nærmere omtale om egne og finansierte utslipp vises det til «Klima og miljø» fra side 35 i kapittelet om bærekraft.

Banken har etablert grønt rammeverk for utstedelse av grønne obligasjoner og finansiering av grønne utlån. Etableringen av et grønt rammeverk er en del av bankens strategi hvor vi ønsker å bruke det grønne obligasjons-markedet til å bidra til grønn omstilling. Som sparebank kan vi påvirke positivt gjennom tett dialog med våre kunder og støtte kundene i å ta bærekraftige valg. Til kunder tilbyr banken både grønt boliglån og grønt førstehjemslån, og i tillegg grønt billån gjennom datterselskapet AS Financiering. Sparebanken Øst Boligkreditt AS utstedte sin første grønne obligasjon med fortrinnsrett i januar 2023, og har totalt utstedt NOK 2,5 milliarder basert på det grønne rammeverket.

Sparebanken Øst har foretatt aktsomhetsvurderinger av leverandører i henhold til åpenhetsloven. Redegjørelsen etter åpenhetsloven 2024 vil bli offentliggjort innen 30. juni 2025, jf. åpenhetsloven § 5, og vil være tilgjengelig på https://www.oest.no/om-oss/baerekraft/apenhetsloven. Det vises til nærmere omtale under «Ansvarlig verdikjede» i kapittelet om bærekraft på side 58.

Eierstyring og selskapsledelse

Styringen av Sparebanken Øst bygger blant annet på finansforetaksloven, allmennaksjeloven og den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse (NUES-anbefalingen). God eierstyring og selskapsledelse bidrar til å sikre ansattes, innskyternes, egenkapitalbeviseiernes og andre eksterne parters interesser i Sparebanken Øst. Eierstyring og selskapsledelse er styrets overordnede ansvar og skal sikre at organer og funksjoner fungerer i henhold til regelverket og at virksomheten styres på en effektiv og målrettet måte over tid. Det vises til nærmere omtale i bankens rapport om eierstyring og selskapsledelse fra side 67. For presentasjon av bankens styre, ledelse og hvordan banken er organisert vises det til omtale fra side 21.

Banken har styreansvarsforsikring som dekker bankens styremedlemmer, administrerende direktør, medlemmer av ledelsen eller tilsvarende styreorgan i banken, samt enhver tidligere eller nåværende/fremtidig ansatt i banken som kan påta seg et selvstendig ledelsesansvar. Forsikringen dekker ansvar for formueskade, herunder personlig ansvar for konsernets gjeld, som skyldes krav fremsatt mot banken i forsikringsperioden som følge av en påstått ansvarsbetingende handling eller unnlatelse i forsikredes egenskap av styremedlem, administrerende direktør, medlem av ledelsen eller tilsvarende styreorgan i banken. Med formueskade menes i denne sammenheng økonomisk tap som ikke direkte er oppstått som følge av fysisk skade på person eller gjenstand. Styreansvarsforsikringen har beløpsbegrensninger.

Risikostyring og etterlevelse

I henhold til finansforetakslovens § 13-5 (1), skal banken organiseres og drives på en forsvarlig måte. Dette innebærer blant annet klar organisasjonsstruktur og ansvarsfordeling, klare og hensiktsmessige styrings- og kontrollordninger, hensiktsmessige retningslinjer og rutiner for å identifisere, styre, overvåke og rapportere risikoer banken er, eller kan bli eksponert for. Det endelige ansvaret for risikostyring og internkontroll ligger hos bankens styre og ledelse. Styret vedtar den overordnede risikostrategien og godkjenner prinsipper for oppfølging, kontroll og risikorammer. Administrasjonen rapporterer regelmessig til styret alle vesentlige risikoer, herunder faktisk risikonivå mot fastsatte rammer. Videre avgis årlig en rapport på internkontrollen inkludert bekreftelse på gjennomført internkontroll og en samlet årlig risikovurdering.

Risikostyringen skal støtte opp under bankens utvikling og måloppnåelse og skal sikre finansiell stabilitet og forsvarlig forretningsdrift.

Prosessen for risikostyring og internkontroll i banken er nærmere beskrevet i avsnittet «Risikostyring og internkontroll» under eierstyring og selskapsledelse fra side 73.

Bankvirksomhet forutsetter en viss grad av risikotagning, og banken ønsker å ha et bevisst og mest mulig målbart forhold til den risiko banken har eller påtar seg. Dette gjelder innenfor de vesentlige risikoområdene for tap som omfatter kredittrisiko, markedsrisiko, likviditetsrisiko, klimarisiko og operasjonell risiko. Banken har gjennom vedtatte strategidokumenter fastsatt risikotoleranser, rammer og måltall innenfor de nevnte risikoområdene. De vesentlige risikoområdene er nærmere omtalt under «Risiko» fra side 17 i kapittelet strategiske ambisjoner.

Mennesker og organisasjon

Sparebanken Øst har som strategi å være en markedsorientert organisasjon og en attraktiv arbeidsgiver for kompetente og ansvarsbevisste mennesker, som ønsker å bidra aktivt til at banken når sine mål. Banken er opptatt av at de ansatte gis utviklingsmuligheter, inkluderende arbeidsmiljø og en fleksibel hverdag. Dette gjør Sparebanken Øst til en fremtidsrettet organisasjon. Det vises til nærmere omtale om «Kompetanse» i kapittelet strategiske ambisjoner på side 17 samt i kapittel om bærekraft under avsnittene:

- Økonomisk og bærekraftig kompetanse – side 49
- Menneskerettigheter, mangfold og inkludering – fra side 51
- Ansvarlig rådgivning og kompetanseutvikling – side 59
- Arbeidsmiljø og sikkerhet – side 60

Samlet sykefravær i 2024 utgjorde 5,4 (4,4) prosent av total arbeidstid. Sykefraværet i 2024 fordeler seg med 2,3 prosent for menn og 7,6 prosent for kvinner. Det er ikke registrert noen personskader i løpet av 2024.

Sparebanken Øst utvikler, digitaliserer og effektiviserer kontinuerlig arbeids- og kredittprosesser. Det er i 2024 ikke gjennomført egen forskningsaktivitet eller balanseført interne kostnader knyttet til utviklingsaktiviteter.

Styret og administrasjonen vil berømme de ansatte i Sparebanken Øst for meget god innsats i 2024.

Rating

Sparebanken Øst har langsiktig innskudd- og utsteder-rating på A1 fra Moody's Investor Services, og Sparebanken Øst Boligkreditt AS har tilsvarende utsteder-rating på A1. Som følge av at Finanstilsynets fornyede vurderinger av kritiske funksjoner endte med at Sparebanken Øst ikke lenger anses som kritisk, ble ratingene satt til «under review for downgrade» i september 2024. Dette fordi Moody’s var usikker på om Sparebanken Øst ville opprettholde andelen av senior etterstilt gjeld fremover, da dette ikke lenger er et krav fra myndighetene. Moody's konkluderte i november på deres "review" og opprettholder Sparebankens Øst og Sparebanken Øst Boligkreditt AS sine langsiktige utstederratinger på A1 og Sparebanken Øst sin langsiktige innskuddsrating på A1, alle med stabile utsikter. Denne konklusjonen reflekterer Moody's forventninger om at banken også fremover vil opprettholde tilstrekkelig tapsabsorberende gjeld i forhold til den totale balansen.

Obligasjoner med fortrinnsrett utstedt av Sparebanken Øst Boligkreditt AS har AAA rating fra Moody's.

Datterselskaper

Samtlige datterselskaper er 100 prosent eid av Sparebanken Øst og inngår i bankens konsernregnskap.

Sparebanken Øst Boligkreditt AS har konsesjon som kredittforetak med rett til utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett. Boligkredittselskapet er gjennom markedet en svært viktig aktør for å sikre konsernet en langsiktig og gunstig markedsfinansiering. Ved utgangen av 2024 har selskapet en forvaltningskapital på 20,0 milliarder kroner som består i all hovedsak av 1. prioritets pantelån i bolig finansiert gjennom obligasjoner med fortrinnsrett og trekkrettighet fra morbanken. Selskapet har lav belåningsgrad i sikkerhetsmassen (LTV). Belåningsgraden ved utgangen av 2024 var 47,6 (46,7) prosent. Selskapet har i 2024 et resultat etter skatt på 125,1 (84,7) millioner kroner. Selskapet har ingen ansatte, men leier tjenester fra Sparebanken Øst.

AS Financiering sitt hovedprodukt er salgspant-finansiering av bruktbil. Ved utgangen av 2024 har selskapet en forvaltningskapital på 2,8 milliarder kroner. Selskapet har i 2024 et resultat etter skatt på 54,1 (41,8) millioner kroner. Selskapet har 15 ansatte tilsvarende 15 årsverk.

Sparebanken Øst Eiendom AS er forvalter av eiendommer tilhørende banken. Selskapets driftsinntekter utgjør 6,4 (6,2) millioner kroner i 2024. Selskapet har i 2024 et resultat etter skatt på 2,9 (2,2) millioner kroner. Selskapet har 1,2 ansatte tilsvarende 1,2 årsverk .

Øst Prosjekt AS har som hovedformål å overta prosjekter og drive industri- og handelsvirksomhet til sikring og realisering av utsatte engasjementer i morbanken. I 2024 har selskapet et underskudd på 0,3 (0,3) millioner kroner.

Utbyttepolitikk

Styret har vurdert bankens utbyttepolitikk i lys av bankens soliditet og risikotoleranse. Nye forventede regler for beregning av kapital for standardbankene fra og med 1. januar 2025 er hensyntatt og styret har besluttet at en videreføring av gjeldende utbyttepolitikk er forsvarlig.

Sparebanken Øst har som økonomisk mål for vår virksomhet å oppnå resultater som gir en god og stabil avkastning på bankens egenkapital og skape verdier for egenkapitalbeviseierne ved konkurransedyktig avkastning i form av utbytte og verdistigning på egenkapitalbevisene. Vi vil arbeide for at vår utbyttepolitikk over tid fører til stabil eierbrøk.

Årsoverskuddet vil bli fordelt mellom egenkapital-beviseierne og samfunnskapitalen i samsvar med deres andel av bankens egenkapital.

Vi vil sikte mot at inntil 100 prosent av overskuddet tilordnet egenkapitalbeviseierne utbetales som utbytte de neste årene, dog opprettholdes at inntil 50 prosent av overskuddet tilordnet egenkapitalbeviseierne utbetales som utbytte i et langsiktig perspektiv.

Vi tar videre sikte på å utdele utbytte på bankens grunnfond i form av gaver til allmennyttige formål, gavefond og/eller stiftelse med allmennyttige formål med inntil 100 prosent av overskuddet tilordnet grunnfondet de neste årene, dog opprettholdes at inntil 50 prosent av overskuddet tilordnet grunnfondet kan utdeles som utbytte på bankens grunnfond i form av gaver til allmennyttige formål, gavefond og/eller stiftelse med allmennyttige formål i et langsiktig perspektiv.

Ved fastsettelsen av utbytter vil det bli tatt hensyn til bankens resultatutvikling, markedssituasjon, stabilitet i utbytte samt behov for kjernekapital.

Makrosituasjonen

Den makroøkonomiske situasjonen i Norge er relativt uforandret gjennom 2024, og veksten i økonomien har siden midten av 2022 vært beskjeden. Høy inflasjon og flere renteøkninger fra Norges Bank har bidratt til å redusere etterspørselen i norsk økonomi. Inflasjonen har imidlertid avtatt betydelig og inflasjonen i Norge var 2,2 % på årsbasis i desember 2024. Kjerneinflasjonen ble målt til 2,7 % for samme periode. Dette er mer enn en halvering siden toppen i 2022.

Den norske kronen har svekket seg med 5,6 % mot euroen og 6,9 % mot dollar gjennom 2024. Norges Bank har holdt styringsrenten uendret på 4,5 % gjennom året, og pengemarkedet har vært stabilt.

Sysselsettingen og arbeidsledigheten har vært relativt stabile i 2024. Ved utgangen av året viser SSBs arbeidskraftundersøkelse at arbeidsledigheten ligger på 4,1 %, en økning på 0,3 %-poeng fra forrige årsskifte. Dette er fortsatt lavt sammenlignet med EU (rundt 6 %) og Sverige (over 8 %). Et stramt arbeidsmarked, svak produktivitetsvekst og en svak krone sammenlignet med våre viktigste handelspartnere kan gjøre det utfordrende å få inflasjonen ned til målet på 2 %, noe som kan medføre at renten forblir høyere over lengre tidsperiode enn tidligere antatt.

Den økonomiske veksten hos Norges handelspartnere forblir svak, og det er få tegn til betydelig oppgang i EU-området og USA. Konfliktene i Midtøsten og krigen i Ukraina har så langt ikke spredd seg til nabolandene, og oljeprisene har vært relativt stabile. Dette er positivt for norsk og internasjonal økonomi.

Boliginvesteringene i Norge har fortsatt å falle i 2024 og er nå nær 32 % lavere enn for to år siden. Boligprisene, justert for sesongvariasjoner, økte med 1,5 % i 4. kvartal 2024, og prisene steg i 10 av 11 regioner. Gjennom 2024 har boligprisene i Norge steget med totalt 6,4 %. Norges Bank forventer fortsatt økning i boligprisene, med anslag på 5,4 % for 2025, 8,1 % for 2026 og 6,4 % for 2027. Reduserte boliginvesteringer har påvirket etterspørselen etter boliglån negativt, men kredittveksten til husholdningene har økt noe i løpet av høsten og var 3,9 % i november 2024. Før pandemien lå denne veksten på nær 6 % (kilde: SSB m.fl.).

Fremtidsutsikter

Veksten i norsk økonomi har vært forsiktig og Norges Bank anslår en vekst i BNP på 0,9 prosent for fastlands-Norge i 2024 og det antas at aktiviteten vil øke noe og gi en vekst på 1,4 prosent i 2025. Det anslås at veksten i konsumet vil øke samtidig med at både bolig- og foretaksinvesteringene vil stige. Offentlig etterspørsel antas å stige, men noe mindre enn de siste årene. Petroleumsinvesteringene er også forventet å vokse.

Arbeidsledigheten er fortsatt lav, og en stor andel av befolkningen er i jobb. Arbeidsledigheten har økt noe siden den var på sitt laveste nivå sommeren 2022 og det er tegn til at presset i arbeidsmarkedet er på vei til å avta noe. Norges Bank forventer at sysselsettingen vil øke litt mindre enn arbeidsstyrken og at arbeidsledigheten vil øke litt fremover.

Inflasjonen har kommet betydelig ned fra toppen, men den forventes å fortsatt ligge over inflasjonsmålet en periode fremover. Utsikter til lavere inflasjon og utsatte rentekutt hos våre handelspartnere har bidratt til en videre svekkelse av kronekursen. Dette sammen med en gradvis vekst i norsk økonomi, lav og stabil arbeidsledighet samt at inflasjonen fortsatt er over målet, har sådd tvil om Norges Bank vil levere like mange rentekutt i 2025 som det tidligere var spådd. Det forventes ett rentekutt i mars 2025, mens markedet har blitt mer usikker på om det kommer mer enn ett til utover året.

Det forventes en høy prisvekst på boliger i 2025. Forventet rentekutt fra Norges Bank vil gi billigere boliglån og lav arbeidsledighet og høy lønnsvekst vil gi økt kjøpekraft. Endringene i utlånsforskriften som innebærer blant annet at egenkapitalkravet på boliglån senkes fra 15 til 10 prosent vil også kunne bidra til høyere boligpriser. Lite boligbygging gjør at det kommer færre nye boliger inn på markedet. Både salget og igangsettingen av nye boliger har vært lavt de siste par årene og dette vil gi press på bruktboligprisene

Utlånsveksten i banken har over tid variert og fremover forventes en utlånsvekst om lag på linje med den generelle kredittveksten i samfunnet. Kredittveksten til husholdningene har økt noe fra lave nivåer og det forventes en svak økning også fremover. Norges Bank anslår at veksten vil ligge på ca. 3,8 prosent i årene fremover, opp fra 3,4 prosent i 2023 og 3,6 prosent i 2024. Bankens vekst i personmarkedet i antas å komme innenfor boliglån, både gjennom kontorkanalen og i de digitale konseptene og gjennom salgspantfinansiering av bruktbil. Vekst i utlån til bedriftsmarkedet skal skje i konsernets definerte markedsområder der hovedproduktet er nedbetalingslån med pant i fast eiendom. Det forventes fortsatt stor konkurranse om utlån. Bankenes innskudds-marginer har det siste året økt. Fremover forventes økt konkurranse og press på innskuddsmarginene.

Sparebanken Øst er en kostnadseffektiv bank og har tro på at et lavt kostnadsnivå utgjør et konkurransefortrinn. Banken har over tid hatt et stabilt og lavt kostnadsnivå og vil fremover også ha god kostnadskontroll. Høy prisvekst, stigende lønninger samt antagelse om økte IT-kostnader forventes å påvirke kostnadsutviklingen fremover.

Bankvirksomhet innebærer risiko og tap på utlån og garantier til kunder kan derfor ikke utelukkes. Det forventes fortsatt et relativt sett lavt nivå på misligholdte engasjementer og lave tap fremover.

Markedsverdiene på verdipapirer i form av obligasjoner og aksjer vil svinge over tid og tap vil kunne inntreffe. Konsernets beholdning av obligasjoner holdes for likviditets-messige formål og har lav risiko for tap.

Sparebanken Øst har, gjennom eierskap og som distributør av Frende Forsikring og Norne Spareprodukter, et løpende samarbeid med de andre bankene som har eierskap i «Frendeselskapene». Sparebanken Øst har besluttet å ikke gå inn i Frendegruppen per dags dato. Frendegruppens øvrige eiere har akseptert at Sparebanken Øst kan tiltre samarbeidet på et senere tidspunkt. Sparebanken Øst fortsetter som eier i Frende Holding AS og distributør av Frende forsikringsprodukter. Sparebanken Øst vil også fortsatt være eier i Norne Securities AS og distribuere utvalgte produkter fra selskapet. Sparebanken Øst har ikke hatt eierinteresser eller virksomhet knyttet til Verd Boligkreditt AS og Brage Finans AS, da banken har egne selskaper for tilsvarende virksomhet. Sparebanken Øst har de senere årene heller ikke hatt eierskap eller virksomhet knyttet til Balder Betaling AS, da banken ivaretar sitt eierskap i Vipps Holding AS gjennom direkte eierskap. Sparebanken Øst kan vurdere å delta i enkeltprosjekter innenfor samarbeidet, dersom dette vurderes hensiktsmessig.

EU Parlamentet vedtok 31. mai 2024 en ny og mer risikofølsom standardmetode for beregning av kapitalbehov for kredittrisiko (CRR3/«Basel IV»). Finansdepartementet har fastsatt en endringsforskrift til CRR/CRD-forskriften, men endringsforskriften vil ikke tre i kraft før CRR3 er innlemmet og i kraft i EØS-avtalen. CRR3 vil tre i kraft i EØS-avtalen etter at konstitusjonelle forbehold i Liechtenstein og på Island er løftet. Finansdepartementet jobber for at CRR3 skal kunne tre i kraft i Norge så raskt som mulig.

Den nye og mer risikofølsomme foreslåtte standardmetoden vil gi bedre konkurransevilkår med lavere kapitalbehov i pilar 1. Dagens forskjellsbehandling av banker som benytter standardmetoden, sammenliknet med banker som kan benytte IRB-metoden, vil reduseres. Det forventes imidlertid at banker som Sparebanken Øst fortsatt vil ha en konkurranseulempe sammenliknet med IRB-banker som følge av forskjellsbehandling. Sparebanken Øst arbeider av den grunn for at rammevilkårene for norske banker skal bli likere og at bankene skal få like konkurransevilkår.

Regjeringen oppnevnte i august 2023 et utvalg (sparebankutvalget) med mandat om å blant annet gjøre rede for sparebankenes kapitalstruktur og regelverket rundt kundeutbytte, samt vurdere behovet for regelverksendringer innen disse områdene. Sparebankutvalgets utredning ble publisert 18. november 2024, og høringsfristen var 3. februar 2025. Det er for tiden en pågående gjennomgang av høringssvarene. Pågående prosesser skaper noe usikkerhet om sparebankers kapitalstruktur og egenkapitalbevisets stilling.

Hokksund, 31. desember 2024
Drammen, 4. mars 2025

Øivind Andersson leder	Cecilie Hagby nestleder	Lina Andal Sørby medlem
Jorund Rønning Indrelid medlem	Arne K. Stokke medlem	Ole B. Hoen medlem
Håvard Saastad ansattes repr.	Sissel Album Fjeld ansattes repr.	Pål Strand adm. direktør

ÅRSREGNSKAP

Innhold

RESULTATREGNSKAP ... 90
TOTALRESULTAT ... 90
BALANSE ... 91
ENDRINGER I EGENKAPITAL ... 92
KONTANTSTRØMOPPSTILLING ... 94

Innledende noter
NOTE 1 - GENERELL INFORMASJON ... 95
NOTE 2 - REGNSKAPSPRINSIPPER ... 95
NOTE 3 - VURDERINGER OG ANVENDELSE AV ESTIMATER ... 99
NOTE 4 - DRIFTSSEGMENTER ... 100
NOTE 5 - STYRING AV FINANSIELL RISIKO ... 103
NOTE 6 - KAPITALDEKNING ... 109

Finansiell risiko
NOTE 7 - KREDITTRISIKO ... 110
NOTE 8 - KREDITTKVALITET PR. KLASSE AV FINANSIELLE EIENDELER ... 111
NOTE 9 - KREDITTRISIKO FORDELT PÅ KLASSER ... 113
NOTE 10 - TAP PÅ UTLÅN, UBENYTTEDE KREDITTER OG GARANTIER ... 118
NOTE 11 - RENTERISIKO ... 129
NOTE 12 - LIKVIDITETSRISIKO ... 133
NOTE 13 - VALUTARISIKO ... 135

Resultatregnskap
NOTE 14 - NETTO RENTEINNTEKTER ... 136
NOTE 15 - NETTO PROVISJONSINNTEKTER ... 137
NOTE 16 - UTBYTTE OG ANDRE INNTEKTER AV VERDIPAPIRER MED VARIABEL AVKASTNING ... 137
NOTE 17 - NETTO VERDIENDRING OG GEVINST/TAP PÅ FINANSIELLE INSTRUMENTER ... 138
NOTE 18 - ANDRE DRIFTSINNTEKTER ... 138
NOTE 19 - LØNN OG PERSONALKOSTNADER ... 139
NOTE 20 - ANDRE DRIFTSKOSTNADER ... 139
NOTE 21 - SKATT ... 140

Balanse
NOTE 22 - KLASSIFISERING AV FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSER ... 141
NOTE 23 - FINANSIELLE DERIVATER ... 143
NOTE 24 - MOTREGNING FINANSIELLE INSTRUMENTER ... 146
NOTE 25 - FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI ... 147
NOTE 26 - FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL AMORTISERT KOST ... 149
NOTE 27 - UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER KNYTTET TIL FINANSIELLE LEIEAVTALER ... 151
NOTE 28 - SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER ... 151
NOTE 29 - AKSJER OG EGENKAPITALBEVIS ... 153
NOTE 30 - EIERINTERESSER I KONSERNSELSKAP ... 153
NOTE 31 - IMMATERIELLE EIENDELER ... 154
NOTE 32 - VARIGE DRIFTSMIDLER, INVESTERINGSEIENDOMMER OG LEIERETTIGHETER ... 154
NOTE 33 - ANDRE EIENDELER ... 157
NOTE 34 - GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER ... 157
NOTE 35 - VERDIPAPIRGJELD ... 158
NOTE 36 - ANNEN GJELD ... 160
NOTE 37 - PENSJONSFORPLIKTELSER ... 160
NOTE 38 - ETTERSTILTE SENIOROBLIGASJONER ... 166
NOTE 39 - ANSVARLIG LÅNEKAPITAL ... 167
NOTE 40 - FONDSOBLIGASJONER ... 168
NOTE 41 - EGENKAPITALBEVIS ... 168

Øvrige opplysninger
NOTE 42 - TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTER ... 172
NOTE 43 - OBLIGASJONER MED FORTRINNSRETT OG SIKKERHETSSTILLELSER ... 173
NOTE 44 – HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN ... 174

RESULTATREGNSKAP

Konsern 2024	Konsern 2023	Beløp i mill. kroner	Noter	Morbank 2024	Morbank 2023
2.383,4	1.962,2	Renteinntekter fra eiendeler vurdert til amortisert kost	14,42	816,8	818,5
345,1	282,7	Renteinntekter fra eiendeler vurdert til virkelig verdi	14,42	707,2	435,9
1.796,9	1.416,1	Rentekostnader	14,42	944,4	704,7
931,6	**828,8**	**NETTO RENTEINNTEKTER**		**579,5**	**549,7**
92,2	90,9	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	15	113,7	112,7
48,9	47,6	Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	15	18,4	17,1
87,4	45,9	Utbytte	16	213,8	160,1
-24,5	-3,3	Netto verdiendringer og gevinst/tap på finansielle instrumenter	17	-21,2	1,1
2,0	2,0	Andre driftsinntekter	18	4,6	4,6
196,5	194,7	Lønn og personalkostnader	19,37	177,5	176,0
27,3	29,0	Avskrivning/nedskrivning varige og immaterielle eiendeler	31,32	25,9	27,6
135,9	122,3	Andre driftskostnader	20	109,5	96,0
679,9	**570,9**	**RESULTAT FØR TAP**		**559,0**	**511,5**
13,6	6,7	Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier	10	1,4	-0,2
666,2	**564,2**	**RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD**		**557,6**	**511,8**
142,9	123,7	Skattekostnad	21	89,0	85,1
523,3	**440,6**	**ÅRSRESULTAT**		**468,6**	**426,7**
30,5	29,3	Hybridkapitaleiernes andel av resultatet		30,5	29,3
492,9	411,3	EK-beviseiernes og grunnfondets andel av resultatet		438,2	397,4
523,3	**440,6**	**ÅRSRESULTAT**		**468,6**	**426,7**
6,80	5,67	Resultat pr. egenkapitalbevis (kroner)	41	6,04	5,48
6,80	5,67	Utvannet resultat pr. egenkapitalbevis (kroner)	41	6,04	5,48

TOTALRESULTAT

Konsern 2024	Konsern 2023	Beløp i mill. kroner	Noter	Morbank 2024	Morbank 2023
523,3	**440,6**	**ÅRSRESULTAT**		**468,6**	**426,7**
		Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultatregnskapet			
12,5	-20,3	Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesplaner	37	12,1	-19,2
-3,1	5,1	Skatt relatert til poster som ikke kan reklassifiseres	21,37	-3,0	4,8
		Poster som senere kan bli reklassifisert til resultatregnskapet			
0,0	0,0	Utlån til virkelig verdi	17	-0,1	-0,4
0,0	0,0	Skatt relatert til poster som kan reklassifiseres	17,21	0,0	0,1
532,7	**425,4**	**TOTALRESULTAT**		**477,6**	**412,0**

BALANSE

Konsern 31.12.24	Konsern 31.12.23	Beløp i mill. kroner	Noter	Morbank 31.12.24	Morbank 31.12.23
		EIENDELER			
431,1	417,3	Kontanter og fordringer på sentralbanker	22	431,1	417,3
18,2	16,5	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	22	2.905,5	3.041,7
37.003,2	37.877,1	Utlån til kunder	4,9,10,22,27	15.464,0	17.051,1
7.756,0	5.914,0	Sertifikater og obligasjoner	22,25,28	7.445,6	5.601,9
26,2	67,6	Finansielle derivater	22,23,24,25	26,2	67,6
877,4	809,6	Aksjer og andeler	22,25,29	877,4	809,6
0,0	0,0	Eierinteresser i konsernselskap	30	1.820,0	1.800,0
34,3	33,0	Immaterielle eiendeler	31	25,6	22,3
12,8	13,1	Investeringseiendommer	32	0,0	0,0
134,6	122,8	Varige driftsmidler	32	83,9	73,7
33,5	40,2	Leierettigheter	32	63,7	73,0
0,0	0,0	Utsatt skattefordel	21	2,3	10,1
98,3	67,4	Andre eiendeler	33	96,1	64,7
46.425,6	**45.378,6**	**SUM EIENDELER**		**29.241,4**	**29.032,9**
		GJELD OG EGENKAPITAL			
164,7	219,6	Gjeld til kredittinstitusjoner	22,34	1.045,2	858,2
16.882,7	15.860,8	Innskudd fra kunder	4,22	16.933,1	15.909,1
21.715,9	21.658,5	Verdipapirgjeld	22,35	4.199,3	5.115,2
190,9	147,4	Finansielle derivater	22,23,24,25	113,1	97,7
95,4	433,8	Annen gjeld	36	89,2	427,6
39,4	60,2	Pensjonsforpliktelser	37	38,6	57,8
146,1	126,7	Betalbar skatt	21	96,3	90,0
16,5	4,5	Utsatt skatt	21	0,0	0,0
1,0	1,5	Avsetninger ubenyttede kreditter og garantier	10	0,4	1,0
35,0	41,5	Forpliktelser knyttet til leieavtaler		66,5	75,5
1.612,8	1.508,2	Etterstilte seniorobligasjoner	22,38	1.612,8	1.508,2
503,4	402,4	Ansvarlig lånekapital	22,39	503,4	402,4
41.403,6	**40.465,0**	**SUM GJELD**		**24.697,9**	**24.542,7**
595,1	595,1	Innskutt egenkapital	41	595,1	595,1
351,4	353,7	Hybridkapital	40	351,4	353,7
4.075,5	3.964,8	Opptjent egenkapital		3.597,1	3.541,4
5.022,0	**4.913,6**	**SUM EGENKAPITAL**	6	**4.543,6**	**4.490,2**
46.425,6	**45.378,6**	**SUM GJELD OG EGENKAPITAL**		**29.241,4**	**29.032,9**

Hokksund, 31. desember 2024
Drammen, 4. mars 2025

Øivind Andersson leder	Cecilie Hagby nestleder	Lina Andal Sørby medlem
Jorund Rønning Indrelid medlem	Arne K. Stokke medlem	Ole B. Hoen medlem
Håvard Saastad ansattes repr.	Sissel Album Fjeld ansattes repr.	Pål Strand adm. direktør

ENDRINGER I EGENKAPITAL

Endring egenkapital konsern

(Beløp i mill.) 2024	Sum egen-kapital	Innskutt egenkapital: Egenkapital bevis	Innskutt egenkapital: Over-kurs	Hybridkap.: Fonds-obligasjon	Opptjent egenkapital: Utjevnings fond	Opptjent egenkapital: Grunn-fonds kapital	Opptjent egenkapital: Gave-fond	Opptjent egenkapital: Fond for urealiserte gevinster	Opptjent egenkapital: Annen egenkapital
Egenkapital pr. 31.12.2023	**4.913,6**	**207,3**	**387,8**	**353,7**	**473,0**	**2.630,3**	**38,1**	**399,7**	**423,8**
Årsresultat	523,3	0,0	0,0	30,5	134,0	334,6	0,0	-30,5	54,7
Aktuarielle gev. og tap på ytelsesplaner e. skatt	9,4	0,0	0,0	0,0	2,6	6,5	0,0	0,0	0,3
Totalresultat	**532,7**	**0,0**	**0,0**	**30,5**	**136,6**	**341,1**	**0,0**	**-30,5**	**55,0**
Utbytte til EK-beviseiere 2023 vedtatt	-111,9	0,0	0,0	0,0	-111,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Gaver til allmennyttige formål 2023 vedtatt	-279,6	0,0	0,0	0,0	0,0	-279,6	0,0	0,0	0,0
Betalte renter på hybridkapital	-32,5	0,0	0,0	-32,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Utstedelse av ny hybridkapital	150,0	0,0	0,0	150,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Innløsning av hybridkapital	-150,2	0,0	0,0	-150,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Egenkapital pr. 31.12.2024	**5.022,0**	**207,3**	**387,8**	**351,4**	**497,6**	**2.691,8**	**38,1**	**369,2**	**478,8**

Årets forslag til utbytte til egenkapitalbeviseierne på 132,7 mill. kroner (6,40 kroner per egenkapitalbevis) ligger som en del av utjevningsfondet og årets forslag til avsetning til allmennyttige gaver på 331,4 mill. kroner ligger som en del av grunnfondskapitalen inntil de er endelig vedtatt av forstanderskapet.

(Beløp i mill.) 2023	Sum egen-kapital	Innskutt egenkapital: Egenkapital bevis	Innskutt egenkapital: Over-kurs	Hybridkap.: Fonds-obligasjon	Opptjent egenkapital: Utjevnings fond	Opptjent egenkapital: Grunn-fonds kapital	Opptjent egenkapital: Gave-fond	Opptjent egenkapital: Fond for urealiserte gevinster	Opptjent egenkapital: Annen egenkapital
Egenkapital pr. 31.12.2022	**4.792,3**	**207,3**	**387,8**	**352,9**	**443,0**	**2.555,3**	**38,1**	**397,3**	**410,7**
Årsresultat	440,6	0,0	0,0	29,3	112,9	282,1	0,0	2,4	13,9
Aktuarielle gev. og tap på ytelsesplaner e. skatt	-15,2	0,0	0,0	0,0	-4,1	-10,3	0,0	0,0	-0,8
Totalresultat	**425,4**	**0,0**	**0,0**	**29,3**	**108,8**	**271,8**	**0,0**	**2,4**	**13,1**
Utbytte til EK-beviseiere 2022 vedtatt	-78,8	0,0	0,0	0,0	-78,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Gaver til allmennyttige formål 2022 vedtatt	-196,8	0,0	0,0	0,0	0,0	-196,8	0,0	0,0	0,0
Betalte renter på hybridkapital	-27,8	0,0	0,0	-27,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Utstedelse av ny hybridkapital	200,0	0,0	0,0	200,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Innløsning av hybridkapital	-200,7	0,0	0,0	-200,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Egenkapital pr. 31.12.2023	**4.913,6**	**207,3**	**387,8**	**353,7**	**473,0**	**2.630,3**	**38,1**	**399,7**	**423,8**

Endring egenkapital morbank

(Beløp i mill.) 2024	Sum egen-kapital	Innskutt egenkapital Egenkapital bevis	Over-kurs	Hybridkapital Fonds-obligasjon	Opptjent egenkapital Utjevnings fond	Grunn-fonds kapital	Gave-fond	Fond for urealiserte gevinster	Verdiendr. over totalres. som reklass.
Egenkapital pr. 31.12.2023	**4.490,2**	**207,3**	**387,8**	**353,7**	**473,0**	**2.630,3**	**38,1**	**399,7**	**0,4**
Årsresultat	468,6	0,0	0,0	30,5	134,0	334,6	0,0	-30,5	0,0
Endring i utlån til virkelig verdi over totalres. e.skatt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Aktuarielle gev. og tap på ytelsesplaner e. skatt	9,0	0,0	0,0	0,0	2,6	6,5	0,0	0,0	0,0
Totalresultat	**477,6**	**0,0**	**0,0**	**30,5**	**136,6**	**341,1**	**0,0**	**-30,5**	**0,0**
Utbytte til EK-beviseiere 2023 vedtatt	-111,9	0,0	0,0	0,0	-111,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Gaver til allmennyttige formål 2023 vedtatt	-279,6	0,0	0,0	0,0	0,0	-279,6	0,0	0,0	0,0
Betalte renter på hybridkapital	-32,5	0,0	0,0	-32,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Utstedelse av ny hybridkapital	150,0	0,0	0,0	150,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Innløsning av hybridkapital	-150,2	0,0	0,0	-150,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Egenkapital pr. 31.12.2024	**4.543,6**	**207,3**	**387,8**	**351,4**	**497,6**	**2.691,8**	**38,1**	**369,2**	**0,3**

Årets forslag til utbytte til egenkapitalbeviseierne på 132,7 mill. kroner (6,40 kroner per egenkapitalbevis) ligger som en del av utjevningsfondet og årets forslag til avsetning til allmennyttige gaver på 331,4 mill. kroner ligger som en del av grunnfondskapitalen inntil de er endelig vedtatt av forstanderskapet.

(Beløp i mill.) 2023	Sum egen-kapital	Innskutt egenkapital Egenkapital bevis	Over-kurs	Hybridkapital Fonds-obligasjon	Opptjent egenkapital Utjevnings fond	Grunn-fonds kapital	Gave-fond	Fond for urealiserte gevinster	Verdiendr. over totalres. som reklass.
Egenkapital pr. 31.12.2022	**4.382,3**	**207,3**	**387,8**	**352,9**	**443,0**	**2.555,3**	**38,1**	**397,3**	**0,7**
Årsresultat	426,7	0,0	0,0	29,3	112,9	282,1	0,0	2,4	0,0
Endring i utlån til virkelig verdi over totalres. e.skatt	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,3
Aktuarielle gev. og tap på ytelsesplaner e. skatt	-14,4	0,0	0,0	0,0	-4,1	-10,3	0,0	0,0	0,0
Totalresultat	**412,0**	**0,0**	**0,0**	**29,3**	**108,8**	**271,8**	**0,0**	**2,4**	**-0,3**
Utbytte til EK-beviseiere 2022 vedtatt	-78,8	0,0	0,0	0,0	-78,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Gaver til allmennyttige formål 2022 vedtatt	-196,8	0,0	0,0	0,0	0,0	-196,8	0,0	0,0	0,0
Betalte renter på hybridkapital	-27,8	0,0	0,0	-27,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Utstedelse av ny hybridkapital	200,0	0,0	0,0	200,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Innløsning av hybridkapital	-200,7	0,0	0,0	-200,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Egenkapital pr. 31.12.2023	**4.490,2**	**207,3**	**387,8**	**353,7**	**473,0**	**2.630,3**	**38,1**	**399,7**	**0,4**

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Konsern 2024	Konsern 2023	Beløp i mill. kroner	Note	Morbank 2024	Morbank 2023
		Driftsaktiviteter			
666,2	564,2	Resultat før skattekostnad		557,6	511,8
		Justert for:			
16,8	12,1	Endring i netto opptj. renteinntekter og pål. rentekostnader		-13,1	-4,9
0,0	0,0	Netto inn-/utbetaling av lån til kredittinstitusjoner		137,0	176,9
865,5	-1.043,5	Netto inn-/utbetaling av lån til kunder		1.580,2	-725,4
-1.822,4	-264,9	Endring i sertifikater og obligasjoner		-1.824,1	-245,1
15,0	-7,3	Verdiendring aksjer og andeler		15,0	-7,3
-19,7	40,3	Netto endring i finansielle derivater (netto eiendeler og gjeld)		-19,7	10,1
-30,9	36,5	Netto endring i andre eiendeler		-31,4	26,6
0,0	0,0	Netto inn-/utbetaling av innlån til kredittinstitusjoner		241,9	-86,4
1.022,7	93,2	Netto inn-/utbetaling av innskudd fra kunder		1.024,8	71,6
-48,4	7,9	Endringer i øvrig gjeld i forbindelse med driften		-51,1	-72,1
27,3	29,0	Avskrivninger på varige driftsmidler, immaterielle eiendeler og leierettigheter		25,9	27,6
2,9	-3,5	Nedskrivning av finansielle eiendeler		1,7	-0,5
-15,5	-16,5	Amortisering finansieringsaktiviteter målt til amortisert kost		1,9	1,9
-3,0	-0,1	Netto gevinst fra investeringsaktiviteter		-3,0	-0,1
0,6	2,2	Netto tap fra finansieringsaktiviteter		-1,0	-0,8
-125,7	-89,8	Periodens betalte skatter		-88,9	-56,5
551,5	**-640,2**	**Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter**	**A**	**1.553,6**	**-372,7**
		Investeringsaktiviteter			
-19,4	-12,6	Utbetaling ved kjøp av varige driftsmidler		-16,2	-8,6
0,4	0,9	Innbetaling ved salg av varige driftsmidler		0,4	0,5
-11,3	-10,2	Utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler		-9,9	-8,6
-83,6	-6,2	Utbetaling ved kjøp av finansielle investeringer		-83,6	-6,2
3,9	0,0	Innbetaling ved salg av finansielle investeringer		3,9	0,0
0,0	0,0	Utbetaling vedrørende investeringer i datterselskap		-20,0	0,0
-110,1	**-28,1**	**Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter**	**B**	**-125,5**	**-23,0**
		Finansieringsaktiviteter			
-54,5	-54,5	Netto inn-/utbetaling ved låneopptak til/fra kredittinstitusjoner		-54,5	-54,5
-3.709,6	-3.768,3	Utbetaling ved tilbakebetaling av verdipapirer	35,38,39	-1.699,0	-1.274,2
4.060,0	4.561,5	Innbetaling ved utstedelse av verdipapirer	35,38,39	1.062,7	1.794,7
-689,0	-110,5	Utbetaling av utbytte og gaver til allmennyttige formål		-689,0	-110,5
-150,2	-200,7	Utbetaling ved tilbakebetaling av hybridkapital		-150,2	-200,7
150,0	200,0	Innbetaling ved utstedelse av hybridkapital		150,0	200,0
-32,5	-27,8	Betalte renter på hybridkapital		-32,5	-27,8
-425,9	**599,6**	**Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter**	**C**	**-1.412,6**	**326,9**
15,5	-68,7	Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	**A+B+C**	15,5	-68,7
433,8	502,5	Kontanter og kontantekvivalenter pr. 01.01.		433,8	502,5
449,3	**433,8**	**Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter pr. 31.12.**		**449,3**	**433,8**

Likviditetsbeholdningen inkluderer 431,1 mill kontanter og fordringer på sentralbanker og 18,2 mill i utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner som gjelder rene plasseringer.

Konsern 2024	Konsern 2023	**Tilleggsinformasjon til driftsaktiviteter vedrørende renter og utbytteinntekter**	Morbank 2024	Morbank 2023
2.717,3	2.204,4	Renteinnbetalinger	1.513,4	1.226,2
1.784,5	1.388,4	Renteutbetalinger	943,6	677,9
87,4	45,9	Mottatt utbytte	213,8	160,1

NOTE 1 - GENERELL INFORMASJON

Sparebanken Øst er en sparebank med egenkapitalbevis notert på Oslo Børs. Banken har sitt hovedkontor i Drammen, Norge. Besøksadresse er Bragernes Torg 2, Drammen. Forretningsadressen er Stasjonsgata 14, 3300 Hokksund. Sparebanken Øst er alliansefri og har drevet sparebank-virksomhet uten opphold siden 1843.

Banken har ved utgangen av 2024 også kontorer i kommunene Øvre Eiker, Lier, Asker, Bærum, Oslo, Fredrikstad, Ullensaker, Lillestrøm, Horten, Tønsberg, Kongsberg, Ringerike, Holmestrand, Larvik og Modum. Konsernet Sparebanken Øst består av morbanken og de heleide datterselskapene Sparebanken Øst Boligkreditt AS, AS Financiering, Øst Inkasso AS, Øst Prosjekt AS med datterselskapene Slagenveien 16 AS, Borreveien 44 AS og Jon Smørs Vei 7 AS, og Sparebanken Øst Eiendom AS med datterselskapene Hawø Eiendom AS og Stasjonsgaten 14 AS.

Sparebanken Øst er leverandør av tjenester innenfor områdene finansiering, sparing og plassering, betalingsformidling og forsikring.

Årsregnskapet for 2024 ble behandlet og godkjent av styret i Sparebanken Øst 4. mars 2025.

NOTE 2 - REGNSKAPSPRINSIPPER

1. GRUNNLAG FOR UTARBEIDELSE AV ÅRSREGNSKAPET

Konsern- og selskapsregnskapet til Sparebanken Øst er utarbeidet i samsvar med gjeldende internasjonale regnskapsstandarder, IFRS Accounting Standards, som er godkjent av EU.

En legger til grunn prinsippene i et historisk kostregnskap, med unntak av finansielle eiendeler og forpliktelser målt til virkelig verdi. Der konsernet benytter sikringsbokføring justeres verdien på sikringsobjektet for verdiendringer knyttet til sikret risiko. Rentebærende balanseposter er inkludert opptjent/påløpt rente.

I notene er alle beløp angitt i millioner kroner dersom ikke annet er oppgitt.

2. ENDRING I REGNSKAPSPRINSIPPER

Endringer i IAS 1 – Klassifisering av gjeld som kortsiktig eller langsiktig

Endringene gjelder presentasjon i finansregnskapet for å klargjøre hvordan gjeld og andre forpliktelser skal klassifiseres som kortsiktig eller langsiktig. Endringene tar sikte på å fremme konsistent anvendelse av kravene for å kunne avgjøre hvorvidt gjeld og andre forpliktelser med usikker oppgjørsdato skal klassifiseres som kortsiktig eller ikke er aktuelt. Endringene trådte i kraft 1. januar 2024. Endringene har ikke hatt innvirkning på regnskapet.

Det er ingen andre endringer som har tredd i kraft med vesentlig effekt for regnskapet.

3. KONSOLIDERING

Datterselskaper inkluderes i konsernregnskapet fra det tidspunktet kontroll oppnås og inntil kontroll opphører.

4. VALUTA

Regnskapet presenteres i norske kroner (NOK), som også er funksjonell valuta for samtlige selskap i konsernet.

5. RENTEINNTEKTER OG -KOSTNADER

Renteinntekter og -kostnader innregnes i resultatregnskapet ved bruk av effektiv rentemetode. Den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontant¬strømmer innenfor forventet løpetid. Renteinntekter på misligholdte engasjementer beregnes som effektiv rente av netto nedskrevet verdi. Kontraktsmessige renteinntekter og -kostnader for balanseposter som vurderes til virkelig verdi over resultatet presenteres som renteinntekter og -kostnader.

6. PROVISJONSINNTEKTER OG -KOSTNADER

Provisjonsinntekter og -kostnader resultatføres i takt med at tjenesten blir utført. Gebyrer som kan direkte henføres til finansielle eiendeler og forpliktelser som måles til amortisert kost blir ikke ført som provisjoner, men inngår i beregningen av effektiv rente og resultatføres tilsvarende.

7. FINANSIELLE INSTRUMENTER

7.1 Innregning og fraregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes når konsernet blir part i instrumentets kontraktsmessige bestemmelser.

Finansielle eiendeler fraregnes hvis:

- Den kontraktsfestede retten til å motta kontantstrømmer fra den finansielle eiendelen utløper, eller
- Selskapet har overført den kontraktsfestede retten til å motta kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen eller beholder retten til å motta kontantstrømmene fra en finansiell eiendel, men samtidig forplikter seg til å overføre disse til en motpart; og enten
    - Selskapet har overført det vesentligste av risiko og fordeler forbundet med eiendelen, eller
    - Selskapet har hverken overført eller beholdt det vesentligste av risiko og fordeler forbundet med eiendelen, men har overført kontrollen av eiendelen.

Fraregning av finansielle forpliktelser skjer når vilkårene angitt i kontrakten er innfridd, kansellert eller utløpt.

7.2 Klassifisering og måling

Konsernets finansielle instrumenter som omfattes av IFRS 9, er klassifisert som følgende:

Finansielle eiendeler:

- Amortisert kost: Utlån til kunder med flytende rente, kontanter og fordringer på sentralbanker og utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner
- Virkelig verdi med verdiendring over resultatet: Fastrenteutlån, sertifikater, obligasjoner, egenkapitalinstrumenter og finansielle derivater
- Utlån til virkelig verdi over totalresultat: Utlån klargjort for overføring til boligkredittselskap (kun i morbank)

Finansielle forpliktelser:

- Amortisert kost: Gjeld til kredittinstitusjoner, Innskudd fra kunder, verdipapirgjeld, etterstilte seniorobligasjoner og ansvarlig lånekapital
- Virkelig verdi med verdiendring over resultatet: Finansielle derivater

Utlån til kunder
Konsernets utlån og fordringer, unntatt fastrenteutlån, måles til amortisert kost. Klassifiseringen er basert på konsernets forretningsmodell hvor formålet er å holde instrumentene for å motta kontraktsmessige kontantstrømmer. Kontraktsvilkårene for den finansielle eiendelen gir opphav til kontantstrømmer som utelukkende består av betaling av hovedstol og renter på gitte datoer. Etableringsgebyr inntektsføres over lånets forventede løpetid.

Fasterentutlån
Fastrenteutlån er utpekt og måles til virkelig verdi over resultatet for å unngå regnskapsmessige måleulikheter som følge av at det inngås rentederivater for å redusere renterisiko.

Sertifikater og obligasjoner
Beholdning av sertifikater og obligasjoner mv. utgjør konsernets likviditetsportefølje, som styres og måles til virkelig verdi. Konsernets beholdning av sertifikater og obligasjoner er klassifisert til virkelig verdi med verdiendring over resultatet.

Egenkapitalinstrumenter
Konsernets beholdning av egenkapitalinstrumenter måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Mottatt utbytte innregnes i resultatet etter at konsernets rett til å motta betaling er fastsatt.

Verdipapirgjeld
Verdipapirgjeld måles til amortisert kost. Rentekostnader og amortiseringseffekter på instrumentene inngår i «Rentekostnader» i resultatregnskapet. Beholdning av egne obligasjoner føres som reduksjon av gjeld. Ved tilbakekjøp blir forskjellen mellom balanseført verdi og betalt vederlag resultatført.

Finansielle derivater
Finansielle derivater regnskapsføres til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Derivatet regnskapsføres som eiendel dersom virkelig verdi er positiv og som forpliktelse dersom virkelig verdi er negativ.

Utlån til virkelig verdi over totalresultat
Morbanken har som praksis å overføre utlån til datterselskapet Sparebanken Øst Boligkreditt AS, som innebærer en forretningsmodell hvor morbanken både «mottar kontraktsmessige kontantstrømmer» og «selger utlån». Den andel av utlån til kunder identifisert som overførbar til Sparebanken Øst Boligkreditt AS er i morbanken målt til virkelig verdi med verdiendring over totalresultatet. Verdiendring på utlånene, som følge av virkelig verdimåling, inngår i «Utlån til virkelig verdi» over totalresultatet. Ved avhendelse blir akkumulert gevinst eller tap på utlån som tidligere er regnskapsført i totalresultatet reversert, og gevinst eller tap blir innregnet i «Netto verdiendringer og gevinst/tap på finansielle instrumenter».

7.3 Sikringsbokføring
Konsernet benytter seg i hovedsak av finansielle derivater for å redusere renterisiko.

Konsernet benytter virkelig verdisikring på fastrenteinnlån. Endringer i virkelig verdi på finansielle derivater som er klassifisert som, og oppfyller kravene til verdisikring, regnskapsføres over resultatregnskapet sammen med enhver i virkelig verdi på sikringsobjektet som kan tilskrives den sikrede risikoen. Det er renteswapper som benyttes som sikringsinstrumenter i konsernet. Påløpt rente fra finansielle derivater, hvor sikringsbokføring anvendes, er presentert på samme linje i resultatregnskapet som renter på sikringsobjektet.

I overveiende grad benytter konsernet seg av en-til-en-sikringer, det vil si at for eksempel nominelle beløp og hovedstol, vilkår, reprisingstidspunkter, tidspunkter for mottak og betaling av renter og hovedstol samt grunnlaget for måling av renter er de samme for sikringsinstrumentet og sikringsobjektet.

7.4 Misligholdte engasjementer, tap og tapsavsetninger

7.4.1 Misligholdte engasjementer
Et misligholdt engasjement defineres som betalingsmislighold dersom følgende kriterier er oppfylt:

- Restanse over 90 dager
- Forfalt beløp er større enn 1.000 kroner for personkunder eller større enn 2.000 kroner for næringskunder
- Restansen overstiger 1 prosent av kundens totale engasjement

Et engasjement skal også ses på som mislighold dersom det oppstår situasjoner som gjør at det kan vurderes som lite sannsynlig at kunden klarer å innfri sine forpliktelser («unlikeliness to pay»-kriterier), herunder:

- Antar at det vil bli åpnet gjeldsforhandling, konkurs, eller offentlig administrasjon hos motparten
- Vilkårene er endret på grunn av betalings-problemer, og det antas at dette reduserer verdien av kontantstrømmen med et ikke uvesentlig beløp
- Avhender en fordring til underkurs og underkursen ikke er uvesentlig
- Av andre grunner antar at forpliktelsen ikke vil bli oppfylt

Engasjementer rapporteres som misligholdt i en karensperiode på minimum 3 måneder etter at misligholdet har opphørt.

Dersom en kunde med et misligholdt engasjement har flere engasjementer i banken, vil samtlige av kundens engasjementer anses misligholdt. For kunder med felles engasjementer vil et mislighold av det felles engasjementet føre til at alle felles engasjementer mellom samme kunder anses misligholdt.

Misligholdte engasjementer tilordnes trinn 3.

Konstatering av tap
Konstatering av tap skjer først når et engasjement ikke lenger anses mulig å inndrive, herunder når det er stadfestet akkord eller konkurs hos debitor, når utleggsforretning ikke har ført frem, det foreligger rettskraftig dom eller i tilfeller der banken har gitt avkall på utlånet eller deler av det, eller andre tilfeller der det er overveiende sannsynlig at tapene er endelige. Konstaterte tap resultatføres i den grad det ikke dekkes av tidligere foretatte individuelle tapsavsetninger.

7.4.2 Måling av forventet tap
Forventet tap beregnes på finansielle eiendeler som er gjeldsinstrumenter målt til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendring over totalresultatet. Det beregnes forventet tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier. Forventet tap beregnes pr. engasjement. Konsernet fordeler engasjementer i tre trinn ved beregning av forventet tap. Det henvises til note 10 for modellberegnet tapskostnad og tapsavsetninger pr. trinn samt note 9 for engasjements-summer pr. risikoklasse og fordeling pr. trinn.

Trinn 1: Engasjementer som ikke har vesentlig økning i kredittrisiko etter første gangs innregning, målt med utgangspunkt i endring av sannsynlighet for mislighold (PD), inngår i trinn 1. For engasjementer i trinn 1 beregnes det et forventet 12-måneders tap med utgangspunkt i engasjementets eksponering.

Trinn 2: Engasjementer med vesentlig økning i kredittrisiko etter første gangs innregning, målt med utgangspunkt i endring av sannsynlighet for mislighold (PD) inkludert engasjementer med betalingsforsinkelse over 30 dager, inngår i trinn 2. For engasjementer i trinn 2 beregnes det et forventet livstidstap med utgangspunkt i engasjementets eksponering og forventet løpetid. Engasjementer med betalingslettelser tilordnes trinn 2 dersom de ikke allerede er tilordnet trinn 2 eller trinn 3. Dersom det vurderes å foreligge vesentlig økt kredittrisiko som følge av forhold som har inntruffet, men som ikke er fanget opp av bankens system for måling av sannsynlighet for mislighold (PD), tilordnes engasjementer trinn 2 dersom de ikke allerede er tilordnet i trinn 2 eller trinn 3.

Trinn 3: Misligholdte engasjementer, det vil si engasjementer som er misligholdt eller kredittforringet, inngår i trinn 3. Avsetninger trinn 3 består av både individuelt vurderte tapsavsetninger og modellberegnet forventet tap. For engasjementer som er individuelt tapsvurdert skjer estimering av eventuelt kredittap på basis av størrelsen på forventede fremtidige kontantstrømmer fra forventet betjening, salg av panteobjekter og lignende, når kontantstrømmene forventes innbetalt samt diskonterings-rentens størrelse. Tapets størrelse er en direkte funksjon av nåverdien av kontraktsmessige kontantstrømmer som man ikke forventer å motta, neddiskontert med lånets opprinnelige effektive rente. Ulike potensielle scenarioer vurderes og den sannsynlighetsvektede nåverdien av neddiskonterte fremtidige kontantstrømmer legges til grunn i tapsvurderingen. For engasjementer hvor det ikke foreligger en individuelt vurdert tapsvurdering beregnes det et forventet tap med utgangspunkt i engasjementets eksponering, segmentets parameter for forventet tap og forventet løpetid.

Prinsipp for beregning av forventet tap: Det beregnes tap per engasjement. Tapsestimatene beregnes med utgangspunkt i estimert 12 måneders- og livslang sannsynlighet for mislighold (PD) per kunde. Bankens engasjementer er videre klassifisert i segmenter ut fra produkt, sikkerhet og andre kriterier, slik at hvert segment inneholder engasjementer med tilnærmet samme risikoprofil. For hvert segment er det fastsatt en forventet tapsgrad gitt mislighold (LGD). Det er videre fastsatt en forventet engasjementseksponering. For nedbetalingslån legges det til grunn en forventet nedbetalingsplan. For rammekreditter og garantier legges til grunn en forventet eksponering gitt mislighold. Forventet tap beregnes ved å multiplisere sannsynlighet for mislighold (PD) * forventet tapsgrad gitt mislighold (LGD) * forventet eksponering ved mislighold (EAD). Ved beregning av forventet tap foretas det en sannsynlighetsvektet beregning basert på analyse av alternative utfall basert på observerte kredittap, og fremadskuende informasjon, inkludert forventet makro-økonomisk utvikling.

Sannsynlighet for mislighold (PD) ved første gangs innregning: Ved behandling av lånesøknad benyttes scoremodell som estimerer 12 måneders sannsynlighet for kundens mislighold. Denne sannsynligheten danner utgangspunkt for måling av vesentlig økning i kredittrisiko.

Sannsynlighet for mislighold (PD): Ved etterfølgende måling benyttes scoremodell for porteføljescore hvor estimert 12 måneders sannsynlighet for mislighold (PD) legges til grunn. Porteføljene scores på månedlig basis med oppdatert sannsynlighet for mislighold (PD). Forventet sannsynlighet for mislighold over engasjementets løpetid, for beregning av forventet tap i trinn 2, er utledet basert på misligholdssannsynlighet for de første 12 måneder. For risikoklassene J og K, som utgjør risikoklassene for misligholdte engasjementer, er misligholdssannsynlighet 100 %.

Forventet tapsgrad gitt mislighold (LGD): Tapsgrad skal reflektere graden av udekket tap gitt kontantstrøm fra kunde og eventuell realisasjon av sikkerhet på misligholdte engasjement. Tapsgrad er vurdert samlet pr. segment og pr. produkt. Ved vurderingen av realisasjon av pant gjennomføres betraktninger som gjenspeiler forventninger på kort og mellomlang sikt.

Eksponering ved mislighold (EAD): For nedbetalingslån fastsettes forventet nedbetalingsprofil pr. segment basert på utført analyse av snitt løpetid i segmentene. For engasjementer med kredittramme fastsettes hvor stor grad av kredittgrensen som forventes å være trukket ved tidspunkt for mislighold. For garantier fastsettes forventet eksponering ved mislighold.

Regelsett for vesentlig økning i kredittrisiko:
Banken benytter endring i 12 måneders sannsynlighet for mislighold (PD) målt opp mot sannsynlighet for mislighold (PD) ved første gangs innregning som det primære kriteriet for vesentlig økning i kredittrisiko. Som hovedprinsipp innebærer en dobling av 12 måneders sannsynlighet for mislighold (PD) en vesentlig økning i kredittrisiko, forutsatt at ny misligholdsannsynlighet (PD) er større enn 0,5 prosent. Lån med vesentlig økning i kredittrisiko overføres fra trinn 1 til trinn 2. Misligholdte engasjementer tilordnes trinn 3. Banken anvender ikke unntaket for lån med lav kredittrisiko.

Tilbakeføring fra trinn 2 og fra trinn 3: Når kriteriene for vesentlig økning i kredittrisiko (trinn 2) ikke lenger er til stede, overføres engasjementet til trinn 1 etter en måned. For misligholdte engasjementer i trinn 3 starter en karantene-periode på minimum 90 dager etter at årsaken til misligholdet har opphørt. Etter opphør av karanteneperiode skal det foretas vurdering av kundens adferd og økonomiske situasjon før eventuell friskmelding.

Makroscenarioer og sannsynlighetsvekting: Ved beregning av forventet tap er det lagt til grunn modellparametere i det scenarioet som er forventet. Ved vurdering av makrosituasjonen, og mulige makro-økonomiske utviklinger fastsettes to ytterligere scenarioer, ett optimistisk og ett pessimistisk. Med utgangspunkt i det forventede scenarioet settes det en faktor for hvor mye det forventede tapet forventes å endres for henholdsvis det optimistiske og det pessimistiske. De tre scenarioene sannsynlighetsvektes og utgjør modellberegnet forventet tap. Faktor og sannsynlighet for scenarioene settes basert på konsernets interne vurderinger som inkluderer forventet utvikling i sentrale makroøkonomiske indikatorer, herunder økonomisk vekst (BNP), boligpriser, rentenivå og arbeidsledighet samt observerte kredittap. Faktor og sannsynlighet for scenarioene settes individuelt for hvert segment i konsernet.

8. VARIGE DRIFTSMIDLER, IMMATERIELLE EIENDELER OG INVESTERINGSEIENDOMMER

Anskaffelseskostmodellen er benyttet for måling av eiendelene inkludert investeringseiendommer.

9. OVERTATTE EIENDELER

Overtatte eiendeler som overtas i forbindelse med oppfølging av misligholdte engasjementer, verdsettes ved overtagelsen til virkelig verdi.

10. LEIEAVTALER

Ved inngåelse av en kontrakt vurderer konsernet hvorvidt kontrakten er eller inneholder en leieavtale i tråd med IFRS 16. Det innregnes ikke kortsiktige avtaler eller leieavtaler der den underliggende eiendelen har lav verdi.

11. PENSJONER

Konsernet har ytelsesbaserte ordninger og innskuddsbasert ordning.

Ytelsesbaserte ordninger
Pensjonsforpliktelsene beregnes som nåverdien av de estimerte fremtidige pensjonsytelsene som regnskaps-messig anses opptjent på balansedagen.

12. KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Det benyttes indirekte metode ved utarbeidelse av kontantstrømoppstilling.

13. HYBRIDKAPITAL

Konsernets hybridkapital består av fondsobligasjoner som ikke tilfredsstiller definisjonen av finansielle forpliktelser i henhold til IAS 32. Slike obligasjoner defineres som evigvarende og hvor konsernet har en ubetinget rett til ikke å betale renter. Påløpte renter på fondsobligasjoner tilordnes hybridkapital, mens betalte renter regnskapsføres som utbetaling fra hybridkapital på betalingstidspunktet.

14. UTBYTTE OG AVSETNINGER TIL GAVER

Utbytte på egenkapitalbevis og avsetning til allmennyttige gaver regnskapsføres som egenkapital i perioden frem til det er vedtatt av bankens forstanderskap. Etter vedtak i bankens forstanderskap vil disse beløpene regnskapsføres som annen gjeld i balansen inntil utbetaling. Gjeld knyttet til gaver i balansen i regnskapet ved årets slutt består utelukkende av gaver som er besluttet utdelt, og hvor det foreligger inngåtte forpliktelser mot konkrete mottakere.

15. HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Ny informasjon etter balansedagen om bankens finansielle stilling på balansedagen vil inngå i grunnlaget for vurdering av regnskapsestimater i regnskapet og vil således være hensyntatt i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker bankens finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke bankens finansielle stilling i fremtiden, er opplyst om dersom dette er vesentlig.

16. FREMTIDIGE ENDRINGER I REGNSKAPSPRINSIPPER

Standarder og fortolkninger som er vedtatt frem til tidspunkt for avleggelse av regnskapet, men hvor ikrafttredelsestidspunkt er frem i tid, unntatt de som er vurdert til ikke å være relevante, er oppgitt under. Konsernets intensjon er å implementere de relevante endringene på ikrafttredelsestidspunktet, under forutsetning av at EU godkjenner endringene før avleggelse av regnskapet.

IFRS 18
Erstatter IAS 1 og svarer på investorers krav om bedre informasjon om selskapers økonomiske resultater. Nye krav inkluderer: nye kategorier og delsummer for fortjeneste eller tap, offentliggjøring av alternative resultatmål og forbedrede krav til aggregering og disaggregering av informasjon. Standarden skal gjelde for årlige rapporteringsperioder som begynner 1. januar 2027 eller senere, og skal anvendes retrospektivt for sammenligningsperioder. Vi forventer at standarden vil medføre endringer i presentasjon, men at den ikke vil medføre endringer i resultatet.

NOTE 3 - VURDERINGER OG ANVENDELSE AV ESTIMATER

På grunn av den usikkerhet som er forbundet med forretningsvirksomhet, kan mange regnskapsposter ikke måles nøyaktig, men bare estimeres. Ledelsen har utøvd skjønn ved anvendelse av regnskapsprinsipper og lagt til grunn antakelser og forventninger om fremtidige hendelser som man anser sannsynlig. Estimater og vurderinger blir jevnlig evaluert og bygger på de seneste pålitelige opplysninger som er tilgjengelig, samt erfaring fra lignende vurderinger. Det vil alltid være en iboende usikkerhet knyttet til regnskapsposter som ikke måles nøyaktig og ledelsens vurderinger og beste estimat vil kunne avvike vesentlig fra faktisk utfall.

I bankens regnskap relaterer bruken av slike estimater seg spesielt til måling av følgende poster:

- Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier
- Virkelig verdi på finansielle instrumenter
- Netto pensjonsforpliktelse

3.1 Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier

3.1.1 Modellberegnet forventet tap
Anvendelse av modell for beregning av forventet tap krever bruk av skjønn og det eksisterer estimatusikkerhet ved beregning av modellberegnet forventet tap. Ledelsen har anvendt skjønn ved fastsettelse av parametere som inngår ved beregningen. En forventet tapsmodell benytter et betydelig antall parametere. De parametere modellen er mest sensitiv for og det er knyttet mest usikkerhet til er: Sannsynlighet for mislighold, forventet tap gitt mislighold og sannsynlighetsvekting av scenarioene. Det vises til note 10 for kvantitative opplysninger og sensitivitetsanalyser på modellberegnet forventet tap.

3.1.2 Individuelt vurderte tapsavsetninger
Utlån nedskrives for kredittap på individuell basis dersom det foreligger objektive bevis for at slikt kredittap har inntruffet. Eksempler på slike objektive bevis er vesentlige finansielle problemer hos debitor, betalingsmislighold eller andre vesentlige kontraktsbrudd, innvilget utsettelse av betaling eller ny kreditt til betaling av termin, avtalte endringer i rentesatsen eller i andre avtalevilkår som følge av problemer hos debitor, sannsynlig at debitor vil inngå gjeldsforhandling, annen finansiell restrukturering eller at debitors bo blir tatt under konkursbehandling. Estimering av eventuelt kredittap skjer på basis av størrelsen på forventede fremtidige kontantstrømmer fra salg av panteobjekter og lignende, når kontantstrømmene forventes innbetalt samt diskonteringsrentens størrelse. Tapets størrelse er en direkte funksjon av forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av neddiskonterte fremtidige kontantstrømmer. Ved flere sannsynlige utfall leggs til grunn den sannsynlighetsvektede nåverdien av neddiskonterte fremtidige kontantstrømmer. Hovedusikkerheten i estimatene av størrelsen på kredittap ligger i vurderingene av kontantstrømmenes størrelse og når i tid de forventes mottatt. Individuelt vurderte tapsavsetninger inngår i forventet tap trinn 3. Det henvises til note 10.

3.2 Virkelig verdi på finansielle instrumenter
I utgangspunktet skal observerbare markedskurser legges til grunn for finansielle instrumenters virkelig verdi. Der observerbare markedskurser i et aktivt marked ikke finnes og virkelig verdi ikke kan utledes, direkte eller indirekte fra observerbar input i markedet, benyttes alternative verdsettelsesteknikker. I verdsettelsen av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked, kreves det utstrakt bruk av skjønnsmessige vurderinger. Slike skjønns-messige vurderinger kan være likviditetsrisiko, kredittrisiko, volatilitet og ulike forutsetninger benyttet i verdsettelsesmodeller. Endringer i holdningen til slike faktorer kan påvirke fastsettelsen av virkelig verdi på et finansielt instrument. Det henvises til note 25 for verdsettelse av finansielle instrumenter til virkelig verdi.

NOTE 4 - DRIFTSSEGMENTER

Segmentrapporteringen er basert på bankens interne rapporteringsformat, hvor morbank og boligkredittselskapet er splittet i privatmarked, bedriftsmarked og finans. I tillegg utgjør datterselskaper egne segmenter. Segment ufordelt utgjør i hovedsak av inntekter og kostander, eiendeler og egenkapital i morbanken som ikke er fordelt til øvrige segmenter. Konsernet har tilnærmet alle sine inntekter fra Norge.

For ledelsesformål er banken organisert i fem driftssegmenter basert på produkter og tjenester som følger: Segmentene privatmarked og bedriftsmarked består hovedsakelig av utlån til kunder og innskudd fra kunder. Finans består i all hovedsak av bankens likviditetsportefølje, mens hovedproduktet i AS Financiering er gjeldsbrevfinansiering av bil. Sparebanken Øst Eiendom AS skal være en forvalter av eiendommer tilhørende konsernet Sparebanken Øst. Inntektene fra privatmarked, bedriftsmarked og AS Financiering består hovedsakelig av netto renteinntekter, mens inntekter fra Sparebanken Øst Eiendom AS består av inntekter fra fast eiendom. Inntektsskatt styres på selskapsbasis og allokeres ikke til driftssegmentene, bortsett fra datterselskap som er rapportert som egne driftssegmenter.

Renter rapporteres netto siden majoriteten av segmentinntektene er fra renteinntekter på utlån. Ledelsen baserer seg primært på netto renteinntekt og ikke brutto renteinntekt og -kostnad. Transaksjoner mellom driftssegmentene er basert på armlengdes prising tilsvarende transaksjoner med tredjeparter. Ingen enkeltkunder utgjør mer enn 10 % av bankens totale inntekter i 2024 eller i 2023.

Resultatregnskap

2024	PM	BM	Finans	AS Financiering	Sparebanken Øst Eiendom AS	Ufordelt	Eliminering	Konsern
Netto rente- og provisjonsinntekter	460,9	153,9	-23,6	152,6	1,3	188,0	-1,7	931,6
Andre inntekter	58,8	5,0	-16,3	-24,5	6,4	86,5	-7,8	108,1
Driftskostnader	71,7	14,1	0,0	44,4	4,0	234,1	-8,5	359,8
Resultat før tap	**448,0**	**144,8**	**-39,8**	**83,8**	**3,7**	**40,4**	**-0,9**	**679,9**
Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier	3,2	-1,0	0,0	11,6	0,0	-0,2	0,0	13,6
Resultat før skattekostnad	**444,8**	**145,8**	**-39,8**	**72,2**	**3,7**	**40,6**	**-0,9**	**666,2**
Skattekostnad	0,0	0,0	0,0	18,1	0,8	124,2	-0,2	142,9
Resultat etter skatt	**444,8**	**145,8**	**-39,8**	**54,1**	**2,9**	**-83,6**	**-0,7**	**523,3**

Resultatregnskap

2023	PM	BM	Finans	AS Financiering	Sparebanken Øst Eiendom AS	Ufordelt	Eliminering	Konsern
Netto rente- og provisjonsinntekter	423,4	155,3	-33,7	131,7	0,5	152,3	-0,7	828,8
Andre inntekter	61,3	4,3	-5,7	-25,5	6,2	54,3	-7,0	88,0
Driftskostnader	72,0	14,5	0,0	42,1	3,8	220,7	-7,2	345,9
Resultat før tap	**412,7**	**145,1**	**-39,4**	**64,1**	**2,8**	**-14,0**	**-0,5**	**570,9**
Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier	-4,6	3,3	0,0	8,0	0,0	-0,1	0,0	6,7
Resultat før skattekostnad	**417,3**	**141,8**	**-39,4**	**56,0**	**2,8**	**-13,9**	**-0,5**	**564,2**
Skattekostnad	0,0	0,0	0,0	14,2	0,6	108,9	-0,1	123,7
Resultat etter skatt	**417,3**	**141,8**	**-39,4**	**41,8**	**2,2**	**-122,9**	**-0,4**	**440,6**

Balanse

2024	PM	BM	Finans	AS Financiering	Sparebanken Øst Eiendom AS	Ufordelt	Eliminering	Konsern
Utlån til kunder	30.195,3	3.444,5	0,0	2.753,6	0,0	617,6	-7,8	37.003,2
Andre eiendeler	2,5	0,2	7.982,3	69,5	88,5	4.088,2	-2.808,9	9.422,4
Sum eiendeler	**30.197,8**	**3.444,7**	**7.982,3**	**2.823,1**	**88,5**	**4.705,7**	**-2.816,7**	**46.425,6**
Innskudd fra kunder	10.685,9	2.909,1	3.175,8	0,0	0,0	151,0	-39,2	16.882,7
Annen gjeld/mellomregning	19.511,9	535,6	4.806,5	2.339,2	10,4	-311,9	-2.370,7	24.520,9
Egenkapital	0,0	0,0	0,0	484,0	78,2	4.866,6	-406,7	5.022,0
Sum gjeld og egenkapital	**30.197,8**	**3.444,7**	**7.982,3**	**2.823,1**	**88,5**	**4.705,7**	**-2.816,7**	**46.425,6**

Balanse

2023	PM	BM	Finans	AS Financiering	Sparebanken Øst Eiendom AS	Ufordelt	Eliminering	Konsern
Utlån til kunder	30.721,2	3.775,8	0,0	2.759,6	0,0	628,4	-7,9	37.877,1
Andre eiendeler	3,4	0,0	6.072,3	63,6	86,0	4.103,2	-2.826,9	7.501,5
Sum eiendeler	**30.724,6**	**3.775,8**	**6.072,3**	**2.823,2**	**86,0**	**4.731,6**	**-2.834,8**	**45.378,6**
Innskudd fra kunder	10.698,3	3.038,5	2.020,8	0,0	0,0	139,6	-36,3	15.860,8
Annen gjeld/mellomregning	20.026,3	737,3	4.051,5	2.371,8	10,7	-181,2	-2.412,2	24.604,2
Egenkapital	0,0	0,0	0,0	451,4	75,3	4.773,2	-386,2	4.913,6
Sum gjeld og egenkapital	**30.724,6**	**3.775,8**	**6.072,3**	**2.823,2**	**86,0**	**4.731,6**	**-2.834,8**	**45.378,6**

Utlån, Garantier og innskudd fordelt på geografi

Konsern Brutto utlån 2024	Konsern Brutto utlån 2023	Konsern Garantier 2024	Konsern Garantier 2023		Morbank Brutto utlån 2024	Morbank Brutto utlån 2023	Morbank Garantier 2024	Morbank Garantier 2023
7.301,8	7.370,5	13,0	15,6	Drammen	3.465,5	3.782,1	13,0	15,6
2.398,6	2.252,5	6,1	4,6	Øvre Eiker	1.318,5	1.303,6	6,1	4,6
2.550,8	2.540,8	2,5	2,6	Buskerud for øvrig	1.401,7	1.560,1	2,5	2,6
4.753,3	4.596,7	0,7	0,1	Asker	2.007,4	2.306,2	0,7	0,1
4.816,3	5.081,5	0,0	0,1	Akershus for øvrig	1.729,9	1.896,3	0,0	0,1
6.357,3	7.272,8	2,4	2,6	Oslo	2.713,2	3.300,8	2,4	2,6
2.088,6	1.994,9	0,1	0,6	Østfold	748,5	700,9	0,1	0,6
3.435,3	3.191,0	0,4	0,6	Vestfold	1.528,7	1.480,3	0,4	0,6
3.398,0	3.674,7	0,0	0,0	Resten av landet	563,0	733,3	0,0	0,0
14,4	10,0	0,0	0,0	Utlandet	5,4	3,6	0,0	0,0
37.114,4	**37.985,5**	**25,3**	**26,7**	**Totalt**	**15.481,8**	**17.067,1**	**25,3**	**26,7**

Konsern Innskudd 2024	Konsern Innskudd 2023		Morbank Innskudd 2024	Morbank Innskudd 2023
5.897,1	5.376,1	Drammen	5.948,0	5.424,4
2.521,9	2.416,2	Øvre Eiker	2.521,8	2.416,2
986,3	962,8	Buskerud for øvrig	986,3	962,8
812,9	709,7	Asker	812,9	709,7
1.026,1	794,1	Akershus for øvrig	1.026,1	794,1
2.576,3	2.566,0	Oslo	2.576,2	2.566,0
346,3	305,5	Østfold	346,3	305,5
789,3	746,4	Vestfold	789,4	746,4
1.814,9	1.854,8	Resten av landet	1.814,8	1.854,8
111,5	129,3	Utlandet	111,5	129,3
16.882,7	**15.860,8**	**Totalt**	**16.933,1**	**15.909,1**

Utlån, Garantier og innskudd fordelt på sektor og næring

Konsern	Brutto utlån		Garantier		Potensiell eksponering ved trekkfasiliteter	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Lønnstagere	33.510,1	34.061,6	0,3	0,6	3.752,0	3.865,0
Offentlig forvaltning	7,1	7,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Jordbruk,skogbruk,fiske etc.	86,7	93,5	0,3	0,3	17,0	15,7
Industri og bergverk, kraft og vannforsyning	24,0	50,3	0,1	0,1	15,6	4,8
Bygg og anlegg	688,9	551,5	3,1	4,8	39,9	74,9
Varehandel/hotell og restaur.	74,7	93,5	2,8	5,4	19,7	23,4
Transport/kommunikasjon	14,6	14,1	4,3	3,8	3,4	2,2
Forr.m. finans tjenesteyt.	114,7	133,1	2,9	2,9	2,2	5,3
Tjenesteyt. næringer ellers	537,5	468,3	1,3	1,6	12,7	19,8
Omsetning og drift av fast eiendom	2.041,7	2.502,5	10,2	7,4	89,2	21,5
Utlandet	14,4	10,0	0,0	0,0	0,5	2,7
Totalt	**37.114,4**	**37.985,5**	**25,3**	**26,7**	**3.952,0**	**4.035,0**

Morbank	Brutto utlån		Garantier		Potensiell eksponering ved trekkfasiliteter	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Lønnstagere	12.058,6	13.339,3	0,3	0,6	611,6	795,9
Offentlig forvaltning	7,1	7,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Jordbruk,skogbruk,fiske etc.	82,1	92,0	0,3	0,3	17,0	15,7
Industri og bergverk, kraft og vannforsyning	18,7	41,3	0,1	0,1	15,6	4,8
Bygg og anlegg	650,8	508,3	3,1	4,8	37,0	71,9
Varehandel/hotell og restaur.	54,1	66,9	2,8	5,4	19,7	23,4
Transport/kommunikasjon	2,3	6,3	4,3	3,8	1,0	1,1
Forr.m. finans tjenesteyt.	97,5	114,6	2,9	2,9	2,6	5,8
Tjenesteyt. næringer ellers	458,6	381,3	1,3	1,6	15,2	21,0
Omsetning og drift av fast eiendom	2.046,5	2.506,5	10,2	7,4	89,2	21,5
Utlandet	5,4	3,6	0,0	0,0	0,5	0,5
Totalt	**15.481,8**	**17.067,1**	**25,3**	**26,7**	**809,3**	**961,3**

Konsern Innskudd			Morbank Innskudd	
2024	2023		2024	2023
10.074,0	9.975,6	Lønnstagere	10.073,0	9.975,0
622,5	333,5	Offentlig forvaltning	622,5	333,5
107,7	139,7	Jordbruk,skogbruk,fiske etc.	107,7	139,7
1.167,8	1.131,5	Industri og bergverk, kraft og vannforsyning	1.167,8	1.131,5
659,8	647,4	Bygg og anlegg	659,8	647,4
406,9	477,1	Varehandel/hotell og restaur.	406,9	477,1
251,6	175,2	Transport/kommunikasjon	251,6	175,2
1.145,5	924,6	Forr.m. finans tjenesteyt.	1.145,5	924,6
1.426,1	870,1	Tjenesteyt. næringer ellers	1.426,0	870,0
960,9	1.057,0	Omsetning og drift av fast eiendom	960,9	1.105,9
59,9	129,3	Utlandet	111,5	129,3
16.882,7	**15.860,8**	**Totalt**	**16.933,1**	**15.909,1**

NOTE 5 - STYRING AV FINANSIELL RISIKO

Som finansielle risikoer regnes kredittrisiko, markedsrisiko, likviditetsrisiko og klimarisiko. I tillegg omtales konsentrasjonsrisiko. Risiko rapporteres kvartalsvis til ledelsen, styrets risikoutvalg og styret. Rapporteringen viser løpende status i henhold til ulike fastsatte rammer for risiko, både interne og lovbestemte. Det er etablert en balansestyringskomité og en intern risikokomité som behandler og vurderer alle signifikante risikoområder som kan påvirke konsernets drift og målsettinger, herunder finansiell og operasjonell risiko. Sparebanken Øst har strategidokument for helhetlig risikostyring, policyer, instrukser, beredskapsplaner og gjenopprettingsplan for krisehåndtering.

Kredittrisiko
Kredittrisiko regnes som risiko for tap ved at kunder og andre motparter ikke møter sine forpliktelser om tilbakebetaling og at eventuell sikkerhetsstillelse ikke dekker bankens tilgodehavende.

Måling av risiko ved utlån til kunder skjer ved risikoklassifisering av kundene, og er en integrert del av kredittprosessen. Prising av kreditt skal være basert på det enkelte engasjements risiko.

Bankens kredittstrategi beskriver det overordnede knyttet til bankens kredittgivning innenfor privat- og bedriftsmarkedet. I det daglige ivaretas kredittstrategien gjennom kreditthåndbøker, rammer og vedtatt fullmaktshierarki. Alle fullmaktshavere innenfor kreditt er pålagt ansvaret for å gjennomføre bankens vedtatte kredittpolitikk.

I personmarkedet er det etablert en sentral kredittavdeling som har bevilgningsfullmakt til å bevilge lån og kreditter i tråd med bankens kredittstrategi, vedtatte instrukser og kreditthåndbok PM innenfor de rammer som fullmakten angir.

I bedriftsmarkedet er det etablert et styrevedtatt beslutningshierarki. Beslutningsnivået på den enkelte sak er basert på en kombinasjon av kundens risikoklasse og beløpsstørrelse. Bankens styre er øverste beslutningsnivå, mindre engasjementer besluttes i henhold til vedtatte rammer og personlige fullmakter i bedriftsmarkedsavdelingen. Utviklingen i kredittrisikoen knyttet til bankens utlån overvåkes løpende med rammekontroll, periodiske analyser og rapporter, samt ved bruk av stikkprøver ned på kundenivå.

Plassering i rentebærende verdipapirer for likviditetsformål er knyttet til investeringspolicy for porteføljeforvaltning vedtatt av styret. Vedtatt strategi og investeringspolicy konkretiserer risikotoleranse, allokering til aktivaklasser, rammer og fullmakter. Kredittap skal være tilnærmet lik null. Videre skal en vesentlig del av porteføljen være egnet som sikkerhet for låneadgang i Norges Bank. Ved plassering av midler i sertifikater og obligasjoner vurderes risiko ut fra papirenes likviditet, utsteders rating og andre motpartsspesifikke forhold. Rentebærende verdipapirer regnskapsføres til markedsverdi slik at endringer i verdi løpende reflekteres i regnskapet.

Oppgjørsrisiko er en form for kredittrisiko. Dersom kontraktsmotpart ikke oppfyller sine forpliktelser kan oppgjør i form av kontanter eller verdipapirer risikeres tapt. Banken søker å unngå slik risiko ved at kontrakter kun inngås med solide og om mulig ratede motparter, samt ved å benytte velrenommerte clearing-systemer.

Motpartsrisiko ved derivater og poster utenom balansen (garantier, lånetilsagn, etc.) innebærer også kredittrisiko ved at inngåtte kontrakter kan gi tap dersom motpart går konkurs eller ikke er i stand til å gjøre opp sine betalingsforpliktelser. Derivatkontrakter inngås kun med finansinstitusjoner som minimum har offisiell rating A- (A3) eller bedre. Motpartsrisikoen reduseres ved at banken har inngått ISDA-avtaler som gir partene motregningsrett ved eventuelt mislighold. Det er også inngått tilleggsavtaler om sikkerhetsstillelse (CSA). Det vises til note 24 for detaljer om motregning finansielle instrumenter.

Konsentrasjonsrisiko
Konsentrasjonsrisiko oppstår ved lav diversifisering med hensyn til motpartsrisiko for tilknyttede kundegrupper, geografiske områder, bransjer og produkter. I Sparebanken Øst styres dette med rammer for eksponering mot bransjer og engasjementsstørrelse.

Den ordinære utlånsvirksomheten har i konsernet en fordeling per 31. desember 2024 med 90,3 prosent av brutto utlån til privatkunder. Lav andel utlån til bedrifter bidrar til lav konsentrasjonsrisiko.

Konsernets utlånsportefølje til privatkunder og bedrifter fordeler seg geografisk i hovedsak til det sentrale østlandsområdet. Utlånsvirksomheten anses ikke å være spesielt eksponert mot enkeltbedrifter (hjørnesteinsbedrifter) eller ensidig økonomisk utvikling i regionen. Bankens lokalisering på Østlandet gir nærhet til et stort markedsområde. Eksponering mot eiendom og eiendomsutvikling utgjør en relativt stor andel av bedriftsporteføljen, men målt som andel av samlet utlånsportefølje i konsernet utgjør denne eksponering en begrenset andel av den totale utlånsporteføljen. Omsetning og drift av fast eiendom utgjør 56,9 prosent av bedriftsporteføljen. Målt som andel av samlet utlånsportefølje i konsernet utgjør eksponering mot omsetning og drift av fast eiendom likevel ikke mer enn 5,5 prosent. Eiendom er en syklisk næring som kan være særlig utsatt i nedgangskonjunkturer. Engasjementene vurderes imidlertid å være godt sikret, ofte med tillegg av sidesikkerheter.

Sparebanken Øst har rammer for størrelseskonsentrasjon som fastsetter at den største eksponeringen ikke skal være over 15 prosent av næringsporteføljen, de 3 største eksponeringene ikke mer enn 25 prosent, og de 10 største ikke mer enn 40 prosent. Banken hadde i sin utlånsvirksomhet per 31. desember 2024, foruten engasjementer med egne datterselskap (AS Financiering og Sparebanken Øst Boligkreditt AS), ingen eksponering mot eksterne kunder er over 10 prosent av konsernets ansvarlig kapital. Per 31. desember 20234 representerte eksponering på konsernets største låntaker 0,7 prosent av brutto utlån. Konsernets 10 største låntakere representerte 3,2 prosent av brutto utlån, og konsernets 20 største låntakere representerte 4,5 prosent av brutto utlån.

Markedsrisiko
Markedsrisiko er risiko for tap på åpne posisjoner i finansielle instrumenter som følge av endringer i observerbare markedsvariabler som rente, valuta og verdipapirmarkeder.

Sparebanken Øst er eksponert for markedsrisiko primært gjennom endringer i rentenivået (renterisiko), gjennom endringer i markedspris på finansielle instrumenter, herunder endringer i margin på rentebærende verdipapirer (kredittspreadrisiko), valutakurser (valutarisiko) og ved endringer i aksjepriser (aksjerisiko).

Markedsrisiko styres gjennom rammer for maksimal eksponering mot ulike aktivaklasser, renterisiko, valutarisiko og lignende.

Renterisiko
Ved endring i markedsrenten kan ikke Sparebanken Øst umiddelbart gjennomføre renteendring for alle balanseposter dersom disse har ulik rentebindingstid. En endring i markedsrenten vil da gi en økning eller reduksjon av rentenettoen og balansepostenes virkelige verdi. Denne risikoen reduseres ved at eiendeler, forpliktelser og ulike derivater balanseres mot hverandre for å holde risikoen innenfor vedtatte rammer. Renterisiko beregnes og styres etter reglene for rapportering til myndighetene, i en egen modell hvor det estimeres effekter etter rekke definerte rentesjokkscenarioer. Effektene av stresset viser hvordan endringene påvirker økonomisk verdi av egenkapitalen (EVE) og netto renteiintekter (NII).

Kredittspreadrisiko
Kredittspreadrisiko er risiko for tap som skyldes at marginen (kredittspread) på rentebærende verdipapirer endres. Kredittspreadrisiko i likviditetsporteføljen styres slik at tapet ved en gitt endring i kredittspread aldri skal overstige fastsatt ramme.

Valutarisiko
Valutarisiko er risiko for tap av verdier på grunn av endring i kursen på utenlandsk valuta. Slik risiko reduseres ved å balansere aktiva- og passivaposisjoner i balansen mot hverandre eller ved bruk av valutaderivater. For eiendeler der debitor har anledning til å tilbakebetale før endelig forfall benyttes rullerende swapper. Der endelig forfall ikke skal fravikes, sikres posisjonene ved bruk av basisswapper. Det er fastsatt rammer for valutaeksponering.

Aksjerisiko
Konsernet har en beholdning av aksjer som i all hovedsak er knyttet til strategiske formål. Aksjerisiko er risikoen for tap som følge av endring i aksjeprisene. Et verdifall i aksjeverdiene på 10 prosent per 31. desember 2024 ville medført en negativ resultateffekt på 87,7 mill. kroner. Til sammenligning ville et verdifall på aksjeverdien på 10 prosent per årsslutt 2023 medført en negativ resultateffekt på 81,0 mill. kroner. Det vises til note 29 for spesifikasjon av konsernets aksjer og egenkapitalbevis.

Eiendomsrisiko
Eiendomsrisiko er risiko for tap som følge av bankens posisjoner og direkte eierskap i eiendom, inkludert egen eide forretningslokaler. Bankens eiendomsrisiko skal overvåkes kontinuerlig og det utarbeides regelmessig stresstester av eiendomsrisiko i tråd med Finanstilsynets retningslinjer.

Risikoreduserende tiltak
Banken anvender garantier, derivater og finansielle sikringsforretninger for å redusere risikoeksponering som skyldes endringer i rentenivå, valutakurser og kredittrisiko. Det vises til beskrivelsen av hvert enkelt risikoområde.

Engasjementene vurderes å være godt sikret med pant i fast eiendom, ofte også med tillegg av sidesikkerheter. Lån og kreditter til personmarkedet består i all hovedsak av engasjementer knyttet opp mot pant i fast eiendom innenfor betryggende belåningsgrader. I AS Financiering benyttes hovedsakelig salgspant i bil som sikkerhet. Banken har en meget lav eksponering knyttet til lån/kreditter uten tilhørende sikkerhet.

Utlån til andre banker og utlån i form av plasseringer i senior obligasjoner og sertifikater er gitt på usikret basis. Plasseringer i obligasjoner med fortrinnsrett gir sikkerhet i et definert utvalg av utsteders eiendeler, som oftest boliglån.

Likviditetsrisiko
Likviditetsrisiko er risiko for ikke å være i stand til å møte sine løpende forpliktelser etter hvert som de forfaller, eller eventuelt at refinansiering må skje til en høyere kostnad. Den overordnede strategien tilsier at Sparebanken Øst skal ha et konservativt forhold til likviditetsrisiko. Dette innebærer langsiktighet og proaktivitet i forhold til fremtidige likviditetsbehov, og sikring av likvider ved plassering i eiendeler med lav likviditets- og kredittrisiko. Risiko styres mot fastsatte rammer som styrer balansens sammensetning

med hensyn til graden av langsiktig finansiering og horisont for overlevelse i en situasjon uten tilgang til ny likviditet. Banken holder likviditetsreserver i form av kontanter og trekkrettighet i Norges Bank, og en obligasjonsportefølje bestående av likvide papirer med høy kredittkvalitet.

Sparebanken Øst søker til enhver tid å diversifisere finansieringskildene for å bli mest mulig uavhengig av hendelser i det enkelte marked. I tillegg til innskudd fra kunder er det norske sertifikat- og obligasjonsmarkedet den viktigste kilden til finansiering, herunder markedet for obligasjoner med fortrinnsrett.

Innskudd er en viktig kilde til finansiering for bankene. Banken arbeider aktivt for å øke innskuddene fra ulike kundegrupper. Innskuddene ble i 2024 økt med 6,4 prosent. Per 31. desember 2024 utgjør innskudd fra kunder 45,6 prosent av konsernets netto utlån mot 41,9 prosent per 31. desember 2023.

I all hovedsak er det større institusjonelle investorer som investerer i bankenes gjeldsutstedelser. For å sikre likviditet i utstedelsene er det ønskelig at obligasjonslånene er av en viss størrelse. På en annen side er det ikke ønskelig med for store lån da dette vil øke refinansieringsrisikoen. Obligasjoner med fortrinnsrett gir investorene sikkerhet i form av fortrinnsrett til boliglån med lav risiko. I utgangspunktet er det ønskelig at de største obligasjonslånene er obligasjoner med fortrinnsrett.

Balansestyringskomitéen adresserer løpende markedshendelser og treffer tiltak knyttet til likviditetssituasjonen i tråd med den vedtatte strategien. Det er også utarbeidet gjenopprettingsplaner som definerer overvåkning og handlingsplaner for soliditet- og likviditetskriser.

Klimarisiko
Klimarisiko består av fysisk klimarisiko og overgangsrisiko. Fysisk risiko kan være skred, flom, havnivåstigning, tørke eller annet, knyttet til klimaendringer. Overgangsrisiko er risiko knyttet til overgangen mot et lavutslippssamfunn, der endringer i klimapolitikk/reguleringer, utvikling av ny teknologi, endrede kundepreferanser, og investorkrav som kan føre til brå endring i markedsverdien til finansielle eiendeler. Klimarisiko kan føre til økt kredittrisiko, finansielle tap, eller redusert tilgang på kapital. Ved økt eksponering mot klimarisiko øker også risiko for strandede eiendeler. Strandede eiendeler defineres som eiendeler som har vært utsatt for uforutsette eller for tidlige reduksjoner i verdi.

Norges vassdrags- og energidirektorat NVE har kartlagt og utgitt et nasjonalt datasett som på oversiktsnivå viser hvilke arealer som kan være utsatt for fysisk klimarisiko. NVE gir igjennom sine vurderinger indikasjoner på hvorvidt boliger ligger innenfor angitte soner for flom, skred eller havnivå. NVE sine vurderinger er basert på områder og ikke enkeltboliger. NVE sine vurderinger tar heller ikke høyde for individuelle og lokale sikringstiltak. Banken får tilgang til NVE sine vurderinger på pantsatte eiendommer gjennom Eiendomsverdi AS. Nytt fra 2024 er at Eiendomsverdi tilbyr en risikoscoring, der de setter en score mellom 0 og 6 på de ulike underkategoriene innen fysisk risiko. En score på 0 representerer ingen indikasjon, mensen score på 6 utrykker en eksponering mot fysisk risiko. For å forenkle har banken valgt å gruppere score 1-2 som lav, 3-4 som medium og 5-6 som høy. Eiendomsverdi har i 2024 utvidet til å tilby en oversikt over eiendommer eksponert mot overvann. 33% av norske boliger er eksponert mot overvann, noe som også sammenfaller godt med bankens portefølje. Inkludert eksponering mot overvann er antall pant som faller inn under risikokategoriene høy, middels eller lav betydelig høyere enn antall pant som var rapportert under risikoklasse 1+2 etter metodikken i årsrapporten for 2023. Banken har valgt å presentere en tabell uten overvann for sammenlikningsformål. Det er ikke utarbeidet grunnlagsdata fra Eiendomsverdi for å kunne utarbeide sammenlikningstall for 2023.

Konsern 31.12.24

Risikokategori	Antall pant	Engasjement	I prosent av portefølje
Høy	484	1.411,3	3,73 %
Medium	2.175	5.815,0	15,37 %
Lav	5.621	14.128,6	37,34 %
Ingen	7.713	16.477,9	43,55 %
Sum	**15.993**	**37.832,7**	**100,00 %**

Konsern 31.12.24 – uten overvann

Risikokategori	Antall pant	Engasjement	I prosent av portefølje
Høy	304	900,1	2,38 %
Medium	782	2.097,1	5,54 %
Lav	1.122	2.761,9	7,30 %
Ingen	13.785	32.073,5	84,78 %
Sum	**15.993**	**37.832,7**	**100,00 %**

Morbank 31.12.24

Risikokategori	Antall pant	Engasjement	I prosent av portefølje
Høy	189	809,6	5,10 %
Medium	773	2.796,9	17,61 %
Lav	2.055	6.293,0	39,62 %
Ingen	3.383	5.984,5	37,68 %
Sum	**6.400**	**15.884,1**	**100,00 %**

Morbank 31.12.24 – uten overvann

Risikokategori	Antall pant	Engasjement	I prosent av portefølje
Høy	121	531,3	3,34 %
Medium	306	1.235,5	7,78 %
Lav	485	1.504,5	9,47 %
Ingen	5.488	12.612,8	79,41 %
Sum	**6.400**	**15.884,1**	**100,00 %**

I 2023 rapporterte banken engasjementer med eksponering mot fysisk risiko med to definerte risikoklasser. Selv om banken anser den oppdaterte metodikken fra Eiendomsverdi for 2024 å være mer relevant og av bedre kvalitet, har banken for sammenlikningsformål valgt å legge ved tabeller med samme oppsett som i 2023. Risikoklasse 1 består av scenarioene flom og stormflo med 20-års intervall, kvikkleire i kategorien høy faregrad samt aktsomhetsområde for snøskred. Risikoklasse 2 består av scenarioene flom og stormflo med intervallene 50 til 200 år, og kvikkleirekategorien middels faregrad. Antall risikoer i tabellene under uttrykker antall hovedkategorier av fysisk risiko et engasjement er eksponert mot. Banken vurderer den fysiske risikoen som lav og innenfor et akseptabelt nivå.

Risikoklasse 1 pr 31.12.24 - konsern

Antall risikoer	Antall pant	Engasjement	I prosent av portefølje
1	526	1.112,7	2,94 %
2	101	203,3	0,54 %
3	6	10,9	0,03 %
Sum	**633**	**1.326,9**	**3,51 %**

Risikoklasse 1+2 pr 31.12.24 - konsern

Antall risikoer	Antall pant	Engasjement	I prosent av portefølje
1	1.024	2.841,6	7,51 %
2	153	435,2	1,15 %
3	8	14,9	0,04 %
Sum	**1.185**	**3.291,8**	**8,70 %**

Risikoklasse 1 pr 31.12.23 - konsern

Antall risikoer	Antall pant	Engasjement	I prosent av portefølje
1	602	1.077,7	2,75 %
2	102	184,3	0,47 %
3	1	2,7	0,01 %
Sum	**705**	**1.264,7**	**3,22 %**

Risikoklasse 1+2 pr 31.12.23 - konsern

Antall risikoer	Antall pant	Engasjement	I prosent av porteføljе
1	1.075	2.225,7	5,68 %
2	214	426,8	1,09 %
3	2	4,5	0,01 %
Sum	**1.291**	**2.657,0**	**6,77 %**

Risikoklasse 1 pr 31.12.24 - morbank

Antall risikoer	Antall pant	Engasjement	I prosent av porteføljе
1	235	534,2	3,36 %
2	45	104,2	0,66 %
3	4	5,9	0,04 %
Sum	**284**	**644,3**	**4,06 %**

Risikoklasse 1+2 pr 31.12.24 - morbank

Antall risikoer	Antall pant	Engasjement	I prosent av porteføljе
1	432	1.737,4	10,94 %
2	65	263,5	1,66 %
3	4	5,9	0,04 %
Sum	**501**	**2.006,8**	**12,63 %**

Risikoklasse 1 pr 31.12.23 - morbank

Antall risikoer	Antall pant	Engasjement	I prosent av porteføljе
1	290	516,6	2,86 %
2	45	101,8	0,56 %
3	0	0,0	0,00 %
Sum	**335**	**618,3**	**3,42 %**

Risikoklasse 1+2 pr 31.12.23 - morbank

Antall risikoer	Antall pant	Engasjement	I prosent av porteføljе
1	519	1.248,9	6,92 %
2	99	242,2	1,34 %
3	0	0,0	0,00 %
Sum	**618**	**1.491,1**	**8,26 %**

Langsiktig kapitalstyring

Langsiktig kapitalstyring i Sparebanken Øst er innrettet på å sikre god soliditet og tilstrekkelig likviditet for hele konsernet. God soliditet opprettholdes i første rekke ved å sørge for tilstrekkelige kapitalbuffere over minimumskravene til kapital. Banken tilpasser seg nye kapitaldekningsregler og følger utviklingen i markedets forventninger til kapital utover regulatoriske krav nøye.

Gjeldende mål for kapitaldekning er definert slik: «Konsernet Sparebanken Øst skal minimum ha kapitaldekning tilsvarende myndighetskrav pluss en kapitalmargin på 1,0 prosentpoeng». Mål for ren kjernekapital og kjernekapital vil være tilsvarende, og konsernet vil søke å optimalisere kapitalstrukturen ved bruk av tapsabsorberende gjeldsinstrumenter. Krav til systemrisikobuffer er 4,5 prosent fra utgangen av 2023. Krav til motsyklisk buffer er 2,5 prosent fra 31. mars 2023.

Gjeldende pilar 2-krav for Sparebanken Øst er 1,1 prosent, redusert fra 1,8 prosent. Kravet trådte i kraft 30. september 2023. Pilar 2 skal bestå av minimum 56,25 prosent ren kjernekapital og 75 prosent kjernekapital, som tilsvarer kravet til sammensetning av kapital i pilar 1. Sparebanken Øst har i tillegg vedtatt å en kapitalkravsmargin som utgjør minst 1,0 prosentpoeng av risikovektet beregningsgrunnlag i pilar 1, i tråd med Finanstilsynets forventning. Kapitalkravsmarginen skal oppfylles med ren kjernekapital. Det er også etablert en kapitalkravsmargin på 2,0 prosentpoeng for uvektet kjernekapitalandel.

Ren kjernekapitaldekning i konsernet er 18,59 prosent per 31. desember 2024. Dette kapitalnivået gir vekstevne og handlingsrom i forhold til regulatoriske krav. Se også note 6 om kapitaldekning.

Vekst og planer om vekst i utlån og andre aktiva vil alltid ta hensyn til behov for bufferkapital utover minimumskravene. For øvrig tillegges betydelig vekt på å opprettholde forsvarlig styring av forretningsmessig drift slik at konsernet kan oppnå gode resultater og gi tilfredsstillende avkastning på investert kapital. På den måten vil banken være attraktiv for investorer og bidra til å sikre konsernet tilgang til kapital ved behov for å styrke egenkapitalen.

NOTE 6 - KAPITALDEKNING

Konsern 31.12.2024	Konsern 31.12.2023		Morbank 31.12.2024	Morbank 31.12.2023
		Ren kjernekapital		
4.670,6	4.559,9	Sum egenkapital eksklusiv hybridkapital	4.192,2	4.136,5
		Fradragsposter i ren kjernekapital		
0,0	-28,3	Godkjennelse for erverv av egne egenkapitalbevis	0,0	-28,3
-9,2	-7,2	Verdijusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse (AVA)	-11,1	-9,2
-464,1	-391,6	Utbytter	-464,1	-391,6
-298,9	-247,6	Goodwill i verdsettelsen av signifikante investeringer	-298,9	-247,6
-34,3	-33,0	Immaterielle eiendeler	-25,6	-22,3
0,0	0,0	Ren kjernekapital instrumenter i andre finansinst. (ikke signifikant)	0,0	0,0
0,0	0,0	Ren kjernekapital instrumenter i andre finansinst. (signifikant)	0,0	0,0
-65,2	-65,7	Andre fradrag i ren kjernekapital	-64,4	-64,4
3.798,9	**3.786,6**	**Sum ren kjernekapital**	**3.328,1**	**3.373,2**
		Øvrig kjernekapital		
350,0	350,0	Fondsobligasjoner	350,0	350,0
		Fradragsposter i øvrig kjernekapital		
0,0	0,0	Øvrig kjernekapital instrumenter i andre finansinst. (ikke signifikant)	0,0	0,0
0,0	0,0	Øvrig kjernekapital instrumenter i andre finansinst. (signifikant)	0,0	0,0
350,0	**350,0**	**Sum øvrig kjernekapital**	**350,0**	**350,0**
4.148,9	**4.136,6**	**Sum kjernekapital**	**3.678,1**	**3.723,2**
		Tilleggskapital		
500,0	400,0	Ansvarlig lån	500,0	400,0
		Fradragsposter i tilleggskapital		
0,0	0,0	Tilleggskapital instrumenter i andre finansinst. (ikke signifikant)	0,0	0,0
0,0	0,0	Tilleggskapital instrumenter i andre finansinst. (signifikant)	0,0	0,0
500,0	**400,0**	**Sum tilleggskapital**	**500,0**	**400,0**
4.648,9	**4.536,6**	**Netto ansvarlig kapital**	**4.178,1**	**4.123,2**
		Beregningsgrunnlag		
0,0	0,0	Stater og sentralbanker	0,0	0,0
118,5	0,0	Lokale og regionale myndigheter	118,5	0,0
0,0	0,0	Offentlig eide foretak	0,0	0,0
1,0	0,0	Multilaterale utviklingsbanker	1,0	0,0
90,1	83,6	Institusjoner	758,0	773,2
153,2	118,3	Foretak	154,9	120,0
3.420,3	3.241,0	Massemarkedsengasjementer	1.118,4	1.040,9
12.358,8	13.128,7	Engasjementer med pant i eiendom	5.586,8	6.578,1
289,6	232,1	Forfalte engasjementer	133,4	83,6
756,9	597,1	Høyrisikoengasjementer	756,9	597,1
565,7	448,3	Obligasjoner med fortrinnsrett	545,5	2.080,7
0,0	0,0	Andeler i verdipapirfond	0,0	0,0
820,8	750,0	Egenkapitalposisjoner	2.701,1	2.610,4
198,3	195,0	Øvrige engasjementer	154,3	172,6
0,0	0,0	Verdipapirisering	0,0	0,0
18.773,3	**18.794,1**	**Beregningsgrunnlag kreditt- og motpartsrisiko**	**12.028,9**	**14.056,4**
0,0	**0,0**	**Beregningsgrunnlag valutarisiko**	**0,0**	**0,0**
1.630,6	**1.456,4**	**Beregningsgrunnlag operasjonell risiko**	**1.180,7**	**1.016,6**
33,7	**28,3**	**Beregningsgrunnlag for svekket kredittverdighet motpart (CVA)**	**30,4**	**11,5**
20.437,6	**20.278,7**	**Sum beregningsgrunnlag**	**13.239,9**	**15.084,5**
18,59 %	18,67 %	Ren kjernekapitaldekning	25,14 %	22,36 %
20,30 %	20,40 %	Kjernekapitaldekning	27,78 %	24,68 %
22,75 %	22,37 %	Kapitaldekning	31,56 %	27,33 %

Konsern 31.12.2024	Konsern 31.12.2023	Buffere	Morbank 31.12.2024	Morbank 31.12.2023
510,9	507,0	Bevaringsbuffer	331,0	377,1
510,9	507,0	Motsyklisk buffer	331,0	377,1
919,7	912,5	Systemrisikobuffer	595,8	678,8
0,0	0,0	Buffer for systemviktige banker	0,0	0,0
1.941,6	**1.926,5**	**Sum bufferkrav**	**1.257,8**	**1.433,0**
2.879,2	**2.874,0**	**Tilgjengelig bufferkapital**	**2.732,3**	**2.694,4**
8,73 %	8,89 %	Uvektet kjernekapitalandel	12,35 %	8,05 %

Banken benytter standardmetoden ved beregning av minimumskrav til ansvarlig kapital for kredittrisiko. Beregningen knyttet til operasjonell risiko beregnes ut fra basismetoden. CVA-tillegget beregnes etter standardmetoden. Engasjementsbeløp for derivater beregnes etter standardisert metode (SA-CCR).

Bankens ansvarlige kapital skal til en hver tid oppfylle minstekravene til kapitaldekning med tillegg av en buffer som samsvarer med selskapets aksepterte risikotoleranse.

Det henvises for øvrig til konsernets pilar III-dokument som gjøres tilgjengelig på Sparebanken Østs nettside.

NOTE 7 - KREDITTRISIKO

Maksimal kredittrisiko

Maksimal kredittrisiko er representert ved balanseført verdi av de finansielle eiendelene, inkludert derivater, i balansen. Konsernet har i tillegg kredittrisiko knyttet til lånetilsagn, ubenyttede trekkfasiliteter og garantier. Maksimal kredittrisiko utover balanseførte verdier er vist under.

Konsern 31.12.2024	Konsern 31.12.2023		Morbank 31.12.2024	Morbank 31.12.2023
		Forpliktelser		
260,1	541,8	Lånetilsagn	227,4	510,4
3.951,0	4.033,8	Trekkfasiliteter	3.487,5	3.502,2
25,3	26,2	Garantier overfor kunder	25,3	26,2
0,0	0,0	Garanti for alle OMF-forpliktelser i boligkredittforetaket*	0,0	16.459,0
4.236,4	**4.601,9**	**Sum forpliktelser**	**3.740,1**	**20.497,8**

* SPØB ble 06.06.24 tildelt A1 utstederrating fra Moody's Investor Services. Dette er tilsvarende rating som morbanken har og reflekterer selskapenes sterke avhengighetsforhold. Siden SPØB har sin egen utstederrating er det ikke lenger behov for likviditetsgarantien som ankerpunkt for rating av OMF. Likviditetsgarantien ble derfor terminert med effekt fra 24.06.24.

For mer informasjon om maksimal kreditteksponering tilknyttet de ulike klassene av finansielle instrumenter vises det til etterfølgende noter til og med note 10.

Kredittrisiko

Sparebanken Øst sin kredittstrategi danner grunnlaget for kredittvirksomheten i banken. Innenfor både person- og bedriftsmarkedet er det etablert rammer, måltall, prosesser og retningslinjer som skal bidra til å sikre at alle elementer knyttet til kredittvurderingene er tilstrekkelig beskrevet og kjent. Videre at oppfølging av porteføljer skjer på en betryggende måte og at eventuelle endringer knyttet til den vurderte risikoen på det enkelte engasjement kan avdekkes i en tidlig fase og følges tett. Utvikling i enkeltengasjement og porteføljer følges opp løpende gjennom ulike administrative rapporter. Styrevedtatte måltall og rammer følges opp og rapporteres kvartalsvis til styret.

Gjeldsbetjeningsevnen er sentral i enhver kredittvurdering både innenfor person- og bedriftsmarkedet. Normalt skal ikke kreditt ytes dersom det ikke kan sannsynliggjøres at kunden kan betjene sine forpliktelser. Dette selv om sikkerheten er tilfredsstillende. Utgangspunktet for vurderingen av en kundes gjeldsbetjeningsevne er løpende og fremtidig kontantstrøm målt mot de kostnadsforpliktelsene kunden til enhver tid påtar seg. Grunnlag for den kontantstrøm som legges til grunn er lønnsinntekt eller inntekt fra den/de forretningsvirksomheter som finansieres. Ut over dette vurderes det i hvilken grad banken i tilfelle et fremtidig mislighold,

svekkelse av kontantstrøm eller andre negative markedsmessige endringer vil være i stand til å dekke inn engasjementene ved realisering av sikkerheter. Sparebanken Øst har en generelt svært lav eksponering knyttet til lån/kreditter uten tilhørende sikkerhet.

Innenfor bedriftsmarkedet er det etablert rutiner knyttet til periodisk oppfølging av engasjementene slik at banken er sikret at det gjennomføres oppdaterte vurderinger minimum en gang pr. år på hoveddelen av porteføljen. For å redusere risiko, sikre oppfølging og styring av enkelte engasjement i tillegg til den vanlige kredittvurderingen, benyttes det løpende klausuler i kredittavtalene. Det er den samlede eksponering på den enkelte kunde som tas i betraktning ved vurdering av den effekt sikkerhetsstillelsen har for kredittrisikoen.

Finansforetakslovens kapittel 11-II regulerer virksomheten i Sparebanken Øst Boligkreditt AS, og stiller høye krav til hvilke lån som kan tas inn i sikkerhetsmassen som ligger til dekning for obligasjoner med fortrinnsrett. Dette er et strengere regelverk enn ved vanlig långivning til bolig, og loven krever også en uavhengig overvåker oppnevnt av Finanstilsynet og uavhengig verdivurdering av hvert enkelt pant.

NOTE 8 - KREDITTKVALITET PR. KLASSE AV FINANSIELLE EIENDELER

Sparebanken Øst sin underliggende kredittkvalitet knyttet til utlån og fordringer på kunder vises gjennom porteføljens risiko-klassifisering. Risikoklassifiseringen av kunder er en integrert og obligatorisk del av kredittprosessen både innenfor privat- og bedriftsmarkedet. Det er i kredittstrategien vedtatt ramme for andel porteføljer innenfor gruppering av risikoklassene i lav, middels og høy risiko basert på beregnet PD. Utviklingen i porteføljefordelingen innenfor risikoklassene følges opp gjennom løpende overvåkning og rapportering.

Konsernet søker til enhver tid å forbedre sine interne modeller for risikoklassifisering for å sikre at modellene til enhver tid har høy forklaringskraft med basis i de vesentligste driverne innenfor de ulike kundesegmentene. I konsernet risikoklassifiseres kunder med en kredittscoremodell. Det vises til note 9 for nærmere omtale av risikoklassifisering av kunder.

For finansielle plasseringer i sertifikater og obligasjoner vurderes risiko ut fra rating og motpartsspesifikke forhold. Fortrinnsvis benyttes rating fra kredittvurderingsbyrå. Der slik rating ikke er tilgjengelig benyttes scoringer fra norske meglerhus og det foretas en intern vurdering.

Rating fra kredittvurderingsbyråer og scoringer fra meglerhus følger generelt en skala fra AAA til C, der AAA er høyeste kvalitet og C er laveste kvalitet. Skalaen er benyttet slik at AAA – A er vurdert som lav risiko, BBB er vurdert som moderat risiko og BB – C er vurdert som høyere risiko.

Konsern pr. 31.12.24

Balanseførte verdier	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Trinn 3	Uklassifisert	Sum
Utlån						
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	18,2					18,2
Utlån til kunder						
- Leiefinansieringsavtaler	12,3	6,1				18,4
- Kasse-, drifts- og brukskreditter	6.828,7	111,9	43,9	0,8	0,3	6.985,6
- Byggelån	189,7	27,7				217,5
- Nedbetalingslån	26.988,9	2.247,5	308,2	229,7	7,3	29.781,7
Sum utlån	**34.037,9**	**2.393,2**	**352,2**	**230,5**	**7,6**	**37.021,4**
Finansielle investeringer						
Noterte statsobligasjoner						0,0
Noterte andre obligasjoner	7.753,9					7.753,9
Unoterte obligasjoner			2,1			2,1
Sum finansielle investeringer	**7.753,9**	**0,0**	**2,1**	**0,0**	**0,0**	**7.756,0**

Konsern pr. 31.12.23

Balanseførte verdier	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Trinn 3	Uklassifisert	Sum
Utlån						
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	16,5					16,5
Utlån til kunder						
- Leiefinansieringsavtaler	17,4	2,3	0,2			20,0
- Kasse-, drifts- og brukskreditter	7.581,8	132,6	22,3	5,6	0,2	7.742,6
- Byggelån	74,3	11,3				85,6
- Nedbetalingslån	27.324,7	2.226,8	282,7	186,9	7,8	30.028,9
Sum utlån	**35.014,7**	**2.373,0**	**305,3**	**192,5**	**8,0**	**37.893,6**
Finansielle investeringer						
Noterte statsobligasjoner						0,0
Noterte andre obligasjoner	5.911,9					5.911,9
Unoterte obligasjoner	0,0		2,1			2,1
Sum finansielle investeringer	**5.911,9**	**0,0**	**2,1**	**0,0**	**0,0**	**5.914,0**

Morbank pr. 31.12.24

Balanseførte verdier	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Trinn 3	Uklassifisert	Sum
Utlån						
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	2.905,5					2.905,5
Utlån til kunder						
- Leiefinansieringsavtaler						0,0
- Kasse-, drifts- og brukskreditter	1.044,0	53,6	17,1	0,8	0,3	1.115,8
- Byggelån	189,7	27,7				217,5
- Nedbetalingslån	13.466,5	515,6	44,2	97,1	7,3	14.130,7
Sum utlån	**17.605,8**	**596,9**	**61,3**	**98,0**	**7,6**	**18.369,5**
Finansielle investeringer						
Noterte statsobligasjoner						0,0
Noterte andre obligasjoner	7.443,4					7.443,4
Unoterte obligasjoner			2,1			2,1
Sum finansielle investeringer	**7.443,4**	**0,0**	**2,1**	**0,0**	**0,0**	**7.445,6**

Morbank pr. 31.12.23

Balanseførte verdier	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Trinn 3	Uklassifisert	Sum
Utlån						
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	3.041,7					3.041,7
Utlån til kunder						
- Leiefinansieringsavtaler						0,0
- Kasse-, drifts- og brukskreditter	1.639,5	54,5	9,3	1,9	0,2	1.705,4
- Byggelån	74,3	11,3				85,6
- Nedbetalingslån	14.652,5	494,4	38,6	67,1	7,3	15.260,0
Sum utlån	**19.408,0**	**560,2**	**47,9**	**69,0**	**7,6**	**20.092,7**
Finansielle investeringer						
Noterte statsobligasjoner						0,0
Noterte andre obligasjoner	5.599,8					5.599,8
Unoterte obligasjoner			2,1			2,1
Sum finansielle investeringer	**5.599,8**	**0,0**	**2,1**	**0,0**	**0,0**	**5.601,9**

NOTE 9 - KREDITTRISIKO FORDELT PÅ KLASSER

Styret har gjennom bankens vedtatte kredittstrategi besluttet overordnede rammer knyttet til maksimal eksponering pr. kunde/konsern, bransjeeksponering, risikoklasse, konsentrasjonsrisiko og krav til inntak av nye kunder. Oppfølging knyttet til styrevedtatte måltall og rammer, beskrevet i kredittstrategien, skjer gjennom kvartalsvise risikorapporter som fremlegges for bankens styre.

Risikoklassifisering av person- og foretakskunder er en integrert del av kredittprosessen for innvilgelse og overordnet styring av porteføljen. Kundene risikoklassifiseres basert på scoremodeller utviklet med statistiske metoder som estimerer sannsynlighet for mislighold (PD). Modellene er basert på informasjon om kundens økonomi og adferd. Risikoklassifiseringen skjer ved nye låne-saksvurderinger og deretter ved månedlig reklassifisering på bakgrunn av tilgjengelig informasjon om kundens økonomi og adferd. Risikoklassifiseringen består av 11 kategorier fra A til K, hvor risikoklasse A representerer laveste kredittrisiko og risikoklasse I representerer høyeste risiko for ikke misligholdte kunder. Risikoklassene J og K består av engasjement der det foreligger objektive bevis på mislighold/tap og at engasjementene er under spesiell oppfølging i bankens avdeling for innfordring. Risikoklasse U (ufordelt) er kredittengasjementer uten risikoklassifisering.

Konserntallene viser sammendrag av morbank, Sparebanken Øst Boligkreditt AS og AS Financiering. Virksomheten i AS Financiering består hovedsakelig i finansiering av bruktbiler.

Sannsynlighet for mislighold (12 måneders PD) per risikoklasse

Risikoklasse	Fra og med	Til
A	0,00 %	0,10 %
B	0,10 %	0,25 %
C	0,25 %	0,50 %
D	0,50 %	0,75 %
E	0,75 %	1,50 %
F	1,50 %	2,75 %
G	2,75 %	5,00 %
H	5,00 %	10,00 %
I	10,00 %	99,99 %
J og K	99,99 %	100,00 %

Kredittrisiko fordelt på risikoklasser 2024 - konsern

	Brutto utlån	Brutto garanti-ansvar	Trekk-fasilitet	Engasje-ment	%	Engasjement trinn 1	Tapsavsetn trinn 1	Engasjement trinn 2	Tapsavsetn. trinn 2	Engasjement trinn 3	Tapsavsetn trinn 3*
A	13.489,7	13,4	1.652,0	15.155,0	36,9	15.110,5	1,2	44,5	0,0	0,0	0,0
B	13.534,4	3,6	2.110,3	15.648,2	38,1	15.550,9	3,1	97,3	0,1	0,0	0,0
C	5.284,9	5,1	143,3	5.433,2	13,2	5.292,8	2,8	140,4	0,3	0,0	0,0
D	1.724,1	1,2	23,6	1.748,8	4,3	1.370,6	1,0	378,2	1,6	0,0	0,0
E	1.223,7	0,0	9,5	1.233,2	3,0	945,4	1,4	287,8	1,6	0,0	0,0
F	840,2	0,2	5,4	845,8	2,1	630,0	1,2	215,8	1,2	0,0	0,0
G	336,6	0,0	0,3	336,9	0,8	186,5	0,6	150,4	1,2	0,0	0,0
H	166,4	0,0	0,3	166,7	0,4	39,1	0,2	127,5	1,4	0,0	0,0
I	194,4	0,0	7,1	201,5	0,5	15,9	0,5	185,6	6,5	0,0	0,0
J	136,9	0,0	0,1	137,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	137,0	0,0
K	182,2	0,0	0,0	182,2	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	182,2	86,2
Ufordelt	0,9	1,9	0,2	3,1	0,0	3,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum	**37.114,4**	**25,3**	**3.952,0**	**41.091,7**	**100,0**	**39.144,9**	**12,0**	**1.627,6**	**13,9**	**319,2**	**86,2**

* Trinn 3 avsetning inkluderer individuelt vurderte tapsnedskrivninger på 84,9 mill. kroner

Kredittrisiko fordelt på risikoklasser 2023 - konsern

	Brutto utlån	Brutto garanti-ansvar	Trekk-fasilitet	Engasje-ment	%	Engasjement trinn 1	Tapsavsetn trinn 1	Engasjement trinn 2	Tapsavsetn. trinn 2	Engasjement trinn 3	Tapsavsetn trinn 3*
A	13.556,9	11,8	1.509,3	15.078,0	35,9	15.059,7	1,1	18,4	0,0	0,0	0,0
B	14.818,1	3,7	2.324,1	17.145,9	40,8	16.990,7	3,5	155,2	0,2	0,0	0,0
C	5.146,4	5,7	132,3	5.284,4	12,6	5.150,1	2,5	134,3	0,3	0,0	0,0
D	1.492,4	0,4	40,2	1.533,0	3,6	1.155,9	0,9	377,1	1,6	0,0	0,0
E	1.097,9	2,1	9,2	1.109,2	2,6	869,1	1,2	240,1	1,2	0,0	0,0
F	938,5	0,2	12,0	950,7	2,3	694,6	1,6	256,1	1,9	0,0	0,0
G	344,1	0,1	0,7	344,9	0,8	243,7	0,8	101,2	0,7	0,0	0,0
H	146,5	0,0	0,1	146,6	0,3	45,1	0,3	101,6	1,1	0,0	0,0
I	166,1	0,2	4,9	171,3	0,4	16,7	0,5	154,6	5,5	0,0	0,0
J	98,5	0,1	1,8	100,4	0,2	0,0	0,0	0,5	0,0	99,9	0,0
K	179,2	0,5	0,0	179,7	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	179,7	85,0
Ufordelt	0,9	1,9	0,4	3,2	0,0	3,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum	**37.985,5**	**26,7**	**4.035,0**	**42.047,3**	**100,0**	**40.228,8**	**12,4**	**1.538,9**	**12,6**	**279,6**	**85,0**

* Trinn 3 avsetning inkluderer individuelt vurderte tapsnedskrivninger på 83,7 mill. kroner

Personkunder - morbank og boligkredittselskap

Risikoklassifiseringssystemet anvendes for beslutningsstøtte, overvåkning og rapportering. Risikoklassifisering for boliglånskunder er en integrert del av kredittprosessen for innvilgelse og overordnet styring av porteføljen. Kundene klassifiseres i tråd med regler beskrevet i Sparebanken Østs kreditthåndbok PM, og er basert på en automatisk scoremodell for personkuder som estimerer sannsynlighet for mislighold (PD) basert på informasjon om kundens økonomi og adferd.

Bankens organisering av beslutningsprosessen innenfor personmarkedet er basert på sentraliserte beslutningsenheter.

Kredittrisiko fordelt på risikoklasser 2024 – person i morbank og boligkredittselskap

	Brutto utlån	Brutto garanti-ansvar	Trekk-fasilitet	Engasje-ment	%	Engasjement trinn 1	Tapsavsetn trinn 1	Engasjement trinn 2	Tapsavsetn. trinn 2	Engasjement trinn 3	Tapsavsetn trinn 3*
A	11.391,4	0,3	1.504,7	12.896,4	37,4	12.853,2	0,7	43,2	0,0	0,0	0,0
B	12.845,3	0,0	2.091,6	14.936,9	43,3	14.850,8	2,6	86,0	0,1	0,0	0,0
C	4.420,2	0,0	120,2	4.540,3	13,2	4.421,0	1,6	119,3	0,2	0,0	0,0
D	1.178,1	0,0	21,9	1.200,0	3,5	910,1	0,6	289,9	0,7	0,0	0,0
E	383,8	0,0	3,9	387,7	1,1	226,8	0,3	161,0	0,6	0,0	0,0
F	241,1	0,0	2,3	243,4	0,7	69,7	0,2	173,7	0,9	0,0	0,0
G	76,3	0,0	0,3	76,7	0,2	6,4	0,0	70,3	0,5	0,0	0,0
H	49,0	0,0	0,2	49,2	0,1	3,7	0,0	45,5	0,5	0,0	0,0
I	71,4	0,0	7,0	78,5	0,2	14,3	0,5	64,2	2,4	0,0	0,0
J	71,5	0,0	0,0	71,5	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	71,5	0,0
K	7,8	0,0	0,0	7,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,8	5,5
Ufordelt	0,3	0,0	0,0	0,3	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum	**30.736,1**	**0,3**	**3.752,2**	**34.488,6**	**100,0**	**33.356,4**	**6,6**	**1.052,9**	**5,8**	**79,2**	**5,5**

* Trinn 3 avsetning inkluderer individuelt vurderte tapsnedskrivninger på 5,2 mill. kroner

Kredittrisiko fordelt på risikoklasser 2023 – person i morbank og boligkredittselskap

	Brutto utlån	Brutto garanti-ansvar	Trekk-fasilitet	Engasje-ment	%	Engasjement trinn 1	Tapsavsetn trinn 1	Engasjement trinn 2	Tapsavsetn. trinn 2	Engasjement trinn 3	Tapsavsetn trinn 3*
A	11.232,6	0,5	1.436,8	12.669,8	36,0	12.653,4	0,7	16,5	0,0	0,0	0,0
B	13.938,7	0,1	2.274,1	16.212,9	46,1	16.084,2	2,9	128,7	0,1	0,0	0,0
C	4.295,3	0,0	121,5	4.416,9	12,6	4.309,1	1,6	107,8	0,2	0,0	0,0
D	999,6	0,0	16,2	1.015,9	2,9	741,8	0,5	274,0	0,7	0,0	0,0
E	360,8	0,0	7,0	367,8	1,0	208,9	0,2	158,9	0,6	0,0	0,0
F	242,7	0,0	5,1	247,8	0,7	73,3	0,2	174,5	1,0	0,0	0,0
G	51,5	0,0	0,3	51,8	0,1	15,4	0,1	36,4	0,2	0,0	0,0
H	27,9	0,0	0,1	28,0	0,1	2,0	0,0	26,0	0,3	0,0	0,0
I	51,9	0,0	4,8	56,8	0,2	12,1	0,4	44,7	1,9	0,0	0,0
J	75,7	0,0	1,3	77,0	0,2	0,0	0,0	0,5	0,0	76,5	0,0
K	4,4	0,0	0,0	4,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,4	3,7
Ufordelt	0,3	0,0	0,0	0,3	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum	**31.281,4**	**0,6**	**3.867,2**	**35.149,2**	**100,0**	**34.100,4**	**6,8**	**968,0**	**5,1**	**80,9**	**3,7**

* Trinn 3 avsetning inkluderer individuelt vurderte tapsnedskrivninger på 3,5 mill. kroner

Næringskunder – morbank

Risikoklassifiseringen inngår som en integrert del av kredittprosessen på bedriftsmarkedet og er sammen med engasjementets størrelse bestemmende for beslutningsnivå og førende for risikoprising. Risikoklassifiseringen er sentral i forhold til styring og kontroll av løpende porteføljе, og er basert på en automatisk scoremodell for foretak som estimerer sannsynlighet for mislighold (PD) basert på informasjon om kundens økonomi og adferd.

Kredittrisiko fordelt på risikoklasser 2024 – næring

	Brutto utlån	Brutto garanti-ansvar	Trekk-fasilitet	Engasje-ment	%	Engasjement trinn 1	Tapsavsetn trinn 1	Engasjement trinn 2	Tapsavsetn. trinn 2	Engasjement trinn 3	Tapsavsetn trinn 3*
A	2.097,3	13,1	158,3	2.268,7	60,0	2.267,4	0,5	1,3	0,0	0,0	0,0
B	506,6	3,6	18,7	528,9	14,0	517,7	0,5	11,2	0,0	0,0	0,0
C	480,6	5,1	23,1	508,7	13,5	488,0	1,0	20,7	0,1	0,0	0,0
D	132,9	1,2	1,7	135,8	3,6	49,7	0,1	86,1	0,9	0,0	0,0
E	232,4	0,0	5,5	237,9	6,3	117,8	0,5	120,2	1,0	0,0	0,0
F	11,1	0,2	3,1	14,4	0,4	1,0	0,0	13,3	0,2	0,0	0,0
G	7,0	0,0	0,0	7,0	0,2	0,3	0,0	6,7	0,3	0,0	0,0
H	4,2	0,0	0,1	4,2	0,1	0,0	0,0	4,2	0,0	0,0	0,0
I	0,1	0,0	0,1	0,2	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
J	65,4	0,0	0,1	65,5	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0	65,5	0,0
K	6,2	0,0	0,0	6,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	6,2	1,2
Ufordelt	0,6	1,9	0,2	2,8	0,1	2,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum	**3.544,5**	**25,0**	**210,8**	**3.780,4**	**100,0**	**3.444,7**	**2,6**	**264,0**	**2,6**	**71,7**	**1,2**

* Trinn 3 avsetning inkluderer individuelt vurderte tapsnedskrivninger på 1,2 mill. kroner

Kredittrisiko fordelt på risikoklasser 2023 – næring

	Brutto utlån	Brutto garanti-ansvar	Trekk-fasilitet	Engasje-ment	%	Engasjement trinn 1	Tapsavsetn trinn 1	Engasjement trinn 2	Tapsavsetn. trinn 2	Engasjement trinn 3	Tapsavsetn trinn 3*
A	2.317,2	11,3	83,5	2.412,0	59,3	2.410,1	0,4	1,9	0,0	0,0	0,0
B	682,8	3,7	50,0	736,4	18,1	709,9	0,6	26,5	0,0	0,0	0,0
C	507,7	5,7	10,8	524,1	12,9	497,6	0,8	26,5	0,2	0,0	0,0
D	113,0	0,4	24,0	137,4	3,4	37,1	0,1	100,3	0,9	0,0	0,0
E	119,4	2,1	2,2	123,7	3,0	51,7	0,3	72,1	0,6	0,0	0,0
F	91,1	0,2	6,9	98,2	2,4	43,6	0,3	54,6	0,8	0,0	0,0
G	1,0	0,1	0,4	1,6	0,0	0,3	0,0	1,3	0,0	0,0	0,0
H	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
I	2,7	0,2	0,0	3,0	0,1	0,0	0,0	3,0	0,2	0,0	0,0
J	22,8	0,1	0,5	23,4	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	23,4	0,0
K	6,5	0,5	0,0	7,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	7,0	1,8
Ufordelt	0,6	1,9	0,4	3,0	0,1	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum	**3.864,9**	**26,2**	**178,8**	**4.069,9**	**100,0**	**3.753,3**	**2,5**	**286,2**	**2,8**	**30,4**	**1,8**

* Trinn 3 avsetning inkluderer individuelt vurderte tapsnedskrivninger på 1,8 mill. kroner

AS Financiering

Risikoklassifisering er en integrert del av kredittprosessen for innvilgelse og overordnet styring av porteføljen og er basert på en automatisk scoremodell tilpasset AS Financiering sin portefølje som estimerer sannsynlighet for mislighold (PD) basert på informasjon om kundens økonomi og adferd.

Kredittrisiko fordelt på risikoklasser 2024 – AS Financiering

	Brutto utlån	Brutto garanti-ansvar	Trekk-fasilitet	Engasje-ment	%	Engasjement trinn 1	Tapsavsetn trinn 1	Engasjement trinn 2	Tapsavsetn. trinn 2	Engasjement trinn 3	Tapsavsetn trinn 3*
A	8,7	0,0	0,0	8,7	0,3	8,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
B	182,4	0,0	0,0	182,4	6,4	182,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
C	384,1	0,0	0,0	384,1	13,5	383,7	0,1	0,4	0,0	0,0	0,0
D	413,1	0,0	0,0	413,1	14,5	410,9	0,3	2,2	0,0	0,0	0,0
E	607,6	0,0	0,0	607,6	21,4	600,9	0,6	6,7	0,0	0,0	0,0
F	588,0	0,0	0,0	588,0	20,7	559,2	1,0	28,8	0,1	0,0	0,0
G	253,3	0,0	0,0	253,3	8,9	179,9	0,6	73,4	0,4	0,0	0,0
H	113,3	0,0	0,0	113,3	4,0	35,4	0,2	77,8	0,8	0,0	0,0
I	122,8	0,0	0,0	122,8	4,3	1,5	0,0	121,3	4,2	0,0	0,0
J	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
K	168,3	0,0	0,0	168,3	5,9	0,0	0,0	0,0	0,0	168,3	79,6
Ufordelt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum	**2.841,6**	**0,0**	**0,0**	**2.841,6**	**100,0**	**2.362,6**	**2,9**	**310,7**	**5,5**	**168,3**	**79,6**

* Trinn 3 avsetning inkluderer individuelt vurderte tapsnedskrivninger på 78,5 mill. kroner

Kredittrisiko fordelt på risikoklasser 2023 – AS Financiering

	Brutto utlån	Brutto garanti-ansvar	Trekk-fasilitet	Engasje-ment	%	Engasjement trinn 1	Tapsavsetn trinn 1	Engasjement trinn 2	Tapsavsetn. trinn 2	Engasjement trinn 3	Tapsavsetn trinn 3*
A	15,1	0,0	0,0	15,1	0,5	15,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
B	196,6	0,0	0,0	196,6	6,9	196,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
C	343,5	0,0	0,0	343,5	12,1	343,4	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
D	379,7	0,0	0,0	379,7	13,3	376,9	0,2	2,8	0,0	0,0	0,0
E	617,7	0,0	0,0	617,7	21,7	608,5	0,6	9,2	0,0	0,0	0,0
F	604,6	0,0	0,0	604,6	21,2	577,7	1,1	26,9	0,1	0,0	0,0
G	291,6	0,0	0,0	291,6	10,2	228,1	0,7	63,4	0,4	0,0	0,0
H	118,5	0,0	0,0	118,5	4,2	43,0	0,2	75,5	0,8	0,0	0,0
I	111,5	0,0	0,0	111,5	3,9	4,6	0,1	106,9	3,4	0,0	0,0
J	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
K	168,3	0,0	0,0	168,3	5,9	0,0	0,0	0,0	0,0	168,3	79,5
Ufordelt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum	**2.847,0**	**0,0**	**0,0**	**2.847,0**	**100,0**	**2.394,0**	**3,2**	**284,7**	**4,7**	**168,3**	**79,5**

* Trinn 3 avsetning inkluderer individuelt vurderte tapsnedskrivninger på 78,5 mill. kroner

Sikkerhet i forhold til utlån til kunder

Maksimal eksponering for kredittrisiko	**Konsern 31.12.24**	**Konsern 31.12.23**	**Morbank 31.12.24**	**Morbank 31.12.23**
Brutto utlån til kunder inkl. ubenyttet trekkrettighet og garantier til kunder	41.091,7	42.047,3	16.316,3	18.055,2

Sikkerhetsobjektenes art og kvalitet
Konsernet har i all hovedsak en utlånsportefølje som er sikret med pant i fast eiendom. Der et engasjement er sikret med pant i fast eiendom er eiendomsverdien basert på en antatt markedsverdi på tidspunktet for siste vurdering av engasjementet. Antatt markedsverdi har sin bakgrunn i kjente omsetningsverdier, takster eller andre typer verdivurderinger. For næringseiendom vil objektenes kontantstrøm være retningsgivende for den vurderte markedsverdien. For alle andre typer sikkerheter inklusiv driftsavhengige sikkerheter gjøres det konservative anslag knyttet til antatte markedsverdier. Prinsipper for verdivurderinger av alle de underliggende pantobjektene er beskrevet i bankens retningslinjer.

Engasjementer med individuelt vurdert tapsavsetning i trinn 3
For engasjementer i konsernet med individuelt vurderte tapsavsetninger utgjør brutto engasjementssum 161,7 mill. kroner (178,5 mill. kroner i 2023) og tilhørende individuelt vurderte tapsavsetninger 84,9 mill. kroner (83,7 mill. kroner i 2023). For engasjementer i morbanken utgjør tilsvarende brutto engasjementsum 12,8 mill. kroner (10,2 mill. kroner i 2023) og tilhørende individuelt vurderte tapsavsetninger 6,4 mill. kroner (5,2 mill. kroner i 2023). Engasjementene i morbanken og boligkredittselskapet har all hovedsak sikkerhet ved pant i fast eiendom. I AS Financiering utgjør brutto engasjementssum 148,9 mill. kroner (146,5 mill. kroner i 2023) og tilhørende individuelt vurderte tapsavsetninger 78,5 mill. kroner (78,5 mill. kroner i 2023).

Engasjementer uten tapsavsetning i trinn 3
Ved individuell vurdering, hvor vurdert nåverdi av sikkerhetsstillelser tilsier at konsernet ikke blir påført tap, foretas det ikke tapsavsetning knyttet til engasjementer. Sum av engasjementer i konsernet som er misligholdt, men uten tapsavsetning, utgjør 135,6 mill. kroner (100,0 mill. kroner i 2023). Estimert virkelig verdi på sikkerhetene utgjør 208,6 mill. kroner (179,3 mill. kroner i 2023). I morbanken utgjør engasjementer tilsvarende 90,9 mill. (64,0 mill. kroner i 2023) og verdi på sikkerhetene 120,4 mill. kroner (95,8 mill. kroner i 2023). I det alt vesentligste er sikkerhetsobjektene fast eiendom. I tabellen under vises engasjementseksponeringen i forhold til vurdert verdi på sikkerhetene (LTV).

Konsern 2024		Konsern 2023		Misligholdte engasjementer uten tapsavsetning i prosent av verdi på sikkerhetene	Morbank 2024		Morbank 2023	
Mill. kr	Prosent	Mill. kr	Prosent		Mill. kr	Prosent	Mill. kr	Prosent
15,7	11,6 %	18,0	18,0 %	Under 50 %	10,1	11,2 %	4,8	7,5 %
42,6	31,4 %	41,4	41,4 %	50 % til 70 %	21,5	23,7 %	28,1	43,9 %
34,2	25,2 %	37,4	37,3 %	70 % til 85 %	16,1	17,7 %	29,9	46,6 %
43,0	31,7 %	3,1	3,1 %	85 % til 100 %	43,0	47,3 %	1,1	1,7 %
0,0	0,0 %	0,0	0,0 %	Over 100 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
0,1	0,1 %	0,1	0,1 %	Usikret	0,1	0,2 %	0,1	0,2 %
135,6	**100,0 %**	**100,0**	**100,0 %**	**Totalt**	**90,9**	**100,0 %**	**64,0**	**100,0 %**

Økningen i misligholdte engasjementer uten tapsavsetning med båleningsgrad mellom 85 % til 100 % fra 2023 skyldes ett enkelt næringsengasjement med forventet betalingsmislighold, men hvor pantesikkerheten er vurdert å ha tilstrekkelig verdi per dags dato.

NOTE 10 - TAP PÅ UTLÅN, UBENYTTEDE KREDITTER OG GARANTIER

Tapskostnad

	Konsern 2024	Konsern 2023	Morbank 2024	Morbank 2023
Endring modellberegnet avsetning trinn 1	-0,3	1,1	-0,1	1,0
Endring modellberegnet avsetning trinn 2	1,4	-2,7	0,1	-1,3
Endring modellberegnet avsetning trinn 3	0,0	0,4	0,0	0,0
Økning i eksisterende individuelle tapsavsetninger	8,2	8,0	0,0	0,0
Nye individuelle tapsavsetninger	12,4	9,3	1,7	0,0
Konstaterte tap dekket av tidligere individuelle tapsavsetninger	14,8	14,3	0,5	0,0
Reversering av tidligere individuelle tapsavsetninger	-19,5	-19,5	-0,7	0,0
Konstaterte tap hvor det tidligere ikke er avsatt for indiv. tapsavsetninger	2,2	1,7	0,0	0,1
Inngang på tidligere konstaterte tap	-5,8	-6,2	-0,3	-0,2
Periodens amortiseringskostnad	0,3	0,2	0,3	0,2
Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier	**13,6**	**6,7**	**1,4**	**-0,2**
- Herav tap på ubenyttede kreditter og garantier	-0,6	0,2	-0,6	0,2

Tapskostnad i konsern

	Person 2024	Person 2023	Næring 2024	Næring 2023	ASF 2024	ASF 2023
Endring modellberegnet avsetning trinn 1	-0,2	0,1	0,1	0,9	-0,3	0,2
Endring modellberegnet avsetning trinn 2	0,8	-3,9	-0,2	1,5	0,8	-0,3
Endring modellberegnet avsetning trinn 3	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4
Økning i eksisterende individuelle tapsavsetninger	0,0	0,0	0,0	0,0	8,2	8,0
Nye individuelle tapsavsetninger	1,7	0,0	0,0	0,0	10,7	9,3
Konstaterte tap dekket av tidligere individuelle tapsavsetninger	0,1	0,0	0,4	0,0	14,3	14,3
Reversering av tidligere individuelle tapsavsetninger	-0,1	0,0	-0,6	0,0	-18,8	-19,5
Konstaterte tap hvor det tidligere ikke er avsatt for indiv. tapsavsetninger	0,0	0,1	0,0	0,0	2,1	1,6
Inngang på tidligere konstaterte tap	0,0	0,0	-0,3	-0,1	-5,5	-6,0
Periodens amortiseringskostnad	0,1	0,0	0,2	0,2	0,0	0,0
Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier	**2,4**	**-3,8**	**-0,4**	**2,4**	**11,6**	**8,0**
- Herav tap på ubenyttede kreditter og garantier	0,0	0,0	-0,6	0,2	0,0	0,0

Endringer i tapsavsetninger - konsern

Endringer i tapsavsetninger 2024	Forventet tap Trinn 1	Forventet tap Trinn 2	Forventet tap Trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.24	**12,4**	**12,6**	**85,0**	**109,9**
Overført til trinn 1	3,7	-3,5	-0,2	0,0
Overført til trinn 2	-0,5	1,1	-0,6	0,0
Overført til trinn 3	-0,1	-1,7	1,9	0,0
Netto endring	-3,9	4,9	11,5	12,5
Nye tap	5,6	3,8	1,7	11,1
Fraregnet tap	-5,1	-3,2	-13,0	-21,4
Endring i risikomodell/parametere	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående balanse pr. 31.12.24	**12,0**	**13,9**	**86,2**	**112,2**
- Herav tapsavsetning på ubenyttede kreditter og garantier	0,6	0,3	0,0	1,0
Modellberegnet tapsavsetning	12,0	13,9	1,3	27,3
Individuelle tapsavsetninger	0,0	0,0	84,9	84,9

Endringer i tapsavsetninger 2023	Forventet tap Trinn 1	Forventet tap Trinn 2	Forventet tap Trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.23	**11,2**	**15,3**	**86,7**	**113,2**
Overført til trinn 1	3,7	-3,3	-0,3	0,0
Overført til trinn 2	-0,5	1,0	-0,5	0,0
Overført til trinn 3	-0,2	-2,4	2,5	0,0
Netto endring	-4,5	2,2	8,7	6,5
Nye tap	6,5	4,1	1,5	12,1
Fraregnet tap	-4,5	-4,8	-13,6	-22,8
Endring i risikomodell/parametere	0,6	0,4	0,0	1,0
Utgående balanse pr. 31.12.23	**12,4**	**12,6**	**85,0**	**109,9**
- Herav tapsavsetning på ubenyttede kreditter og garantier	0,7	0,5	0,3	1,5
Modellberegnet tapsavsetning	12,4	12,6	1,3	26,2
Individuelle tapsavsetninger	0,0	0,0	83,7	83,7

Endringer i brutto utlån – konsern

Endring i brutto utlån fordelt pr. trinn 2024	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.24	**35.971,5**	**1.490,7**	**277,2**	**37.739,4**
Overført til trinn 1	497,6	-482,8	-14,7	0,0
Overført til trinn 2	-693,3	716,2	-22,9	0,0
Overført til trinn 3	-95,6	-66,3	161,9	0,0
Netto endring	-258,3	-67,4	-46,5	-372,2
Nye utlån	16.612,8	519,8	14,9	17.147,5
Fraregnet utlån	-17.230,2	-516,0	-50,7	-17.796,9
Utgående balanse pr. 31.12.24	**34.804,4**	**1.594,3**	**319,1**	**36.717,8**
- Herav utlån med betalingslettelser	0,0	197,9	37,9	235,9

Tabellen over inkluderer ikke fastrenteutlån til virkelig verdi

Endring i brutto utlån fordelt pr. trinn 2023	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.23	**35.129,5**	**1.272,1**	**215,0**	**36.616,5**
Overført til trinn 1	361,5	-355,3	-6,2	0,0
Overført til trinn 2	-654,2	678,4	-24,2	0,0
Overført til trinn 3	-59,0	-83,5	142,5	0,0
Netto endring	-247,9	-92,5	-34,4	-374,8
Nye utlån	18.909,4	546,6	22,1	19.478,1
Fraregnet utlån	-17.467,8	-475,1	-37,5	-17.980,4
Utgående balanse pr. 31.12.23	**35.971,5**	**1.490,7**	**277,2**	**37.739,4**
- Herav utlån med betalingslettelser	0,0	222,3	41,2	263,5

Tabellen over inkluderer ikke fastrenteutlån til virkelig verdi

Endringer i tapsavsetninger – person i morbank og boligkredittselskap

Endringer i tapsavsetninger 2024	Forventet tap Trinn 1	Forventet tap Trinn 2	Forventet tap Trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.24	**6,8**	**5,1**	**3,7**	**15,5**
Overført til trinn 1	1,3	-1,3	0,0	0,0
Overført til trinn 2	-0,2	0,2	0,0	0,0
Overført til trinn 3	0,0	-0,7	0,7	0,0
Netto endring	-1,3	2,9	1,1	2,7
Nye tap	2,7	1,2	0,0	3,9
Fraregnet tap	-2,7	-1,6	0,0	-4,3
Endring i risikomodell/parametere	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående balanse pr. 31.12.24	**6,6**	**5,8**	**5,5**	**17,8**
- Herav tapsavsetning på ubenyttede kreditter og garantier	0,7	0,2	0,0	0,9
Modellberegnet tapsavsetning	6,6	5,8	0,3	12,6
Individuelle tapsavsetninger	0,0	0,0	5,2	5,2

Endringer i tapsavsetninger 2023	Forventet tap Trinn 1	Forventet tap Trinn 2	Forventet tap Trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.23	**6,7**	**9,0**	**3,7**	**19,3**
Overført til trinn 1	2,2	-2,2	0,0	0,0
Overført til trinn 2	-0,2	0,2	0,0	0,0
Overført til trinn 3	0,0	-1,3	1,3	0,0
Netto endring	-2,3	1,4	-1,2	-2,1
Nye tap	2,8	1,1	0,0	3,9
Fraregnet tap	-2,5	-3,0	0,0	-5,6
Endring i risikomodell/parametere	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående balanse pr. 31.12.23	**6,8**	**5,1**	**3,7**	**15,5**
- Herav tapsavsetning på ubenyttede kreditter og garantier	0,7	0,2	0,0	0,9
Modellberegnet tapsavsetning	6,8	5,1	0,2	12,0
Individuelle tapsavsetninger	0,0	0,0	3,5	3,5

Endringer i brutto utlån – person i morbank og boligkredittselskap

Endring i brutto utlån fordelt pr. trinn 2024	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.24	**30.008,5**	**946,7**	**79,6**	**31.034,8**
Overført til trinn 1	295,7	-285,1	-10,6	0,0
Overført til trinn 2	-466,5	481,0	-14,5	0,0
Overført til trinn 3	-15,4	-27,3	42,7	0,0
Netto endring	0,8	-33,0	-2,0	-34,1
Nye utlån	14.842,1	338,7	4,7	15.185,5
Fraregnet utlån	-15.438,6	-395,0	-20,7	-15.854,4
Utgående balanse pr. 31.12.24	**29.226,6**	**1.025,9**	**79,2**	**30.331,8**
- Herav utlån med betalingslettelser	0,0	133,8	37,8	171,6

Tabellen over inkluderer ikke fastrenteutlån til virkelig verdi

Endring i brutto utlån fordelt pr. trinn 2023	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.23	**29.606,2**	**876,1**	**47,8**	**30.530,1**
Overført til trinn 1	264,2	-261,7	-2,5	0,0
Overført til trinn 2	-447,0	462,4	-15,5	0,0
Overført til trinn 3	-10,2	-47,2	57,4	0,0
Netto endring	188,2	-35,8	-3,2	149,1
Nye utlån	16.333,8	335,5	8,6	16.677,9
Fraregnet utlån	-15.926,7	-382,6	-13,0	-16.322,3
Utgående balanse pr. 31.12.23	**30.008,5**	**946,7**	**79,6**	**31.034,8**
- Herav utlån med betalingslettelser	0,0	211,7	34,9	246,6

Tabellen over inkluderer ikke fastrenteutlån til virkelig verdi

Endringer i tapsavsetninger – næring

Endringer i tapsavsetninger 2024	Forventet tap Trinn 1	Forventet tap Trinn 2	Forventet tap Trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.24	**2,5**	**2,8**	**1,8**	**7,1**
Overført til trinn 1	1,3	-1,3	0,0	0,0
Overført til trinn 2	-0,1	0,1	0,0	0,0
Overført til trinn 3	0,0	-0,1	0,2	0,0
Netto endring	-0,9	0,5	-0,3	-0,7
Nye tap	0,6	1,0	0,0	1,6
Fraregnet tap	-0,8	-0,3	-0,4	-1,6
Endring i risikomodell/parametere	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående balanse pr. 31.12.24	**2,6**	**2,6**	**1,2**	**6,4**
- Herav tapsavsetning på ubenyttede kreditter og garantier	-0,1	0,1	0,0	0,0
Modellberegnet tapsavsetning	2,6	2,6	0,0	5,2
Individuelle tapsavsetninger	0,0	0,0	1,2	1,2

Endringer i tapsavsetninger 2023	Forventet tap Trinn 1	Forventet tap Trinn 2	Forventet tap Trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.23	**1,6**	**1,3**	**1,8**	**4,7**
Overført til trinn 1	0,0	0,0	0,0	0,0
Overført til trinn 2	-0,1	0,1	0,0	0,0
Overført til trinn 3	-0,1	0,0	0,1	0,0
Netto endring	-0,5	0,0	-0,1	-0,6
Nye tap	1,2	1,3	0,0	2,5
Fraregnet tap	-0,3	-0,2	0,0	-0,6
Endring i risikomodell/parametere	0,6	0,5	0,0	1,1
Utgående balanse pr. 31.12.23	**2,5**	**2,8**	**1,8**	**7,1**
- Herav tapsavsetning på ubenyttede kreditter og garantier	0,0	0,3	0,3	0,6
Modellberegnet tapsavsetning	2,5	2,8	0,1	5,3
Individuelle tapsavsetninger	0,0	0,0	1,8	1,8

Endringer i brutto utlån – næring

Endring i brutto utlån fordelt pr. trinn 2024	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.24	**3.569,0**	**259,3**	**29,3**	**3.857,6**
Overført til trinn 1	113,5	-113,5	0,0	0,0
Overført til trinn 2	-68,9	68,9	0,0	0,0
Overført til trinn 3	-50,0	-2,6	52,6	0,0
Netto endring	49,0	9,7	-7,1	51,6
Nye utlån	811,1	94,7	0,0	905,8
Fraregnet utlån	-1.208,5	-58,9	-3,3	-1.270,7
Utgående balanse pr. 31.12.24	**3.215,2**	**257,7**	**71,6**	**3.544,5**
- Herav utlån med betalingslettelser	0,0	62,7	0,0	62,7

Tabellen over inkluderer ikke fastrenteutlån til virkelig verdi

Endring i brutto utlån fordelt pr. trinn 2023	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.23	**3.341,0**	**126,8**	**6,6**	**3.474,4**
Overført til trinn 1	4,9	-4,9	0,0	0,0
Overført til trinn 2	-84,1	84,1	0,0	0,0
Overført til trinn 3	-23,0	0,0	23,0	0,0
Netto endring	-124,1	-18,6	-0,2	-142,9
Nye utlån	1.470,8	112,8	0,0	1.583,6
Fraregnet utlån	-1.016,5	-40,8	-0,1	-1.057,4
Utgående balanse pr. 31.12.23	**3.569,0**	**259,3**	**29,3**	**3.857,6**
- Herav utlån med betalingslettelser	0,0	8,5	6,1	14,7

Tabellen over inkluderer ikke fastrenteutlån til virkelig verdi

Endringer i tapsavsetninger – AS Financiering

Endringer i tapsavsetninger 2024	Forventet tap Trinn 1	Forventet tap Trinn 2	Forventet tap Trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.24	**3,2**	**4,7**	**79,5**	**87,4**
Overført til trinn 1	1,1	-0,9	-0,2	0,0
Overført til trinn 2	-0,3	0,8	-0,6	0,0
Overført til trinn 3	-0,1	-0,9	1,0	0,0
Netto endring	-1,8	1,6	10,8	10,5
Nye tap	1,5	1,3	1,7	4,5
Fraregnet tap	-0,8	-1,0	-12,6	-14,4
Endring i risikomodell/parametere	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående balanse pr. 31.12.24	**2,9**	**5,5**	**79,6**	**88,0**
- Herav tapsavsetning på ubenyttede kreditter og garantier	0,0	0,0	0,0	0,0
Modellberegnet tapsavsetning	2,9	5,5	1,0	9,4
Individuelle tapsavsetninger	0,0	0,0	78,5	78,5

Endringer i tapsavsetninger 2023	Forventet tap Trinn 1	Forventet tap Trinn 2	Forventet tap Trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.23	**2,9**	**5,1**	**81,2**	**89,2**
Overført til trinn 1	1,4	-1,1	-0,3	0,0
Overført til trinn 2	-0,2	0,8	-0,5	0,0
Overført til trinn 3	-0,1	-1,1	1,2	0,0
Netto endring	-2,1	0,6	10,0	8,6
Nye tap	1,9	1,4	1,5	4,8
Fraregnet tap	-0,7	-0,9	-13,5	-15,1
Endring i risikomodell/parametere	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående balanse pr. 31.12.23	**3,2**	**4,7**	**79,5**	**87,4**
- Herav tapsavsetning på ubenyttede kreditter og garantier	0,0	0,0	0,0	0,0
Modellberegnet tapsavsetning	3,2	4,7	1,0	8,9
Individuelle tapsavsetninger	0,0	0,0	78,5	78,5

Endringer i brutto utlån – AS Financiering

Endring i brutto utlån fordelt pr. trinn 2024	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.24	**2.394,0**	**284,7**	**168,3**	**2.847,0**
Overført til trinn 1	88,4	-84,3	-4,1	0,0
Overført til trinn 2	-158,0	166,3	-8,4	0,0
Overført til trinn 3	-30,2	-36,3	66,5	0,0
Netto endring	-308,1	-44,2	-37,4	-389,7
Nye utlån	959,6	86,4	10,2	1.056,2
Fraregnet utlån	-583,1	-62,1	-26,7	-671,9
Utgående balanse pr. 31.12.24	**2.362,6**	**310,7**	**168,3**	**2.841,6**
- Herav utlån med betalingslettelser	0,0	1,4	0,2	1,6

Tabellen over inkluderer ikke fastrenteutlån til virkelig verdi

Endring i brutto utlån fordelt pr. trinn 2023	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.23	**2.182,3**	**269,2**	**160,6**	**2.612,1**
Overført til trinn 1	92,3	-88,7	-3,7	0,0
Overført til trinn 2	-123,1	131,9	-8,7	0,0
Overført til trinn 3	-25,8	-36,2	62,0	0,0
Netto endring	-312,0	-38,1	-31,0	-381,0
Nye utlån	1.104,9	98,3	13,5	1.216,7
Fraregnet utlån	-524,6	-51,7	-24,4	-600,7
Utgående balanse pr. 31.12.23	**2.394,0**	**284,7**	**168,3**	**2.847,0**
- Herav utlån med betalingslettelser	0,0	2,1	0,1	2,2

Tabellen over inkluderer ikke fastrenteutlån til virkelig verdi

Endringer i tapsavsetninger - morbank

Endringer i tapsavsetninger 2024	Forventet tap Trinn 1	Forventet tap Trinn 2	Forventet tap Trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.24	**5,8**	**5,7**	**5,5**	**17,1**
Overført til trinn 1	1,9	-1,9	0,0	0,0
Overført til trinn 2	-0,2	0,2	0,0	0,0
Overført til trinn 3	0,0	-0,8	0,8	0,0
Netto endring	-1,6	2,5	0,7	1,6
Nye tap	2,3	1,5	0,0	3,8
Fraregnet tap	-2,5	-1,4	-0,4	-4,3
Endring i risikomodell/parametere	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående balanse pr. 31.12.24	**5,7**	**5,8**	**6,6**	**18,2**
- Herav tapsavsetning på ubenyttede kreditter og garantier	0,2	0,1	0,0	0,4
Modellberegnet tapsavsetning	5,7	5,8	0,3	11,8
Individuelle tapsavsetninger	0,0	0,0	6,4	6,4

Endringer i tapsavsetninger 2023	Forventet tap Trinn 1	Forventet tap Trinn 2	Forventet tap Trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.23	**4,9**	**7,0**	**5,5**	**17,4**
Overført til trinn 1	1,2	-1,2	0,0	0,0
Overført til trinn 2	-0,2	0,2	0,0	0,0
Overført til trinn 3	-0,1	-0,9	0,9	0,0
Netto endring	-1,7	0,7	-0,9	-1,9
Nye tap	3,1	2,0	0,0	5,1
Fraregnet tap	-2,0	-2,6	0,0	-4,6
Endring i risikomodell/parametere	0,6	0,4	0,0	1,0
Utgående balanse pr. 31.12.23	**5,8**	**5,7**	**5,5**	**17,1**
- Herav tapsavsetning på ubenyttede kreditter og garantier	0,3	0,4	0,3	1,0
Modellberegnet tapsavsetning	5,8	5,7	0,3	11,8
Individuelle tapsavsetninger	0,0	0,0	5,2	5,2

Endringer i brutto utlån - morbank

Endring i brutto utlån fordelt pr. trinn 2024	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.24	**16.047,6**	**699,2**	**74,2**	**16.821,1**
Overført til trinn 1	231,0	-226,2	-4,8	0,0
Overført til trinn 2	-248,0	262,5	-14,5	0,0
Overført til trinn 3	-55,7	-12,1	67,9	0,0
Netto endring	-58,4	9,1	-6,8	-56,0
Nye utlån	6.565,8	192,9	0,0	6.758,6
Fraregnet utlån	-8.161,3	-265,9	-11,4	-8.438,6
Utgående balanse pr. 31.12.24	**14.321,0**	**659,5**	**104,6**	**15.085,2**
- Herav utlån med betalingslettelser	0,0	102,4	14,0	116,5

Tabellen over inkluderer ikke fastrenteutlån til virkelig verdi

Endring i brutto utlån fordelt pr. trinn 2023	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.23	**15.465,6**	**534,3**	**29,2**	**16.029,1**
Overført til trinn 1	105,9	-105,8	-0,1	0,0
Overført til trinn 2	-312,9	321,1	-8,3	0,0
Overført til trinn 3	-27,3	-24,1	51,4	0,0
Netto endring	-147,5	-29,6	-0,1	-177,2
Nye utlån	8.822,4	223,9	8,6	9.054,9
Fraregnet utlån	-7.858,6	-220,6	-6,5	-8.085,7
Utgående balanse pr. 31.12.23	**16.047,6**	**699,2**	**74,2**	**16.821,1**
- Herav utlån med betalingslettelser	0,0	70,6	26,9	97,5

Tabellen over inkluderer ikke fastrenteutlån til virkelig verdi

Modellberegnet forventet tap

De økonomiske utsiktene vurderes i all hovedsak uendret ved utgangen av 2024 sammenlignet med det som ble lagt til grunn ved avleggelsen av årsregnskapet for 2023.

Sannsynlighetsvektingen av makroscenarioer ved beregning av modellberegnet forventet tap er holdt uendret ved utgangen av 2024 sammenlignet med hva som ble lagt til grunn ved avleggelsen av årsregnskapet for 2023. Faktorene for de ulike scenarioene, som uttrykker størrelsen på forventet tap i optimistisk og pessimistisk scenario sammenlignet med forventet tap i forventet scenario, er holdt uendret ved utgangen av 2024, sammenlignet med hva som ble lagt til grunn ved avleggelsen av årsregnskapet for 2023.

Sensitivitetsanalyser på modellberegnet forventet tap

Makroscenarioer og sannsynlighetsvekting

For måling av forventet tap i konsernet er engasjementer inndelt i segmenter. De vesentlige segmentene er næringseiendom, andre næringslån, boliglån og AS Financiering. Ved måling av modellberegnet forventet tap pr. segment gjøres det blant annet vurdering av makrosituasjonen og forventet økonomisk utvikling, oppståtte hendelser, utvikling i mislighold og tap, utvikling i segmentets kredittkvalitet samt prisutvikling i bolig- og næringseiendomsmarkedet. Vurderingene krever stor grad av skjønn. Forventet tap i forventet scenario er utledet basert på en normalkonjunktursituasjon over tid og faktor er satt til 100 i samtlige segmenter. I optimistisk og pessimistisk scenario er det gjort vurderinger med utgangspunkt i forventet scenario. Forventet tap i disse scenarioene sammenlignet med forventet scenario er uttrykt gjennom en estimert faktor. I pessimistisk scenario er faktor estimert til 200 for samtlige engasjementer unntatt næringsengasjementene, hvor faktor er estimert til 1.000 på næringseiendom og 300 på andre næringslån. Ved vurdering av det pessimistiske scenarioet er det gjort vurderinger som reflekterer en realistisk streng og negativ makroøkonomisk utvikling, hvor mislighold øker og sikkerhetsverdier reduseres, slik at tapene vil øke og nedbetalingsplaner påvirkes ved at refinansiering blir vanskeligere. Ved vurdering av optimistisk scenario er faktor estimert til 80.

I tabeller under vises forventet tap i de forskjellige scenarioene samt sannsynlighetvekt. Individuelt vurderte tapsavsetninger er uendret i de forskjellige scenarioene.

31.12.24 - Konsern	Sannsynlighetsvekt	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Person i morbank og boligkredittselskapet					
Optimistisk scenario	0 %	4,0	3,6	5,3	12,9
Forventet scenario	70 %	5,0	4,5	5,4	14,8
Pessimistisk scenario	30 %	10,1	9,0	5,7	24,8
Tapsavsetninger (sannsynlighetsvektet)	**100 %**	**6,6**	**5,8**	**5,5**	**17,8**
Næring					
Optimistisk scenario	0 %	0,7	0,8	1,2	2,7
Forventet scenario	70 %	0,9	0,9	1,2	3,1
Pessimistisk scenario	30 %	6,5	6,4	1,3	14,1
Tapsavsetninger (sannsynlighetsvektet)	**100 %**	**2,6**	**2,6**	**1,2**	**6,4**
AS Financiering					
Optimistisk scenario	0 %	1,8	3,4	79,2	84,3
Forventet scenario	70 %	2,2	4,3	79,3	85,8
Pessimistisk scenario	30 %	4,4	8,5	80,1	93,1
Tapsavsetninger (sannsynlighetsvektet)	**100 %**	**2,9**	**5,5**	**79,6**	**88,0**
Sum konsern					
Optimistisk scenario	0 %	6,5	7,7	85,7	100,0
Forventet scenario	70 %	8,2	9,7	85,9	103,7
Pessimistisk scenario	30 %	21,1	23,9	87,0	132,0
Tapsavsetninger (sannsynlighetsvektet)	**100 %**	**12,0**	**13,9**	**86,2**	**112,2**

31.12.23 - Konsern	Sannsynlighetsvekt	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Person i morbank og boligkredittselskapet					
Optimistisk scenario	0 %	4,1	3,0	3,6	10,7
Forventet scenario	70 %	5,2	3,8	3,6	12,6
Pessimistisk scenario	30 %	10,5	8,0	3,9	22,3
Tapsavsetninger (sannsynlighetsvektet)	**100 %**	**6,8**	**5,1**	**3,7**	**15,5**
Næring					
Optimistisk scenario	0 %	0,7	1,0	1,8	3,5
Forventet scenario	70 %	0,9	1,2	1,8	3,9
Pessimistisk scenario	30 %	6,1	6,3	2,0	14,4
Tapsavsetninger (sannsynlighetsvektet)	**100 %**	**2,5**	**2,8**	**1,8**	**7,1**
AS Financiering					
Optimistisk scenario	0 %	1,9	2,9	79,1	83,9
Forventet scenario	70 %	2,4	3,6	79,2	85,3
Pessimistisk scenario	30 %	4,9	7,3	80,0	92,1
Tapsavsetninger (sannsynlighetsvektet)	**100 %**	**3,2**	**4,7**	**79,5**	**87,4**
Sum konsern					
Optimistisk scenario	0 %	6,8	6,9	84,5	98,2
Forventet scenario	70 %	8,5	8,7	84,6	101,8
Pessimistisk scenario	30 %	21,4	21,6	85,9	128,9
Tapsavsetninger (sannsynlighetsvektet)	**100 %**	**12,4**	**12,6**	**85,0**	**109,9**

31.12.24 - Morbank	Sannsynlighetsvekt	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Optimistisk scenario	0 %	2,6	2,7	6,5	11,9
Forventet scenario	70 %	3,3	3,4	6,5	13,3
Pessimistisk scenario	30 %	11,3	11,4	6,9	29,6
Tapsavsetninger (sannsynlighetsvektet)	**100 %**	**5,7**	**5,8**	**6,6**	**18,2**

31.12.23 - Morbank	Sannsynlighetsvekt	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Optimistisk scenario	0 %	2,8	2,7	5,4	10,9
Forventet scenario	70 %	3,5	3,4	5,4	12,3
Pessimistisk scenario	30 %	11,3	11,1	5,9	28,3
Tapsavsetninger (sannsynlighetsvektet)	**100 %**	**5,8**	**5,7**	**5,5**	**17,1**

Sensitivitet på modellparametere
Det er foretatt sensitivitetsanalyse på de forutsetninger modellberegnet forventet tap er mest sensitive for, som er sannsynlighetsgrad for mislighold, forventet tap gitt mislighold og sannsynlighetsvekting av pessimistisk scenario. Sensitivitetsanalysene er foretatt på det modellberegnede forventede tapet og inkluderer ikke engasjementer som er individuelt tapsvurdert.

For økning i sannsynlighet for mislighold er det lagt til grunn en dobling av estimert 12 måneders sannsynlighet for mislighold (PD). For forventet tap gitt mislighold (LGD) er det lagt til grunn en økning med 50 %. Ved sannsynlighetsvekting av pessimistisk scenario er det lagt til grunn at sannsynligheten økes med 50 % og at forventet scenario reduseres tilsvarende.

31.12.24 - Konsern	Dobling av misligholds-sannsynlighet (PD)	50 % økning av forventet tap (LGD)	50 % økning i sannsynlighetsvekt for pessimistisk scenario
Næring	6,5	2,6	1,7
Person i morbank og boligkredittselskap	14,0	6,3	1,5
AS Financiering	10,6	4,7	1,1
Totalt	**31,0**	**13,7**	**4,2**

31.12.23 - Konsern	Dobling av misligholds-sannsynlighet (PD)	50 % økning av forventet tap (LGD)	50 % økning i sannsynlighetsvekt for pessimistisk scenario
Næring	5,1	2,7	1,6
Person i morbank og boligkredittselskap	14,1	6,0	1,5
AS Financiering	10,6	4,4	1,0
Totalt	**29,8**	**13,1**	**4,1**

31.12.24 - Morbank	Dobling av misligholds-sannsynlighet (PD)	50 % økning av forventet tap (LGD)	50 % økning i sannsynlighetsvekt for pessimistisk scenario
Næring	5,9	2,5	1,6
Person	7,2	3,3	0,8
Totalt	**13,1**	**5,9**	**2,5**

31.12.23 - Morbank	Dobling av misligholds-sannsynlighet (PD)	50 % økning av forventet tap (LGD)	50 % økning i sannsynlighetsvekt for pessimistisk scenario
Næring	5,1	2,6	1,6
Person	7,6	3,3	0,8
Totalt	**12,7**	**5,9**	**2,4**

Sensitivitet på individuelt vurderte tapsavsetninger
Engasjementer med individuelt vurderte tapsavsetninger i AS Financiering har en samlet brutto engasjementssum på 148,9 (146,5) millioner kroner og individuelt vurderte tapsavsetninger utgjør 78,5 (78,5) millioner kroner, som gir en netto balanseført verdi på 70,4 (68,0) millioner kroner. Engasjementene kjennetegnes i hovedsak ved at panteobjektene er realisert (typisk et kjøretøy) og at selskapet har et mindre restkrav for videre inndrivelse. Mange av engasjementene i AS Financiering blir innfridd uten tap. Intervall for tapsavsetninger etter realisasjon av pant varierer typisk fra 35 prosent og opp til 90 prosent, og avhenger blant annet av hvor lenge engasjementet har vært misligholdt. Per 31.12. utgjør gjennomsnittlig tapsavsetningsnivå 52,7 (53,6) prosent. Dersom tapsavsetningsgraden hadde økt med 5 prosentpoeng ville de individuelt vurderte tapsavsetningene i AS Financiering økt med 7,5 (7,3) millioner kroner per 31.12.

Engasjementer med individuelt vurderte tapsavsetninger i morbank har en samlet brutto engasjementssum på 12,8 (10,2) millioner kroner og individuelt vurderte tapsavsetninger utgjør 6,4 (5,2) millioner kroner, som gir en netto balanseført verdi på 6,4 (5,0) millioner kroner. Dersom tapsavsetningsgraden hadde økt med 5 prosentpoeng ville de individuelt vurderte tapsavsetningene i morbank økt med 0,6 (0,5) millioner kroner per 31.12.

Misligholdte engasjementer kunder

Konsern 2024	Konsern 2023		Morbank 2024	Morbank 2023
		Betalingsmislighold over 90 dager		
17,6	10,9	Næring	17,6	10,9
17,9	13,6	Person	12,8	5,8
148,9	146,5	AS Financiering	0,0	0,0
184,4	**171,0**	**Brutto betalingsmislighold**	**30,4**	**16,7**
85,2	84,0	Tapsavsetninger	6,6	5,5
99,2	**87,0**	**Netto betalingsmislighold**	**23,7**	**11,1**
46 %	49 %	Avsetningsgrad	22 %	33 %
		Øvrige misligholdte engasjementer		
54,1	19,5	Næring	52,7	19,5
61,3	67,3	Person	21,7	39,1
19,4	21,7	AS Financiering	0,0	0,0
134,8	**108,5**	**Brutto øvrige misligholdte engasjementer**	**74,4**	**58,6**
1,1	1,0	Tapsavsetninger	0,0	0,0
133,8	**107,5**	**Netto øvrige misligholdte engasjementer**	**74,4**	**58,6**
1 %	1 %	Avsetningsgrad	0 %	0 %
		Sum misligholdte engasjementer		
71,7	30,4	Næring	70,2	30,4
79,2	80,9	Person	34,5	44,9
168,3	168,3	AS Financiering	0,0	0,0
319,2	**279,6**	**Brutto misligholdte engasjementer**	**104,7**	**75,3**
86,2	85,0	Tapsavsetninger	6,6	5,5
233,0	**194,6**	**Netto misligholdte engasjementer**	**98,1**	**69,8**
27 %	30 %	Avsetningsgrad	6 %	7 %

Økningen på øvrige misligholdte engasjementer fra 2023 skyldes ett enkelt næringsengasjement med forventet betalingsmislighold, men hvor pantesikkerheten er vurdert å ha tilstrekkelig verdi per dags dato.

NOTE 11 - RENTERISIKO

Renterisiko knyttet til innskudd fra og utlån til kredittinstitusjoner, innskudd fra kunder og utlån til kunder, samt gjeld og plasseringer i sertifikater og obligasjoner, styres ved bruk av rentebytteavtaler og fastrenteavtaler.

Utlån til og innskudd fra personkunder medfører i realiteten 2 måneders rentebinding (Finansavtaleloven §3-13, 2. ledd).

Nedenfor vises resultatets sensitivitet for et parallelt skift i rentekurven på 1 prosentpoeng. Effekten er beregnet ut fra at et varig skift i rentekurven inntreffer på måletidspunktet 31.12 og utgjør ett års resultateffekt. Tabellen viser at en umiddelbar økning i rentene på 1 prosentpoeng vil gi netto økning i resultatet. Tilsvarende vil en umiddelbar reduksjon i rentene gi redusert resultat.

Tabellen "Tidspunkt frem til forventet renteendring" viser balansens fordeling med hensyn til renteendringstidspunkt. Netto eksponering viser netto rentebinding av aktiva- og passivasiden. Positive beløp for netto eksponering viser at banken i større grad har rentebinding på aktivasiden enn på passivasiden.

Rentesensitivitet - konsern pr. 31.12.24

Valuta	Økning i basispunkter	Sensitivitet på resultatet	Sensitivitet på egenkapitalen	Reduksjon i basispunkter	Sensitivitet på resultatet	Sensitivitet på egenkapitalen
NOK	+100	49,0	0,0	-100	-49,0	0,0
Sum		**49,0**	**0,0**	**-100**	**-49,0**	**0,0**

Rentesensitivitet - konsern pr. 31.12.23

Valuta	Økning i basispunkter	Sensitivitet på resultatet	Sensitivitet på egenkapitalen	Reduksjon i basispunkter	Sensitivitet på resultatet	Sensitivitet på egenkapitalen
NOK	+100	54,6	0,0	-100	-54,6	0,0
Sum		**54,6**	**0,0**	**-100**	**-54,6**	**0,0**

Tidspunkt frem til forventet renteendring pr. 31.12.24 – konsern

		Inntil 1 mnd	Fra 1-3 mnd	Fra 3 mnd til 1 år	Fra 1-5 år	Over 5 år	Uten rentebinding	Totalt
Eiendeler								
Kontanter og fordringer								
på sentralbanker	NOK	417,8					12,9	430,8
	VAL						0,3	0,3
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	NOK	18,2						18,2
Utlån til kunder	NOK	3.527,7	32.992,5	50,2	317,6	24,6		36.912,6
Sertifikater og obligasjoner	NOK	1.972,4	5.286,3		392,8	48,5		7.700,0
Finansielle derivater	NOK						3,5	3,5
Opptjente ikke forfalte renter	NOK						169,3	169,3
Øvrige aktivaposter	NOK						922,5	922,5
	VAL						75,0	75,0
Totalt		**5.936,1**	**38.278,8**	**50,2**	**710,5**	**73,1**	**1.183,6**	**46.232,3**
Gjeld								
Gjeld til kredittinstitusjoner	NOK			163,6				163,6
Innskudd fra kunder	NOK	3.522,3	13.354,3					16.876,6
Finansielle derivater	NOK						210,8	210,8
Verdipapirgjeld	NOK	4.985,2	16.559,0					21.544,2
Etterstilte seniorobligasjoner	NOK		1.597,0					1.597,0
Ansvarlig lånekapital	NOK		500,0					500,0
Påløpte renter	NOK						178,1	178,1
Øvrig gjeld	NOK						35,0	35,0
Totalt		**8.507,4**	**32.010,3**	**163,6**	**0,0**	**0,0**	**423,9**	**41.105,2**
Netto renteeksponering på balansen		**-2.571,3**	**6.268,5**	**-113,4**	**710,5**	**73,1**	**759,7**	
Kontraktssum på finansielle derivater, hvor det ikke er anvendt sikringsbokføring, som påvirker renteeksponeringen	NOK	210,0	624,0	-75,0	-680,0	-79,0		
Netto eksponering		**-2.361,3**	**6.892,5**	**-188,4**	**30,5**	**-5,9**	**759,7**	

Tabellen er basert på balanseførte verdier eksklusiv påløpte renter. Verdipapirgjeld hvor sikringsbokføring anvendes inkluderer effekten av sikringsinstrumenter.

Tidspunkt frem til forventet renteendring pr. 31.12.23 – konsern

		Inntil 1 mnd	Fra 1-3 mnd	Fra 3 mnd til 1 år	Fra 1-5 år	Over 5 år	Uten rentebinding	Totalt
Eiendeler								
Kontanter og fordringer på sentralbanker	NOK	398,0					18,8	416,9
	VAL						0,5	0,5
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	NOK	16,5						16,5
Utlån til kunder	NOK	3.749,6	33.785,6	42,2	175,4	28,2		37.781,0
Sertifikater og obligasjoner	NOK	972,8	4.405,3	49,3	296,4	153,9		5.877,7
Finansielle derivater	NOK						20,4	20,4
Opptjente ikke forfalte renter	NOK						179,7	179,7
Øvrige aktivaposter	NOK						833,5	833,5
	VAL						61,0	61,0
Totalt		**5.136,9**	**38.190,9**	**91,4**	**471,8**	**182,1**	**1.113,9**	**45.187,1**
Gjeld								
Gjeld til kredittinstitusjoner	NOK			218,1				218,1
Innskudd fra kunder	NOK	3.735,7	12.118,2					15.853,9
Finansielle derivater	NOK						145,4	145,4
Verdipapirgjeld	NOK	2.205,0	19.310,0					21.515,0
Etterstilte seniorobligasjoner	NOK		1.492,7					1.492,7
Ansvarlig lånekapital	NOK		400,0					400,0
Påløpte renter	NOK						171,6	171,6
Øvrig gjeld	NOK						61,8	61,8
Totalt		**5.940,7**	**33.320,9**	**218,1**	**0,0**	**0,0**	**378,9**	**39.858,6**
Netto renteeksponering på balansen		**-803,8**	**4.869,9**	**-126,7**	**471,8**	**182,1**	**735,0**	
Kontraktssum på finansielle derivater, hvor det ikke er anvendt sikringsbokføring, som påvirker renteeksponeringen	NOK	140,0	604,0	-90,0	-470,0	-184,0		
Netto eksponering		**-663,8**	**5.473,9**	**-216,7**	**1,8**	**-1,9**	**735,0**	

Tabellen er basert på balanseførte verdier eksklusiv påløpte renter. Verdipapirgjeld hvor sikringsbokføring anvendes inkluderer effekten av sikringsinstrumenter.

Rentesensitivitet - morbank pr. 31.12.24

Valuta	Økning i basispunkter	Sensitivitet på resultatet	Sensitivitet på egenkapitalen	Reduksjon i basispunkter	Sensitivitet på resultatet	Sensitivitet på egenkapitalen
NOK	+100	24,9	0,0	-100	-24,9	0,0
Sum		**24,9**	**0,0**		**-24,9**	**0,0**

Rentesensitivitet - morbank pr. 31.12.23

Valuta	Økning i basispunkter	Sensitivitet på resultatet	Sensitivitet på egenkapitalen	Reduksjon i basispunkter	Sensitivitet på resultatet	Sensitivitet på egenkapitalen
NOK	+100	28,4	0,0	-100	-28,4	0,0
Sum		**28,4**	**0,0**		**-28,4**	**0,0**

Tidspunkt frem til forventet renteendring pr. 31.12.24 - morbank

		Inntil 1 mnd	Fra 1-3 mnd	Fra 3 mnd til 1 år	Fra 1-5 år	Over 5 år	Uten rentebinding	Totalt
Eiendeler								
Kontanter og fordringer på sentralbanker	NOK	417,8					12,9	430,8
	VAL						0,3	0,3
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	NOK	2.844,7	60,0					2.904,7
Utlån til kunder	NOK	3.396,3	11.637,8	50,2	317,6	24,6		15.426,5
Sertifikater og obligasjoner	NOK	1.865,6	5.084,5		392,8	48,5		7.391,5
Finansielle derivater	NOK						3,5	3,5
Opptjente ikke forfalte renter	NOK						115,2	115,2
Øvrige aktivaposter	NOK						2.772,7	2.772,7
	VAL						75,0	75,0
Totalt		**8.524,4**	**16.782,3**	**50,2**	**710,5**	**73,1**	**2.979,6**	**29.120,1**
Gjeld								
Gjeld til kredittinstitusjoner	NOK	879,9	0,6	163,6				1.044,2
Innskudd fra kunder	NOK	3.572,7	13.354,3					16.927,0
Finansielle derivater	NOK						136,3	136,3
Verdipapirgjeld	NOK	1.241,9	2.883,5					4.125,4
Etterstilte seniorobligasjoner	NOK		1.597,0					1.597,0
Ansvarlig lånekapital	NOK		500,0					500,0
Påløpte renter	NOK						77,0	77,0
Øvrig gjeld	NOK						66,9	66,9
Totalt		**5.694,5**	**18.335,4**	**163,6**	**0,0**	**0,0**	**280,2**	**24.473,8**
Netto eksponering på balansen		**2.829,9**	**-1.553,2**	**-113,4**	**710,5**	**73,1**	**2.699,4**	
Kontraktssum på finansielle derivater, hvor det ikke er anvendt sikringsbokføring, som påvirker renteeksponeringen	NOK	210,0	624,0	-75,0	-680,0	-79,0		
Netto eksponering		**3.039,9**	**-929,2**	**-188,4**	**30,5**	**-5,9**	**2.699,4**	

Tabellen er basert på balanseførte verdier eksklusiv påløpte renter. Verdipapirgjeld hvor sikringsbokføring anvendes inkluderer effekten av sikringsinstrumenter.

Tidspunkt frem til forventet renteendring pr. 31.12.23 - morbank

		Inntil 1 mnd	Fra 1-3 mnd	Fra 3 mnd til 1 år	Fra 1-5 år	Over 5 år	Uten rentebinding	Totalt
Eiendeler								
Kontanter og fordringer på sentralbanker	NOK	398,0					18,8	416,9
	VAL						0,5	0,5
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	NOK	2.979,9	60,0					3.039,9
Utlån til kunder	NOK	3.609,2	13.153,3	42,2	175,4	28,2		17.008,4
Sertifikater og obligasjoner	NOK	864,8	4.203,1	49,3	296,4	153,9		5.567,4
Finansielle derivater	NOK						20,4	20,4
Opptjente ikke forfalte renter	NOK						126,1	126,1
Øvrige aktivaposter	NOK						2.666,3	2.666,3
	VAL						61,0	61,0
Totalt		**7.852,0**	**17.416,4**	**91,4**	**471,8**	**182,1**	**2.893,1**	**28.906,9**
Gjeld								
Gjeld til kredittinstitusjoner	NOK	637,9	0,7	218,1				856,8
Innskudd fra kunder	NOK	3.784,0	12.118,2					15.902,2
Finansielle derivater	NOK						99,4	99,4
Verdipapirgjeld	NOK	1.454,2	3.584,6					5.038,7
Etterstilte seniorobligasjoner	NOK		1.492,7					1.492,7
Ansvarlig lånekapital	NOK		400,0					400,0
Påløpte renter	NOK						101,0	101,0
Øvrig gjeld	NOK						95,3	95,3
Totalt		**5.876,1**	**17.596,2**	**218,1**	**0,0**	**0,0**	**295,7**	**23.986,1**
Netto eksponering på balansen		**1.975,9**	**-179,8**	**-126,7**	**471,8**	**182,1**	**2.597,5**	
Kontraktssum på finansielle derivater, hvor det ikke er anvendt sikringsbokføring, som påvirker renteeksponeringen	NOK	140,0	604,0	-90,0	-470,0	-184,0		
Netto eksponering		**2.115,9**	**424,2**	**-216,7**	**1,8**	**-1,9**	**2.597,5**	

Tabellen er basert på balanseførte verdier eksklusiv påløpte renter. Verdipapirgjeld hvor sikringsbokføring anvendes inkluderer effekten av sikringsinstrumenter.

NOTE 12 - LIKVIDITETSRISIKO

Så lenge bankens lånekunder ønsker langsiktig finansiering og bankens innskuddskunder i praksis på meget kort varsel kan disponere sine innskudd, vil det for banken oppstå en likviditetsrisiko. I tillegg er Sparebanken Øst avhengig av å finansiere et gap mellom innskudd fra kunder og utlån til publikum. Sparebanken Øst har en konservativ likviditetsstrategi, og ved utgangen av 2024 anses likviditetsrisikoen som lav.

Banken har bevisst søkt å redusere likviditetsrisikoen ved blant annet å fordele innlåningen på flere kilder/instrumenter og/eller ved å balansere løpetiden for kapitalanskaffelse og kapitalanvendelse. Foruten innskudd fra kunder, har banken i all hovedsak det norske obligasjonsmarkedet som fundingkilde. Dette øker sårbarheten noe og gjør at banken søker å ha en langsiktig fundingstrategi og ønsker å ha et balansert forhold mellom langsiktige og kortsiktige innlån. Som mål på langsiktighet i finansieringen benyttes Net Stable Funding Ratio (NSFR). Banken hadde ved utgangen av 2024 en NSFR på 133,4 % mot 127,7 % for ett år siden.

Liquidity Coverage Ratio (LCR) utgjør 362,6 % pr. 31.12.24 mot 250,1 % for ett år siden. LCR skal sikre at bankene har tilstrekkelig likvider av svært høy kvalitet til å tåle en periode på 30 dager med sterk markedsuro. Banken vil til enhver tid oppfylle gjeldende krav til LCR, satt av myndighetene, både på foretak og konsernnivå. Bankens likviditetsportefølje består i hovedsak av kontanter, verdipapirer utstedt av den norske stat, statsgaranterte obligasjoner, verdipapirer utstedt av norske kommuner og obligasjoner med fortrinnsrett. Banken har i tillegg stilt obligasjoner som sikkerhet for låneadgang i Norges Bank.

Konsernets innskudd målt i % av netto utlån utgjør 45,6 % pr. 31.12.24 mot 41,9 % for ett år siden. Øvrig finansiering skjer hovedsakelig i markedet gjennom opptak av senior usikrede obligasjoner og obligasjoner med fortrinnsrett. Det er vedtatt rammer og måltall som skal sikre at forholdet mellom innskudd og markedsfinansiering opprettholdes på et tilfredsstillende nivå. De kommende årene stiller relativt store krav til refinansiering, og banken ønsker å ta høyde for usikre tider og vil derfor søke refinansiering på et tidlig tidspunkt.

Finansielle forpliktelser

Nedenfor vises konsernets finansielle forpliktelser til nominell verdi. Alle forpliktelser er lagt til kategorien for første mulige utbetaling der kontraktsmessig betalingsdato er gitt. Det er forpliktelsenes hovedstol inklusiv fremtidige rentebetalinger som er oppgitt. Rentesatser og valutakurser er pr. 31.12. Forpliktelser relatert til derivater er vist på egen linje, samt at relaterte innstrømmer fra derivatene er vist under hver tabell.

Forfallsanalyse av finansielle forpliktelser pr. 31.12.24 – konsern

	Inntil 1 mnd	Fra 1-3 mnd	Fra 3 mnd - 1 år	Fra 1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Totalt
Gjeld til kredittinstitusjoner			63,8	127,6			191,4
Innskudd fra kunder	12.904,2	3.446,7	678,2				17.029,1
Verdipapirgjeld	40,2	209,9	3.746,9	18.984,5	1.786,7		24.768,2
Andre forpliktelser			192,4				192,4
Etterstilte seniorobligasjoner		18,6	68,4	1.365,9	416,2		1.869,1
Ansvarlig lånekapital		8,8	25,2	484,5	102,7		621,2
Lånetilsagn	260,1						260,1
Ubenyttet kreditt	3.951,0						3.951,0
Garantier						25,3	25,3
Finansielle forpliktelser eksl. derivater	**17.155,5**	**3.684,0**	**4.774,8**	**20.962,5**	**2.305,6**	**25,3**	**48.907,7**
Finansielle derivater (utstrømmer)	33,2	63,9	272,7	965,0	274,9		1.609,7
Finansielle forpliktelser	**17.188,7**	**3.748,0**	**5.047,5**	**21.927,5**	**2.580,5**	**25,3**	**50.517,4**
Finansielle derivater (innstrømmer)	1,4	63,1	205,4	766,4	243,9		1.280,3

Forfallsanalyse av finansielle forpliktelser pr. 31.12.23 – konsern

	Inntil 1 mnd	Fra 1-3 mnd	Fra 3 mnd - 1 år	Fra 1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Totalt
Gjeld til kredittinstitusjoner			67,7	203,1			270,8
Innskudd fra kunder	12.884,2	2.529,9	577,8	0,3			15.992,3
Verdipapirgjeld	208,2	1.233,2	3.215,2	17.009,0	2.570,5		24.236,1
Andre forpliktelser			515,4				515,4
Etterstilte seniorobligasjoner		17,1	63,8	1.379,0	324,1		1.784,0
Ansvarlig lånekapital		7,1	21,3	502,8			531,1
Lånetilsagn	541,8						541,8
Ubenyttet kreditt	4.033,8						4.033,8
Garantier						26,7	26,7
Finansielle forpliktelser eksl. derivater	**17.668,1**	**3.787,4**	**4.461,1**	**19.094,2**	**2.894,6**	**26,7**	**47.932,1**
Finansielle derivater (utstrømmer)	34,4	64,8	236,2	914,4	160,7		1.410,6
Finansielle forpliktelser	**17.702,5**	**3.852,2**	**4.697,2**	**20.008,6**	**3.055,4**	**26,7**	**49.342,7**
Finansielle derivater (innstrømmer)	9,9	41,5	208,0	689,5	132,3		1.081,2

Forfallsanalyse av finansielle forpliktelser pr. 31.12.24 - morbank

	Inntil 1 mnd	Fra 1-3 mnd	Fra 3 mnd - 1 år	Fra 1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Totalt
Gjeld til kredittinstitusjoner			63,8	127,6		880,6	1.071,9
Innskudd fra kunder	12.954,6	3.446,7	678,2				17.079,5
Verdipapirgjeld	0,0	40,8	645,6	3.423,7	1.067,3		5.177,3
Andre forpliktelser			144,8				144,8
Etterstilte seniorobligasjoner		18,6	68,4	1.365,9	416,2		1.869,1
Ansvarlig lånekapital		8,8	25,2	484,5	102,7		621,2
Lånetilsagn	227,4						227,4
Ubenyttet kreditt	3.487,5						3.487,5
Garantier						25,3	25,3
Finansielle forpliktelser eksl. derivater	**16.669,4**	**3.514,9**	**1.625,9**	**5.401,6**	**1.586,2**	**905,9**	**29.703,9**
Finansielle derivater (utstrømmer)	22,8	54,5	213,1	772,1	237,1		1.299,6
Finansielle forpliktelser	**16.692,2**	**3.569,4**	**1.839,1**	**6.173,8**	**1.823,2**	**905,9**	**31.003,5**
Finansielle derivater (innstrømmer)	1,4	63,1	151,9	654,5	224,5		1.095,3

Forfallsanalyse av finansielle forpliktelser pr. 31.12.23 - morbank

	Inntil 1 mnd	Fra 1-3 mnd	Fra 3 mnd - 1 år	Fra 1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Totalt
Gjeld til kredittinstitusjoner			67,7	203,1		638,6	909,4
Innskudd fra kunder	12.975,8	2.529,9	577,8	0,3			16.083,9
Verdipapirgjeld	208,2	1.032,7	633,5	2.080,3	1.831,6		5.786,3
Andre forpliktelser			579,8				579,8
Etterstilte seniorobligasjoner		17,1	63,8	1.379,0	324,1		1.784,0
Ansvarlig lånekapital		7,1	21,3	502,8			531,1
Lånetilsagn	510,4						510,4
Ubenyttet kreditt	3.502,2						3.502,2
Garantier						26,7	26,7
Finansielle forpliktelser eksl. derivater	**17.196,7**	**3.586,8**	**1.943,9**	**4.165,4**	**2.155,7**	**665,4**	**29.713,9**
Finansielle derivater (utstrømmer)	23,9	55,3	175,9	677,3	84,4		1.016,7
Finansielle forpliktelser	**17.220,5**	**3.642,1**	**2.119,8**	**4.842,7**	**2.240,1**	**665,4**	**30.730,6**
Finansielle derivater (innstrømmer)	9,9	41,5	154,4	543,4	93,4		842,6

NOTE 13 - VALUTARISIKO

Markedsrisiko knyttet til valutarisiko pr. 31.12.24

Valuta	Økning i valutakurs %	Effekt på resultat før skatt	Effekt på egenkapital	Reduksjon i valutakurs %	Effekt på resultat før skatt	Effekt på egenkapital
USD	+10	0,8	0,0	-10	-0,8	0,0
Sum		**0,8**	**0,0**		**-0,8**	**0,0**

Markedsrisiko knyttet til valutarisiko pr. 31.12.23

Valuta	Økning i valutakurs %	Effekt på resultat før skatt	Effekt på egenkapital	Reduksjon i valutakurs %	Effekt på resultat før skatt	Effekt på egenkapital
USD	+10	1,9	0,0	-10	-1,9	0,0
Sum		**1,9**	**0,0**		**-1,9**	**0,0**

Banken har begrenset valutaeksponering. Pr. 31.12.24 var bankens åpne nettoposisjon MNOK 7,8 (MNOK 18,8 per 31.12.23). Normalt vil plasseringer og innlån i valuta dekkes av en motgående posisjon, oftest ved bruk av valutabytteavtaler og lignende derivater. Posisjoner uten fastsatt forfallsdato valutasikres ved bruk av valutaterminer. Se for øvrig note 19 Finansielle derivater.

NOTE 14 - NETTO RENTEINNTEKTER

Konsern 2024	Konsern 2023		Morbank 2024	Morbank 2023
21,0	15,7	Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	196,9	155,4
1,4	1,0	Renter og lignende inntekter på leiefinansieringsavtaler	0,0	0,0
2.346,8	1.931,0	Renter og lignende inntekter av utlån til kunder	615,7	658,4
10,5	10,0	Renter og lignende inntekter på finansielle eiendeler som er kredittforringet	0,5	0,2
0,0	0,0	Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	0,0	0,0
10,5	10,0	Utlån og fordringer på kunder	0,5	0,2
3,7	4,5	Andre renteinntekter og lignende inntekter	3,7	4,5
2.383,4	1.962,2	Sum renteinntekter og lignende inntekter for instrumenter til amortisert kost	816,8	818,5
11,3	8,8	Renter og lignende inntekter av utlån til virkelig verdi	391,1	176,4
333,8	273,9	Renter og lignende inntekter av sertifikater, obligasjoner mv.	316,1	259,5
345,1	282,7	Sum renteinntekter og lignende inntekter for instrumenter til virkelig verdi over resultatet	707,2	435,9
2.728,5	**2.244,9**	**Renteinntekter og lignende inntekter**	**1.524,0**	**1.254,4**
6,5	9,3	Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	61,5	32,0
499,4	312,5	Renter og lignende kostnader på innskudd fra kunder	500,8	314,3
1.162,3	993,7	Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	255,3	260,6
86,0	59,0	Renter og lignende kostnader på utstedte etterstilte seniorobligasjoner	86,0	59,0
29,4	25,4	Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	29,4	25,4
13,2	16,3	Andre rentekostnader og lignende kostnader	11,4	13,5
1.796,9	**1.416,1**	**Rentekostnader og lignende kostnader for instrumenter til amortisert kost**	**944,4**	**704,7**
931,6	**828,8**	**Netto renteinntekter**	**579,5**	**549,7**

Gjennomsnittsrenter og gjennomsnittlig rentebærende eiendeler og gjeld i perioden

Konsern 2024			Morbank 2024	
Gj.sn.renteb. saldo	Gj.sn. Rente %		Gj.sn.renteb. saldo	Gj.sn. Rente %
		Eiendeler		
516,8	4,06	Netto utlån til kredittinstitusjoner*	3.643,7	5,40
38.072,1	6,23	Netto utlån til kunder	16.749,9	6,01
6.309,4	5,29	Sertifikater og obligasjoner	6.000,9	5,27
		Gjeld		
236,9	2,76	Gjeld til kredittinstitusjoner	1.514,0	4,06
16.464,8	3,03	Innskudd fra kunder	16.464,6	3,04
21.801,7	5,73	Verdipapirgjeld	4.307,7	5,93
1.520,5	5,66	Ettertilte seniorobligasjoner	1.520,5	5,66
418,4	7,02	Ansvarlig lånekapital	418,4	7,02

* Inkl. fordring på sentralbanker

Konsern 2023			Morbank 2023	
Gj.sn.renteb. saldo	Gj.sn. Rente %		Gj.sn.renteb. saldo	Gj.sn. Rente %
		Eiendeler		
473,6	3,31	Netto utlån til kredittinstitusjoner*	3.311,7	4,69
37.076,9	5,26	Netto utlån til kunder	16.247,2	5,14
6.055,6	4,52	Sertifikater og obligasjoner	5.755,8	4,51
		Gjeld		
262,4	3,54	Gjeld til kredittinstitusjoner	987,8	3,24
15.405,9	2,03	Innskudd fra kunder	15.405,5	2,04
22.020,9	4,51	Verdipapirgjeld	5.175,7	5,04
1.169,8	5,04	Ettertilte seniorobligasjoner	1.169,8	5,04
417,2	6,08	Ansvarlig lånekapital	417,2	6,08

* Inkl. fordring på sentralbanker

Gjennomsnittsrente er målt ved resultatført rente gjennom året dividert på gjennomsnittlig balanse på kvartalsbasis.

NOTE 15 - NETTO PROVISJONSINNTEKTER

Konsern 2024	Konsern 2023	Beløp i mill kroner	Morbank 2024	Morbank 2023
62,4	58,0	Gebyr betalingsformidling	62,4	58,0
0,5	0,6	Gebyr garantier	0,5	0,6
29,3	32,3	Andre provisjoner og gebyrer	50,7	54,1
92,2	**90,9**	**Provisjonsinntekter mv.**	**113,7**	**112,7**
14,2	13,8	Kostnader betalingsformidling	14,2	13,8
34,7	33,8	Andre provisjoner og gebyrer	4,2	3,3
48,9	**47,6**	**Provisjonskostnader mv.**	**18,4**	**17,1**
43,3	**43,3**	**Netto provisjonsinntekter mv.**	**95,2**	**95,6**

NOTE 16 - UTBYTTE OG ANDRE INNTEKTER AV VERDIPAPIRER MED VARIABEL AVKASTNING

Konsern 2024	Konsern 2023	Beløp i mill kroner	Morbank 2024	Morbank 2023
87,4	45,9	Utbytte fra egenkapitalinstrumenter	87,4	45,9
0,0	0,0	Utbytte og konsernbidrag fra datterselskap	126,5	114,2
87,4	**45,9**	**Utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning**	**213,8**	**160,1**

NOTE 17 - NETTO VERDIENDRING OG GEVINST/TAP PÅ FINANSIELLE INSTRUMENTER

Innregnet i resultatregnskapet

Konsern 2024	Konsern 2023		Morbank 2024	Morbank 2023
		Verdiendring og gevinst/tap på finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet		
-9,9	14,2	Verdiendring på sertifikater og obligasjoner	-8,1	15,4
-8,4	-16,0	Realisert gevinst/tap på sertifikater og obligasjoner	-8,4	-16,0
-26,6	6,9	Verdiendring på egenkapitalinstrumenter	-26,6	6,9
3,1	-5,0	Realisert gevinst/tap på egenkapitalinstrumenter	3,1	-5,0
9,5	-5,1	Verdiendring derivater - ikke anvendt sikringsbokføring	9,5	-5,1
-3,3	-5,1	Realisert gevinst/tap derivater - ikke anvendt sikringsbokføring	-3,3	-5,1
-2,6	1,3	Verdiendring fastrenteutlån	-2,6	1,3
-38,1	**-8,8**	**Sum verdiendring og gevinst/tap på finansielle instrumenter til virkelig verdi**	**-36,4**	**-7,5**
-91,9	13,8	Finansielle derivater - sikringsbokføring	-63,4	47,9
91,9	-13,8	Finansiell gjeld - sikret	63,4	-47,9
0,0	**0,0**	**Sum netto sikrede poster***	**0,0**	**0,0**
		Verdiendring og gevinst/tap på finansielle instrumenter til amortisert kost		
-0,6	-2,2	Realisert gevinst/tap på verdipapirgjeld	1,0	0,8
-0,6	**-2,2**	**Sum realisert gevinst/tap på verdipapirgjeld og etterstilte seniorobligasjoner til amortisert kost**	**1,0**	**0,8**
		Valutahandel		
11,6	5,4	-Netto omregningsgevinst	11,6	5,4
2,6	2,4	-Netto transaksjonsgevinst	2,6	2,4
14,2	**7,8**	**Sum netto inntekter fra valutahandel**	**14,2**	**7,8**
-24,5	**-3,3**	**Sum verdiendring og gevinst/tap på finansielle instrumenter**	**-21,2**	**1,1**

* For finansiell gjeld målt til amortisert kost hvor sikringsbokføring benyttes justeres balanseført verdi for endring i verdi som skyldes sikret risiko, mens resten av instrumentet vurderes til amortisert kost. Sikringsderivater vurderes til virkelig verdi. Konsernet benytter sikringsbokføring på obligasjonslån med fast rente. Innlånene sikres en-til-en.

Innregnet i totalresultatet

Konsern 2024	Konsern 2023		Morbank 2024	Morbank 2023
		Verdiendring på finansielle instrumenter over OCI		
0,0	0,0	Utlån til virkelig verdi	0,0	-0,3
0,0	**0,0**	**Sum verdiendring på finansielle instrumenter over OCI**	**0,0**	**-0,3**

NOTE 18 - ANDRE DRIFTSINNTEKTER

Konsern 2024	Konsern 2023		Morbank 2024	Morbank 2023
0,5	0,5	Leieinntekter investeringseiendommer	0,0	0,0
0,4	0,5	Driftsinntekter faste eiendommer	0,0	0,0
0,0	0,0	Gevinst ved salg av faste eiendommer	0,0	0,0
1,0	1,0	Andre driftsinntekter	4,6	4,6
2,0	**2,0**	**Andre driftsinntekter**	**4,6**	**4,6**

NOTE 19 - LØNN OG PERSONALKOSTNADER

Konsern 2024	Konsern 2023		Morbank 2024	Morbank 2023
140,7	139,1	Lønn	126,6	125,5
32,8	31,9	Folketrygdavgift	29,6	29,0
		Pensjoner		
7,4	6,8	-ytelsesbasert	6,9	6,3
8,9	8,3	-innskuddsbasert o.l.	8,6	7,8
6,7	8,7	Sosiale kostnader	5,9	7,3
196,5	**194,7**	**Sum lønn og personalkostnader**	**177,5**	**176,0**
186	193	Antall årsverk 31.12	170	175
191	198	Antall ansatte 31.12	175	180
180	184	Gjennomsnittlig antall årsverk	164	167
183	187	Gjennomsnittlig antall ansatte	167	170

For godtgjørelser til ledende personer vises det til offentliggjort lederlønnsrapport for 2024

NOTE 20 - ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Konsern 2024	Konsern 2023		Morbank 2024	Morbank 2023
61,5	50,7	IT-kostnader	54,6	44,3
17,6	16,9	Andre administrasjonskostnader	12,1	11,2
10,0	10,7	Driftskostnader eiendommer og lokaler	10,5	11,0
11,1	10,9	Formuesskatt	11,1	10,9
35,8	33,1	Øvrige driftskostnader	21,3	18,6
135,9	**122,3**	**Sum andre driftskostnader**	**109,5**	**96,0**

Godtgjørelse revisor

Konsern 2024	Konsern 2023	Beløp i 1.000 kroner	Morbank 2024	Morbank 2023
3.655	3.280	Revisjon	2.563	2.215
133	160	Andre attestasjonstjenester	108	124
148	42	Skatte- og avgiftsrådgivning	49	42
0	0	Andre tjenester	0	0
3.936	**3.482**	**Sum godtgjørelse til revisor**	**2.720**	**2.381**

Opplyst godtgjørelse til revisor inkluderer merverdiavgift.

NOTE 21 - SKATT

Årets skattekostnad i resultatregnskapet består av betalbar skatt for inntektsåret, eventuelt for mye/lite avsatt betalbar skatt fra tidligere år og resultatført utsatt skatt. Disse innregnes i resultatregnskapet som skattekostnad med unntak av betalbar skatt og utsatt skatt på transaksjoner som innregnes direkte i totalresultatet eller under egenkapitalen.

Utsatt skatt/skattefordel pr. 31.12.24 er innregnet med skattesats på 25 % for morbanken. Utsatt skatt/skattefordel pr. 31.12.24 er i konsernet innregnet med skattesats i intervallet 22-25 %. Netto utsatt skattefordel er i sin helhet oppført i balansen da konsernet forventer å kunne nyttiggjøre seg av negative midlertidige forskjeller i fremtiden. Utsatt skatt og utsatt skattefordel neddiskonteres ikke.

Formuesskatt regnes ikke som inntektsskatt etter IAS 12 og kostnaden inngår i regnskapslinjen «Andre driftskostnader». Det vises til note 20.

Konsern 2024	Konsern 2023		Morbank 2024	Morbank 2023
		Årets skattekostnad i resultatregnskapet		
134,8	115,4	Betalbar skatt på årets resultat	85,0	78,7
8,8	8,2	Resultatført utsatt skatt	4,8	6,5
-0,8	0,1	For mye/lite avsatt skatt forrige år	-0,8	-0,1
142,9	**123,7**	**Årets skattekostnad**	**89,0**	**85,1**
		Skatt på andre inntekter og kostnader - innregnet i totalresultatet		
		Endring i netto utsattt skatt		
3,1	-5,1	- Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesplaner	3,0	-4,8
0,0	0,0	- Utlån til virkelig verdi	0,0	-0,1
3,1	**-5,1**	**Skatt på andre inntekter og kostnader**	**3,0**	**-4,9**
		Endring i netto utsatt skatt		
8,8	8,2	Innegnet utsatt skatt i resultatregnskap	4,8	6,5
3,1	-5,1	Innregnet utsatt skatt i totalresultatet	3,0	-4,9
12,0	**3,1**	**Sum endring i netto utsatt skatt**	**7,8**	**1,6**
		Avstemming av årets skattekostnad		
666,2	564,2	Resultat før skatt	557,6	511,8
161,6	137,7	Skatt etter nominell sats på 22-25%	139,4	127,9
-18,0	-14,2	Skatteeffekt av permanente forskjeller	-49,6	-42,7
-0,8	0,1	For mye/lite avsatt skatt forrige år	-0,8	-0,1
142,9	**123,7**	**Skattekostnad**	**89,0**	**85,1**
		Betalbar skatt i balansen fremkommer slik:		
134,8	115,4	Betalbar skatt på årets resultat	85,0	78,7
11,3	11,3	Årets formueskatt	11,3	11,3
146,1	**126,7**	**Sum betalbar skatt**	**96,3**	**90,0**

Konsern 2024	Konsern 2023	Konsern Endring 2024	Konsern Endring 2023	Utsatt skatt forpliktelse/utsatt skatt eiendel	Morbank 2024	Morbank 2023	Morbank Endring 2024	Morbank Endring 2023
				Positive midlertidige forskjeller				
34,7	34,3	-0,5	0,8	Driftsmidler	7,1	5,0	-2,1	-0,5
12,8	16,0	3,2	4,0	Gevinst og tapskonto	1,3	1,6	0,3	0,4
32,6	24,4	-8,2	-24,4	Verdipapirer	32,6	24,4	-8,2	-24,4
0,0	0,0	0,0	0,0	Finansielle derivater	0,0	0,0	0,0	0,0
0,0	0,0	0,0	0,0	Utlån	0,0	0,0	0,0	0,0
286,5	179,9	-106,6	-0,2	Verdipapirgjeld	145,5	83,5	-62,0	52,1
366,5	254,5	-112,1	-19,8	Sum positive midlertidige forskjeller	186,5	114,4	-72,0	27,7
86,6	**59,8**	**-26,8**	**-3,5**	**Utsatt skatt**	**46,6**	**28,6**	**-18,0**	**6,9**
				Negative midlertidige forskjeller				
1,4	1,3	-0,1	-0,2	Finansielle leieavtaler	2,8	2,5	-0,3	-0,4
7,6	5,9	-1,8	3,0	Verdipapirer	0,0	0,0	0,0	3,9
219,5	134,5	-85,0	-1,7	Finansielle derivater	141,7	84,9	-56,9	36,8
1,9	1,9	0,0	0,2	Andre eiendeler	0,0	0,0	0,0	0,0
7,6	5,0	-2,6	1,3	Utlån	7,1	4,5	-2,7	1,0
0,0	0,0	0,0	0,0	Verdipapirgjeld	0,0	0,0	0,0	0,0
14,3	21,1	6,8	-1,9	Andre forpliktelser /andre negative forskjeller	5,5	5,3	-0,2	-0,3
39,4	60,2	20,8	-7,5	Pensjonsforpliktelse	38,6	57,8	19,2	-6,7
291,7	229,8	-61,9	-6,6	Sum negativer midlertidige forskjeller	195,8	154,9	-40,9	34,2
70,1	**55,3**	**-14,8**	**-0,4**	**Utsatt skattefordel**	**49,0**	**38,7**	**-10,2**	**8,6**
-16,5	**-4,5**	**12,0**	**3,1**	**Netto utsatt skatt (-)/ netto utsatt skattefordel (+)**	**2,3**	**10,1**	**7,8**	**1,6**

NOTE 22 - KLASSIFISERING AV FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSER

	Virkelig verdi over resultatet			
Konsern pr. 31.12.24	**Pliktig**	**Utpekt**	**Målt til amortisert kost***	**Totalt**
Kontanter og fordringer på sentralbanker	0,0	0,0	431,1	431,1
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0,0	0,0	18,2	18,2
Utlån til kunder	0,0	396,6	36.606,6	37.003,2
Sertifikater og obligasjoner	7.756,0	0,0	0,0	7.756,0
Aksjer og andeler	877,4	0,0	0,0	877,4
Finansielle derivater**	26,2	0,0	0,0	26,2
Sum finansielle eiendeler	**8.659,7**	**396,6**	**37.055,9**	**46.112,2**
Gjeld til kredittinstitusjoner	0,0	0,0	164,7	164,7
Innskudd fra kunder	0,0	0,0	16.882,7	16.882,7
Finansielle derivater**	190,9	0,0	0,0	190,9
Verdipapirgjeld	0,0	0,0	21.715,9	21.715,9
Forpliktelser knyttet til leieavtaler	0,0	0,0	35,0	35,0
Etterstilte seniorobligasjoner	0,0	0,0	1.612,8	1.612,8
Ansvarlig lånekapital	0,0	0,0	503,4	503,4
Sum finansiell gjeld	**190,9**	**0,0**	**40.914,3**	**41.105,2**

* Inkluderer sikret gjeld

** Inkluderer derivater hvor sikringsbokføring anvendes

Konsern pr. 31.12.23	Virkelig verdi over resultatet			
	Pliktig	Utpekt	Målt til amortisert kost*	Totalt
Kontanter og fordringer på sentralbanker	0,0	0,0	417,3	417,3
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0,0	0,0	16,5	16,5
Utlån til kunder	0,0	246,1	37.631,0	37.877,1
Sertifikater og obligasjoner	5.914,0	0,0	0,0	5.914,0
Aksjer og andeler	809,6	0,0	0,0	809,6
Finansielle derivater**	67,6	0,0	0,0	67,6
Sum finansielle eiendeler	**6.791,2**	**246,1**	**38.064,8**	**45.102,1**
Gjeld til kredittinstitusjoner	0,0	0,0	219,6	219,6
Innskudd fra kunder	0,0	0,0	15.860,8	15.860,8
Finansielle derivater**	147,4	0,0	0,0	147,4
Verdipapirgjeld	0,0	0,0	21.658,5	21.658,5
Forpliktelser knyttet til leieavtaler	0,0	0,0	41,5	41,5
Etterstilte seniorobligasjoner	0,0	0,0	1.508,2	1.508,2
Ansvarlig lånekapital	0,0	0,0	402,4	402,4
Sum finansiell gjeld	**147,4**	**0,0**	**39.690,9**	**39.838,3**

* Inkluderer sikret gjeld

** Inkluderer derivater hvor sikringsbokføring anvendes

Morbank pr. 31.12.24	Virkelig verdi over resultatet				
	Pliktig	Utpekt	Virkelig verdi over totalres.	Målt til amortisert kost*	Totalt
Kontanter og fordringer på sentralbanker	0,0	0,0	0,0	431,1	431,1
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0,0	0,0	0,0	2.905,5	2.905,5
Utlån til kunder	0,0	396,6	2.257,6	12.809,7	15.464,0
Sertifikater og obligasjoner	7.445,6	0,0	0,0	0,0	7.445,6
Aksjer og andeler	877,4	0,0	0,0	0,0	877,4
Finansielle derivater**	26,2	0,0	0,0	0,0	26,2
Sum finansielle eiendeler	**8.349,2**	**396,6**	**2.257,6**	**16.146,3**	**27.149,8**
Gjeld til kredittinstitusjoner	0,0	0,0	0,0	1.045,2	1.045,2
Innskudd fra kunder	0,0	0,0	0,0	16.933,1	16.933,1
Finansielle derivater**	113,1	0,0	0,0	0,0	113,1
Verdipapirgjeld	0,0	0,0	0,0	4.199,3	4.199,3
Forpliktelser knyttet til leieavtaler	0,0	0,0	0,0	66,5	66,5
Etterstilte seniorobligasjoner	0,0	0,0	0,0	1.612,8	1.612,8
Ansvarlig lånekapital	0,0	0,0	0,0	503,4	503,4
Sum finansiell gjeld	**113,1**	**0,0**	**0,0**	**24.360,3**	**24.473,4**

* Inkluderer sikret gjeld

** Inkluderer derivater hvor sikringsbokføring anvendes

Morbank pr. 31.12.23	Virkelig verdi over resultatet				
	Pliktig	Utpekt	Virkelig verdi over totalres.	Målt til amortisert kost*	Totalt
Kontanter og fordringer på sentralbanker	0,0	0,0	0,0	417,3	417,3
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0,0	0,0	0,0	3.041,7	3.041,7
Utlån til kunder	0,0	246,1	2.355,5	14.449,4	17.051,1
Sertifikater og obligasjoner	5.601,9	0,0	0,0	0,0	5.601,9
Aksjer og andeler	809,6	0,0	0,0	0,0	809,6
Finansielle derivater**	67,6	0,0	0,0	0,0	67,6
Sum finansielle eiendeler	**6.479,1**	**246,1**	**2.355,5**	**17.908,4**	**26.989,1**
Gjeld til kredittinstitusjoner	0,0	0,0	0,0	858,2	858,2
Innskudd fra kunder	0,0	0,0	0,0	15.909,1	15.909,1
Finansielle derivater**	97,7	0,0	0,0	0,0	97,7
Verdipapirgjeld	0,0	0,0	0,0	5.115,2	5.115,2
Forpliktelser knyttet til leieavtaler	0,0	0,0	0,0	75,5	75,5
Etterstilte seniorobligasjoner	0,0	0,0	0,0	1.508,2	1.508,2
Ansvarlig lånekapital	0,0	0,0	0,0	402,4	402,4
Sum finansiell gjeld	**97,7**	**0,0**	**0,0**	**23.868,6**	**23.966,3**

* Inkluderer sikret gjeld

** Inkluderer derivater hvor sikringsbokføring anvendes

NOTE 23 - FINANSIELLE DERIVATER

For konsernets obligasjonslån med fastrente er det inngått rentederivater for å redusere renterisiko. For fastrenteinnlån omfatter sikringen endring i verdi som skyldes endring i markedsrenter. Konsernet har ikke obligasjonslån i utenlandsk valuta. Sikringsforholdet er en-til-en og sikringsbokføring benyttes. Det er ikke regnskapsført vesentlig ineffektivitet i sikringene i 2024 og 2023. Verdiendring på finansielle derivater anvendt for sikringsbokføring er negativ med MNOK 91,9 (positivt med MNOK 13,8 i 2023) med tilsvarende motsatt verdiendring på sikrede objekter. For resultatført verdiendring, gevinst/tap vises det til note 17.

Konsernet har i tillegg inngått rente- og valutaderivater, herunder knyttet til fastrenteutlån, obligasjoner og aksjer, for å redusere øvrig rente- og valutarisiko uten anvendelse av regler for sikringsbokføring.

Konsern 2024	Kontraktssummer	Balanseført verdi på sikringsobjekt	Virkelig verdi på sikringsinstrument		Verdijust. På sikrings-objekt
			Eiendeler	Forpliktelser	Forpliktelser
Virkelig verdi over resultatet					
Valutaterminer (forwards)	67,1		0,0	5,6	
Rentebytteavtaler (renteswapper)	899,0		14,1	0,0	
Sum virkelig verdi over resultat	**966,1**		**14,1**	**5,6**	
Anvendt for sikringsbokføring					
Rentebytteavtaler (renteswapper)	6.025,0		12,1	185,3	0,0
Verdipapirgjeld		5.972,6			-224,1
Sum anvendt for sikringsbokføring	**6.025,0**	**5.972,6**	**12,1**	**185,3**	**-224,1**
Sum		**5.972,6**	**26,2**	**190,9**	**-224,1**

Det vises til note 17 for periodens resultatførte endring på sikringsinstrumentene og sikringsobjektene. Forskjellen mellom virkelig verdi på sikringsinstrumenter og verdijustering på sikringsobjekt forklares med påløpte renter. I balanseført verdi på sikringsobjektet inngår verdijustering og påløpte renter. Se note 35.

Konsern 2023	Kontraktssummer	Balanseført verdi på sikringsobjekt	Virkelig verdi på sikringsinstrument Eiendeler	Virkelig verdi på sikringsinstrument Forpliktelser	Verdijust. På sikrings-objekt Forpliktelser
Virkelig verdi over resultatet					
Valutaterminer (forwards)	39,0		0,0	9,0	
Rentebytteavtaler (renteswapper)	744,0		11,1	0,0	
Sum virkelig verdi over resultat	**783,0**		**11,1**	**9,0**	
Anvendt for sikringsbokføring					
Rentebytteavtaler (renteswapper)	6.375,0		56,5	138,4	0,0
Verdipapirgjeld		6.518,5			-132,2
Sum anvendt for sikringsbokføring	**6.375,0**	**6.518,5**	**56,5**	**138,4**	**-132,2**
Sum		**6.518,5**	**67,6**	**147,4**	**-132,2**

Det vises til note 17 for periodens resultatførte endring på sikringsinstrumentene og sikringsobjektene. Forskjellen mellom virkelig verdi på sikringsinstrumenter og verdijustering på sikringsobjekt forklares med påløpte renter. I balanseført verdi på sikringsobjektet inngår verdijustering og påløpte renter. Se note 35.

Morbank 2024	Kontraktssummer	Balanseført verdi på sikringsobjekt	Virkelig verdi på sikringsinstrument Eiendeler	Virkelig verdi på sikringsinstrument Forpliktelser	Verdijust. På sikrings-objekt Forpliktelser
Virkelig verdi over resultatet					
Valutaterminer (forwards)	67,1		0,0	5,6	
Rentebytteavtaler (renteswapper)	899,0		14,1	0,0	
Sum virkelig verdi over resultat	**966,1**		**14,1**	**5,6**	
Anvendt for sikringsbokføring					
Rentebytteavtaler (renteswapper)	4.575,0		12,1	107,5	0,0
Verdipapirgjeld		4.499,3			-149,6
Sum anvendt for sikringsbokføring	**4.575,0**	**4.499,3**	**12,1**	**107,5**	**-149,6**
Sum		**4.499,3**	**26,2**	**113,1**	**-149,6**

Det vises til note 17 for periodens resultatførte endring på sikringsinstrumentene og sikringsobjektene. Forskjell mellom virkelig verdi på sikringsinstrumenter og verdijustering på sikringsobjekt forklares med påløpte renter. I balanseført verdi på sikringsobjektet inngår verdijustering og påløpte renter. Se note 35.

Morbank 2023	Kontraktssummer	Balanseført verdi på sikringsobjekt	Virkelig verdi på sikringsinstrument Eiendeler	Virkelig verdi på sikringsinstrument Forpliktelser	Verdijust. På sikrings-objekt Forpliktelser
Virkelig verdi over resultatet					
Valutaterminer (forwards)	42,2		0,0	9,0	
Rentebytteavtaler (renteswapper)	744,0		11,1	0,0	
Sum virkelig verdi over resultat	**786,2**		**11,1**	**9,0**	
Anvendt for sikringsbokføring					
Rentebytteavtaler (renteswapper)	4.925,0		56,5	88,7	0,0
Verdipapirgjeld		4.915,3			-86,2
Sum anvendt for sikringsbokføring	**4.925,0**	**4.915,3**	**56,5**	**88,7**	**-86,2**
Sum		**4.915,3**	**67,6**	**97,7**	**-86,2**

Det vises til note 17 for periodens resultatførte endring på sikringsinstrumentene og sikringsobjektene. Forskjellen mellom virkelig verdi på sikringsinstrumenter og verdijustering på sikringsobjekt forklares med påløpte renter. I balanseført verdi på sikringsobjektet inngår verdijustering og påløpte renter. Se note 35.

Derivater fordelt på forfall – Konsern 2024

	Under 1 mnd	1-3 mnd	3-12 mnd	1-5 år	over 5 år	Totalt
Virkelig verdi over resultatet						
Valutaterminer (forwards)	0,0	0,0	67,1	0,0	0,0	67,1
Rentebytteavtaler (renteswap)	0,0	65,0	75,0	680,0	79,0	899,0
Sum virkelig verdi over resultat	**0,0**	**65,0**	**142,1**	**680,0**	**79,0**	**966,1**
Finansielle derivater anvendt for sikringsbokføring						
Rentebytteavtaler (renteswap)	0,0	0,0	525,0	3.950,0	1.550,0	6.025,0
Sum anvendt for sikringsbokføring	**0,0**	**0,0**	**525,0**	**3.950,0**	**1.550,0**	**6.025,0**
Sum	**0,0**	**65,0**	**667,1**	**4.630,0**	**1.629,0**	**6.991,1**

Derivater fordelt på forfall – Konsern 2023

	Under 1 mnd	1-3 mnd	3-12 mnd	1-5 år	over 5 år	Totalt
Virkelig verdi over resultatet						
Valutaterminer (forwards)	0,0	0,0	39,0	0,0	0,0	39,0
Rentebytteavtaler (renteswap)	0,0	0,0	90,0	470,0	184,0	744,0
Sum virkelig verdi over resultat	**0,0**	**0,0**	**129,0**	**470,0**	**184,0**	**783,0**
Finansielle derivater anvendt for sikringsbokføring						
Rentebytteavtaler (renteswap)	200,0	1.000,0	0,0	2.725,0	2.450,0	6.375,0
Sum anvendt for sikringsbokføring	**200,0**	**1.000,0**	**0,0**	**2.725,0**	**2.450,0**	**6.375,0**
Sum	**200,0**	**1.000,0**	**129,0**	**3.195,0**	**2.634,0**	**7.158,0**

Derivater fordelt på forfall – Morbank 2024

	Under 1 mnd	1-3 mnd	3-12 mnd	1-5 år	over 5 år	Totalt
Virkelig verdi over resultatet						
Valutaterminer (forwards)	0,0	0,0	67,1	0,0	0,0	67,1
Rentebytteavtaler (renteswap)	0,0	65,0	75,0	680,0	79,0	899,0
Sum virkelig verdi over resultat	**0,0**	**65,0**	**142,1**	**680,0**	**79,0**	**966,1**
Finansielle derivater anvendt for sikringsbokføring						
Rentebytteavtaler (renteswap)	0,0	0,0	525,0	3.200,0	850,0	4.575,0
Sum anvendt for sikringsbokføring	**0,0**	**0,0**	**525,0**	**3.200,0**	**850,0**	**4.575,0**
Sum	**0,0**	**65,0**	**667,1**	**3.880,0**	**929,0**	**5.541,1**

Derivater fordelt på forfall – Morbank 2023

	Under 1 mnd	1-3 mnd	3-12 mnd	1-5 år	over 5 år	Totalt
Virkelig verdi over resultatet						
Valutaterminer (forwards)	0,0	0,0	42,2	0,0	0,0	42,2
Rentebytteavtaler (renteswap)	0,0	0,0	90,0	470,0	184,0	744,0
Sum virkelig verdi over resultat	**0,0**	**0,0**	**132,2**	**470,0**	**184,0**	**786,2**
Finansielle derivater anvendt for sikringsbokføring						
Rentebytteavtaler (renteswap)	200,0	1.000,0	0,0	1.975,0	1.750,0	4.925,0
Sum anvendt for sikringsbokføring	**200,0**	**1.000,0**	**0,0**	**1.975,0**	**1.750,0**	**4.925,0**
Sum	**200,0**	**1.000,0**	**132,2**	**2.445,0**	**1.934,0**	**5.711,2**

NOTE 24 - MOTREGNING FINANSIELLE INSTRUMENTER

Konsernets motregningsadgang følger alminnelige regler i norsk lov. Mot finansielle institusjoner er det inngått standardiserte og hovedsakelig bilaterale ISDA-avtaler som gir partene motregningsrett ved eventuelt mislighold. Det er i tillegg inngått tilleggsavtaler om sikkerhetstillelse (CSA). Det er ikke foretatt motregning i balanseførte beløp i henhold til opplysningskravet om motregning.

31.12.24 - Konsern	Brutto beløp	Motregnet	Balanseført beløp	Beløp som er gjenstand for nettooppgjør	Utvekslet sikkerhetsstillelse	Beløp etter mulig nettooppgjør
Finanielle derivater eiendeler	26,2	0,0	26,2	-26,2	0,0	0,0
Finansielle derivater gjeld	190,9	0,0	190,9	-26,2	-86,6	78,1

31.12.23 - Konsern	Brutto beløp	Motregnet	Balanseført beløp	Beløp som er gjenstand for nettooppgjør	Utvekslet sikkerhetsstillelse	Beløp etter mulig nettooppgjør
Finanielle derivater eiendeler	67,6	0,0	67,6	-43,3	-18,8	5,6
Finansielle derivater gjeld	147,4	0,0	147,4	-43,3	-44,8	59,3

31.12.24 - Morbank	Brutto beløp	Motregnet	Balanseført beløp	Beløp som er gjenstand for nettooppgjør	Utvekslet sikkerhetsstillelse	Beløp etter mulig nettooppgjør
Finanielle derivater eiendeler	26,2	0,0	26,2	-26,2	0,0	0,0
Finansielle derivater gjeld	113,1	0,0	113,1	-26,2	-86,6	0,3

31.12.23 - Morbank	Brutto beløp	Motregnet	Balanseført beløp	Beløp som er gjenstand for nettooppgjør	Utvekslet sikkerhetsstillelse	Beløp etter mulig nettooppgjør
Finanielle derivater eiendeler	67,6	0,0	67,6	-43,3	-18,8	5,6
Finansielle derivater gjeld	97,7	0,0	97,7	-43,3	-44,8	9,7

NOTE 25 - FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI

Bankens finansielle instrumenter i kategorien til virkelig verdi består av utlån med fastrente, sertifikater og obligasjoner, aksjer og derivater.

Verdsettelse av finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi

Generelt
Banken klassifiserer virkelig verdi målinger ved å bruke hierarki med følgende nivåer:

Nivå 1: Observerbare omsetningskurser i aktive markeder.
Nivå 2: Observerbare omsetningskurser i mindre aktive markeder eller bruk av input som er observerbar, enten direkte eller indirekte.
Nivå 3: Verdsettelsesteknikker som ikke er basert på observerbare markedsdata.

Utlån til og fordringer på kunder
Utlån med fast rente er verdsatt til virkelig verdi i balansen. Verdsettelsen er på basert på kontraktsfestede kontantstrømmer neddiskontert med swaprenten tillagt en margin.

Sertifikater og obligasjoner
Bankens portefølje av sertifikater og obligasjoner blir verdivurdert med kurser mottatt fra Nordic Bond Pricing. Kursen fra Nordic Bond Pricing baseres på innmeldte spreader fra de meglerhus som er aktive i det norske markedet.

Dersom Nordic Bond Pricing ikke priser enkelte sertifikater eller obligasjoner verdivurderes disse på grunnlag av omsetninger og observerbare kredittspreader i markedet. Hvis dette ikke har vært mulig er det benyttet kursanslag eller kredittspreadvurderinger basert på andre sertifikater og obligasjoner med tilsvarende egenskaper og løpetid.

I verdivurderingen av bankens obligasjonsportefølje er det vurdert mulige ubalanser i markedet, og om det kan ligge ulike motiver bak de transaksjoner som har funnet sted. Det gjøres vurderinger på om kursene fra Nordic Bond Pricing virker riktige.

Banken mener at benyttede verdianslag ligger innenfor rimelige intervaller for virkelig verdi, og at kreditt- og likviditetsrisiko-utviklingen er hensyntatt i verdifastsettelsen der dette har vært nødvendig. De benyttede prisene representerer etter bankens oppfatning beste estimat på verdipapirenes virkelige verdi. Hele bankens sertifikat- og obligasjonsbeholdning er plassert i prisingshierarkiets nivå 2. Dette begrunnes med at det ikke er stor nok omsetning i noen av de børsnoterte instrumentene slik at man til enhver tid kan lese av en markedspris.

Aksjer og andeler
Dersom det ikke eksisterer noterte priser i et aktivt marked, benyttes alternative verdsettelsesteknikker. Slike teknikker omfatter bruk av nylige markedstransaksjoner priset til armlengdes avstand, sammenligning med markedsverdien til tilsvarende finansielle instrumenter og neddiskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer. Som en kalibreringstest på rimeligheten av anslaget på virkelig verdi, benyttes multiplikatormodeller som pris/bok-modellen og pris/resultat-modellen for å kontrollere at verdsettelsesmodellene henger sammen med markedsdata.

Børsnoterte aksjer med daglig omsetning er klassifisert i nivå 1. Nivå 2 består av aksjer hvor verdsettelse er basert på observerbare markedsdata. Nivå 3 består av aksjer i lokale selskap og andre unoterte foretak hvor alternative verdsettelsesteknikker anvendes for fastsettelse av virkelig verdi.

Finansielle derivater
Sparebanken Øst har kun derivater der virkelig verdi er basert på observerbare rentekurver og valutakurser, og er følgelig plassert i prisingshierarkiets nivå 2.

31.12.24 - Konsern	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi				
Utlån til kunder	0,0	0,0	396,6	396,6
Sertifikater og obligasjoner	0,0	7.756,0	0,0	7.756,0
Aksjer og andeler	92,9	2,5	782,0	877,4
Finansielle derivater	0,0	26,2	0,0	26,2
Sum eiendeler til virkelig verdi	**92,9**	**7.784,8**	**1.178,6**	**9.056,3**
Finansielle derivater	0,0	190,9	0,0	190,9
Sum gjeld til virkelig verdi	**0,0**	**190,9**	**0,0**	**190,9**

Bevegelse i nivå 3	Fastrenteutlån	Aksjer og andeler	Sum
Balanse pr. 01.01.24	246,1	731,1	977,2
Netto realiserte gevinster	0,0	0,0	0,0
Tilgang	216,0	83,4	299,3
Avgang	62,9	3,9	66,7
Verdiendring	-2,6	-28,6	-31,2
Overført fra nivå 1 og 2	0,0	0,0	0,0
Balanse pr. 31.12.24	**396,6**	**782,0**	**1.178,6**

Aksjer og andeler
Aksjene i Frende Holding AS er ved utgangen av 2024 verdsatt til MNOK 543,6. Aksjeposten er verdivurdert med utgangspunkt i observerte transaksjonskurser. Eksportfinans ASA er ved utgangen av 2024 verdsatt til MNOK 162,1. Aksjeposten er verdivurdert med utgangspunkt i en pris/bok vurdering, hensyntatt risiko ved virksomheten og usikkerhet vedrørende forventet kontantstrøm i forbindelse med resultatutvikling og avvikling.

31.12.23 - Konsern	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi				
Utlån til kunder	0,0	0,0	246,1	246,1
Sertifikater og obligasjoner	0,0	5.914,0	0,0	5.914,0
Aksjer og andeler	74,4	4,1	731,1	809,6
Finansielle derivater	0,0	67,6	0,0	67,6
Sum eiendeler til virkelig verdi	**74,4**	**5.985,8**	**977,2**	**7.037,3**
Finansielle derivater	0,0	147,4	0,0	147,4
Sum gjeld til virkelig verdi	**0,0**	**147,4**	**0,0**	**147,4**

Bevegelse i nivå 3	Fastrenteutlån	Aksjer og andeler	Sum
Balanse pr. 01.01.23	295,5	720,0	1.015,5
Netto realiserte gevinster	0,0	0,0	0,0
Tilgang	48,5	6,2	54,7
Avgang	99,2	0,0	99,2
Verdiendring	1,3	4,9	6,2
Overført fra nivå 1 og 2	0,0	0,0	0,0
Balanse pr. 31.12.23	**246,1**	**731,1**	**977,2**

31.12.2024 - morbank	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi				
Utlån til kunder*	0,0	0,0	2.654,3	2.654,3
Sertifikater og obligasjoner	0,0	7.445,6	0,0	7.445,6
Aksjer og andeler	92,9	2,5	782,0	877,4
Finansielle derivater	0,0	26,2	0,0	26,2
Sum eiendeler til virkelig verdi	**92,9**	**7.474,3**	**3.436,3**	**11.003,5**
Finansielle derivater	0,0	113,1	0,0	113,1
Sum gjeld til virkelig verdi	**0,0**	**113,1**	**0,0**	**113,1**

* I morbanken er utlån til virkelig verdi med verdiendring over totalresultatet inkludert.

31.12.2023 - morbank	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi				
Utlån til kunder*	0,0	0,0	2.601,6	2.601,6
Sertifikater og obligasjoner	0,0	5.601,9	0,0	5.601,9
Aksjer og andeler	74,4	4,1	731,1	809,6
Finansielle derivater	0,0	67,6	0,0	67,6
Sum eiendeler til virkelig verdi	**74,4**	**5.673,6**	**3.332,7**	**9.080,7**
Finansielle derivater	0,0	97,7	0,0	97,7
Sum gjeld til virkelig verdi	**0,0**	**97,7**	**0,0**	**97,7**

* I morbanken er utlån til virkelig verdi med verdiendring over totalresultatet inkludert.

NOTE 26 - FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL AMORTISERT KOST

Utlån
Konsernets utlånsporteføljer med flytende rente er målt til amortisert kost og er plassert i prisingshierarkiets nivå 3. Virkelig verdi på utlån med flytende rente er gjenstand for påvirkning av endret rentenivå og kredittmargin, men vil kunne reprises løpende med kort frist. Finansavtaleloven gir normalt adgang til reprising med 2 måneders frist. Bankens vurdering av beste estimat for utlånsporteføljene, eksklusiv tapsavsetninger i trinn 1, gir en god tilnærming til virkelig verdi.

Verdipapirgjeld, etterstilte seniorobligasjoner og ansvarlig lånekapital
Verdipapirgjeld, etterstilte seniorobligasjoner og ansvarlig lånekapital er plassert i prisingshierarkiets nivå 2, begrunnet med at det ikke er stor nok omsetning i noen av lånene for til enhver tid å kunne lese av en markedspris. Konsernet bruker kurser og kredittspreadvurderinger fra Nordic Bond Pricing og gjør rimelighetsvurderinger av benyttede kurser basert på faktiske transaksjoner og spreader.

Øvrige finansielle eiendeler og forpliktelser
Øvrige finansielle eiendeler og forpliktelser er målt til amortisert kost. For disse instrumentene er det lagt til grunn at balanseført beløp gir en god tilnærming til virkelig verdi. Dette omfatter regnskapslinjene kontanter og fordringer på sentralbanker, utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner, gjeld til kredittinstitusjoner, innskudd fra og gjeld til kunder samt forpliktelser knyttet til leieavtaler.

31.12.24 - Konsern	Virkelig verdi	Bokført verdi
Eiendeler og gjeld målt til amortisert kost		
Kontanter og fordringer på sentralbanker	431,1	431,1
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	18,2	18,2
Utlån til kunder	36.618,0	36.606,6
Sum eiendeler til amortisert kost	**37.067,3**	**37.055,9**
Gjeld til kredittinstitusjoner	164,7	164,7
Innskudd fra kunder	16.882,7	16.882,7
Verdipapirgjeld	21.816,8	21.715,9
Forpliktelser knyttet til leieavtaler	35,0	35,0
Etterstilte seniorobligasjoner	1.627,4	1.612,8
Ansvarlig lånekapital	514,5	503,4
Sum gjeld til amortisert kost	**41.041,0**	**40.914,3**

31.12.23 - Konsern	Virkelig verdi	Bokført verdi
Eiendeler og gjeld målt til amortisert kost		
Kontanter og fordringer på sentralbanker	417,3	417,3
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	16,5	16,5
Utlån til kunder	37.642,7	37.631,0
Sum eiendeler til amortisert kost	**38.076,5**	**38.064,8**
Gjeld til kredittinstitusjoner	219,6	219,6
Innskudd fra kunder	15.860,8	15.860,8
Verdipapirgjeld	21.695,2	21.658,5
Forpliktelser knyttet til leieavtaler	41,5	41,5
Etterstilte seniorobligasjoner	1.508,7	1.508,2
Ansvarlig lånekapital	409,9	402,4
Sum gjeld til amortisert kost	**39.735,7**	**39.690,9**

31.12.24 - Morbank	Virkelig verdi	Bokført verdi
Eiendeler og gjeld målt til amortisert kost		
Kontanter og fordringer på sentralbanker	431,1	431,1
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	2.905,5	2.905,5
Utlån til kunder	12.815,2	12.809,7
Sum eiendeler til amortisert kost	**16.151,8**	**16.146,3**
Gjeld til kredittinstitusjoner	1.045,2	1.045,2
Innskudd fra kunder	16.933,1	16.933,1
Verdipapirgjeld	4.262,0	4.199,3
Forpliktelser knyttet til leieavtaler	66,5	66,5
Etterstilte seniorobligasjoner	1.627,4	1.612,8
Ansvarlig lånekapital	514,5	503,4
Sum gjeld til amortisert kost	**24.448,8**	**24.360,3**

31.12.23 - Morbank	Virkelig verdi	Bokført verdi
Eiendeler og gjeld målt til amortisert kost		
Kontanter og fordringer på sentralbanker	417,3	417,3
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	3.041,7	3.041,7
Utlån til kunder	14.455,0	14.449,4
Sum eiendeler til amortisert kost	**17.913,9**	**17.908,4**
Gjeld til kredittinstitusjoner	858,2	858,2
Innskudd fra kunder	15.909,1	15.909,1
Verdipapirgjeld	5.155,1	5.115,2
Forpliktelser knyttet til leieavtaler	75,5	75,5
Etterstilte seniorobligasjoner	1.508,7	1.508,2
Ansvarlig lånekapital	409,9	402,4
Sum gjeld til amortisert kost	**23.916,5**	**23.868,6**

NOTE 27 - UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER KNYTTET TIL FINANSIELLE LEIEAVTALER

Konsernet har leiefinansieringsavtaler med kunder. Leieavtalene er i vesentlig grad knyttet til leasing av biler og andre transportmidler, industriutstyr og maskiner. Konsernet har ikke påtatt seg risiko knyttet til restverdier.

Konsern 2024	Konsern 2023		Morbank 2024	Morbank 2023
3,8	5,4	Innen 1 år	0,0	0,0
15,4	15,2	Mellom 1 - 5 år	0,0	0,0
0,0	0,0	Etter 5 år	0,0	0,0
19,1	**20,6**	**Brutto fordringer knyttet til finansielle leieavtaler**	**0,0**	**0,0**
2,4	2,3	Ikke opptjent inntekt knyttet til finansielle leieavtaler		
16,8	**18,3**	**Netto investeringen knyttet til finansielle leieavtaler**	**0,0**	**0,0**
3,6	5,2	Innen 1 år	0,0	0,0
13,2	13,2	Mellom 1 - 5 år	0,0	0,0
0,0	0,0	Etter 5 år	0,0	0,0
16,8	**18,3**	**Netto investeringen knyttet til finansielle leieavtaler**	**0,0**	**0,0**
0,0	0,0	Akkumulert tapsavsetning på utestående minsteleie	0,0	0,0

NOTE 28 - SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER

Samtlige sertifikater og obligasjoner i 2024 og 2023 er målt til virkelig verdi over resultatet.

Sertifikater og obligasjoner fordelt på utstedersektor - konsern	Pålydende 2024	Virkelig verdi 2024	Pålydende 2023	Virkelig verdi 2023
Stat- og statsgaranterte	1.495,0	1.519,3	1.395,0	1.428,4
Annen offentlig utsteder	584,6	588,0	0,0	0,0
Obligasjoner med fortrinnsrett	5.592,0	5.646,6	4.442,0	4.483,5
Finansielle foretak	2,0	2,1	2,0	2,1
Ikke-finansielle foretak	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum sertifikater og obligasjoner	**7.673,6**	**7.756,0**	**5.839,0**	**5.914,0**

Sertifikater og obligasjoner fordelt på utstedersektor - morbank	Pålydende 2024	Virkelig verdi 2024	Pålydende 2023	Virkelig verdi 2023
Stat- og statsgaranterte	1.390,0	1.411,2	1.290,0	1.319,0
Annen offentlig utsteder	584,6	588,0	0,0	0,0
Obligasjoner med fortrinnsrett	5.392,0	5.444,3	4.242,0	4.280,8
Finansielle foretak	2,0	2,1	2,0	2,1
Ikke-finansielle foretak	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum sertifikater og obligasjoner	**7.368,6**	**7.445,6**	**5.534,0**	**5.601,9**

Banken stiller obligasjoner som sikkerhet for låneadgang i Norges Bank. Ved utgangen av 2024 var total pantstillelse i Norges Bank pålydende MNOK 1.040,0, mot MNOK 1.160,0 i 2023.

Sertifikater og obligasjoner fordelt på forfall pr. 31.12.24 - konsern

	Påløpt rente	Inntil 6 mnd	6-12 mnd	1-5 år	5-10 år	Totalt
Stat- og statsgaranterte	17,1	174,7	80,8	1.246,7	0,0	1.519,3
Annen offentlig utsteder	3,7	284,6	0,0	299,8	0,0	588,0
Obligasjoner med fortrinnsrett	35,2	441,5	136,7	4.984,6	48,5	5.646,6
Finansielle foretak	0,0	0,0	0,0	2,1	0,0	2,1
Ikke-finansielle foretak	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum sertifikater og obligasjoner	**56,0**	**900,8**	**217,5**	**6.533,2**	**48,5**	**7.756,0**

Sertifikater og obligasjoner fordelt på forfall pr. 31.12.24 - morbank

	Påløpt rente	Inntil 6 mnd	6-12 mnd	1-5 år	5-10 år	Totalt
Stat- og statsgaranterte	15,7	149,7	50,5	1.195,3	0,0	1.411,2
Annen offentlig utsteder	3,7	284,6	0,0	299,8	0,0	588,0
Obligasjoner med fortrinnsrett	34,7	441,5	136,7	4.782,8	48,5	5.444,3
Finansielle foretak	0,0	0,0	0,0	2,1	0,0	2,1
Ikke-finansielle foretak	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum sertifikater og obligasjoner	**54,1**	**875,8**	**187,1**	**6.280,0**	**48,5**	**7.445,6**

Sertifikater og obligasjoner fordelt på forfall pr. 31.12.23 - konsern

	Påløpt rente	Inntil 6 mnd	6-12 mnd	1-5 år	5-10 år	Totalt
Stat- og statsgaranterte	14,1	49,3	0,0	1.261,5	103,6	1.428,4
Annen offentlig utsteder	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Obligasjoner med fortrinnsrett	22,3	290,4	390,7	3.729,9	50,2	4.483,5
Finansielle foretak	0,0	0,0	0,0	0,0	2,1	2,1
Ikke-finansielle foretak	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum sertifikater og obligasjoner	**36,3**	**339,7**	**390,7**	**4.991,4**	**155,9**	**5.914,0**

Sertifikater og obligasjoner fordelt på forfall pr. 31.12.23 – morbank

	Påløpt rente	Inntil 6 mnd	6-12 mnd	1-5 år	5-10 år	Totalt
Stat- og statsgaranterte	12,6	49,3	0,0	1.153,4	103,6	1.319,0
Annen offentlig utsteder	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Obligasjoner med fortrinnsrett	21,8	290,4	390,7	3.527,7	50,2	4.280,8
Finansielle foretak	0,0	0,0	0,0	0,0	2,1	2,1
Ikke-finansielle foretak	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum sertifikater og obligasjoner	**34,5**	**339,7**	**390,7**	**4.681,1**	**155,9**	**5.601,9**

Modifisert durasjon

Konsern 2024	Konsern 2023	Modifisert durasjon	Morbank 2024	Morbank 2023
0,60	0,68	Stat- og statsgaranterte	0,64	0,73
0,13	0,00	Annen offentlig utsteder	0,13	0,00
0,16	0,20	Obligasjoner med fortrinnsrett	0,16	0,20
0,16	0,17	Finansielle foretak	0,16	0,17
0,00	0,00	Ikke-finansielle foretak	0,00	0,00
0,24	**0,32**	**Total durasjon**	**0,25**	**0,33**

Modifisert durasjon er benyttet som mål for rentefølsomhet på utstedersektor og kategorier.

NOTE 29 - AKSJER OG EGENKAPITALBEVIS

Spesifikasjon av aksjer og egenkapitalbevis pr. 31.12.24

	Antall aksjer	Eierandel i %	Regnskapsmessig kost	Virkelig verdi
Virkelig verdi over resultat				
Bankenes ID-tjeneste AS	7.700	7,70	0,0	0,0
Eksportfinans ASA	12.787	4,85	139,4	162,1
Frende Holding AS	993.874	14,70	206,5	543,6
Kraft Bank ASA	2.875.000	6,85	23,0	25,0
Kredittforeningen for Sparebanker	2.760	5,52	2,8	0,7
Norne Securities AS	396.735	2,15	1,3	3,2
Norsk Gjeldsinformasjon AS	4.322	0,88	0,3	0,3
Norwegian Block Exchange AS (NBX)	6.833.964	4,99	15,2	2,5
Spama AS	302	0,96	0,0	0,0
Vipps Holding AS	11.838	0,72	64,4	64,4
Visa C-aksjer	4.739	0,00	2,0	67,9
VN Norge Forvaltning AS	1	3,13	0,9	4,1
VN Norge AS	6,4 billioner	0,64	0,0	3,0
Øvrige aksjer			0,5	0,5
Sum aksjer og Egenkapitalbevisbevis			**456,4**	**877,4**

NOTE 30 - EIERINTERESSER I KONSERNSELSKAP

Datterselskap	Anskaffelses-tidspunkt	Forretnings-kontor	Eierandel	Stemme-andel
Sparebanken Øst Eiendom AS	29.12.88	Drammen	100 %	100 %
AS Financiering	01.10.91	Oslo	100 %	100 %
Øst Prosjekt AS	22.12.97	Drammen	100 %	100 %
Sparebanken Øst Boligkreditt AS	14.04.09	Drammen	100 %	100 %
Øst Inkasso AS	18.04.16	Drammen	100 %	100 %
Hawø Eiendom AS *	01.07.11	Drammen	100 %	100 %
Stasjonsgaten 14 AS *	29.08.12	Drammen	100 %	100 %
Borreveien 44 AS**	28.10.14	Drammen	100 %	100 %
Jon Smørs vei 7 AS**	05.02.16	Drammen	100 %	100 %
Slagenveien 16 AS**	10.03.20	Drammen	100 %	100 %

* 100 % eiet datterselskap av Sparebanken Øst Eiendom AS.
** 100 % eiet datterselskap av Øst Prosjekt AS.

NOTE 31 - IMMATERIELLE EIENDELER

Immaterielle eiendeler pr. 31.12.24

	Konsern	Morbank
Anskaffelseskost pr. 01.01.	131,7	98,5
Tilgang	11,3	9,9
Avgang	0,4	0,4
Anskaffelseskost pr. 31.12.	**142,7**	**108,0**
Samlede ord.av- og nedskrivninger	108,4	82,5
Bokført verdi 31.12.	**34,3**	**25,6**
Årets ordinære avskrivninger	10,0	6,6
Årets nedskrivninger	0,0	0,0
Økonomisk levetid	2-10 år	2-10 år
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær

Immaterielle eiendeler pr. 31.12.23

	Konsern	Morbank
Anskaffelseskost pr. 01.01.	124,1	92,6
Tilgang	10,2	8,6
Avgang	2,7	2,7
Anskaffelseskost pr. 31.12.	**131,7**	**98,5**
Samlede ord.av- og nedskrivninger	98,7	76,2
Bokført verdi 31.12.	**33,0**	**22,3**
Årets ordinære avskrivninger	11,2	7,9
Årets nedskrivninger	0,0	0,0
Økonomisk levetid	2-10 år	2-10 år
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær

NOTE 32 - VARIGE DRIFTSMIDLER, INVESTERINGSEIENDOMMER OG LEIERETTIGHETER

Driftsmidler pr. 31.12.24 – Konsern

	Maskiner/inventar /transportm.	Eiendommer	Investerings-eiendommer	Leierettigheter
Anskaffelseskost pr. 01.01.	78,1	146,6	16,7	71,7
Tilgang	7,5	11,9	0,0	3,0
Avgang	1,1	0,5	0,0	4,4
Anskaffelseskost pr. 31.12.	**84,5**	**158,0**	**16,7**	**70,4**
Samlede ord.av- og nedskrivninger	56,7	51,3	3,9	36,9
Bokført verdi 31.12.	**27,8**	**106,8**	**12,8**	**33,5**
Årets ordinære avskrivninger	4,6	2,6	0,4	9,7
Årets nedskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0
Økonomisk levetid	2-10 år	10-100 år	10-100 år	2-12 år
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær

Driftsmidler pr. 31.12.24 - Morbank

	Maskiner/inventar /transportm.	Eiendommer	Investerings-eiendommer	Leierettigheter
Anskaffelseskost pr. 01.01.	64,7	63,7	0,0	119,3
Tilgang	6,4	9,8	0,0	4,4
Avgang	1,1	0,5	0,0	4,4
Anskaffelseskost pr. 31.12.	**70,0**	**73,0**	**0,0**	**119,4**
Samlede ord.av- og nedskrivninger	44,1	15,1	0,0	55,6
Bokført verdi 31.12.	**25,9**	**58,0**	**0,0**	**63,7**
Årets ordinære avskrivninger	4,4	1,2	0,0	13,7
Årets nedskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0
Økonomisk levetid	2-10 år	10-100 år	10-100 år	2-12 år
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær

Driftsmidler pr. 31.12.23 - Konsern

	Maskiner/inventar /transportm.	Eiendommer	Investerings-eiendommer	Leierettigheter
Anskaffelseskost pr. 01.01.	83,0	146,5	14,8	68,2
Tilgang	3,7	6,8	1,9	9,0
Avgang	3,4	0,0	0,0	5,7
Anskaffelseskost pr. 31.12.	**83,3**	**153,3**	**16,7**	**71,5**
Samlede ord.av- og nedskrivninger	60,0	53,8	3,7	31,3
Bokført verdi 31.12.	**23,3**	**99,4**	**13,1**	**40,2**
Årets ordinære avskrivninger	4,7	2,8	0,3	10,0
Årets nedskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0
Økonomisk levetid	2-10 år	10-100 år	10-100 år	2-12 år
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær

Driftsmidler pr. 31.12.23 - Morbank

	Maskiner/inventar /transportm.	Eiendommer	Investerings-eiendommer	Leierettigheter
Anskaffelseskost pr. 01.01.	65,3	57,3	0,0	107,8
Tilgang	3,4	5,2	0,0	17,2
Avgang	2,9	0,0	0,0	5,7
Anskaffelseskost pr. 31.12.	**65,8**	**62,5**	**0,0**	**119,3**
Samlede ord.av- og nedskrivninger	35,1	19,6	0,0	46,3
Bokført verdi 31.12.	**30,7**	**43,0**	**0,0**	**73,0**
Årets ordinære avskrivninger	4,5	1,5	0,0	13,7
Årets nedskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0
Økonomisk levetid	2-10 år	10-100 år	10-100 år	2-12 år
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær

Verdsettelse av investeringseiendommer

Konsernet bruker følgende verdsettelseshierarki:

Nivå 1: Observerbar markedsverdi i aktivt marked.
Nivå 2: Verdsettelsesteknikker basert på observerbare markedsdata, eksterne takster.
Nivå 3: Verdsettelsesteknikker som ikke er basert på observerbare markedsdata.

Konsernets investeringseiendommer er i sin helhet kategorisert i nivå 3.

KONSERN	Virkelig verdi	Bokført verdi
Investeringseiendommer til virkelig verdi pr. 31.12.24	17,4	12,8
Investeringseiendommer til virkelig verdi pr. 31.12.23	17,4	13,1

Virkelig verdi på investeringseiendommene er basert på vurdering av markedsleie og antatt omsetningsverdi. Eiendommene er lokalisert i Drammen og i Tønsberg. Det er ikke foretatt endringer i verdsettelsesteknikker sammenlignet med fjoråret.

For leieinntekter og driftskostnader på investeringseiendommer vises det til note 18 Andre driftsinntekter og note 20 Andre driftskostnader.

Fast eiendom til egen virksomhet 2024

Konsern				Morbank		
Areal - m2		Bokført verdi		Areal - m2		Bokført verdi
Egen utnyttelse	Utleie	31.12.24*	Forretningsbygg	Egen utnyttelse	Utleie	31.12.24*
3.143	0	49,8	Drammen	2.087	0	35,9
4.185	791	32,2	Øvre Eiker	0	0	0,0
210	102	9,7	Tønsberg	0	0	0,0
7.538	**893**	**91,6**	**Sum forretningsbygg**	**2.087**	**0**	**35,9**

* Sum bokført verdi i balansen inkluderer i tillegg eiendommer som ikke er forretningbygg

Forpliktelser
Det er ingen forpliktelser knyttet til prosjekter eller kjøp av driftsmidler.

Fast eiendom til egen virksomhet 2023

Konsern				Morbank		
Areal - m2		Bokført verdi		Areal - m2		Bokført verdi
Egen utnyttelse	Utleie	31.12.23*	Forretningsbygg	Egen utnyttelse	Utleie	31.12.23*
3.143	0	49,8	Drammen	2.087	0	36,1
4.364	791	31,4	Øvre Eiker	0	0	0,0
210	102	9,9	Tønsberg	0	0	0,0
7.717	**893**	**91,1**	**Sum forretningsbygg**	**2.087**	**0**	**36,1**

* Sum bokført verdi i balansen inkluderer i tillegg eiendommer som ikke er forretningbygg

NOTE 33 - ANDRE EIENDELER

Konsern 31.12.2024	Konsern 31.12.2023		Morbank 31.12.2024	Morbank 31.12.2023
1,1	0,0	Opptjente ikke mottatte inntekter	2,4	2,3
5,2	16,5	Andre forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader	4,9	16,3
86,6	44,8	Utveksling sikkerhetsstillelse	86,6	44,8
5,3	6,2	Andre eiendeler	2,3	1,4
98,3	**67,4**	**Sum andre eiendeler**	**96,1**	**64,7**

NOTE 34 - GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER

Konsern 31.12.2024	Konsern 31.12.2023		Morbank 31.12.2024	Morbank 31.12.2023
0,0	0,0	Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	879,9	637,9
164,7	219,6	Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	165,3	220,3
164,7	**219,6**	**Gjeld til kredittinstitusjoner**	**1.045,2**	**858,2**

Lån fra kredittinstitusjoner fordelt på forfallstidspunkt - konsern

	Lån fra kredittinstitusjoner
2025	54,5
2026	54,5
2027	54,5
2028	0,0
2029	0,0
2030	0,0
2031	0,0
2032	0,0
2033 og senere	0,0
Brutto innlån	163,6
Påløpt rente	1,1
Direkte kostnader og over-/underkurs	0,0
Verdijusteringer	0,0
Netto innlån	164,7

Lån med call/put fordelt på call-/put-tidspunkt.

Lån fra kredittinstitusjoner fordelt på forfallstidspunkt - morbank

	Lån fra kredittinstitusjoner
2025	935,1
2026	54,5
2027	54,5
2028	0,0
2029	0,0
2030	0,0
2031	0,0
2032	0,0
2033 og senere	0,0
Brutto innlån	1.044,2
Påløpt rente	1,1
Direkte kostnader og over-/underkurs	0,0
Verdijusteringer	0,0
Netto innlån	1.045,2

Lån med call/put fordelt på call-/put-tidspunkt.

NOTE 35 - VERDIPAPIRGJELD

Endring verdipapirgjeld 2024 - konsern

	31.12.23	Emittert	Forfalt/innløst	Øvrige endr.	31.12.24
Ordinære senior obligasjoner, nominell verdi	5.124,9	860,2	1.699,0	-11,1	4.275,0
OMF, nominell verdi	16.522,3	2.997,3	2.010,6	-15,7	17.493,3
Verdijusteringer	-132,2	0,0	0,0	-91,9	-224,1
Påløpt rente	143,5	0,0	0,0	28,2	171,7
Sum verdipapirgjeld	**21.658,5**	**3.857,5**	**3.709,6**	**-90,5**	**21.715,9**
Herav grønne obligasjoner, nominell verdi	2.497,1	0,0	0,0	0,0	2.497,1

Endring verdipapirgjeld 2024 - morbank

	31.12.23	Emittert	Forfalt/innløst	Øvrige endr.	31.12.24
Ordinære senior obligasjoner, nominell verdi	5.124,9	860,2	1.699,0	-11,1	4.275,0
Verdijusteringer	-86,2	0,0	0,0	-63,4	-149,6
Påløpt rente	76,5	0,0	0,0	-2,6	73,9
Sum verdipapirgjeld	**5.115,2**	**860,2**	**1.699,0**	**-77,1**	**4.199,3**

Endring verdipapirgjeld 2023 - konsern

	31.12.22	Emittert	Forfalt/innløst	Øvrige endr.	31.12.23
Ordinære senior obligasjoner, nominell verdi	5.179,8	995,0	1.054,1	4,2	5.124,9
OMF, nominell verdi	16.234,7	2.766,8	2.494,2	14,9	16.522,3
Verdijusteringer	-146,1	0,0	0,0	13,8	-132,2
Påløpt rente	107,2	0,0	0,0	36,3	143,5
Sum verdipapirgjeld	**21.375,7**	**3.761,8**	**3.548,3**	**69,2**	**21.658,5**
Herav grønne obligasjoner, nominell verdi	0,0	2.497,1	0,0	0,0	2.497,1

Endring verdipapirgjeld 2023 - morbank

	31.12.22	Emittert	Forfalt/innløst	Øvrige endr.	31.12.23
Ordinære senior obligasjoner, nominell verdi	5.179,8	995,0	1.054,1	4,2	5.124,9
Verdijusteringer	-134,1	0,0	0,0	47,9	-86,2
Påløpt rente	65,0	0,0	0,0	11,5	76,5
Sum verdipapirgjeld	**5.110,7**	**995,0**	**1.054,1**	**63,6**	**5.115,2**

Konsern	Utestående volum 31.12.24*	Gj. Snitt saldo 2024	Veid effektiv rentesats 2024	Utestående volum 31.12.23*	Gj. Snitt saldo 2023	Veid effektiv rentesats 2023
Obligasjonslån	21.768,3	21.723,5	5,35 %	21.647,2	22.029,7	4,51 %
Verdipapirgjeld	**21.768,3**	**21.723,5**	**5,35 %**	**21.647,2**	**22.029,7**	**4,51 %**

*Målt til amortisert kost ekskl. påløpt rente på balansedato

Morbank	Utestående volum 31.12.24*	Gj. Snitt saldo 2024	Veid effektiv rentesats 2024	Utestående volum 31.12.23*	Gj. Snitt saldo 2023	Veid effektiv rentesats 2023
Obligasjonslån	4.275,0	4.347,6	5,87 %	5.124,9	5.314,3	4,90 %
Verdipapirgjeld	**4.275,0**	**4.347,6**	**5,87 %**	**5.124,9**	**5.314,3**	**4,90 %**

*Målt til amortisert kost ekskl. påløpt rente på balansedato

Verdipapirgjeld fordelt på forfallstidspunkt – Konsern

	Seniorobligasjoner	OMF	Totalt
2025	525,0	2.500,0	3.025,0
2026	750,0	4.750,0	5.500,0
2027	0,0	4.000,0	4.000,0
2028	400,0	2.500,0	2.900,0
2029	1.750,0	3.000,0	4.750,0
2030	0,0	700,0	700,0
2031	0,0	0,0	0,0
2032	0,0	0,0	0,0
2033 og senere	850,0	0,0	850,0
Brutto innlån	4.275,0	17.450,0	21.725,0
Påløpt rente	73,9	97,8	171,7
Direkte kostnader og over-/underkurs	0,0	43,3	43,3
Verdijusteringer	-149,6	-74,5	-224,1
Netto innlån	**4.199,3**	**17.516,6**	**21.715,9**

Lån med call/put fordelt på call-/put-tidspunkt.

Verdipapirgjeld fordelt på forfallstidspunkt – Morbank

	Seniorobligasjoner
2025	525,0
2026	750,0
2027	0,0
2028	400,0
2029	1.750,0
2030	0,0
2031	0,0
2032	0,0
2033 og senere	850,0
Brutto innlån	4.275,0
Påløpt rente	73,9
Direkte kostnader og over-/underkurs	0,0
Verdijusteringer	-149,6
Netto innlån	**4.199,3**

Lån med call/put fordelt på call-/put-tidspunkt.

NOTE 36 - ANNEN GJELD

Konsern 31.12.2024	Konsern 31.12.2023		Morbank 31.12.2024	Morbank 31.12.2023
0,4	0,0	Forpliktelser knyttet til betalingsforpliktelser	0,4	0,0
20,6	317,7	Avsatt til samfunnsutbytte*	20,6	317,7
10,9	16,5	Leverandørgjeld	7,1	14,0
0,0	18,8	Utvekslet sikkerhetsstillelse	0,0	18,8
13,2	34,4	Andre forpliktelser	20,0	40,8
50,1	46,4	Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	41,1	36,2
95,4	**433,8**	**Annen gjeld**	**89,2**	**427,6**

*Det er i 2024 utbetalt 577,0 mill. kroner i allmennyttige gaver, herav 540,4 mill. kroner til Øst Allmennyttig Gavestiftelse.

NOTE 37 - PENSJONSFORPLIKTELSER

Obligatorisk tjenestepensjon (OTP) er pliktig, og konsernet har ordninger som tilfredsstiller disse kravene. Sparebanken Øst har både innskuddsplaner og ytelsesplaner.

Ytelsesordningene i konsernet er lukkede ordninger. Nyansatte får pensjon basert på en innskuddsordning.

Ytelsesbasert pensjonsordning
Sparebanken Øst har kollektiv pensjonsordning i Storebrand Livsforsikring AS. Ordningen er ytelsesbasert og dekker alderspensjon til ordningens medlemmer og ektefelle- og barnepensjoner til medlemmenes etterlatte. Den ytelsesbaserte ordningen omfatter i dag 178 personer, 38 aktive, 123 alderspensjonister og 17 som er helt eller delvis uføre med premiefritak iht. uføregraden. Ordningen er lukket. Pensjonsforpliktelsene er regnskapsført i samsvar med IAS 19, som krever at nåverdien av pensjonsforpliktelsene fratrukket markedsverdien av pensjonsmidlene innregnes i balansen. Aktuarmessige utregninger blir foretatt hvert år på bakgrunn av informasjon gitt av banken.

Innskuddsbasert ordning

Fra 1. januar 2007 innførte Sparebanken Øst en innskuddsbasert ordning for alle nyansatte i banken. Ordningen administreres av Storebrand Livsforsikring AS. Det innbetales 5 % av lønn opptil 7,1G og 8 % av lønn mellom 7,1G og 12G. Alle medlemmer har en egen pensjonskonto i Storebrand, og månedlige innskudd overføres til denne pensjonskontoen. Den innskuddsbaserte ordningen omfatter ved utgangen av året 143 ansatte, hvorav 7 uføre. Premiene for disse blir løpende betalt og kostnadsført på regnskapslinjen lønn mv.

Datterselskap

AS Financiering har en kollektiv ytelsesordning som omfatter 14 personer, 6 aktive og 8 uføre/pensjonister. Ordningen er lukket. 12 ansatte har innskuddsbasert ordning, hvorav 1 uør. Sparebanken Øst Eiendom AS har en ytelsesbasert ordning som omfatter 1 pensjonist. Ordningen er lukket. 2 ansatte tilsvarende 1,2 årsverk har innskuddsbasert ordning.

Driftspensjoner

Konsernet har egne pensjonsavtaler for 8 personer for lønn utover 12G, hvorav samtlige ikke lenger er ansatt i konsernet. Disse driftspensjonene er tatt hensyn til i beregningene fra aktuar.

Avtalefestet pensjon (AFP)

Morbank er tilsluttet AFP-ordningen som er en kollektiv pensjonsordning for tariffestet sektor i Norge. AFP-ordningen er basert på et trepartsamarbeid mellom arbeidsgiverorganisasjoner, arbeidstakerorganisasjoner og staten. Staten dekker 1/3 av pensjonsutgiftene til AFP, mens tilsluttede foretak dekker 2/3. Foretak som deltar i AFP-ordningen er solidarisk ansvarlig for det som skal utbetales til de arbeidstakere som til enhver tid fyller vilkårene. Alle morbankens ansatte er medlemmer i ordningen.

Regnskapsmessig er ordningen å anse som en ytelsesbasert flerforetaksordning. Banken er ikke i stand til å identifisere sin andel av ordningens underliggende økonomiske stilling og resultat med tilstrekkelig grad av pålitelighet, og på denne bakgrunn regnskapsføres ordningen som en innskuddsordning. Dette innebærer at forpliktelser fra AFP-ordningen ikke er balanseført. Premier til ordningen kostnadsføres når de påløper.

Tilskudd til AFP-ordningen inngår i regnskapslinjen lønn mv. og utgjorde 2,2 mill. kroner i 2024 og 1,9 mill. kroner i 2023. Neste års premie er estimert til 2,3 mill. kroner.

For å ha rett til avtalefestet pensjon (AFP) må den ansatte (medlemmet) oppfylle flere vilkår. Blant annet må medlemmet på uttakstidspunktet være ansatt og reell arbeidstaker i et foretak tilsluttet ordningen, medlemmet må ha vært sammenhengende ansatt de siste tre år og vært ansatt i et foretak tilsluttet ordningen i 7 av de siste 9 årene. AFP-ordningen gir ansatte et livsvarig påslag til alderspensjon i folketrygden.

Ordningen administreres av Fellesordningen for AFP som også fastsetter og krever inn premie. Premien skal fastsettes slik at den er tilstrekkelig til å dekke løpende utgifter og dessuten gi grunnlag for opplegg av et pensjonsfond.

I 2024 utgjorde premien 2,7 % av lønn mellom 1G og 7,1G. For 2025 er premiesatsen uendret og vil utgjøre 2,7 %. Premiemodellen baserer seg på faktisk utbetalt lønn.

Det foreligger en underdekning i ordningen. Ved eventuell avvikling av ordningen har foretakene som deltar i ordningen plikt til fortsatt premiebetaling for dekning av pensjonsutbetalinger til arbeidstakere som er tiltrådt eller som fyller vilkårene for avtalefestet pensjon på avviklingstidspunktet.

I januar 2020 ble overgangstillegget i finansnæringen avklart. Overgangstillegget er en midlertidig ekstraytelse til ansatte som går av med AFP og slutter i arbeid. Ordningen gjaldt i utgangspunktet kun for årskullene 1955 til og med 1960 og skulle lukkes for nye deltagere ved utgangen av 2022. Ved hovedforhandlingene i 2022 ble ordningen endret, og det ble enighet mellom partene om at ordningen lukkes for nye deltakere i 2024 og avsluttes i 2034. Ved hovedforhandlingene i 2024 ble lukkingen av ordningen utsatt i påvente av ny sliterordning i Folketrygden. Ordningen har sitt virkningstidspunkt fra 1. januar 2019 og for å få rett til tillegget kan den ansatte ikke ha høyere inntekt enn 6G i gjennomsnitt over de siste tre år før uttak. Utbetalingstid er fra tidligst 62 år frem til fylte 72 år, ytelsens størrelse utgjør 0,15G årlig, flatt gjennom hele utbetalingsperioden. Ved utgangen av 2024 er det 22 personer som får utbetaling innunder ordningen. Det er i 2024 utbetalt 0,3 mill. kroner i overgangstillegg. Fremtidig forpliktelse knyttet til overgangstillegget er i løpet av 2024 netto økt med 0,6 mill. kroner og utgjør 4,5 mill. kroner ved utgangen av 2024. Banken har i disse beregningene lagt til grunn at ordningen lukkes ved utgangen av 2026. Forpliktelsen er regnskapsført under annen gjeld i balansen.

Nærmere om ytelsesordninger

Gjenværende opptjeningstid

For de sikrede ordningene er det i beregningene til Sparebanken Øst og AS Financiering lagt til grunn at gjenværende opptjeningstid for aktive medlemmer er henholdsvis 7 år og 6 år. Sparebanken Øst Eiendom AS har ingen aktive medlemmer i ordningen.

Aktuarielle forutsetninger

Beregningene er basert på dødelighetstabell K2013 og uføretariff KU. Beregningene er basert på standardiserte forutsetninger om døds- og uføreutviklingen. Det er forutsatt en fratredelseshyppighet som avtrappes fra 8 % for aldersgruppen 20-24 år og ned til 0 % for 51-åringer og eldre.

Opptjening
Opptjeningstiden for den enkeltes pensjonsrettighet er beregnet fra ansettelsen i selskapet og frem til fastsatt pensjonsalder. Den aktuarielle beregningsmetodikken bygger på prinsipper med lineær opptjening og hensyntatt fremtidig lønns- og G-vekst.

Økonomiske forutsetninger	**2024**	**2023**
Forventet avkastning på pensjonsmidler i %	3,90	3,10
Diskonteringsrente	3,90	3,10
Årlig lønnsvekst i %	3,50	3,00
årlig G-regulering	3,75	3,25
Årlig regulering av pensjoner i %	2,40	1,80

Ved beregning av pensjonskostnad og netto pensjonsforpliktelse er en rekke forutsetninger lagt til grunn. Etter IAS 19 skal diskonteringsrenten på hver balansedag fastsettes med henvisning til renten på foretaksobligasjoner av høy kvalitet eller til statsobligasjonsrenten dersom det ikke finnes et dypt marked for foretaksobligasjoner av høy kvalitet i henhold til standardens beskrivelse. Det norske markedet for obligasjoner med fortrinnsrett vurderes å inneha de egenskaper som tilsier at det kan legges til grunn i beregningen av diskonteringsrenten.

Sparebanken Øst fastsetter diskonteringsrente på grunnlag av obligasjoner med fortrinnsrett.

Risikovurdering
Gjennom ytelsesbaserte ordninger er konsernet påvirket av enkelte risikoer som følge av usikkerhet i forutsetninger og fremtidig utvikling. De mest sentrale risikoene er:

Forventet levetid: Konsernet har påtatt seg en forpliktelse til å utbetale pensjon for de ansatte livet ut. Således vil en økning i forventet levealder blant medlemsmassen medføre en økt forpliktelse for konsernet.

Avkastningsrisiko: Konsernets pensjonsmidler påvirkes av den faktiske avkastningen på pensjonsmidlene. Således vil en reduksjon i faktisk avkastning medføre økt forpliktelse for konsernet.

Inflasjon- og lønnsvekstrisiko: Konsernets pensjonsforpliktelse har risiko knyttet til både inflasjon og lønnsutvikling, selv om lønnsutvikling er nært knyttet til inflasjonen. Høyere inflasjon og lønnsutvikling enn hva som er lagt til grunn i pensjonsberegningene, medfører økt forpliktelse for konsernet.

Pensjonskostnader i ordinært resultat

Konsern 2024	**Konsern 2023**		**Morbank 2024**	**Morbank 2023**
		Netto pensjonskostnader ytelsesbasert ordning		
5,6	5,3	Nåverdien av årets pensjonsopptjening	5,1	4,8
1,8	1,6	Rentekostnader av pensjonsforpliktelse	1,8	1,5
7,4	**6,8**	**Netto pensjonskostnader inklusiv arbeidsgiveravgift**	**6,9**	**6,3**
0,6	0,5	Utbetaling og endring i avsetning overgangstillegg AFP	0,6	0,5
6,1	5,8	Innbetaling premie innskuddsbasert ordning	5,8	5,4
2,2	1,9	Innbetaling premie AFP-ordning	2,2	1,9
16,3	**15,0**	**Sum pensjonskostnader i ordinært resultat**	**15,4**	**14,1**

Spesifikasjon av pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler – konsern

2024 Fondert	2024 Ufondert	2024 Sum		2023 Fondert	2023 Ufondert	2023 Sum
			Endring brutto pensjonsforpliktelse:			
274,7	24,9	299,6	Pensjonsforpliktelse 1.1.	263,5	25,3	288,7
0,0	0,0	0,0	Tilgang og avgang	0,0	0,0	0,0
5,4	0,0	5,4	Kostnad ved inneværende periode pensjonsopptjening	5,1	0,0	5,1
8,4	0,7	9,2	Rentekostnad	7,8	0,7	8,5
-14,9	-0,5	-15,3	Aktuariell gevinster og tap	9,3	0,6	9,8
0,0	0,0	0,0	Overføring ansatt fra datterselskap	0,0	0,0	0,0
-10,4	-1,7	-12,0	Utbetaling pensjon/fripoliser	-10,9	-1,7	-12,6
263,3	**23,5**	**286,8**	**Brutto pensjonsforpliktelse 31.12**	**274,7**	**24,9**	**299,6**
			Endringer brutto pensjonsmidler:			
239,4	0,0	239,4	Virkelig verdi pensjonsmidler 1.1	236,0	0,0	236,0
0,0	0,0	0,0	Tilgang og avgang	0,0	0,0	0,0
7,1	0,0	7,1	Beregnet avkastning på pensjonsmidler	6,8	0,0	6,8
-2,7	0,0	-2,7	Aktuariell gevinster og tap	-10,4	0,0	-10,4
13,8	0,0	13,8	Premieinnbetalinger	17,8	0,0	17,8
-10,1	0,0	-10,1	Utbetaling av pensjoner/fripoliser	-10,8	0,0	-10,8
247,5	**0,0**	**247,5**	**Virkelig verdi pensjonsmidler 31.12**	**239,4**	**0,0**	**239,4**
15,8	**23,5**	**39,4**	**Netto pensjonsforpliktelse (+)/ - pensjonsmidler (-)**	**35,3**	**24,9**	**60,2**
0,1	0,0	0,1	Overfinansiert pensjonseiendel ikke innregnet	0,0	0,0	0,0
15,9	**23,5**	**39,4**	**Netto balanseført pensjonsforpliktelse**	**35,3**	**24,9**	**60,2**

Endringer i forpliktelsen:

2024		2023
60,2	**Netto pensjonsforpliktelse 1.1**	**52,7**
0,0	Overføring av ansatt fra datterselskap	0,0
7,4	Resultatført pensjonskostnad (i ordinært resultat)	6,8
0,0	Tilgang og avgang	0,0
-12,6	Aktuarielle gevinster og tap	20,2
-13,8	Innbetalt pensjonspremie	-17,8
-1,9	Pensjonsutbetalinger	-1,8
0,1	Overfinansiert pensjonseiendel ikke innregnet	0,0
39,4	**Netto balanseførte pensjonsforpliktelser pr. 31.12**	**60,2**
13,1	Forvented premieinnbetaling neste år, ytelsesbasert ordning	15,1
6,7	Forvented premieinnbetaling neste år, innskuddsbasert ordning	6,4
2,3	Forvented premieinnbetaling neste år, AFP-ordning	2,2
	Plassering av pensjonsmidler i prosent	
10,0 %	Aksjer	4,0 %
9,0 %	Obligasjoner	7,0 %
12,0 %	Lån	13,0 %
47,0 %	Anlegg	45,0 %
6,0 %	Pengemarked	15,0 %
2,0 %	Næringslån	2,0 %
11,0 %	Eiendom	14,0 %
3,0 %	Alternative investeringer	2,0 %
4,8 %	**Verdijustert avkastning totalt**	**1,8 %**

Sensitivitetsanalyse ytelsesordninger

Sensitivitetsanalysen er utarbeidet ved å endre en aktuariell forutsetning og samtidig holde de øvrige forutsetningene uendret. Faktiske resultater kan i vesentlig grad avvike fra disse estimatene.

	Diskonteringsrente		Årlig lønnsvekst / grunnbeløp		Årlig reg. av pensjoner	
Endring i prosentpoeng	**+ 0,5%**	**-0,5%**	**+ 0,5%**	**-0,5%**	**+0,5%**	**-0,5%**
Prosentvis endring i pensjon						
- Pensjonsforpliktelse (PBO)	-7,5 %	8,7 %	1,7 %	-1,7 %	6,9 %	-6,3 %
- Periodens netto pensjonskostnader	-8,9 %	10,1 %	3,7 %	-3,5 %	6,8 %	-6,2 %

Pensjonsforpliktelsen er spesielt sensitiv overfor endringer i diskonteringsrenten. En reduksjon i diskonteringsrenten vil isolert sett medføre en økning i pensjonsforpliktelsen. En reduksjon i diskonteringsrenten med 0,5 %-poeng, vil gi en økning i pensjons-forpliktelsen i størrelsesorden 8,7 %. En økning i lønnsregulering og regulering av pensjon, vil medføre økning i pensjonsforpliktelsen.

Konsernets pensjonsforpliktelse pr. 31.12.24 har følgende forfallsstruktur de neste 10 år:

	Beløp	i % av brutto pensjons-forpliktelse
Under 1 år	10,1	3,5 %
år 2	10,2	3,5 %
år 3	11,0	3,8 %
år 4	12,0	4,2 %
år 5	13,6	4,7 %
år 6-10	88,6	30,9 %
Totalt	145,4	50,7 %

Spesifikasjon av pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler - morbank

	2024				2023	
Fondert	**Ufondert**	**Sum**		**Fondert**	**Ufondert**	**Sum**
			Endring brutto pensjonsforpliktelse:			
257,0	24,4	281,4	Pensjonsforpliktelse 1.1.	246,4	24,8	271,2
0,0	0,0	0,0	Tilgang og avgang	0,0	0,0	0,0
5,0	0,0	5,0	Kostnad ved inneværende periode pensjonsopptjening	4,6	0,0	4,6
7,9	0,7	8,6	Rentekostnad	7,3	0,7	8,0
-12,9	-0,5	-13,4	Aktuariell gevinster og tap	8,9	0,5	9,4
0,0	0,0	0,0	Overføring ansatt fra datterselskap	0,0	0,0	0,0
-9,5	-1,6	-11,1	Utbetaling pensjon/fripoliser	-10,2	-1,6	-11,8
247,4	**23,1**	**270,5**	Brutto pensjonsforpliktelse 31.12	**257,0**	**24,4**	**281,4**
			Endringer brutto pensjonsmidler:			
223,6	0,0	223,6	Virkelig verdi pensjonsmidler 1.1	220,1	0,0	220,1
0,0	0,0	0,0	Tilgang og avgang	0,0	0,0	0,0
6,7	0,0	6,7	Beregnet avkastning på pensjonsmidler	6,4	0,0	6,4
-1,3	0,0	-1,3	Aktuariell gevinster og tap	-9,8	0,0	-9,8
12,3	0,0	12,3	Premieinnbetalinger	17,2	0,0	17,2
-9,5	0,0	-9,5	Utbetaling av pensjoner/fripoliser	-10,2	0,0	-10,2
231,8	**0,0**	**231,8**	Virkelig verdi pensjonsmidler 31.12	**223,6**	**0,0**	**223,6**
15,6	**23,1**	**38,6**	**Netto pensjonsforpliktelse (+)/ - pensjonsmidler (-)**	**33,4**	**24,4**	**57,8**

Endringer i forpliktelsen:

2024		2023
57,8	**Netto pensjonsforpliktelse 1.1**	**51,1**
0,0	Overføring av ansatt fra datterselskap	0,0
6,9	Resultatført pensjonskostnad (i ordinært resultat)	6,3
0,0	Tilgang og avgang	0,0
-12,1	Aktuarielle gevinster og tap	19,2
-12,3	Innbetalt pensjonspremie	-17,2
-1,6	Pensjonsutbetalinger	-1,6
38,6	**Netto balanseførte pensjonsforpliktelser pr. 31.12**	**57,8**
11,9	Forvented premieinnbetaling neste år, ytelsesbasert ordning	14,3
6,1	Forvented premieinnbetaling neste år, innskuddsbasert ordning	5,8
2,3	Forvented premieinnbetaling neste år, AFP-ordning	2,2
	Plassering av pensjonsmidler i prosent	
10,0 %	Aksjer	4,0 %
9,0 %	Obligasjoner	7,0 %
12,0 %	Lån	13,0 %
47,0 %	Anlegg	45,0 %
6,0 %	Pengemarked	15,0 %
2,0 %	Næringslån	2,0 %
11,0 %	Eiendom	14,0 %
3,0 %	Alternative investeringer	2,0 %
4,8 %	**Verdijustert avkastning totalt**	**1,8 %**

Sensitivitetsanalyse ytelsesordninger

Sensitivitetsanalysen er utarbeidet ved å endre en aktuariell forutsetning og samtidig holde de øvrige forutsetningene uendret. Faktiske resultater kan i vesentlig grad avvike fra disse estimatene.

	Diskonteringsrente		**Årlig lønnsvekst / grunnbeløp**		**Årlig reg. av pensjoner**	
Endring i prosentpoeng	**+ 0,5%**	**-0,5%**	**+ 0,5%**	**-0,5%**	**+0,5%**	**-0,5%**
Prosentvis endring i pensjon						
- Pensjonsforpliktelse (PBO)	-7,6 %	8,8 %	1,7 %	-1,7 %	7,1 %	-6,4 %
- Periodens netto pensjonskostnader	-9,1 %	10,3 %	3,7 %	-3,6 %	6,9 %	-6,3 %

Pensjonsforpliktelsen er spesielt sensitiv overfor endringer i diskonteringsrenten. En reduksjon i diskonteringsrenten vil isolert sett medføre en økning i pensjonsforpliktelsen. En reduksjon i diskonteringsrenten med 0,5 %-poeng, vil gi en økning i pensjonsforpliktelsen i størrelsesorden 8,8 %. En økning i lønnsregulering og regulering av pensjon, vil medføre økning i pensjonsforpliktelsen.

Morbankens pensjonsforpliktelse pr. 31.12.24 har følgende forfallsstruktur de neste 10 år:

	Beløp	i % av brutto pensjons-forpliktelse
Under 1 år	9,6	3,5 %
år 2	9,7	3,6 %
år 3	10,3	3,8 %
år 4	11,3	4,2 %
år 5	12,9	4,8 %
år 6-10	82,4	30,5 %
Totalt	136,2	50,4 %

NOTE 38 - ETTERSTILTE SENIOROBLIGASJONER

Endring etterstilte seniorobligasjoner 2024 – konsern og morbank

	31.12.23	Emittert	Forfalt/innløst	Øvrige endr.	31.12.24
Etterstilte seniorobligasjoner, nominell verdi	1.492,7	102,5	0,0	1,7	1.597,0
Verdijusteringer	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Påløpt rente	15,4	0,0	0,0	0,4	15,8
Sum	**1.508,2**	**102,5**	**0,0**	**2,1**	**1.612,8**

Endring etterstilte seniorobligasjoner 2023 – konsern og morbank

	31.12.22	Emittert	Forfalt/innløst	Øvrige endr.	31.12.23
Etterstilte seniorobligasjoner, nominell verdi	891,3	599,7	0,0	1,7	1.492,7
Verdijusteringer	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Påløpt rente	4,8	0,0	0,0	10,6	15,4
Sum	**896,2**	**599,7**	**0,0**	**12,3**	**1.508,2**

	Utestående volum 31.12.24*	Gj. Snitt saldo 2024	Veid effektiv rentesats 2024	Utestående volum 31.12.23*	Gj. Snitt saldo 2023	Veid effektiv rentesats 2023
Etterstilte seniorobligasjoner (SNP)	1.597,0	1.509,3	5,69 %	1.492,7	1.167,9	5,05 %
Etterstilte seniorobligasjoner (SNP)	**1.597,0**	**1.509,3**	**5,69 %**	**1.492,7**	**1.167,9**	**5,05 %**

*Målt til amortisert kost ekskl. påløpt rente på balansedato

Etterstilte seniorobligasjoner fordelt på forfallstidspunkt

	Etterstilte seniorobligasjoner
2025	0,0
2026	0,0
2027	400,0
2028	800,0
2029	0,0
2030	400,0
2031	0,0
2032	0,0
2033 og senere	0,0
Brutto innlån	1.600,0
Påløpt rente	15,8
Direkte kostnader og over-/underkurs	-3,0
Verdijusteringer	0,0
Netto innlån	**1.612,8**

Lån med call/put fordelt på call-/put-tidspunkt.

NOTE 39 - ANSVARLIG LÅNEKAPITAL

Endring ansvarlig lånekapital 2024 – konsern og morbank

	31.12.23	Emittert	Forfalt/innløst	Øvrige endr.	31.12.24
Ordinær ansvarlig lånekapital, nominell verdi	400,0	100,0	0,0	0,0	500,0
Verdijusteringer	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Påløpt rente	2,4	0,0	0,0	1,0	3,4
Sum ansvarlig lånekapital	**402,4**	**100,0**	**0,0**	**1,0**	**503,4**

Endring ansvarlig lånekapital 2023 – konsern og morbank

	31.12.22	Emittert	Forfalt/innløst	Øvrige endr.	31.12.23
Ordinær ansvarlig lånekapital, nominell verdi	419,9	200,0	220,1	0,1	400,0
Verdijusteringer	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Påløpt rente	1,0	0,0	0,0	1,4	2,4
Sum ansvarlig lånekapital	**420,9**	**200,0**	**220,1**	**1,5**	**402,4**

	Utestående volum 31.12.24*	Gj. Snitt saldo 2024	Veid effektiv rentesats 2024	Utestående volum 31.12.23*	Gj. Snitt saldo 2023	Veid effektiv rentesats 2023
Ansvarlig obligasjonslån	500,0	414,8	7,09 %	400,0	414,1	6,13 %
Ansvarlig lånekapital	**500,0**	**414,8**	**7,09 %**	**400,0**	**414,1**	**6,13 %**

*Målt til amortisert kost ekskl. påløpt rente på balansedato

Ansvarlig lånekapital fordelt på forfallstidspunkt

	Ansvarlig lånekapital
2025	0,0
2026	0,0
2027	0,0
2028	400,0
2029	0,0
2030	100,0
2031	0,0
2032	0,0
2033 og senere	0,0
Brutto innlån	500,0
Påløpt rente	3,4
Direkte kostnader og over-/underkurs	0,0
Verdijusteringer	0,0
Netto innlån	**503,4**

Lån med call/put fordelt på call-/put-tidspunkt.

NOTE 40 - FONDSOBLIGASJONER

Fondsobligasjoner og renter på fondsobligasjoner er presentert som egenkapital.

Endring fondsobligasjoner 2024 – konsern og morbank

	31.12.23	Emittert	Forfall/innløst	Øvrige endringer	31.12.24
Fondsobligasjon, nomiell verdi	350,0	150,0	150,2	0,2	350,0
Verdijusteringer	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Påløpt rente	3,7	0,0	0,0	-2,3	1,4
Fondsobligasjonslån	**353,7**	**150,0**	**150,2**	**-2,1**	**351,4**

Endring fondsobligasjoner 2023 – konsern og morbank

	31.12.22	Emittert	Forfall/innløst	Øvrige endringer	31.12.23
Fondsobligasjon, nomiell verdi	350,0	200,0	200,7	0,7	350,0
Verdijusteringer	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Påløpt rente	2,9	0,0	0,0	0,8	3,7
Fondsobligasjonslån	**352,9**	**200,0**	**200,7**	**1,5**	**353,7**

	Utestående volum 2024*	Gj. Snitt saldo 2024	Veid effektiv rentesats 2024	Utestående volum 2023*	Gj. Snitt saldo 2023	Veid effektiv rentesats 2023
Fondsobligasjon	350,0	353,4	8,56 %	350,0	350,0	8,17 %
Fondsobligasjon	**350,0**	**353,4**	**8,56 %**	**350,0**	**350,0**	**8,17 %**

* ekskl. påløpt rente på balansedato.

NOTE 41 - EGENKAPITALBEVIS

Resultat pr. egenkapitalbevis

Resultat pr. egenkapitalbevis beregnes ved å dividere den delen av resultat etter skatt som tilfaller egenkapitalbeviseierne med et veid gjennomsnitt av antall utestående egenkapitalbevis i løpet av året.

Sparebanken Øst har ikke utstedt opsjoner eller andre instrumenter som kan føre til utvanning av resultat pr. egenkapitalbevis. Utvannet resultat pr. egenkapitalbevis blir derfor lik resultat pr. egenkapitalbevis.

Konsern 2024	Konsern 2023		Morbank 2024	Morbank 2023
492,9	411,3	EK-beviseiernes og grunnfondets andel av resultatet	438,2	397,4
140,9	117,6	Resultat etter skatt tilordnet egenkapitalbeviseierne	125,3	113,6
20,7	20,7	Veid gjennomsnitt av antall utestående egenkapitalbevis	20,7	20,7
6,80	5,67	Resultat pr. egenkapitalbevis (kroner)	6,04	5,48

Veid antall egenkapitalbevis

2024	
Antall egenkapitalbevis i 2024	20.731.183
Sum antall egenkapitalbevis i 2024	20.731.183
2023	
Antall egenkapitalbevis i 2023	20.731.183
Sum antall egenkapitalbevis i 2023	20.731.183

Pålydende pr. egenkapitalbevis er kr 10.

Egenkapitalbevis registrert i verdipapirsentralen gir stemmerett i henhold til vedtektene. Av forstanderskapets 32 medlemmer velges 11 medlemmer av eierne av egenkapitalbevis. Eierne av egenkapitalbevis er stemmeberettigede ved valg av egenkapitalbeviseiernes medlemmer og varamedlemmer til sparebankens forstanderskap. Hvert egenkapitalbevis gir en stemme, men ingen kan stemme for mer enn 10 % av samtlige egenkapitalbevis eller avgi flere stemmer enn 20 % av de stemmer som er representert i valgmøtet.

Eierbrøk morbank

	01.01.2025	01.01.2024
Egenkapitalbeviskapital	207,3	207,3
Overkurs	387,8	387,8
Utjevningsfond (ekskl. utbytte)	364,9	361,1
Andel fond for urealiserte gevinster	105,6	114,4
Sum teller (A)	1.065,7	1.070,5
Sum egenkapital ekskl. hybridkapital (årets avsetning til utbytter holdt utenom)	3.728,1	3.745,0
Sum nevner (B)	3.728,1	3.745,0
Eierbrøk (A/B) i %	**28,59**	**28,59**

Styrets forslag til utbytte

I kroner	2024	2023
Totalt utbetalt utbytte	132.679.571	111.948.388
Utbetalt pr. egenkapitalbevis	6,40	5,40

De største egenkapitalbeviseierne pr. 31.12.24

	Navn	Antall	%		Navn	Antall	%
1	MP Pensjon	1.324.485	6,39 %	11	AS Andersen Eiendomselskap	230.900	1,11 %
2	VPF Eika Egenkapitalbevis	1.030.874	4,97 %	12	Intertrade Shipping AS	230.000	1,11 %
3	Directmarketing Invest AS	999.500	4,82 %	13	Profond AS	168.019	0,81 %
4	Foretakskonsulenter AS	761.634	3,67 %	14	Spesialfondet Borea Utbytte	146.542	0,71 %
5	KLP	667.442	3,22 %	15	Teigen, Anne Kristine	121.025	0,58 %
6	Hansen, Asbjørn Rudolf	450.000	2,17 %	16	Hifo Invest AS	119.591	0,58 %
7	Jag Holding AS	395.897	1,91 %	16	Saturn Invest AS	119.591	0,58 %
8	Nordea Bank ABP	273.000	1,32 %	18	The Bank of New York Mellon	105.886	0,51 %
9	Bergen Kommunale Pensjonskasse	250.000	1,21 %	19	Wergeland Holding AS	104.933	0,51 %
9	BKK Pensjonskasse	250.000	1,21 %	20	Sørby, leif Ove	102.399	0,49 %

Forstanderskapet	
Jon Aas	30.117
Ole Jørgen Smedsrud	0
Tor Flesaker	0
Nina Wilthil	0
Knut Andersen	0
Morten Ranvik	0
Thomas F. Halvorsen	0
May-Britt Andersen	0
Cato Brekke	0
Kim Mogen Myhre	0
Thor Sigurd Syvaldsen	0
Turid Solberg Thomassen	10.714
Ravi Sunder	0
Brynulf Kopperud	1.203
Ann Kristin Plomås	554
Anette Green	1.203
Camilla Schenk	649
Gunnar Sanden	1.631
Nathalie S. Evans	1.203
Knut Helge Jakobsen	184
Silje Wold Rørvik	987
Asbjørn R. Hansen	450.000
Johan H. Vister	13.360
Bent Guttormsen	1.500
Odd Reidar Øie	38.200
Kristin Nystrøm	39.728
Erlend Ramnefjell (representant for Investmaer AS)	4.000
Morten A. Yttreeide (representant for Yttreeide AS)	2.000
Lars M. Lunde	3.000
Per Fjeld-Olsen (representant for Simplian AS)	10.000
Frank Borgen	37.472
Erik Hansen (representant for Norsk Hussoppforsikring)	0

Styret m/ personlig nærstående	
Øivind Andersson (leder)	75.000
Cecilie Hagby (nestleder)	0
Jorund Rønning Indrelid	34.485
Arne K. Stokke	6.012
Ole B. Hoen	52.619
Lina Andal Sørby	4.543
Sissel Album Fjeld	3.378
Håvard Saastad	3.203

Ledende ansatte m/ personlig nærstående	
Pål Strand	41.203
Kjell Engen	802
Ole Sivertsen	1.203
Espen Sollien	1.203
Arnljot Lien	1.203
Anne-Siri Rhoden Jensen	1.619
Jens Bjertnæs	873
Frode Lindbeck	1.631
Kristoffer Volden	1.203
Kristin Wittussen Myhre	1.203
Vegard Kvamme	3.554
Silje Wold Rørvik	987

Utvikling i egenkapitalbeviskapitalen

År	Emisjonstype	Innbetalt egenkapitalbeviskapital		Total egenkapitalbeviskapital	
1988	Off. emisjon	NOK	25.000.000	NOK	25.000.000
1989	Emisjon 1:1	NOK	25.000.000	NOK	50.000.000
1991	Emisjon 1:2	NOK	25.000.000	NOK	75.000.000
1991	Rettet emisjon	NOK	20.000.000	NOK	95.000.000
1993	Konvertert ansvarlig lån	NOK	15.531.000	NOK	110.531.000
1993	Emisjon 1:3	NOK	36.843.700	NOK	147.374.700
1993	Konvertert ansvarlig lån	NOK	245.000	NOK	147.619.700
1994	Konvertert ansvarlig lån	NOK	5.128.000	NOK	152.747.700
1994	Emisjon 1:3	NOK	50.915.900	NOK	203.663.600
1995	Konvertert ansvarlig lån	NOK	395.000	NOK	204.058.600
1996	Konvertert ansvarlig lån	NOK	808.000	NOK	204.866.600
1997	Konvertert ansvarlig lån	NOK	7.893.000	NOK	212.759.600
1997	Off. emisjon	NOK	60.000.000	NOK	272.759.600
1999	Emisjon 1:3	NOK	90.919.900	NOK	363.679.500
2008	Utbytteemisjon	NOK	24.252.400	NOK	387.931.900
2009	Nedskrivning av pålydende fra kr. 100 til kr. 20	NOK	310.345.520	NOK	77.586.380
2009	Nedskrivning av pålydende fra kr. 20 til kr. 10	NOK	38.793.190	NOK	38.793.190
2009	Fortrinnsrettet emisjon	NOK	168.518.640	NOK	207.311.830

Eierstatistikk – geografisk fordeling

	Antall eiere	%	Antall egenkapitalbevis	%
Utlandet	106	2,6 %	1.073.721	5,2 %
Drammen	408	10,1 %	2.956.410	14,3 %
Øvre Eiker	254	6,3 %	669.078	3,2 %
Buskerud for øvrig	240	6,0 %	639.680	3,1 %
Asker/Bærum	296	7,4 %	964.628	4,7 %
Oslo	786	19,5 %	8.142.408	39,3 %
Trondheim	84	2,1 %	232.099	1,1 %
Bergen	201	5,0 %	1.071.849	5,2 %
Landet forøvrig	1.647	40,9 %	4.981.310	24,0 %
Totalt	**4.022**	**100,0 %**	**20.731.183**	**100,0 %**

Egenkapitalbevisenes spredning

Antall egenkapitalbevis pr. eier	Antall eiere	%	Antall egenkapitalbevis	%
1 - 100	837	20,8 %	33.378	0,2 %
101 - 1.000	1.588	39,5 %	736.361	3,6 %
1.001 - 10.000	1.289	32,0 %	4.518.538	21,8 %
10.001 - 100.000	288	7,2 %	7.591.188	36,6 %
100.001 -	20	0,5 %	7.851.718	37,9 %
Sum	**4.022**	**100,0 %**	**20.731.183**	**100,0 %**

Omsetning og kursutvikling de to siste år

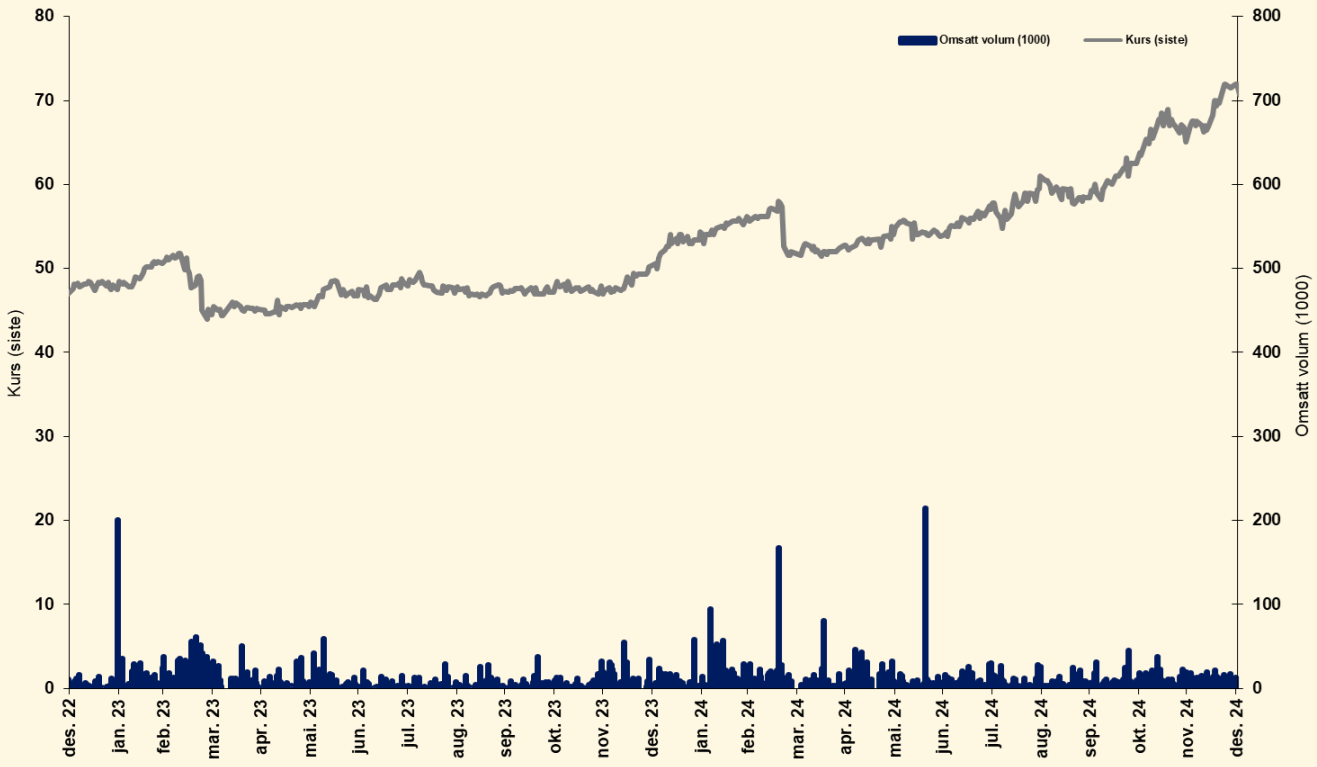

NOTE 42 - TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTER

Transaksjoner med konsernselskap

Postene nedenfor viser resultatførte transaksjoner og balanseførte mellomværende som morselskapet har med datterselskap.

Sparebanken Øst selger boliglån til Sparebanken Øst Boligkreditt AS for å fylle opp sikkerhetsmassen i kredittforetaket. Dette enten for å øke sikkerhetsmassen i forbindelse med utstedelse av nye obligasjoner med fortrinnsrett eller for å kompensere for boliglån som har blitt flyttet til andre banker eller tilbake til morbanken. Lån blir solgt tilbake til morbanken ved refinansiering. Dette kan være knyttet til opplån, sammenslåing av flere lån eller ved endring i avdragsprofil. Sparebanken Øst Boligkreditt AS har i 2024 netto kjøpt boliglån fra Sparebanken Øst til en verdi av 6.596 mill., hvorav kjøpte boliglån utgjør 7.395 mill. og solgte boliglån tilbake utgjør 799 mill. I 2023 var netto kjøpt boliglån fra Sparebanken Øst 5.489 mill., hvorav kjøpte boliglån utgjør 7.356 mill. og solgte boliglån tilbake utgjorde 1.867 mill.

Sparebanken Øst Boligkreditt AS har en rammekreditt fra morbank med ramme på 3,0 mrd. kroner, hvorav 2,4 mrd er ubenyttet. Tilsvarende har AS Financiering en rammekreditt fra morbank på 2,5 mrd, hvorav 0,3 mrd er ubenyttet.

Resultat	**2024**	**2023**
Renteinntekter og lignende inntekter		
Renter sertifikater og obligasjoner (OMF) fra datterselskaper	0,0	0,0
Renteinntekter fra datterselskap	177,2	141,6
Rentekostnader og lignende kostnader		
Renter og provisjoner til datterselskap	56,4	24,8
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		
Andre inntekter fra datterselskap	33,3	31,9
Andre driftsinntekter		
Husleie fra datterselskap	2,3	2,3
Andre driftskostnader		
Husleie til datterselskap	4,8	4,1
Andre kostnader til datterselskap	1,1	0,9

Balanse	**31.12.24**	**31.12.23**
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		
Utlån til datterselskap	2.887,3	3.025,2
Utlån til kunder		
Utlån til datterselskap	7,3	7,3
Sertifikater og obligasjoner		
Investering OMF i datterselskap	0,0	0,0
Andre eiendeler		
Andre fordringer	2,4	2,3
Gjeld til kredittinstitusjoner		
Innskudd fra datterselskap	882,8	638,6
Innskudd fra kunder		
Innskudd fra datterselskap	49,3	47,9
Annen gjeld		
Annen gjeld til datterselskap	10,7	10,7

Transaksjoner med toppledergruppen, styret og forstanderskapet

	Toppledergruppen		Styret		Forstanderskapet	
Beløp i 1.000 kroner	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**
Lån						
Utestående lån per 01.01.	32.246	19.109	16.502	19.543	52.714	32.350
Netto endring utlån i perioden	9.741	13.136	-280	-3.041	-1.826	20.364
Utestående lån per 31.12.	**41.987**	**32.246**	**16.222**	**16.502**	**50.887**	**52.714**
Renteinntekter	1.076	579	753	634	2.088	1.534
Tap ved utlån	0	0	0	0	0	0
Innskudd						
Innskudd per 01.01.	1.744	3.321	7.949	10.346	23.945	20.957
Netto endring innskudd i perioden	-8	-1.577	3.271	-2.398	-4.188	2.987
Innskudd per 31.12.	**1.736**	**1.744**	**11.220**	**7.949**	**19.757**	**23.945**
Rentekostnader	36	59	484	156	941	745
Andre inntekter	0	0	0	0	0	0
Utstedte garantier	0	0	0	0	0	0

Ingen av engasjementene var misligholdte pr. 31.12.24 eller pr. 31.12.23

NOTE 43 - OBLIGASJONER MED FORTRINNSRETT OG SIKKERHETSSTILLELSER

Konsernet har via sitt datterselskap Sparebanken Øst Boligkreditt AS stilt eiendeler som sikkerhet for å utstede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Per 31.12.2024 har konsernet utstedt OMF pålydende MNOK 17.450,0 mot MNOK 16.459,0 per 31.12.2023.

I henhold til Finansforetaksforskriften § 11-7 skal Sparebanken Øst Boligkreditt AS til enhver tid ha en overpantsettelse i sikkerhetsmassen på minimum fem prosent av pålydende verdi av utestående obligasjoner med fortrinnsrett. Sikkerhetsmassen består i all hovedsak av pantesikrede boliglån, men her inngår også derivatavtaler og fyllingssikkerhet i form av likviditetsbuffer. Pantesikrede lån i sikkerhetsmassen har ved tidspunkt for erverv hatt en belåningsgrad på 80 prosent eller lavere. Misligholdte utlån (trinn 3), tapsavsetninger på utlån og den andelen av utlån som overstiger 80 prosent belåningsgrad holdes utenfor sikkerhetsmassen.

	Sparebanken Øst Boligkreditt AS	
	31.12.2024	**31.12.2023**
Fortrinnsrett iht. finansforetaksloven § 11-15 (pålydende)	**17.450,0**	**16.459,0**

	Sparebanken Øst Boligkreditt AS	
Sikkerhetsmassen	**31.12.2024**	**31.12.2023**
Kvalifiserte utlån med pant i bolig*	18.711,6	18.004,5
Finansielle derivater (netto)	-77,8	-49,7
Andre fyllingssikkerheter (bankinnskudd)	1.146,4	911,2
Sum sikkerhetsmasse	**19.780,2**	**18.866,1**
Sikkerhetsmassens fyllingsgrad	114 %	114 %

*MNOK 53,7 av brutto utlån i Sparebanken Øst Boligkreditt AS kvalifiserer ikke til sikkerhetsmassen per 31.12.24 (MNOK 41,4 pr. 31.12.23)

NOTE 44 – HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Sparebanken Øst mottok 7. februar 2025 tilbud fra DNB Bank ASA om å selge hele sin beholdning av aksjer i Eksportfinans ASA. Sparebanken Øst eier i dag 12.787 aksjer i Eksportfinans ASA, tilsvarende en eierandel i selskapet på 4,85 prosent. Tilbudet som er fremsatt lyder på NOK 18.940 i kontanter per aksje i Eksportfinans ASA.

Banken har akseptert tilbudet. Tilbudet har flere forbehold som må være oppfylt før transaksjonen kan gjennomføres.

Dersom en transaksjon gjennomføres i 2025 med de betingelsene som er gitt i tilbudet, vil Sparebanken Øst få en positiv resultateffekt på ca. NOK 80 mill. Et salg av bankens aksjer i Eksportfinans ASA er ikke forventet å gi vesentlige endringer for bankens kapitaldekning.

Erklæring i henhold til verdipapirhandelloven § 5-5

Vi bekrefter at årsregnskapet for perioden 1. januar til 31. desember 2024, etter vår beste overbevisning, er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder og at opplysningene i regnskapet gir et rettvisende bilde av konsernets og selskapets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet, og at opplysningene i årsberetningen gir en rettvisende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til konsernet og selskapet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer konsernet står overfor.

Hokksund, 31. desember 2024
Drammen, 4. mars 2025

Øivind Andersson leder	Cecilie Hagby nestleder	Lina Andal Sørby medlem
Jorund Rønning Indrelid medlem	Arne K. Stokke medlem	Ole B. Hoen medlem
Håvard Saastad ansattes repr.	Sissel Album Fjeld ansattes repr.	Pål Strand adm. direktør

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Stortorvet 7, 0155 Oslo
Postboks 1156 Sentrum, 0107 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00

www.ey.no
Medlemmer av Den norske Revisorforening

Til forstanderskapet i Sparebanken Øst

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Sparebanken Øst som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2024, resultatregnskap, totalresultat, endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder vesentlige opplysninger om regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet som består av balanse per 31. desember 2024, resultatregnskap, totalresultat, endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder vesentlige opplysninger om regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav,
- gir selskapsregnskapet et rettvisende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2024 og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med IFRS Accounting Standards som godkjent av EU, og
- gir konsernregnskapet et rettvisende bilde av konsernets finansielle stilling per 31. desember 2024 og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med IFRS Accounting Standards som godkjent av EU.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og *International Code of Ethics for Professional Accountants* (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi har vært Sparebanken Østs revisor sammenhengende i 25 år fra valget på forstanderskapsmøte i 2000 for regnskapsåret 2000.

Shape the future
with confidence

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2024. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet, og vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier

Grunnlag for det sentrale forholdet
Grunnlag for det sentrale forholdet utlån til kunder utgjør i konsernregnskapet NOK 37 003 millioner (80 % av totale eiendeler). Tilsvarende beløp i selskapsregnskapet er NOK 15 464 millioner (53 % av totale eiendeler). Forventet tap på utlån til kunder, ubenyttede kreditter og garantier i konsernregnskapet utgjør NOK 112,2 millioner. Forventet tap fordeles til tre trinn hvorav NOK 27,3 millioner er basert på modellberegninger (trinn 1, 2 og 3) og NOK 84,9 millioner er basert på individuelle vurderinger av nedskrivninger (trinn 3). Fastsettelsen av estimatet på forventet tap krever at ledelsen bruker skjønn for å utarbeide et nøytralt og sannsynlighetsvektet estimat som fastsettes ved å vurdere ulike mulige utfall, tidsverdi av penger, rimelig og underbygget informasjon om tidligere hendelser, dagens forhold og prognoser for økonomiske forventninger. Som følge av bruken av skjønn i målekriteriene for forventet tap, kompleksitet i beregningene og den tilhørende effekten på tapsestimatet, så vurderte vi avsetningen for forventet tap som et sentralt forhold i revisjonen.

Forventet tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier omtales i note 2, 3 og 10 i årsregnskapet.

Våre revisjonshandlinger
Vi vurderte konsernets metodikk for å fastsette estimatet på forventet tap. Videre vurderte vi og testet effektivitet og målrettethet av internkontrollen som konsernet har implementert i prosessen for å beregne det forventede tapet, herunder inputvariabler og forutsetninger. Vi evaluerte ledelsens vurderinger av ulike økonomiske scenarioer så vel som makroøkonomiske data brukt i beregningen. For avsetninger i trinn 3 som er individuelt fastsatt, så vurderte vi forventede fremtidige kontantstrømmer og estimert verdi på underliggende sikkerheter.

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Shape the future
with confidence

Verdsettelse av finansielle instrumenter

Grunnlag for det sentrale forholdet
Unoterte aksjer målt til virkelig verdi verdsettes på grunnlag av prissettingsmodeller med forutsetninger som ikke er observerbare i markedet. Verdsettelsen av disse instrumentene krever bruk av skjønn. Unoterte aksjer utgjør NOK 782 millioner i konsernregnskapet og selskapsregnskapet og er klassifisert som nivå 3-instrumenter i verdsettelseshierarkiet. Siden de unoterte aksjene er vesentlige, vurderte vi verdsettelsen for å være et sentralt forhold ved revisjonen.

Nivå 3-instrumenter, som er oppført til virkelig verdi i balansen, omtales i note 25 i årsregnskapet.

Våre revisjonshandlinger
Vi vurderte ledelsens valg og godkjennelse av forutsetninger og metodikker brukt i verdsettelsene. Vi testet prissettingsmodellene mot bransjepraksis og retningslinjer for verdsettelser. Vi vurderte verdiestimatene på utvalgte instrumenter og brukte eksterne kildedata når det var tilgjengelig.

Øvrig informasjon

Styret og administrerende direktør (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter nøkkeltall, administrerende direktørs uttalelse, årets hendelser, historisk perspektiv, strategiske ambisjoner, styret, ledelse og organisasjon, allmennyttige gaver, bærekraft, eierstyring og selskapsledelse, styrets årsberetning, erklæring i henhold til verdipapirhandelloven, og definisjon nøkkeltall og alternative resultatmål. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Vår uttalelse om årsberetningen gjelder tilsvarende for redegjørelse om eierstyring og selskapsledelse.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med IFRS Accounting Standards som godkjent av EU. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle selskapet, konsernet eller virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Shape the future
with confidence

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktet feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettvisende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om konsernregnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi har eneansvar for vår konklusjon om konsernregnskapet.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunktet for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Vi avgir en uttalelse til revisjonsutvalget om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og kommuniserer med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de forholdene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse forholdene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av forholdet, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at forholdet ikke skal

A member firm of Ernst & Young Global Limited

omtales i revisjonsberetningen siden de negative konsekvensene ved å gjøre dette med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at forholdet blir omtalt.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Uttalelse om etterlevelse av krav om felles elektronisk rapporteringsformat (ESEF)

Konklusjon

Som en del av revisjonen av årsregnskapet for Sparebanken Øst har vi utført et attestasjonsoppdrag for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som inngår i årsrapporten med filnavn 5967007LIEEXZX51WW28-2024-12-31-0-no.zip i det alt vesentlige er utarbeidet i overensstemmelse med kravene i delegert kommisjonsforordning (EU) 2019/815 om et felles elektronisk rapporteringsformat (ESEF-regelverket) etter forskrift gitt med hjemmel i verdipapirhandelloven § 5-5, som inneholder krav til utarbeidelse av årsrapporten i XHTML-format og iXBRL-markering av konsernregnskapet.

Etter vår mening er årsregnskapet som inngår i årsrapporten i det alt vesentlige utarbeidet i overensstemmelse med kravene i ESEF-regelverket.

Ledelsens ansvar

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsrapporten i overensstemmelse med ESEF-regelverket. Ansvaret omfatter en hensiktsmessig prosess, og slik intern kontroll ledelsen finner nødvendig.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er, på grunnlag av innhentet revisjonsbevis, å gi uttrykk for en mening om årsregnskapet, som inngår i årsrapporten, i det alt vesentlige er utarbeidet i overensstemmelse med kravene i ESEF-regelverket. Vi utfører vårt arbeid i samsvar med internasjonal attestasjonsstandard (ISAE) 3000 – «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon». Standarden krever at vi planlegger og utfører handlinger for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med kravene i ESEF-regelverket.

Som et ledd i vårt arbeid utfører vi handlinger for å opparbeide forståelse for selskapets prosesser for å utarbeide årsregnskapet i overensstemmelse med ESEF-regelverket. Vi kontrollerer om årsregnskapet foreligger i XHTML-format. Vi utfører kontroller av fullstendigheten og nøyaktigheten av iXBRL-markeringen av konsernregnskapet, og vurderer ledelsens anvendelse av skjønn. Vårt arbeid omfatter kontroll av samsvar mellom markeringene av data i iXBRL og det reviderte årsregnskapet i menneskelig lesbart format. Vi mener at innhentet bevis er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Drammen, 4. mars 2025
ERNST & YOUNG AS

Revisjonsberetningen er signert elektronisk

Johan-Herman Stene
statsautorisert revisor

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Definisjon nøkkeltall og alternative resultatmål

Lønnsomhet	
Egenkapitalrentabilitet*	Resultat som henføres egenkapitalbevis- og grunnfondskapitalen i % av gjennomsnittlig egenkapital justert for hybridkapital. Nøkkeltallet gir relevant informasjon om konsernets lønnsomhet ved å måle evne til å generere lønnsomhet på egenkapitalen. Egenkapitalrentabilitet er et av Sparebanken Øst sine viktigste måltall.
Rentenetto i % av GFK	Rentenetto i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital
Resultat etter skatt i % av GFK	Resultat etter skatt i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital
Kostnader i % av GFK	Lønn og personalkostnader, avskr. og andre driftskostn. i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital
Kostnader i % av inntekter (før tap på utlån/garantier)*	Lønn og personalkostnader, avskr. og andre driftskostn. i % av rentenetto, utbytte, netto prov.innt, netto verdiendr. og gev/tap på fin. Instr og andre driftsinnt. Nøkkeltallet benyttes for å gi informasjon om forholdet mellom inntekter og kostnader.
Kostnader i % av inntekter ekskl. avk. på finansielle invest.*	Lønn og personalkostnader, avskr. og andre driftskostn. i % av rentenetto, netto prov.innt og andre driftsinnt. Nøkkeltallet benyttes for å gi informasjon om forholdet mellom inntekter og kostnader.
Balansetall	
Netto utlån til kunder	Brutto utlån fratrukket tapsavsetninger
Utlånsvekst (12mnd)	Endring netto utlån i % av IB netto utlån. Kvartalstall viser vekst i kvartalet, mens øvrige tall viser 12mnd vekst
Innskudd	Innskudd til kunder
Innskuddsvekst (12mnd)	Endring innskudd i % av IB innskudd. Kvartalstall viser vekst i kvartalet, mens øvrige tall viser 12mnd vekst
Gjennomsnittlig egenkapital	IB egenkapital justert for hybridkapital fratrukket foreslåtte utbytter + UB egenkapital justert for hybridkapital fratrukket foreslåtte utbytter / 2
Gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK)	Gjennomsnittlig forvaltningskapital basert på kvartalsvise balansetall
Nedskrivninger på utlån og mislighold	
Tap i % av netto utlån til kunder (IB)*	Tap i % av IB netto utlån for perioden. Nøkkeltallet angir resultatført tapskostnad i forhold til netto utlån ved regnskapsperiodens begynnelse og gir relevant informasjon om hvor store tapskostnader konsernet har i forhold til utlånsvolumet.
Nedskrivninger i % av brutto utlån til kunder*	Sum tapsavsetninger trinn 1, 2 og 3 i % av brutto utlån. Dette nøkkeltallet gir relevant informasjon om kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon utover det som følger av tapsnotene.
Netto betalingsmislighold over 90 dager i % av netto utlån*	Netto betalingsmislighold (mislighold over 90 dager) i % av netto utlån. Dette nøkkeltallet gir relevant informasjon om kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon utover det som følger av tapsnotene.
Netto øvrige misligholdte engasjementer (i trinn 3) i % av netto utlån*	Netto øvrige misligholdte eng. i % av netto utlån. Dette nøkkeltallet gir relevant informasjon om kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon utover det som følger av tapsnotene.
Soliditet	
Ren kjernekapitaldekning	Ren kjernekapital i % av risikovektet volum (beregningsgrunnlag)
Kjernekapitaldekning	Kjernekapital i % av risikovektet volum (beregningsgrunnlag)
Kapitaldekning	Sum ansvarlig kapital i % av risikovektet volum (beregningsgrunnlag)
Risikovektet volum (Beregningsgrunnlag)	Sum kreditt- og motpartsrisiko, valutarisiko, operasjonell risiko og beregningsgrunnlag for svekket kredittverdighet motpart (CVA)
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)	Kjernekapital i % av uvektet beregningsgrunnlag
Likviditet	
Innskuddsdekning	Innskudd i % av netto utlån til kunder
LCR	Likvide midler i % av netto utbetalinger i en stressituasjon på 30 dager
NSFR	Tilgjengelig stabil finansiering i % av nødvendig stabil finansiering
Kontor og årsverk	
Antall bankfilialer	
Årsverk	
Egenkapitalbevis	
Eierbrøk	Egenkapitalbeviseiernes andel av total egenkapital justert for hybridkapital (fratrukket foreslåtte utbytter) i % (Grunnlag pr. 01.01, tidsvektet ved emisjon)
Antall egenkapitalbevis	Totalt antall utestående egenkapitalbevis
Bokført egenkapital pr. bevis*	Eierandelskapitalen dividert på antall egenkapitalbevis. Årets avsetning til utbytte er inkludert i beregningen. Nøkkeltallet gir informasjon om verdien av bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis. Dette gir leseren mulighet til å vurdere rimeligheten av børskursen til egenkapitalbeviset.
Resultat pr. egenkapitalbevis	Eierandelskapitalens del av resultat etter skatt dividert med tidsveid gj.snittlig antall egenkapitalbevis i løpet av perioden.
Utbytte pr. bevis	Utbytte i kr pr. egenkapitalbevis
Omløpshastighet	Annualisert omsetningshastighet (omsatt i % av utstedt)
Kurs	Siste omsatte kurs på Oslo Børs pr. balansedagen

*Definert som alternative resultatmål

SPAREBANKEN ØST